Claire Kilroy

Asker ile Denizci

ROMAN

Çeviren: Lâle Akalın

YKY
YAPI KREDİ YAYINLARI

Claire Kilroy 1973'te Dublin'de doğdu ve halen orada yaşıyor. *Tenderwire ve The Devil I Know*'un da aralarında bulunduğu dört romanın yazarıdır. 2004'te Rooney Ödülü'nü kazandı; romanları Irish Novel of Year, Kerry Group Award For Fiction gibi ödüllere aday gösterildi.

Lâle Akalın 1946 yılında Ankara'da doğdu. 1967 yılında Ankara Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden mezun olduktan sonra Hacettepe Üniversitesi'nden yüksek lisans derecesini aldı. Çeşitli üniversitelerde öğretim görevlisi ve okutman olarak çalıştı, 2003 yılında emekli oldu. Bir süre daha çeviri dersleri verdikten sonra 2014 yılında üniversiteden ayrılarak yalnızca çevirmen olarak çalışmaya devam etti. Evli, iki kızı, bir de Mercan adlı torunu var. İstanbul'da yaşıyor.

Başlıca çevirileri: Robert Owen, *Yeni Toplum Görüşü ve Lanark Raporu* (Kaynak Yayınları); *Britanya Edebiyatından Öyküler* (Esra Melikoğlu ile birlikte; Notos); *Amerikan Edebiyatı Öykü Antolojisi* (Esra Melikoğlu ile birlikte; Dünya Yayınları); Roald Dahl, *Tek Başına* (Can Yayınları); Ruth Rendell, *Portobello* (Doğan Kitap); Jeanette Winterson, *Günışığı Kapısı* (Doğan Kitap); Rachel Cusk, *Çerçeve, Geçiş, Övgü* (YKY); Catherine Chanter, *Kuyu* (YKY); Alberto Manguel, *Efsanevi Yaratıklar* (YKY).

CLAIRE KILROY

Asker ile Denizci

Roman

Çeviren
Lâle Akalın

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 6516
Edebiyat - 1844

Asker ile Denizci / Claire Kilroy
Özgün adı: Soldier Sailor
Çeviren: **Lâle Akalın**

Kitap editörü: **Cem Alpan**
Düzelti: **Filiz Özkan**

Kapak tasarımı: **Nahide Dikel**
Sayfa tasarımı: **Mehmet Ulusel**
Grafik uygulama: **İlknur Efe**

Baskı: Sena Ofset Ambalaj, Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Yakuplu Mah. 194. Sok. Blok No: 1 İç Kapı No: 465 Beylikdüzü / İstanbul
Telefon: (0 212) 613 38 46
Sertifika No: 45030

Çeviriye temel alınan baskı: Faber & Faber Ltd, Londra, 2023
1. baskı: İstanbul, Ocak 2025
ISBN 978-975-08-6477-3

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2024
Sertifika No: 44719
© Claire Kilroy, 2023
Bu kitabın telif hakları AnatoliaLit Ajansı aracılığıyla alınmıştır.

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 Faks: (0 212) 293 07 23
https://www.yapikrediyayinlari.com.tr
e-posta: **ykykultur@ykykultur.com.tr**
facebook.com/**yapikrediyayinlari**
instagram.com/**yapikrediyayinlari**
x.com/**YKYHaber**

Jim Kilroy'a; Trambo, Sıpa Howthy, Baba, *Babacık*
Ayrıca sevgili Denizcisi Ruairí'si
bu dünyadan ayrılan yaralı askerimiz
Sarah Bannan'a. *Go mbeidh áit aige i measc na nAingeal.*

Yayıncının notu:

Kitabın ismi *Tinker, Tailor* olarak bilinen çocuk tekerlemesi ya da sayışmacadan geliyor. İngilizcedeki en bilinen versiyonu şöyle:

Tinker, Tailor,/ Soldier, Sailor,/ Rich Man, Poor man,/ Beggar Man, Thief.*

Türkçesi:

Tamirci, Terzi,/ Asker, Denizci,/ Zengin, Yoksul,/ Dilenci, Hırsız.

Türkçe tekerleme ve sayışmaca açısından oldukça zengin bir dil. Ancak kültürümüze ait bir tekerlemeye uyarladığımızda romandaki anne ile bebeği arasındaki ilişkinin dinamiği ve mizahi boyutu kaybolduğundan gerek kitabın orijinal isminde gerekse metinde bire bir çeviri kullanmayı tercih ettik.

---

* I. Opie ve P. Opie, *The Oxford Dictionary of Nursery Rhymes* (Oxford: Oxford University Press, 1997), s. 483. Ayrıca bkz. https://en.wikipedia.org/wiki/Tinker,_Tailor#cite_note-opie1997-1. (ed. n.)

BİR

Eh, Denizci. İşte yine birlikteyiz, ikimiz, birbirimizin kollarında. Dünya altımızda dönüyor ve şimdilik işler yolunda. Paylaştığımız şeyin geçici olduğunu henüz anlamıyorsun. Ama ben anlıyorum. Gözlerimi kapatıyorum ve anlıyorum.

Vakit gece yarısını geçmiş. Evde ayakta olan yalnız benim. Başıma çok işler açıyorsun ama şuna bakın, şuna bir bakın. Bir keresinde yanımızdan geçen bir kadın insanın ağzını sulandırıyor demişti, ben de sana biraz daha sıkı sarılmıştım. Durmadan seni sevdiğimi söylüyorum sana ama bu yetmez. *Seni seviyorum, tamam mı? Seni seviyorum, oldu mu? Seni seviyorum, beni dinliyor musun? Anlıyor musun?* Birlikte geçireceğimiz ne kadar vaktimiz kaldıysa o vakti seni bu sözle bombardıman ederek geçireceğim ve asla kastettiğim şeyi ifade edebilmiş hissetmeyeceğim. Neyim var benim?

Seni daha iyi içime çekebilmek için yüzümü saçlarının arasına sokuyorum, dudaklarımı ensene dokunduruyorum ama bu bana çalınmışsın hissi veriyor. Kimden çalınmış, bilmiyorum henüz. Yakında kendini belli eder kadın, ya da yakında etmez de sonra eder, veya belki de erkek çıkacaktır. Onlar sana layık olmayacaklar ve ben de gevrek bir gülümsemeyle bu bilgiyi kendime saklayacağım. Seni hayatımda tutabilmek için ne lazımsa o. Kendimi hazırlamaya çalışıyorum. Kendini hazırlamaya çalışan benim işte.

Senin için ne yapardım biliyor musun? Umarım bilmiyorsundur. Esas soru ne yapmazdım sorusu. Kâinat yalpa vura vura etrafımızda dönüyor ve göklere senin için adam öldüreceğimi: senin için başkalarını öldüreceğimi, kendimi öldüreceğimi ilan etmeye hazır olan ben, senin uyuyan bedenini kollarımla sarıp koruyorum. İş oraya varırsa kocamı bile öldürürdüm. Yemin ederim, benim durumumdaki bütün kadınlar aynen böyle hissediyordur. Bizler harıl harıl ortalıkta dolaşır, alışveriş arabalarını itekler, şunu bunu yapar durur, bu şiddette bir aşk normal hatta ev haliymiş gibi hareket ederiz. Bununla nasıl baş edebileceğimizi biliyormuşuz gibi. Ama ben bilmiyorum.

Senin için fazla yaşlıyım. Bunu şimdi görüyorum. Artık büyüme vakti geldiğini. Kendimi genç sanıyordum ama derken sen bir kor gibi hayatıma düştün ve bu da gençliğin sonu oldu. Bu hıza zor yetişiyorum. Gayret ediyorum, sahiden, ama zorlanıyorum. Akşam çöktüğünde, şu benim eski düşmanım merdivenleri göze alamıyorum. Oraya çöküyor, kalkacak dermanı bulmaya çalışıyorum. Ama her gece, ne kadar bitap olsam da senin uyuyan yüzüne uzun uzun bakıyorum. Evet, evet, biliyorum: sabahtan akşama kadar birbirimize bağırıyoruz, çığlık çığlığa ama sen uyurken sana olan sevgim yatağına sığmayıp taşıyor. Bunu uyuyan bedenine mırıldanıyorum. Bunun sana bir faydası yok ama yine de. Burada oturuyorum. Ne kadar güzel olduğuna dair bir fikrin var mı? Fotoğraflar onu pek yakalayamıyor.

Bir gün gelip seninle konuşmayacağız diye kaygılanıyorum. Bu hep olan bir şey. Dönüp her şeyden beni sorumlu tutacaksın. Henüz gerçekleşmemiş şeyler benim hatam olacak. Yaptıklarım ve yapamadıklarım. Bu yüzden şunu istiyorum: Hep konuşalım. Beni hayatından silip atma. Gün gelecek evden gideceksin ve olması gereken de bu. Bir yanımla bunu sabırsızlıkla bekliyorum. Ama bir de şu yanı var işin. İsimlerimizin taştan bir çıpaya kazınmış olduğunu gördüm rüyamda, sonsuza kadar. Bir anlamda zaten öyle.

Geç oldu ve yorgunum. Sana anlatmam gereken şeyler var. Kötü şeyler, karanlık şeyler, gizlediğim şeyler. Öyle kör bir güvenin var ki, canımı acıtıyor. Bir gün seni neredeyse terk ediyordum.

Kötü bir itiraf hiç itiraf etmemekten de kötüdür. Seni terk ettim. Öylece kaldın, tek başına. Bu imgenin yanlışlığı, boş bulunduğum anlarda karşımda şahlanıyor – bir fincanı durularken ya da çamaşır makinesini ayarlarken, sen mükemmel cildinle orada öylece yatarken. Kendimde değildim. Hâlâ değilim. Sen uyuyuncaya kadar bekledim, çünkü bunu yüzüne baka baka yapamazdım. Sen uykuya dalacaktın ve ben de yavaşça sıvışacaktım. Plan buydu. Daha sonra sen uyanacak ve beni arayacaktın ama ben orada olmayacaktım; ben bir daha hiçbir zaman orada olmayacaktım.

Birlikte geçirdiğimiz ilk Paskalya'ydı. Haftalardır tatili iple çekiyordum. Aslında bu tatile güveniyordum. Büyük hata. Kendimi bir düşüşe hazırlıyormuşum. İlk günlerimizin karanlık ayları şimdiye kadar tecrübe ettiğim her şeyden hatta Batı dünyası kadınlarının başına her gün geldiğini bildiğim durumlardan da çetin geçmişti,

mezarlık nöbetinden sürüklenerek geçen yaralı askerdim. Ama ufukta Paskalya vardı ve uzayan günler çilenin neredeyse sona ermek üzere olduğuna, bu işten sıyrılmış olduğumuza ve ayakta kaldığımıza, her şeyin artık daha parlak, daha sıcak, daha kolay olacağına, yeryüzünün çiçeğe durmasına ramak kaldığına ve bu Cennet'te, mutluluğumuzun –ah *mutluluğumuzun*, Denizci! o temiz, *ak mutluluğumuzun*– galip geleceğine işaret ediyordu. Paskalya'ya kadar bir dayansak diye kendimi hazırladım bütün Ocak, Şubat, Mart boyunca, adım adım derin yarığa doğru ilerlerken. Bir şeyin ileride nasıl olacağına dair idealleştirdiğim bir imge vardır hep ama bu hiçbir zaman gerçekle örtüşmez.

Tek istisna sensin.

Beklentilerimle Paskalya'nın ortaya çıkardığı sonuçlar, daha sonra hissettiğim umutsuzluğu hınca çevirdi. Kendine acıma tehlikeli bir duygudur. Bunu bilmem gerekirdi. Kutsal Cuma gecesi sabaha doğru ilerlerken, kara bir öfkenin esiriyken kendi evimin koridorlarını adımlayan kötü niyetli bir güç gördüm. Kendini daha da bitkinleştiren bitkin bir kadındım ve o gece bir engeli aşmış olmalıyım, çünkü o sırada farkında olmasam bile gerçek gerçek olmaktan çıkmıştı. Kendimce, sarsıcı bir aydınlanma yaşamıştım. Tam olarak şunu: Ben sadece bir kadındım. Ben sadece bir kadındım! Bu nasıl olmuştu da daha önce kafama dank etmemişti? Bu toplumda kadının değeri erkekten daha azdı. Erkeğin zamanı daha önemliydi, onun yapacak daha önemli işleri vardı. Artık geri çekilip, erkeğin o daha önemli şeylerini yapmasına izin verme zamanı gelmişti. Yok, Denizci, evlilik, evlilikten beklediğim şey değilmiş. Biriyle nişanlandığın zaman kendini ona açıyorsun. Kendi esenliğini onunkiyle aynı düzeye getiriyorsun. Onlar seninle orta yerde buluşmazsa, eh işte. Eh işte, o zaman, diye düşündüm, o gece daha erken saatlerde kocamın yüzüme kapadığı kapıya gözümü dikip. Eh, işte o zaman, demek böyle ha?

Hayatı birlikte yaşamak istediğin kişi geldiğinde, izliyor olacağım. Dişlerimi göstere göstere gülümsüyor olacağım.

Hayır, olmayacağım. Senin adına mutlu olacağım. Bunu biliyorsun.

Kutsal Cuma gecesi şafak söktü ve şafakla birlikte umutsuzluk da çöktü – uykusuzum ama günü karşılamalıyım. Her şey tuhaf görünüyordu gözüme. Her zamankinden de tuhaf. Sen bomba gibi

patlayarak sahneye çıkalı beri tek bir gece bile deliksiz bir uyku uyumamıştım – seni seviyorum ama bu kadar da olmaz. Yalnızca kendime ait bir altı saat geçirebilseydim, belki bunların hiçbiri olmayacaktı.

Dört. Dört olsun. Üç.

Bunlar mazeret değil. Hiçbir mazeret yok. Bunların hiçbiri senin hatan değil.

Yine de seninle böyle konuşmak bana iyi geliyor. Seninle bu şekilde vakit geçirmemiz. Bütün gün birlikteyiz ama hiç *vaktimiz* olmuyor, bu dediğimin sence bir anlamı var mı bilmem? Tabii ki yok. Sen vakit nedir pek bilmiyorsun bile.

Kocam o gece uyumayı başarmıştı. Onu duymuştum –kapının arkasından onu dinlemiştim– sandık odasında horlayıp duruyordu, soğuk bir gecede, aynı yatakta ikimiz birlikte kıvrılmış yatarken pek sevimli bulduğum o mesut memnun horultularla ama bir farkla ki artık aynı odada değildik. Ve yakında aynı çatı altında da hatta aynı yıldızların bile altında olmayacaktık. Bir türlü anlayamıyordum: Bu şartlar altında benim kocam nasıl uyuyabiliyordu? Fiziki olarak bu nasıl mümkün oluyordu? Esneyemeyecek kadar gergindim. Adrenalin onun damarlarında da dönüp dolaşmıyor ve onu da diken üstünde, çılgın bir hale getirmiyor muydu? Bunu kapısının önünde höykürmek istiyordum: *Nasıl uyuyabiliyorsun orada? Uyandığında neyle karşılaşacağını bilmezken? Hiçbir şey belli değil, anlamıyor musun bunu?*

Yorgun bile değildi. İnsanı mahveden de buydu. Her gece ayakta olan o değildi. Damar bulmaya çalışan bir eroinman gibi sürekli dirseğimin içine vurup duruyordum, aptalca bir şey yapmaktan kendimi alıkoymak için. Bu ayrıntılar ancak şimdi geliyor aklıma. Söyleyince aklımı kaçırmışım gibi geliyor kulağa, çünkü zaten kaçırmıştım. Sandık odasının dışında koluma şaplaklar atarak ve hızlı, kesik nefesler alıp vererek bir tür tıknefes vaziyette bir aşağı bir yukarı yürüyüp dururken çabalıyordum... ne yapmaya? Kendimi tutmaya mı? Daha önce hiç kendimi tutamayacak gibi olmamıştım. Bir adım sonra yapabileceklerimden korkmamıştım hiç. Çığlık atmamak için, kendime zarar vermemek için, içeri girip ona zarar vermemek için sarf ettiğim çabayla soluğum kesildi. Bunları yapmayı o kadar çok istiyordum ki inledim. Benim dünyama neler ettiğini bilmeliydi. Dehşet içinde defalarca üst üste ben sadece bir

kadınım diye tekrarlayarak dişlerimi gıcırdattım, bunun anlamının bilincine pek varamadan. Kocam bu soğuk, acımasız hakikati bana göstermişti. İnsan kızgınlıktan ölür mü acaba, Denizci? Hemen o anda değil ama zamanla. Hücrelere zarar verip kanseri tetikler mi? Kalbini zayıflatır mı? Zaman zaman kocama o kadar çok kızdım ki bu duygunun beni öldüreceğinden kaygılandım. Tabii önce ben onu öldürmezsem. Şuna bakın, yine orada uyuyor. Bütün kış uyuyup durmuştu. O uyudukça ben kudurdum. Kudurdukça da daha beter uyuyamaz oldum. İlk günlerde gözümü kırpıştırıp duruyordum, hatırlıyor musun? Bazen sen de gülümser, bunun aramızdaki bir işaret olduğunu düşünüp bana gözünü kırpıştırırdın. Gözlerimde toplanmış görünen bulanık tabakayı dağıtmak için gözlerimi sımsıkı kapatıyordum. Onu hiçbir şey dağıtmadı. Ampulleri daha parlak ışık verenleriyle değiştireyim diye zihnime yazdım ama yapmaya fırsatım olabildi mi sanıyorsun? Bulanıklık yok oldu. Yalnızca yorgunlukmuş, beden enerjisini başka yöne çeviriyor. Ya da böyle bir şey işte. Ben nereden bileyim? Bana bakma sen. Dedim ya, bu bir çileydi ve hayatının hassas bir döneminde en çok ihtiyaç duyduğun insan, çok üzgünüm ki çöküntü içindeydi. Bir keresinde paltomun mutfaktaki bir iskemlenin arkasında asılı olduğu gözüme ilişince kafam karışmıştı. Ellerimle başıma vurup, şimdi burada olduğuma göre nasıl olup da orada da olduğuma şaşırmıştım.

"Kocam," dedim, piyesteki esas kötü adamı nihayet ortaya çıkarmışçasına sandık odasının kapısından bir adım geri atarak. Bu da benim sadece bir kadın olduğuma dair hissettiğim aydınlanma kadar büyük bir aydınlanmaydı, kendi tarzında. "*Kocam.*" Bunu tekrarladıkça heceler kulağıma gitgide daha tuhaf gelmeye başladı, ta ki bu heceler esas anlamlarından kopup sevdiğim adamın yerine geçen şeyi ifade eden ismi tanımlayana kadar. *Kocam*: İçerideki düşman, beni alaşağı eden kişi. Kulaklar horultulara ayarlı, başımı kapıya doğru uzatarak düşündüm, kim bu insan? Nereden gelmiş, beni bitirmeyi uygun gören bu *koca*? Hayatımda kalmış olduğu süre seninkinden daha uzun olduğu halde, senin asla olamayacağın kadar geçici hissi veriyor.

Yanlış bir şey mi bu?

O sabah kocam uyandığında, korktum. Ondan korkmadım, asla ondan değil, bir sonraki eylemden. Zamanı gelmişti. Zaman nedir hiçbir fikrin yoktu ama zamanı gelmişti. Alarmı altı buçukta

çalınca derhal kalktı ama ben onun ev içindeki hareketlerini izleyerek yatakta yatmaya devam ettim. Sanki herhangi bir günmüş gibi duş yapıyor, kahvaltı ediyordu. Başka gidecek yer yokmuşçasına, işe gidiyordu, üstelik. Kocamın o gün işe gitmesi gerekmiyordu. Planlar yapmıştık ama bir noktayı özellikle belirtiyordu: Planlarına artık ben dahil değildim. Bir gece önceki kavga dehşet vericiydi. Bir şok geçirmekte olduğumu anladım. Epeyce acının o yönden bu yana gelmekte olduğunu –demiryolu bu acıyla uğulduyordu– ama daha tam ayırdına varmadığımı anladım. Kavga senin hakkındaydı, Denizci. Gece gündüz seninle ilgili kavga ediyorduk. Artık canına yettiği bilgisini verdi bana. Sesi öyle yabancıydı ki şaşırdım. Ses tonu robotumsuydu, makineye benzer bir ses ama onun ağzından çıkıyordu. Korkuyla yüzüne baktım –en azından kendi zihnimde–, ürpertici bir olguya tanık oluyordum: Beni kandıran dış yüzünü yarıp çıkan gerçek adam. O gün, bir ara saçını kazımıştı, garajdaki makasla kesip atmıştı, savaşa giden bir adam. Orada duruyordu, oturma odasının kapı eşiğinde, çelik bakışlı paralı asker, *kocam*, yine o eskiden bozma kapüşonlu svetşörtü giymiş vaziyette, çünkü yine idman yapmıştı – sen ortaya çıkar çıkmaz deli gibi idman yapmaya koyulmuştu. *Ne amaçla* idman yapıyordu? Her gece, her gece o garaja girip ne yapıyorsa yapıyor, gitgide daha sırım gibi, daha güçlü, daha sert hale geliyordu. Kendini ağlak ve hamlaşmış karısının, benim tam tersim olarak tanımlıyordu. Düğüm düğüm kolları ve sıfır numara tıraşlı başıyla eşkıyaya benziyordu, evimize zorla girmiş bir haydut.

"Diyeceğim şu," diye açık ve kesin konuşmuştu gerçek kocam, bir eli kapının mandalında, diğeri ise kapının kasasına yapışmış, zira karısı olan bu kadının olduğu odaya elinden geldiğince ayak basmayacaktı. Zaten eşyalarını sandık odasına taşımıştı bile. "Sabah evden gitmiş olmanı istiyorum. Şu andan itibaren avukatlar vasıtasıyla konuşuruz."

"Bu işler böyle olmuyor" şeklindeydi cevabım. Gözlerimi kırpıştırıp durdum ama gözümdeki bulanıklıktan değildi: Kocamın saçları kırlaşmaya başlamıştı. O ana kadar hiç farkına varmamışım. Sonra, iğneleyici bir kibarlıkla bana iyi geceler diledi ve kapıyı kapadı.

O sırada ona karşı hiç sevgi duymadım. Birlikte seçtiğimiz, bir *erkek* bir de *kadın* tarafı olan kanepeye kendimi bırakırken

zihnimden ceplerime pat pat vurdum. Onu seviyor muyum diye kendi kendime sorarak, sanki insan bir duygunun yerini fiziki olarak bedeninin bir yerinde bulabilirmişçesine zihnimde bedenimi taradım ama bulamadım.

Kocam o gece öyle acımasızdı ki. Ama onu acımasız bir insan olarak niteleyemem. Sen hayatımıza girdiğin andan itibaren onu tanıyamaz oldum, kendimi de tanıyamadığım gibi.

Yavaş yavaş, şok yatıştı.

Gece yarısında zıvanadan çıkmış durumdaydım. Bütün o şeyleri söyledim. Sabah olduğunda kararlıydım.

Ön kapı kapanır kapanmaz manik bir enerjiyle ateşlenmiş vaziyette yataktan fırladım, duş ve makyaj yaptım, saçımı, her şeyi düzelttim. Bir yandan perdeleri açarak evdeki her odayı koşa koşa dolaştım. Sabahın erken ışıkları her nasılsa güven vermiyordu. Onu anlayacak durumda değildim. Bir önceki hafta sonunda duvar saati ileri gitmişti ve ben sanki birçok zaman dilimini aşmışım gibi hissettim. Şafak ışıkları, odaların içine sanki ev biraz eğilmiş gibi, tanıdık gelmeyen şekillerde giriyor, duvarların fazlaca yüksek yerlerine ve başımın içindeki kovuklara tuhaf şekiller yansıtıyor, daha önce fark etmediğim konuları, özellikle de kocamın açığa çıkan çirkin yanını ve benim açığa çıkan çirkin yanımı aydınlatıyordu. Tanrım, birbirimizden *nefret* ediyorduk. En baştan beri, derinliğine inilmemiş bu *nefret* birikimlerini barındırmışız – bu keşfin ne kadar ürkütücü olduğunu anlatamam sana. Birini tanıdığını sanıyorsun, Denizci. Onu sevdiğini sanıyorsun. Onun da seni sevdiğini sanıyorsun. Kendi evimde duruyordum ama kendimi evden çok uzakta hissediyordum. Ev güvenli bir yer, bir sığınaksa eğer, ondan her zamanki kadar uzaktaydım.

Şöminenin yanında durmuş tırnaklarımdan geriye ne kaldıysa onları koparıyordum. Ağlamadım – gözümde rimel vardı. Oturma odamız ve içindeki her şey bir tiyatro dekoru gibi düzmece göründü gözüme. Bir an bile kandıramadı beni.

Kahvaltımı ayakta, şöminenin üstündeki aynada kendimi lokmalarımı çiğnerken seyrederek yedim. Kendimi makyajlı görmeyeli epeyce olmuş. Komik hiçbir şey yokken ani bir kahkaha. Sesim çılgınca çıktı, onun için derhal sustum ve bu da daha çılgınca geldi kulağıma. Fincanımı ve çanağımı bulaşık makinesine koydum sonra tekrar çıkardım. Onları yıkadım. Kuruladım. Tekrar dolaba kaldır-

dım. Hiçbir iz bırakmadım. Kocamın kahvaltı tabakları musluğun içinde olduğu gibi duruyordu. Genelde yedikten sonra kullandığı tabak-çanağı yıkar. Hakkını yemeyeyim.

Aman ne değerli. O kadar alçak ki Denizci. Erkekler için ip o kadar alçaktan çekilmiş ki.

Etrafa bana ait şeyler saçılmıştı, onları ayıklama işine giremediğim için orada toplanmış şeyler. Sen hayatıma girdiğinden, hayatım haline geldiğinden beri içinde yaşadığım ortam kaos idi. Kaosu siyah plastik torbalara doldurdum, torbaları da arabanın bagajına attım. Bütün giysilerimi askılarından çekip almak için tekrar yukarı. Dikişler yırtıldı, düğmeler koptu. Bazıları güzel de olan giysilerim artık bana olmuyor. Benlik kaybı, benlik kaybı – dayanması zor. Hepsini torbalara doldurdum, gözden uzak, akıldan da uzak. O torbayı da bagaja tıkıştırdım ve ona doğru gözlerimi kırpıştırdım. Ceset gibi, diye düşündüm, ki öyleydi zaten, bir ölçüde. Bu giysileri severdim, onların içinde olduğum zamanki kızı da severdim ama o kız gitmişti. Merdivenlerden bir yukarı, bir aşağı, tekrar yukarı, tekrar aşağı – işleri gelişigüzel şekilde yapıyordum, kendime iş çıkararak. Önemli değildi. Önemli olan hareket halinde olmaktı.

Düğün fotoğrafını ters çevirdim. Evlilik yatağımızın çarşaflarını sıyırdım ve kaynama derecesine ayarlayıp makineye attım. Kendime ait bulabildiğim her izi elektrik süpürgesiyle süpürdüm, hortumu köşelere ve eşyaların arkasına sokarak. Saçlarım her yerdeydi. Nereye baksam, biraz daha saç buluyordum, gözümü perdeleyen bulanık tabaka gibi, ince bir ağ tabakası örtmüştü yer döşemesini. Ne kadar çok dökülmüş saçım. Aldırmamaya çalıştım. Saç işte, dedim kendi kendime. Önemli değil. Durma. Demiryolu gümbürdemeye başlamıştı. Büyük bir şey geliyordu bu yana.

Elektrik süpürgesinin torbasındaki saç ve tozları boşalttım ama arka kapının yanındaki tekerlekli çöp kutusuna değil, sokağın sonundaki çöp bidonuna. Gece yağmur yağmış ve ben ayağımdaki terlikleri evde çıkarmayı unutmuşum. Islak kaldırım terliklerin yumuşak tabanlarını berbat etti, onun için terlikleri de bidona attım ve eve çoraplarımla, parmaklarımın ucuna basa basa döndüm. Çıldırmıştım, Denizci, aklım başımdan gitmişti. Bu enerjiyi nereden bulmuştum acaba? Nereden bulduğumu bilsem dönüp gider biraz daha alırdım.

Bitirdiğimde, evim –yok artık evim değildi– ev düzene girmişti. Yastıklar, onlar da kabartıldı. Ev şahane görünüyordu. Bu evi beğendim. İyi bir evdi. Kimse kabahati evde bulamazdı. Yine yüzeylere kavuşmuştu, sabah ışığını yansıtan cilalı yüzeylere. Eski hayatımın temiz hatları. Kaybetmeden önce elindekileri fark edemezsin. Zor yoldan öğrenilmiş bir ders işte. Aniden eski kedimi özledim, oysa o da eskiden ben olan kız kadar ölüydü. Tam bir şeyi atlattım sanırken, nereden geliyorsa geliyor, ince bir kol gelip seni yakalıyor. Zamanı aşıp gelmiş bir acılar yumağı önünde açılıyor: Bunun sonu yok, Denizci. Bizler yürüyen mayınlarız. Eski kedim. Aptalca. Sıcak gövdesini yine kollarımda hissetmek için neler vermezdim. Duyduğum bu ihtiyacın yakıcılığı beni ürküttü çünkü henüz bana yakın bir kişiyi kaybetmemiştim ve bir kedinin kaybı böylesine kötü bir şeyse... Eh, o zaman. Ama ağlamadım: Rimel. Orada durup kendime sarıldım. Sonra bütün pencereleri açtım, neden bilmem. Seninle yüzleşme vakti gelmişti.

Seni gördüğümde, hiçbir sorun yokmuş gibi davrandım. Gülümsedim, şarkı bile söyleyebilirdim. Beni hatırlayacaksan eğer, istedim ki sıcak bir hayal kalsın aklında. Ve sen de karşılık verdin, hep verirdin. Neşe yeteneğin sende değer verdiğim bir özellik, bu özelliği korumakta kararlıyım. Sen de bana ışıltılı bir gülümsemeyle karşılık verdin. Masumiyetin, zavallı kedim Ming'in masumiyetini hatırlatıyordu. Aslında onu tanıyorsun – fotoğraftaki o işte. Yağmurlu bir kış sabahı onu veterinerin önüne koydum. O kaçıp kurtulmak için mücadele ederken onu sıkıca tutuyor, veteriner narin ön bacağını tıraş edip bir iğne sokarken her şeyin düzeleceğine ikna etmeye çalışıyordum onu. Saniyeler içinde öldü. Bunun bu kadar hızlı olacağının farkında değildim. Sanıyordum ki onu kollarıma alıp dünyanın en iyi, en sevgi dolu, en sadık kedisi olduğunu mırıldanırken –aslında ona teşekkür ederken, duymayı hak ettiği her şeyi söylerken– yavaş yavaş sönüp gidecek ama pat diye masaya düştü ve başını çarptı. Onu toparlayıp aldım, felçli bedeninden doğru, panik içinde gözlerini dikmiş bakıyor gibi geldi bana. "Hâlâ yaşıyor mu?" diye sordum veterinere, dehşet içinde. Veteriner cevap vermeyince "Hâlâ yaşıyor mu?" diye yine sordum. Adam elini uzattı ve bir hipnozcunun hızlı el hareketiyle kedimin gözlerini kapadı.

Aptalca sorular soran biri varsa o da benim. Başka herkese dünya

çok daha net görünüyor. Bu hayatın gündelik basit işlerini becerebilme yeteneğim hiç yok. Sana ne vaat edebilirim?

Hiçbir şey. Her şeyi. Bütün kalbimi.

Ölü canımın içini daha birkaç dakika önce onu dehşete uğratmış olan ağzına kadar dolu bekleme odasından geçirip akan gözyaşlarımı ve burnumu elimin tersiyle silerek ödemeyi yaptım. Arabayı eve doğru sürerken o, yanımdaki koltukta kıvrılmış giderek soğuyor, katılaşıyor ve bir tür içi boşalıyordu ve bu öyle bir çaresizlikti, Denizci, öyle bir çaresizlikti, öyle bir zalimlikti ki ona borçlu olduğum onca şeyden sonra her şey böyle bitmemeliydi. Ne çok uzun ömürlü bağı var edeceğimize inanarak hayata başlıyoruz ama gerçekte pek azı, şanslıysak ancak üç dört tanesi nasip oluyor ve benim için bunların biri bir kediyle kurduğum ilişkiydi. Onun var edebildiği tek bağ da benimle olandı ve buna bütün her şeyini koydu. Ming yaşlıydı, acı çekiyordu ve böbrekleri çalışmıyordu. Ona şefkatle yaklaşmak, uyutmak olacaktı. Doğum, ölüm – tek bir atımınız var. Onun ölümünü yanlış ele aldım ve bir türlü düzeltemiyorum. Biliyorum, ona yaptıklarımı anlatmam sana yaptıklarımı anlatmaktan kaçınmak için ama o sabah seni gördüğümde birden o geldi aklıma çünkü o da körü körüne güveniyordu bana.

On bir civarında ikimiz birlikte dışarı çıktık. Olağanüstü güzel bir gündü ya da belki sadece normal bir gündü de ben kendimi her şeyin berbat olduğu durumlara alıştırmıştım. Çetin bir kış geçirmiştik, anlaşılan kaydedilmiş en soğuk kışmış, ama bunu her sene söylemezler mi? Bu en soğuk kıştı, diğeri en yağışlı ilkbahardı, işte kıyamet alameti bir yaz geliyor. İçim rahat olsun diye arabanın üstüne bir battaniye atıvermiştim. Arka koltuk, bagaja sığmamış olan çöp torbalarıyla doluydu. Geri geri giderken dikiz aynasından dışarısını göremedim.

Seni nereye götüreceğimi biliyordum – bir gece önce iyice düşünüp taşınmıştım ve güzelliği dolayısıyla yamaç patikasını seçmiştim, ortalık yatışıp da yine eskisi gibi birbirimizin kollarında olacağımız gün geldiğinde belki yine dönmek isteyebileceğin bir yer diye. Sana hem fazlaca uzun süre tutunmuştum hem de yetecek kadar uzun tutunmamıştım. Seni asla bırakmamalıydım. Hayatımda hiçbir şey kendimi o kadar iyi hissetmemi sağlamamıştı. Dünya ayaklarımızın altında dönüyordu ve dünya bizdik. Aramızda paylaş-

tıklarımızın geçici olduğunu ve aslında bunun da sona yaklaştığını henüz anlamamıştın.

Ama ben anladım.

Gözlerimi kapadım ve anladım.

• • •

Sevgili başın kolumun kıvrımında yatıyor. Ben, o ağırlığın üstüne titriyorum. Başparmağım elmacıkkemiğini, şakağını, alnını okşuyor. Battaniyen altımızdaki yamaçta serili; güneşin sıcaklığı tenimizde. İşte o zaman anladım, bizi gördüklerinde insanların neden gülümsediğini. Birlikte çok güzeldik, senle ben. Şimdiye kadar bir parçası olduğum en güzel şeydik. Bir an beni inceledikten sonra bana gülümsedin ve gözyaşlarımı tutmaya çalıştığımda sinüslerime şiş soksaydın ancak o kadar acırdı. Eğildim ve alnına haince bir öpücük kondurdum.

İkimiz de tek bir ses çıkarmadık. Tekrar gülümsedin ama uykulu bakmaya başlamıştın. Ben de bir tür kendimden geçmiş durumdaydım. Bir yandan ne olduğu belli olmayan bir ezgi mırıldanırken hafifçe sallanmaya başladım. Dünya dönmeye devam ediyordu; güneş gözüne girdi. Onları iyice kısıp kapattın. Yüzünü gölgelemek için öne eğildim. Gözlerin yine açıldı. Bir gülümseme. Yine kapandılar. Bir makas getirmeliymişim, diye düşündüm, aptalca, büklelerinden birini çalmak için. Derken tatlı bedenin düşüyordu ve ben onu yakalıyordum. Kimse kollarımda uyuyakalmamıştı, senden önce.

Soluğun hafifledi ve yavaş yavaş daldın, gittin. Ölüm gibi bir şeydi, Denizci. Sanki ölmüş gibiydin.

Bu berbat öbür dünyada seni sallamayı bıraktım ama uyanmadın. Adını söyledim. İki kere söyledim. Başımı arkaya attım. Yok, beni hatırlamazdın. Hatırlayabileceğini nasıl olup da düşünmüştüm?

Zamanı gelmişti. Zaman nedir bilmiyordun ama yakında öğrenirdin. Demiryolu yine vınlamaya başlamıştı bile, zaten şimdi de vınlıyor çünkü kötü kısma geliyorum. Telefonumu çıkardım. Hâlâ telefon etmemişti. Kocam beni cezalandırmak istemişti demek? Eh. Benimle uğraşmaya başlamadan önce hiç bu kadar kaybolmuş hissetmemiştim kendimi. O bitirdiğinde merdivenin son basamağından inmiş, her şeyin baş aşağı olduğu yeraltına adımımı

atmıştım. Orasıyla başını ağrıtmak istemem. Telefonu kapattım ve ince maden parçasını cebime attım. Bunu gerçekten yapıyordum. Bu gerçekten oluyordu.

Kendimi senin uyuyan bedeninden kopardım ve narin başını kollarımdan dikkatle bıraktım. Battaniyeyi çevrene yerleştirdim ve geri çekildim. İşte oradaydın, kendi cumhuriyetin, egemen bir devlet. Tarihindeki bu tayin edici an oluşmaktaydı ama ona ulaşmaya asla imkânın olmayacaktı. Sana boş bir sayfa miras bırakmıştım.

Peki şimdi? Bilmiyordum. Bunu çok önceden düşünmemiştim. İkimiz de aynı boş sayfaya saplanıp kalmıştık. Etrafındaki battaniyeyi tekrar düzenlemek için bir adım ilerledim. Uyanasın istedim çünkü bu beni durduracaktı. Sırtımı sana dönmüş görüntüsü içinde seni asla bırakmazdım. Zaten zihnimde sana arkamı dönüyor değildim. Seni kurtarıyordum. Kendimden, hissettiğim kasvetten, seni zehirleyen o kasvetten. Daha önce de söylemiştim bir yerde: Depresyon bulaşıcıdır. Birinden ötekine sıçrar. Birisi seni sevecekti, birisi seni hep sevecekti, o kadın seni benden daha çok sevecekti. Bir başka kadın seni benden daha çok sevebilsin diye bıraktım seni. Daha güvenli sevecekti demek istedim. Bundaki hakikat buydu. Lütfen, diye yalvardım ama kime ve ne için hâlâ bilmiyorum.

Güneşe diktim gözlerimi. Retinalarım irkildi ama pişkinliğe vurup titreşen gözkapaklarımın yarığından sızarak o bulanık tabakayı buharlaştıran kızgın güneşe karşı gözlerimi kısıp baktım. Güneş buharlaştırmıyordu ama yakıyordu aslında, çünkü daha sonra başımı eğip tekrar sana baktığımda uçuşan bir deliğin üzerinde boşlukta sallanıyordun. Koyu renk gölgeler önünden titreşerek geçiyor, yüzünü belirsizleştiriyordu. Seni tekrar gözümün önüne getirmek için gözlerimi kırpıştırdım ama sen yok olmuştun. Artık her yana yayılan, kümeler halinde üst üste yığılan o gölgelerin verdiği azapla boğulur gibi bir ses çıkarıp sendeleyerek geriledim. Demek kaos bu, diye düşündüğümü hatırlıyorum. Mahşer günü dedikleri bu.

Bakışlarım nereye doğrulduysa orada yuvarlanarak gelen derin bir yarık açıldı ve ben boşluğa doğru sendeleyerek gittiysem de tam olarak asla varamadım oraya. Zihnimde iki şarkı dolaşıp duruyordu. *Seni incitmek istemedim. Bundan üzgünüm. Sana üzüntü vermek değildi niyetim.* Parmağımın eklemi çatırdayıncaya kadar parçalarcasına nikâh yüzüklerimi çıkarmaya çalıştım ama başaramadım. Onlar bana lehimlenmiş. Kocamdan nefret ettim, o zaman, ondan

nefret ettim ama mümkün olduğunu bile bilmediğim bir sevgiden de daha çok sevgi duyuyordum sana. Aklımca bir sevgi eylemi gerçekleştiriyordum. Senin uğrunda yapabileceğim en sevgi dolu eylemin seni kendimden kurtarmak olduğunu düşünüyordum. Seni özgür bırakmak.

Niyetim bu değildi. Asla sana üzüntü vermek değildi niyetim. Ya da seni ağlatmak. Bütün bu süre boyunca, derinlerden yüzeye daha yeni çıkmışım gibi havasız kalmış, nefes almaya çalışıyordum, oysa aslında o derinlere inmekteydim. Nereden geldiyse aklıma, Bakire Meryem düştü zihnime. Her dem bakire kutsal Meryem, senden rica ediyorum. Hayatımda bir an bile aklımı işgal etmemişken, bir anda Meryem'in gerçek olduğu düştü aklıma. Gerçek derken yanımda duruyormuş gibi gerçek değil –kaygılanma, Tanrı'dan vahiy falan gelmedi– bir zamanlar orada bir kız olduğu, yaşayan bir kız, aslında bir çocuk olduğu, adı Mary, Maryam, Mariam olan; on üç ya da on dört ya da muhtemelen on iki yaşında bir ahırda doğum yaptığı şeklinde bir gerçek. Beynimdeki soru, annesi neredeymiş, idi. Zavallı çocuğun *annesi* neredeymiş? Yanı başında olmadan evladının bütün bunları yaşamasına nasıl izin verirsin? Ancak kendin de öyle bir zorbalık görmüşsündür ki bu normal gelmiştir. Çocuk doğurmak, bak söylüyorum, şaka değildir. Üstelik en kötü yanı da bu değildi. Kızın en karanlık anı daha gelmemişti. Bu annesiz anne oğlunun kamçılandığını ve alay edildiğini ve bıçaklandığını ve çarmıha gerildiğini –*tahta bir haça çivilendiğini*– seyretmek zorunda kaldı ve bunu durdurmak için yapacağı hiçbir şey yoktu. Evladının elini bile tutamıyordu. Kutsal Cuma günü oradaydı, oğlu, orada olmayan gökyüzündeki babasına hitap ederek konuşurken onun sevgili ayaklarına ve bileklerine çiviler çakmalarını seyretti. Çarmıhtaki evlat olmak, ayakları dibindeki anne olmaktan daha kolaydı, çünkü anne oğlunun yerini almak için her şeye, her şeye razı olurdu. Bunu biliyorum. Çocuğunu kötülükten korumak için bir annenin yapmayacağı yoktur. Onun için başkalarını öldürür, kocasını öldürür, kendini öldürür. Meryem evladından daha fazla acı çekti, hem de daha uzun süre. Evladının çektiği acıların dehşetinin acısını çekti, ölünceye kadar.

Midem bulanıyor. Sana bir zarar gelmesi fikri karşısında fiziki olarak midem bulanıyor. Neredeler, şu sana zarar verecek olanlar? Dizin sıraya onları. Onları teker teker temizleyeceğim.

O sırada bir ormana gelmiştim. Güneşte sıcaklık vardı ama ben üşüyordum. Kış boyu beni sıcak tutmuştun. Yokluğun bir organımın kesilmesiydi. Birbirimize bitişik olduğumuz yerde ürpertici bir yama vardı. Şimdi özgür, dedim kendi kendime, onu özgür bıraktım, artık özgür. Her zaman sevilecektin. Her zaman sevilecektin. Geceleyin düşüncelerimle yüzüne dokunuyorum. Bin tane el arasından senin elini seçebilir miydim? Evet, seçebilirdim! Beni kurtardın. Affedersin, oradan oraya atlıyorum. Karmakarışık bu. Ben de öyle.

Tırtıklı gölgemi izledim. Engebeli toprak üzerinde sendeledik. Bahar, kuşlar cıvıldıyor, mevsimsiz bir yaban arısı, hep seni endişelendirenlerden, üşüyüp ölecek. Ağaçlarda o tazecik, neredeyse saydam –yarı saydam demek istedim– o yarı saydam yeni çıkmış yapraklar: Muhtemelen daha bu sabah açılmışlar. O zamana kadar görüşüm düzelmiş olmalı, zira o yaprakları belirgin olarak hatırlıyorum. Parıldayan yapraklara bakmak için durdum, güneşin arkadan aydınlattığı her türden zümrüt yeşili yaprak. Baharı o kadar uzun süre beklemiştik ki yeni çıkmış yaprakları sen de gör istedim; onlara işaret edip sana göstermek için döndüm ama ah, ah. Sarhoş gibi, ceplerim tangırdayarak, bir ağaçtan diğerine zikzaklar çizdim. Bir kucak dolusu mavi çançiçeği çimenlerin üstünde pus gibi salınıp duruyordu. Eğreltiotları, üç köşeli soğanların kokusu. Orman derinleştikçe derinleşti, çarpılmış, gergin yüzümü saklamak için ben de ormanın derinliklerine gittikçe daha fazla daldım. "Özgürsün" dedim, "Seni özgür bıraktım," çünkü artık yüksek sesle konuşuyordum. *"Niyetim bu değildi. Affedersin. Ah, ah."*

Bir öbek dikenli çalıya denk geldim. Çalılar göğsüme kadar çıkıyordu ve zorla aralarından geçmeye çalışırken ceketimi yırttılar. Kumaşın yırtıldığını duydum ve bu ses beni mutlu etti. Bana bakın! idi herhalde bendeki mantık. Şu çektiğim acıya bakın. Taşa kazınmış isimlerimiz, dayanak noktasız kalmıştım. Bunu sen duymasan daha iyi. İşte bu yüzden sen uyuyuncaya kadar bekliyorum.

Öteye geçmeden daha yarı yerde yakalandım –tabii ki– dönmeye çalışınca da yüz tane kanca altımdan bacaklarımı kaptı ve sırtüstü düştüm, kaidesinden düşen bir heykel gibi. Kendimi düşmeye bıraktım. Durmaya hazırdım. Sanki bir kablo prizden çekilmiş gibi, o gergin enerji bedenimden süzülüp çıktı. İşim bitmişti. Minik çivilerden yapılmış yatağımın üstünde ağlamaya başladım, biraz

utanç biraz başka şeyler yüzünden. Çalılıklarda hapsolup kalmış yetişkin bir kadın. Eski halim olsa o kız asla zırvalamaz. Burnumu silmeye kalktım ama kolumyeni dikenlere takılmıştı, bu yüzden bir çadır gibi yere çengellenmiş vaziyette gökyüzüne baka baka burumu çekip durdum.

Orada diğer vahşi hayvanlarla birlikte uyum içinde kalmaya devam ettikçe sakinledim. Bir süre sonra orman beni içine aldı ve ben minnet duydum. Bu minnettarlıktan da öteydi: Duygulandım. Bu orman yaratıklarının beni kendi alanlarına kabul etmesi öyle ... öyle şeydi ki ... yine gözyaşları. Onları seviyordum, o yaratıkları, onlarla ani ama güçlü bir akrabalığım olduğunu hissettim. Kuş cıvıltısı, dalların üstünde dalaşmalar, böceklerin vızıltısı – seslerin tonu tekrar yükseldi. Tahtalı güvercinler sohbetlerine kaldıkları yerden devam ettiler. Muhtemelen benim hakkımda konuşuyorlardı. Bitki örtüsünün içinde bir meltem dolanıyordu. Bu sesi hep sevmişimdir. Bir anlığına yapraklara doğrulttum bakışlarımı, yukarlarda dünya bensiz cereyan ediyordu, ta ki bu oluş soyutlaşıncaya ve aynı anda Yeryüzünde yatıyor olmakla ondan uzaklaşıyor olmak, bir yandan o beni tutarken bir yandan da bir uzaklaşma içinde olmakla kafam karışıncaya kadar. Şimdi bunlar üzerinde kafa yoracak bir an bulduğuma göre yeşil gezegenimiz çok tatlı değil miydi ama – bu yapraklar, o ses, o incelikli hava akımları, her bir şeyin değişip durması... En sonunda yalnız kalmıştım, o zaman bilincine vardım. *Yalnız* yalnız. Ölümle karşı karşıya kaldığımızda olduğu gibi yalnız. Yeşil, en sevdiğim renk, diye düşündüm, pek çok çeşitlemesine bakarken. O kadar uzun süredir düşünmeye vaktim olmamıştı ki. Dünyam fazlaca felaketli hale gelmişti. Bir denge, ta baştan beri üstümde asılı durduğunu fark etmemiş olduğum büyük denge devrilmişti. Kayıp düşüyordum. Üstelik çöp torbasına doldurduklarımı da giyim eşyası toplama tankına atmayı unutmuştum. Ve terk edilmiş ve dayanılmaz sen, seni kollarına alacak başka bir kadını bekliyordun. Bir kıskançlık alevi. Gözlerimi kapadım ama anlamıyordum.

Affedersin. Niyetim bu değildi. Ormanın zeminini kuşkucu patlamalarla aşmakta olan bir yaratık yaklaşıyordu. Bu yaratığın ilerleyişini gözlerimi açmadan izledim. Bir kuş mu? Kuş olmayacak kadar gürültülü. Sonra, tam orta yere devrilmiş olan deve bakmak için durdu. Tilki mi? Sıçan mı? Tam o sırada başımın

derisine sivri bir şey battı. Bir çığlıkla oradan fırlayıp kalktımsa da yaratık kaçmıştı.

Çalıların diğer yanında güneş ışınlarının mızrak gibi girdiği bol çimenli bir açıklık vardı, bir kaya üstü gölcüğü kadar durgun. Yıllardır buraya insan ayağı değmemiş. Burası muhteşem bir küçük açıklıktı ve derhal seni düşündüm: Hey bak! Ama ah, ah öyle yorgun, öyle kendimde değildim ki. Meryem Ana, gel bana. Ama ona kim destek oldu? Analara kim analık ederdi? Analar da insan değil mi? Onlar değil miydi en zor makama sahip olanlar? Cebimden ilaç kutusunu çıkardım ve birkaç hapı elimin içine döktüm.

Su şişemi arabada unutmuşum.

Yosun yeşili halıya adım atmam cazırtılı bir bubi tuzağını ateşledi. Kuşlar, bir çift kuş, benim bu ihlalim üzerine kanat çırpıp çığlıklar atarak aniden hayata döndüler. Sanki *banaydı* çığlıkları. Onları kışkışladım ama oradan ayrılmamakta direndiler. Onlar da akıllarını kaybetmişlerdi. "Yüce İsa," dedim onlara, "sorun nedir?" Önüme çıkan çılgın bir küçük oyuktu. Sonra gördüm onu.

Orada, ormanın zemininde, yemyeşilliklerin arasında morumsu pembe ve ancak çimenleri eğecek ağırlıkta bir fetüs vardı. Büyük başparmağımdan daha büyük değildi ve başta onu *gerçekten* bir başparmak sandım. "Kahretsin," diye bağırdım, üstüne basmamak için kıvrılırken. Bu da kuşları korkuttu. Durma, durma diye kendi kendimi uyardım ama zaten durmuştum. Bakma ama zaten üstüne eğilmiştim.

Hayatını böyle sürdüremeyeceği kadar büyük bir baş, dirseklerden oluşan mor bir beden, mühürlü fırlak gözler ve sarı bir gaga. Deri yerine incecik bir zar. Yumurtadan yeni çıkmış bir yavru.

Kuşlar protestolarını artırdılar. "Ne yapmamı istiyorsunuz?" diye sordum onlara. "Ölmüş işte." Talihsiz parçacığı işaret ettim. "Bebeğin ölmüş." Bu konuda neden bu kadar vurdumduymaz davrandığımı bilmiyorum. Beynim sallanıyordu. Tabletler boğazıma yerleşmişti.

Derken kımıldadı. Yavru, gagasını açtı. Hava ya da yiyecek ya da yaşamak için soluk almaya çalışıyordu. Doğum ve ölüm. Acı çekiyor muydu? Istırabına son vermeli miydim? Üstüne mi bassaydım? "Ah, Yüce İsa," dedim kuşlara, "yuvanız nerede?"

Başımı yukarı çevirip ormanın üstünü kaplamış olan bitki örtüsüne baktım. Ama ağaca nasıl tırmanabilirdim? Dikişler olmasa bile

ağaca çıkamazdım. Bu yüzden yine gözyaşlarına boğuldum. Oradaki sendin Denizci, yanında yardım edecek kimse olmadan ölen, çünkü kırılgan olan her şey sendin, incinmeye hazır her şey sendin o günlerde de bu günlerde de ve muhtemelen benim bütün günlerimde. Artık tek kuşa kalmış gibi görünüyorsak da çığlık eskisinden daha da tiz çıktı. Hırpani görünüşlü, dişi olan. Erkek olan, parlak tüyleriyle birlikte basıp gitmişti ve dişi olan kendini kaybetmişti. Yardım edecek birini aramak için içgüdüsel olarak etrafa bakındım ama ormanın derinliklerindeydim, Denizci, kaybolmuştum.

Eğilip yumurtadan yeni çıkmış yavruyu alıp ... Ne? Annesine vermek mi? İşte senin ölmekte olan yavrun mu? Ben yavruya daha dokunmadan anne kuş pike yapıp beni bombaladı. Anne gerçekten pike yapıp beni bombaladı. Şaşkınlık ve hayranlıkla geriye kaykılıp kalçamın üstüne oturdum. Öyle minik, öyle hırpani, öyle cesurdu ki. Beni utanç içinde bıraktı. Ayağa kalktım, geri çekildim ve anne kuş kendini ve tıp tıp eden yüreğini aramıza sokarak yavrusunun önüne kondu.

Bebekler ölür, diye düşündüm anne kuşa bakarken. Böyle bir dünyada yaşıyoruz.

Bu dünyayı ben yapmadım ya.

Elimden gelseydi, diye düşündüm, bambaşka bir dünya yapardım. Seninle benim için bambaşka bir dünya yapardım, Denizci. Ve bir de bu kahraman kuş için.

Ama yapamıyorum.

Gözlerimi kapadım ama anlamadım.

Bu konuda başkaca yaptığım, o gece Meryem'in annesinin nerede olduğunu sormaktı. Meryem'in bir de babası vardı. Kızı bir ahırda doğum yaparken Meryem'in babası neredeydi? Yumurtadan yeni çıkmış yavrunun babası neredeydi? Yük, yırtılmış bedenlerimizle biz kadınların sırtına mı biniyor?

Derken duydum onu, çok net ve açık: Bir bebek ağlaması.

"Ah!" diye hıçkırdım ve ağzımı kapadım. Yine o acı, kızgın şişler.

Etrafta dönüp dolaştım. Bebekten hiçbir iz yoktu. Ellerimi indirdim. "Neredesin?" diye seslendim ahenkli bir sesle, ki bebek korkmasın. Sanki bebek bana anlatacaktı. Sanki bebek yol yön gösterecekti.

Bebek benim sesimi tartarken bir süre sessizlik oldu, sonra yine ağladı, feryadı kat kat yükselmişti, minik ciğerlerin kısa soluklu

ınn-gaaa, ınn-gaa'sı, bir şeyler yapan, özümde bir şeyleri gevşeten türden bir feryat.

"Neredesin?" diye ahenkle seslendim yine, sahte bir gülümsemeyle. Kalbim küt küt atsa da sahte bir sükûnet takınmıştım. Bebek tam kulağımın dibinde ağlamıştı ama döndüğümde bebek yoktu. Şu çılgın orman açıklığında bebek mebek yoktu.

"Geliyorum" diye seslendim, bebek feryat etti. Peki, bebek neredeydi? İşaretlenmemiş bir mezarı mı çiğnemiştim? Eskiden yeni doğmuş bebeklere umutsuzca şeyler yapılırmış, umutsuz kadınlar –ve hatta umutsuz kızlar– umutsuz sırlar gömerlermiş.

Geri dönmeliydim. Ama geri hangi yöndeydi? Ben dışarı çıkmak için bir yer ararken kuş canhıraş bir feryat salıverdi ve kanatlarını savurdu, tüylerden oluşan ağır silahlarıyla benimle kapıştı. Bebek yine ağlıyordu, bebek korku içindeydi. Ben yine ağlıyordum, ben de korkmuştum. Daha önce korkmuş bir bebek sesi duymamıştım hiç ve bu frekans bende kimyasal bir salgıya yol açtı. Bebeği rahatlatmalı, teskin etmeliydim, bebeğin ağlamaktan vazgeçmesini sağlamalıydım. Bebeği kucağıma almalıydım, yani buna *mecburdum* demek istiyorum, hem de şimdi. Şimdiye kadar duyduğum en olağan dışı dürtüydü bu. O bebeği göğsüme, yanağıma, tenime ve ruhuma yaslamam ve ağlamaktan vazgeçinceye kadar sallamam *lazımdı,* ah ah.

Derken bebek gerçekten de ağlamaktan vazgeçti ki bu daha da kötüydü. Bebek neden susmuştu? Bebeğe ne olmuştu?

Çalıların en alt kısmını gözüme kestirdim ve onları yarıp geçince hafif bir eğimin tepesine geldim. Buraya gelirken hafif bir eğimin dibinde olduğumu hatırlamıyordum. Bebek ağladı ve ben sanki biri bana yol gösterebilirmişçesine *Ne yapsam bilmiyorum, ne yapsam bilmiyorum* diye bir ezgi tutturarak hızla devam ettim ama layığımı bulmuştum.

Bıraktığım izleri bulmak için yabani sarımsak öbeklerini sıkı sıkıya taradım ama hiçbir iz bulamadım. Koşmaya başladım ama yaklaşıyor muydum yoksa daha mı uzaklaşıyordum? Bu kadar az yol almış olmam, umut kırıcıydı. Aşağı inen asansörde yukarı çıkmak gibi. Birkaç ay öncesine kadar kendime genç ve sağlıklı gözüyle bakardım. Birkaç ay öncesine kadar öyleydim de. Ölü bir ağaç çaprazlama başka bir ağaca yaslanmıştı. Daha önce burada mıydı bu? Tabii ki daha önce de buradaydı o ama ben burada mıydım? Bu taraftan mı gelmiştim? O ağacı hatırlamıyordum. Ama zaten ne

hatırlıyordum ki? Kara şekiller, havada dolanıp duran boşluklar, günlerin sonu. "Neredesin?" diye ahenkle mırıldandım bebeğe.

Cevap yok.

Uzakta bir köpek havlıyordu. Aslında normalde ben havlayan bir köpeğe aldırış etmem ama bu uzayan bir bombardımandı. Köpek huzursuzdu. Bir şey köpeği huzursuz ediyordu. Sesi izleyerek yönümü değiştirdim. Ağaçlar seyrelerek çevre açık bir alana döndü. Köpek hâlâ havlıyordu. Koştum, takılıp düştüm, ayağa kalktım, daha hızlı koştum. Rüzgâr saçlarımı gırtlağımdan aşağı savurdu ve tıkandım. Sonra bebeği yine duydum, artık yanı başımda değil, daha uzakta, köpek kadar uzakta. "Geliyorum" diye bağırdım çayırlığın ardına doğru.

Bebeği bulmak için koştum, Denizci. O kadar koştum ki kalbim çatlayacak sandım ve sonra biraz daha koştum. Bu kadar hızlı koşabildiğimi de bu kadar uzun süre koşabildiğimi de bilmiyordum. Eminim dikişlerime zarar vermişimdir. "Geliyorum" diye böğürdüm, bir Viking gibi tepeyi sendeleye sendeleye aşarken.

Çalılardan oluşan çitin ardında sarışın bir atkuyruğunun savrulmasıyla oluşan hışırtı. Köpeğin yanında bir kadın vardı. Başı aşağı inip gözden kayboldu. Bebeğe doğru uzanıyordu. Hayır, hayır, kesin hayır.

Tekrar göründüğünde kollarındaki bebek değil, havlayan köpekti, kıvranan kaslardan bir çotuk. Bitki örtüsünün arasından balıklama dışarı çıktım ve orada, bir taş sıranın üstünde bebek duruyordu, yeşiller ve kum rengi griler arasında heyecan verici. Mavi çıkını bir nefeste aldım. Bir kemandan daha büyük değildi, ağır da değildi pek.

Şaşkın gözleri benimkini bulunca bebek ağlamayı aniden kesti. Küçük yüzün güzelliğini görünce "Ah!" diye yutkundum. Şuna bak! diye bağırırdım, eğer konuşabilseydim ama nefes bile zor alıyordum. Ne de ayakta durabiliyordum. Taş sıraya pat diye oturdum.

Bebek bana bir an daha bakakaldı ve feryat etmeye başladı, yani demek istediğim, *feryada* başladı ve tam o noktada köpek büsbütün aklını kaçırdı. Kadın köpeği kollarında tutmak için ne yapacağını şaşırdı.

Kadın, "İyi misiniz?" diye sordu. Köpeğin havlaması arasında sesini duyurabilmek için avaz avaz bağırması gerekmişti. Bu patırtı bebeği büsbütün korkutuyordu.

"İyiyim" diye bağırarak cevap verdim ama durumun böyle olmadığı apaçıktı. İyi değildim ve bebek benim bakımım altında iyi olacak gibi değildi. Feryat eden bohçayı kolumun kıvrımında salladım ve bu da işe yaramayınca omzuma dayayıp dik tutum ve dudaklarım kulağında sırtını sıvazlamaya başladım. "Şşş, küçük sevgilim, şşş."

Bu da işe yaramadı. Öyle küçük, öyle de öfkeli.

Başımı kaldırıp baktım. Kadın omzumun üstünden bakıyordu. "İyi olduğunuzdan emin misiniz? Bebeğin iyi olduğundan emin misiniz?"

Önüme düşen saç öbeklerini gözümden çektim ve başımı salladım: "Eminim." Saçlarımdan ter damlıyor, yüzümden aşağı sızıyordu. "Teşekkür ederim" diye ekledim, buradan sonrasını ben hallederim manasında. Yerinden kımıldama işareti göstermeyince ayağa kalktım ve onu itip geçerek patikadan aşağı yürürken çığlık çığlığa bağıran bebeği havlayan köpekten korumaya çalışma gösterisi yaparak işleri daha da karmaşık bir hale getirdim. "Şşş, bebecik, Tanrım, lütfen şşş."

Kadın peşimden geldi. Hızlandım. O da hızlandı. Bu kadar değerli bir yük taşıyarak gitmeye cesaret edebileceğim kadar hızla gittim.

"Affedersiniz, bakar mısınız? Bakar mısınız, pardon? İyi misiniz?"

Becerebildiğim kadar acele acele yürüdüm. Evet, iyiyim, ya da siz başımdan gitseniz iyi olacağım. Kadın ani bir atak yaptı ve bana yetişti, sonra beni durmaya zorlamak için kendini patikanın ortasına attı. Kolsuz bir mont ve spor tozluklar giymiş, kırklı yaşlarının sonlarında, düzgün bir kadındı, besbelli ki hayatının denetimi kendi ellerinde, besbelli ki bunun keyfini sürmekteydi ve onun hakkında o anda hissettiklerimi anlatmak için hiddet fazla sert kaçacak ama başka bir sözcük de düşünemiyorum.

"Yardım etmek istiyorum" dedi bana yüzünde kocaman içten bir ifadeyle omzuma uzanırken. Kadının tek koluyla güvenceye alınıp kalçasına yerleştirilmiş, bize saldırmak için fırsat kollayan köpek, artık fırsatı buldu ve silkindi. "Tanrım!" diye geri çekildim. Kadın ise hemen uzaklaştı ve boyunluğunu aniden çekerek köpeği yere bıraktı. Haykırmakta olan bebeğin başını avucumun içine alıp sımsıcak yüzünü boyun kıvrımıma yerleştirdim ya da yerleştirmeye

çalıştım. Bebek hiçbir yere yerleştirilmek istemiyordu. Bebek kendini kaybetmişti. Kadın havlayan köpeğin boyunluğunu tutarak üstüne iki büklüm eğilmiş vaziyette kaldı. Elinde tasma yokmuş gibi görünüyordu.

"Köpeğiniz bebeğimi korkutuyor!" diye bağırdım. "Bebeğimi korkutuyor, beni de korkutuyor!"

Sesimdeki kızgınlık karşısında köpeğin havlaması kötücül bir şeye dönüştü, hırıltılı ve kurdumsu bir şeye. Derken, kısa bir ara boyunca yamaç patikasında hepimiz kendimizi koyuverdik. Ben kadına köpeği susturması için bağırırken, kadın köpeğe "Yeter!" diye bağırıyordu ama köpek havlamayı kesmedi, feryat etmeye daha yeni başlamakta olan bebek de bağırmayı. Bütün bu curcuna içinde güneş kayboldu ve dünya yassıldı ve grileşti.

Pat. Köpek burun kemiğine ciddi bir darbe yedi. Acıyla ciyakladı ve sırtüstü devrilerek yalvarır durumda patilerini havaya dikip belirgin meme uçlarıyla yumru yumru pembe bir karın sergiledi. Bir dişi daha, üstelik kısa zaman önce yavrular beslemiş bir dişi ama ben köpekler konusunda uzman değilim. Kancık diyemeyeceğim, Denizci, kancık demeyeceğim. Sen de dememelisin.

Artık mosmor olan bebek boğazının bütün gücüyle çığlık atıyordu, gözleri sımsıkı kapanmış; dili kabarmış, dişsiz ağzının içinde kasılarak bükülmüştü. Feryadı arasında duyulmaz olmuş olan sesimi duymasa bile en azından titreşimini, boğuk vızıltısını alır belki diye dudaklarımı kulağına bastırdım. "Zavallı küçük sevgilim," diye mırıldandım, "zavallı küçük bebecik" ama hiç yararı olmadı. Battaniyesinden bir yumruk çıkardı ve bir devrimci gibi sımsıkı havada tuttu, sonra bir tür nöbet gibi görünen bir şeyin pençesinde sırtını kamburlaştırdı. Bebeğe kötü bir şeyler oluyordu. Kadına baktım. O da telaşlanmış görünüyordu.

Battaniyenin kıvrımları arasından plastik bir halka göründü. Çekip çıkardım ve ortaya bir emzik çıktı. Emziği bebeğin perişan ağzına soktum.

Bir el bombasının pimini yerine yerleştirmek gibiydi. Patlama söndü. "*Mmm, mmm, mmm*" dedi bebek, bedeni rahatlar ve benim bedenime sokulup kıvrılırken. Yüzünü boynumun kıvrımına sokmadan önce birkaç protesto çığlığı daha attıktan sonra rahat bir pozisyon bulmak için oraları biraz eşeledi. "*Mmm, mmm, mmm.*" Bebeğin yardım istediği kişi olmak dünyanın en tatlı duygusuy-

du. "Hah, işte böyle" diye mırıldandım, bebeğin kadifemsi başını öperek. Sonra gözlerimi kadına çevirdim: Gördün mü? Pek iyiyiz. Her şey yolunda.

Sırtüstü yatan köpeğine hâkim olmak için artık topuklarının üstüne çömelmiş olan kadın düşünedururken ben yine patikadan aşağı yürümeye başladım. "Dur, bekle" diye bağırdı ama ben aptal mıyım? Bebeğin başı çenemin altında kıvrılmış, omzum eli bir kere daha kendini orada bulursa diye gergin, hızla yoluma devam ettim. Arabaya kadar bir varabilsem.

Yüzüne bir bakayım diye bebeği biraz aşağı indirdim. Normal rengi geri dönüyordu. Tanrım, bu ne güzellik – yüzünü yine çenemin altına gömdüm. Duvardan bir Goya çekip almış kaçmıştım. Şansıma inanamıyordum. Hâlâ inanamıyorum.

Omzumun üstünden geriye baktım. Kadın artık ayakları üzerinde doğrulmuş boğazlığından dolayı nefessiz kalmış olan köpeğin üstüne çökmüş, telefon ediyordu. Eğer bu köpek bir Labrador olsaydı, kadının her dediğini yapan salak bir Labrador olsaydı kadın bebeği almıştı. Bebek şimdi onun kollarında olurdu. Benim kollarım da boş kalırdı.

Ama köpek bir Teriyeydi, dolayısıyla kollarım doluydu ve öyle de kalacaktı. Güldüm. Huzur. Delilik. Delilik. Huzur. Tanrılar göz kırpmıştı. Dünya bu sabah, ah bir milyon yıl kadar önce gözümü açtığım dünyadan farklıydı. Ben bebeği güvenliğe ulaştıracak olan araçtım. Hava Kuvvetleri Bir'dim ben. Güneş –güneş bile!– geri gelmişti bu ihtişamı teslim etmeye. "Neredeyse geldik," diye güven verdim bebeğe. "Neredeyse eve vardık."

Geri dönmek, çıkıp gittiğimden uzun sürüyor gibiydi ama sonunda köşeyi döndüm ve işte arabam oradaydı. Beni beklemişti, benim kara küheylanım, öylesine soylu, öylesine sadık. Arabama olan sevgim etrafa saçıldı. Genel olarak çevrem için duyduğum sevgi de etrafa saçıldı. Birden verecek o kadar çok sevgim vardı ki. Huzur. Delilik. Delilik. Huzur.

Araba kullanmayı hatırlayamadım. Direksiyon, el freni, vites kolu, debriyaj – kendimi alıştırma gayreti içinde her birine ismini söyleyerek sırayla tek tek dokundum. Ellerim titriyordu. Bebek ağladı. Ah, Tanrım. Dönüp baktım ama meğer sadece emziği düşmüş. Emziği tekrar yerine sokmak için arka koltuğa doğru abandım ve arka görüş aynasından fark ettim ki kadınla köpek yetişmek

üzereler. Tekrar sürücü koltuğuna oturdum ve direksiyonu elime aldım. Nefes aldım, kendimi sakinleştirdim, normal görünmeye çalıştım. Anahtarlar. Anahtarlarla başla. Anahtarı marş kilidinde döndürdüm ve motor canlandı. Vitese taktım, emniyet kemerimi taktım ve hayatıma doğru tekrar yola çıktım.

• • •

Vardığımda ev soğuktu – pencereleri kapatmayı unutmuşum. Bebek kollarımda, etrafta koşuşup pencereleri kapadım. Hava daha kararmamış olduğu halde perdeleri de çektim. Kendi evimde hırsızlama dolaşırken fark ettim, saklanıyorsun; arabayı garaja almış, bebeği arka kapıdan gizlice içeri kaçırmıştım.

Bebeği oturma odasına getirdim ve şöminenin önündeki halının üstüne bıraktım. Odunları bir araya koyup ateşi canlandırmaya çalışmamı izledi. Bir kibrit yaktım ve alevi yukarı tuttum. "Bu ateş," dedim. Onunla konuşmak ve bir şeyler anlatmak önemli göründü bana. Kibrit çöpünü kibrit kutusundaki ateşleyici alana değdirdim ve alev parladı. "Ateş demek ısınıyorsun demektir, güvendesin demektir."

Bir yalan daha. Ateş demek tehlike demektir. Ateş demek koş demektir. Ateş demek acı verici bir ölüm demektir.

Bebeği yerden aldım ve minik bedenini göğsüme yasladım. Onu kurtaracaktım. Alevler içindeki binaya girip onu dışarı taşıyacaktım. Neye mal olursa olsun.

Her şey bu kadar hayat memat meselesi haline ne zaman gelmişti?

Şöminenin cam kapağının ardında ateş harlandı. Kısa sürede oda sımsıcak oldu. O sabah sahte görünmüş olan ev artık bizim sığınağımızdı. Ya yukarıdan aşağıya iniyor ya da aşağıdan yukarı çıkıyordum; her iki durumda da bir dengeye geliyordum yine. Ellerim artık titremiyordu.

Bebeği soymaya koyuldum. O gün daha erken saatlerde ne kadar özenle sarılıp sarmalanmış olduğu bana hüzün verdi. Başka birinin gözleri için giydirilmişti, üstündeki her kat onu bulan her kimse ona bir yalvarıştı; üzerine titrenen bir bebekti, lütfen yine üzerine titreyin. Battaniye mavi kuzu yünündendi ve üzerinde tek bir beyaz yıldız vardı. Bu da bunun eski zamanlardaki gibi bir yoksulluk, bes-

leyecek bir boğaz daha olmasından kaygılanma vakası olmadığını gösteriyordu. Peki bu ne vakası oluyordu şimdi?

Minik hırkanın sedef düğmelerini ürpererek çözdüm. Ama bebek mükemmel durumdaydı ve çok mutlu görünüyordu. Bana agucuklar yaptı ve bacaklarıyla tekmeler savurdu. Bezi ıpıslak olmasına rağmen ıslaklık tulumuna geçmemişti. Demek ki benim korktuğum kadar uzun bırakılmamıştı orada. Belki bütün her şeyin en başından beri uyuyordu da köpek havlamaya başlayınca uyanmıştı. Ama belki de arkası üstü yatmış gökyüzünün uçsuz bucaksız boşluğuna gözlerini dikip annesinin peşinden çok uzun zamandır ağlıyordu. Ve belki annesinin yüzü önünde görünmeyince, o yeni yumurtadan çıkmış yavru gibi yuvasına hiç dönemeyebileceğini düşünerek korkmuştu. Yerden çekip aldığım bebek korku dolu bir bebekti. Çektikleri temelini sarsmış mıydı? Benimkini sarsmıştı.

Kundağın içinde bir mektup vardı. Zarfın üstünde gözyaşlarının bıraktığı izler. Anne bebeğin bir gün o gözyaşlarını görmesini ve kendisini bağışlamasını istemişti. Şöminenin kapağını açtım ve mektubu ateşe fırlattım attım.

• • •

Kocam nihayet evin yolunu bulduğunda geç olmuştu. Günler uzuyordu ama kocam eve gitgide daha geç geliyordu. Sanki eve varış saatini, küçük küçük artışlarla ileriye atıyordu ki görevlerinden kaçtığını fark etmeyeyim. Kocam herhalde beni aptal sanıyordu.

Bir zamanlar evine, bana koşarak gelirdi, Denizci. Senden önceki zamanlarda.

İkimizi şöminenin önündeki halının üstünde buldu; evde tek bir ışık yanmıyordu. Elektrik düğmesine dokunmasıyla irkildim.

"Ah, affedersin" dedi ışığı tekrar söndürerek. "Evde olduğunu bilmiyordum. Arabayı görmedim."

"Garaja park ettim."

"Benim – şeyden – ne haber?" diye söze başladı ama kesti. Benim giysilerden ne haber diye sormak istemişti, birdenbire ortaya çıkan jimnastik kıyafetleri yani. Ben arabayı kar küreme aracı gibi sürerken kıyafetler yolumun üstünde savrulup betonda sürüklenmişti.

Kocam dizüstü bilgisayar çantasını masaya koydu ve senin yüzüne bakmak için odayı boydan boya geçti. "Benim küçük erkeğim nasıl?"

Sen gözlerini kaldırıp onun gözlerine baktın ve gülümsedin. "Mükemmel durumda" dedim.

Kocam seni kucağına almak için elini aşağı uzattı ama ben senin bedenin üzerinde kasıldım: *Benim.* Bir yengi, sonra kocam elleri boş, geri çekildi. "Seni aramaya çalıştım."

"Telefonum kapalı."

"Ha." Masa lambalarından birini yaktı ve etrafına bakındı. "Burası farklı görünüyor."

"Topladım."

"Vaay, şahane olmuş!"

Sahte alkış. Cevap vermemi bekledi. Vermedim.

"Bugün neyle uğraştınız, bakalım, çocuklar?"

Pis pis sırıttım.

Espriye dahil olmayı bekleyerek gülümsedi. "Ne?"

"Yürüyüşe çıktık."

"Güzel, çok güzel! Daha fazla çıkmalısın evden. İkinize de iyi gelir."

"Gelir mi?" diye sordum zalimce. Uzaya fırlatılmıştım ve oraların ne kadar kasvetli olduğunu görmüştüm. Başımı kaldırıp kocama baktım ve orayı asla anlayamayacağını fark etim.

"Tanrım, yüzüne ne oldu?"

Yanağıma dokundum. "Ne olmuş?"

"Her tarafı çizilmiş."

"Çalılar herhalde." Kocam beni cezalandırmak mı istemişti? Eh.

"Ah, sevgilim!" Topuklarının üstüne çöktü ve yüzümü kendisine doğru çevirmek için bir parmağını çenemin altına koydu. "İyi misin?"

Ne kadar şefkatli olduğunu, ne kadar düşünceli bir adam olduğunu gösteriyordu. Yüzümü çevirdim. "İyiyim."

"Çalıların arasında sürüklenerek getirilmişsin gibi görünüyorsun" diye fikrini söyledi. "Ama tatlı bir şekilde" diye acele acele ekledi, yanlış bir şey söylemiş olmaktan korkarak. Omzuma pat pat vurdu, saçımı karıştırdı ve benzeri bir dizi sevgi dolu hareket yaptı, her şeyin normal, ailevi falan olduğuna kendini inandırmak için. "Bak ne söyleyeceğim," dedi sonunda, "dün akşam için özür dilerim."

Gözlerimi ateşten ayırmadan omuz silktim.

"Söylediğim o sözlerden dolayı özür dilerim. Kızgındım. Bütün o söylediklerimi kastetmediğimi biliyorsun değil mi?"

Bütün o söylediklerimi kastetmediğimi biliyorsun, değil mi? Kastetmediği şeyler yüzünden neredeyse neler yapacaktım.

Kocam hâlâ konuşuyordu ama ben dinlemiyordum artık. Ormandaki feryatlarını duymuş olmam mümkün değildi, bunu biliyordum. Ama feryatlarını duydum, Denizci. Uyandın ve beni çağırdın ve seni duydum, açık ve net. Biz birbirimize bağlıyız, senle ben, adlarımız taştan çıpanın üstünde. Birimiz ölünce diğeri her zaman bu kaybı hissedecek.

"Beni duydun mu?" diye sordu kocam, nezaketsizce olmayan bir tarzda.

Yüzüne baktım. "Ne?"

"Hırkanı ters giymişsin. Zavallı küçüğüm." Sonra tedirgin tedirgin, "Akşama ne yemek var?"

O yiyecek bir şeyler bulma peşinde uzaklaşırken ben seni kucaklayıp kaldırdım. Başını açık avuçlarımın arasına alarak seni bir kitabı inceler gibi inceledim. Parmak uçlarımdan dirseklerime kadar, o kadar küçüktün o zamanlar. Doğum, ölüm. Tek bir hakkın vardır. Denizci, eğer bir dileğim kabul edilecek olsaydı, bu dilek her şeyi aynen yeniden yapmak olurdu. Başka bir bebek istemiyorum, söylemeye çalıştığım bu değil. İstediğim, seninle birlikte her şeyi yeniden yapmak. Ancak bu sefer doğru yapmak.

Ama doğru yapmadım. Bir şansım vardı ama kullanamadım.

Seni seviyorum. Sen mükemmelsin. Ama ben değilim.

Pencerede bir rüzgâr çıkmıştı. Yumurtadan çıkan yavru oradaydı, hırpani kılıklı dişi de oradaydı, sıçanları, tilkileri, işaretlenmemiş mezarlarda yatan ölü bebeklerin hayaletlerini savuşturuyordu. Bütün bu elem tüylerin ve içi boş kemiklerin üzerine yığılmıştı. Ürperdim ve ateşe bir odun daha attım.

O bir karatavuktu. Bunu anlamam biraz zaman aldı çünkü kara değildi, kahverengiydi. Arka plan içinde kaybolsun diye böyle tasarlanmıştı herhalde. Bu türe kahverengitavuk denmeliydi, sen de benim soyadımı taşımalıydın, ben de anneminkini çünkü erkek ...ah Denizci, erkek nerelerde? İşler kötüye gidince erkek nerelere gidiyor? Hamileyken, senin kız olduğundan emindim ve gebelik döneminde, seni erkekler dünyasına hazırlamak için sana söyleyeceğim şeyleri talim ettim. Sonra sen ortaya çıktın ve ben sana ne diyeceğimi bilemiyorum, "onlara benzeme"den başka.

İKİ

Gözlerimi açtım. İnsan ayakta da uyuyabiliyor. Zor yoldan öğrenilmiş bir ders daha. Baban oraya gidip gitmeyeceğimi sorduğunda yine o rüyaya dönmüştüm, senin hakkında gördüğüm o korkunç rüyaya.

"Nereye?" diye cevap verdim, hafif bir telaşla. Bu sefer neyi unutmuştum? Üstelik buzdolabına niye gitmiştim? Kalçamın üstündeydin. Zaten hep kalçamın üstündeydin. Yamaçların yanında büyüyen, rüzgârda kırılmış ağaçlar gibi, bedenim senin ağırlığına uyum sağlamak için eğilmişti. Göbek deliğim hâlâ bedenimin ortasında değil.

"Şuraya." Bir mıknatısla buzdolabının kapısına tutturulmuş el ilanına hafifçe vurdu. Bebek ve Yeni Yürüyenler Grubu'nun temel renkleri –oyuncak tahta bloklar, boyalı el izleri, ABC'ler– dayatmacı görüntüler, zira şimdi düşünüyorum da hedef kitlenin bebek değil, bebeği de yanında getirecek olan yetişkin, istisnasız her zaman kadın yetişkin olduğu aklıma geliyor. "Oğlanı buraya götüreceğini söylediğini sanmıştım."

"Bugün günlerden ne?"

"Perşembe."

"A!" *Her perşembe sabahı!* diyordu el ilanı. "'Çöpleri çıkarmak lazım."

"Onu buraya götürmelisin" kararına vardı Çocuk Gelişimi uzmanı. "Sosyalleştir onu" diye de ekledi, benden duyduğu sözcüğü kullanarak.

Haftalardır Bebek ve Yeni Yürüyen Grubu'nda sosyalleşmeni sağlamaktan söz ediyordum ama anlaşılan bu artık onun fikri haline gelmişti. Sorun vaktinde evden çıkamamamdı. Engelleri kocama açıklamak zordu çünkü bunlar onun kabul ettiği engeller değildi. Sen doğmadan önce benim kabul ettiğim engeller de değildi. Şu üç adım ileri, iki adım geri tantanası. Hareketlendiğinden beri benden daha hızlı açıyordun bağları.

Dışarısı henüz tam aydınlanmamıştı. Duştan çıktığı için saçları hâlâ ıslak olan kocam giyinmişti bile. Ben hâlâ pijamalıydım.

"Hımın," buzdolabını açıp bir ipucu bulma umuduyla içindekilere baktım. Gözlerim iki göz boşluğuydu. Kafatasımda açılmış iki kızgın delik. "Yatmaya gittiğimden fazla yorgun hissediyorum kendimi."

"Kötü bir gece miydi?"

Aptalca bir soru. Bütün geceler kötüydü. Baban hâlâ sandık odasında uyuyordu. "Bugünlük gücüm yok."

"Üzgünüm, canım."

"Bazı işleri halletmem lazım. Belki sen geldiğinde, yatırma işini sen yaparsın?"

"Yine geç saatlere kadar çalışacağım."

Evet, onun bürosu, onun takım elbisesi, onun kravatı. Benim pijamalarım, benim lohusa bedenim. Sarkmış yağlı beden içindeki rolüm için sarkan yağ boğumu. Kas yağlarına eritme uygulaması *Özünü kullan,* diye tavsiye ediyordu. Bu ne demekti acaba?

Buzdolabına neden geldiğim hakkında hâlâ hiçbir fikrim yoktu. Buzdolabının kapağını tekrardan kapadım.

"Süt" diye hatırlattı kocam.

Dolabın kapağını çektim açtım ve sütü ona verdim.

"Tanrım, kala kala bu kadar mı kalmış?"

"Kusura bakma." Süt benim sorumluluğumdaydı.

Terliklerimle şlap şlap, bir tabaka sarkık yağ yerde yürüyordu. Seni mama iskemlesine koymak için davrandım ama çığlıklar atıp bana tutundun, maymun bebek. Seni tekrar kalçama yerleştirdim. "Canım acıyor, tatlım" dedim parmaklarına dolanmış bir tutam saçı kurtarırken.

"İşte çayın." Kocam fincanı uzattı. Ellerimin dolu olduğunu görüyordu.

"Teşekkürler. Tezgâhın üstüne bırak."

"Oğlanı kucağından indir."

"İndiremem."

Kocamın beni olduğum halimle algılamakta olduğunu hissediyordum – pijamam, yıkanmamış saçlarım, yetersizliğim. "Beceriksiz değilim" dedim ona. "Bitkinim. Bu farklı bir şey."

"Beceriksiz olduğunu söylemedim."

"Söylemen gerekmiyordu."

"Sadece onu kucağından indirmeni söylüyorum."

"Ben de sadece indiremeyeceğimi söylüyorum."

"Tabii ki indirip bir yere koyabilirsin."

"*Koyamam.* Çığlıklar atmasını dinleyemem. *Dinleyemem* ne demekse onu kastediyorum. Beynimi karmakarışık ediyor. Anlamıyorsun."

"Hayır, anlamıyorum. Bebek o. Bebekler çığlık atar."

"Mama iskemlesine onu sen koysan nasıl olur?" Seni ona bakacak şekilde çevirdim. Babana uzandın.

Takım elbisesini işaret etti. Kusmukçunun tekiydin, Denizci, bir kuru temizleme afeti. Kocam telefonuna göz attı. "İşe gitmem lazım."

"Ne şanslısın" dedim duygusuz bir sesle.

"Ne demek oldu şimdi bu?"

"En azından *gidebiliyorsun.* En azından *çalışabiliyorsun.*"

"Adam işine gidiyor. Vay piç kurusu."

"Ben kendi işimi artık yapamıyorum."

"Engelleyen mi var?"

Seni işaret ettim.

"Öyleyse daha erken kalk. Saat beşte kalk."

Bunu duyunca şimdi gözlerimden yaşlar fışkıracak diye düşündüm. O gün aradaki zar inceydi. İşin altından kalkabilmekle kalkamamak arasındaki zar. Ama öyle yorgunum ki! Ağlamak istiyordum. "Sen kalk beşte" dedim ağlayacak yerde.

Arkasından hole doğru yürüdüm, *şlap şlap.* Yeni saks mavisi yünlü paltosunu giydi. Holdeki aynada üçümüz. Sen, ben ve Hugo Boss. Evli bir çift gibi görünmüyorduk artık. Bu adamın *bu kadınla* ne işi var?

"Hoşça kal babacık" dedim senin adına, bir yandan da minik elini sallayarak. Baban kapıyı, beni dünyamdan kesip atan giyotini kapamadan önce ikimizi de öptü. Benim dünyam babandı demek istemiyorum ama baban benim dünyamda dolaşacak özgürlüğe sahipti, buna artık onun dünyası demeliyiz ya da belki de benim artık sürgün edildiğim yetişkinler yeri, dünya. Ben artık senin dünyanda yaşıyordum. Bu küçük bir dünyaydı.

Duş yapma aralığını kaçırmıştım. Dün de kaçırmıştım. Dün ne zaman idiyse. Sen sızlanmaya başladın. *Şlap şlap* tekrar hole. Yedi otuz beş. On üç saat daha.

• • •

Yıkanacak çamaşırları üç yığına ayırdım. Beyazlar, renkliler, koyu renkler. Renkliler burun farkıyla öndeydi. Bütün parlak renkli tulumların ve uyku tulumların. Onları çamaşır makinesine doldurdum. Kalçamdan ayrılmaya kandırmak için şu mor deterjan kapsüllerinin yanına koymuştum seni, kocaman jölelere benzeyen şeylerin yanına.

Şaka, şaka, eline çamaşır suyu şişesini vermiştim.

Sakin ol. Arabaların yanındaydı, tamam mı? Şahane bir anneydim demiyorum ama elimden geleni yaptım. Hâlâ yaşıyorsun, öyle değil mi?

Lekeleri yıkama öncesinde çıkarmak için her bir çamaşır parçasını gözden geçirdim. Öyle çok leke var ama hiçbiri benim değil. Sana küçük bir tavsiye: Bütün çamaşırlarını eşinin yıkamasını bekleme. Herhangi bir insanın sana içerlemesine dayanamam. Özellikle de kendi çatının altındaki birinin. Gece uykunda katledilebilirsin.

Ama yok, katledilmezsin. Katledilenler, kadınlardır.

Kullanma talimatını okudum ama yine de benim bölgemdeki suyun yumuşak mı sert mi olduğunu anlayamadım.

O gün sen özgür iradeyi öğreniyordun. Benim kaybetmekte olduğum şeyi sen ters orantılı olarak edinmekteydin, senin bağımsızlığın koşul olarak benimkinin ortadan kalkmasını dayatıyordu. Aşağı bir araba attın ve sızlandın. Fil tişörtünü makineye attım, makineyi çalıştırdım ve seni kucağıma aldım. "Tamam, sevgilim, haydi kahvaltı edelim."

Tekrar bacaklarını mama iskemlesine sokmaya çalıştım ve sen tekrar feryat ettin ve bu sefer saçımı çektin. "Ay!" diye itiraz ettim. Yumruğunun içinde, ikimizin de çatık kaşlarla baktığımız ince bir bukle. Zaten o kadar çok saç kaybetmiştim ki. Daha şimdiden tel tel olmuş saçlar. Emziğini ağzından çıkardın ve onun yerine ağzına benim saçlarımı tıkıştırdın.

Sen kalçamın üstündeyken kahvaltıyı hazırlamaya çalıştım ama olayın içinde çaydanlıklar ve mikrodalgalar vardı ve senin ipek gibi başın daha iyi görebilmek için ara sıra ileri uzanıyordu. Bu yüzden seni oyun halısının üzerine bırakarak tehlikeden uzaklaştırdım ve etrafına birkaç oyuncak serpiştirdim.

Sen çığlıklar attın ve oyuncaklar havada uçuşmaya başladı. Ben karıştırırken, tereyağı sürerken ve boşaltırken çığlıklar attın, bu arada ben de kocamın tezgâhın üstünde bıraktığı çayı yudumla-

dım. Normal olarak pişman olur ve seni kucağıma alırdım ama saç olayından sonra canıma yetmişti. Sen altı aylık kadar olduğundan beri her sabah, her öğleden sonra ve her akşam hissettiğim gibi o sabah da canıma yetmişti, buydu benim hayatım artık, serbest annelik mesleği: Senin çığlıklarını kontrol etmeye çalışırken daha yüksek, daha kızgın olan ve ikimizi de korkutan kendi çığlıklarımı da kontrol etmeye çalışmak.

Çığlıkların bir oktav kadar yükseldi. Avuç içlerimle yanan göz çukurlarımı, sonra da kulaklarımı kapattım. "Kes sesini!" diye bağırıyordum aniden, "Kahrolası sesini kes!" Benim canıma yetmişti ya, sonra da sen yaptın yapacağını. Dört ayak üzerinde kalktın. Başını geriye atıp yere hızla vurdun.

Ses, yüksekten bir karpuz düşermiş gibi çıktı. Hayır: Ses bir bebeğin kafatası fayans döşemeye vururmuş gibi çıktı. Bebeğimin kafatası. Daha hâlâ kapanmamış olan, tepesinde hâlâ yumuşak bir alanın, bıngıldağının bulunduğu; gerekmese de kırılganlığını bir kez daha hatırlatan kafatasın.

Aynı şeyi bir kez daha yapmak için hazırlanırken feryat ettin. İleri atıldım ve terlikli ayağımı araya soktum. Başın ayağımın üstüne güçlü bir şekilde indi. Şaka yapmıyordun, Denizci. Hiç şaka yapmıyordun.

Senin o küçük kişiliğini yerden kaptım ve ön odaya götürdüm, çünkü orada halı vardı. Ön camın önünde durdum, sen feryat ederken seni kucağımda salladım. Çığlıkların korkudan siteme, rahatlamaya, *mmm, mmm*'a doğru alçalırken, "Tanrım, Tanrım" diye bir ağıt tutturdum. Dışarıda güzel bir kış sabahı vardı, canlandırıcı, soğuk ve açık. Giyimi eksiksiz, saçları taralı bir kadın, hâlâ taze olan ışıkta çift koltuklu bir puseti itiyordu; çocukları mutlu, üçüncü çocuğu eteğinin dibinde scooter'ında giderlerken kadının nasıl olup da bunu başardığına hayret ettim.

• • •

Başının üstüne bir şapka çektim. Aslında, geri plandaki niyetim, alnındaki şişliği gizlemekti. Sen şapkayı ponponundan tutup çektin ve yere attın. Senin geri plandaki niyetin de benim geri plandaki niyetimi boşa çıkarmaktı. Şapkayı tekrar başına geçirmeye çalışırken, tatlı bir sesle "Ama dışarısı soğuk, tatlım," diyerek seni kandırmaya

çalıştım. Şu kahrolası şeyi geçir başına, geç kaldık. Bebek ve Yeni Yürüyenler Grubu dokuz otuzdan on bire kadar devam ediyordu. Zaten saat onu geçmişti. Sana kahvaltını ettirmiştim ki yapması söylemesinden çok daha karmaşıktı açıkçası. Altını değiştirmiş, giydirmiştim seni – yine: Yapması daha karmaşık. Altın değişsin istemedin, giyinmek istemedin. Bir pabuç çıkardım ortaya ama baktım çorabını çıkarmışsın. Çorabı tekrar giydirirken sen diğerini çıkardın. Onu tam giydirdim ki sen ilk giydirdiğimi çekip çıkardın. Ah, ne aptalcaydı her şey. İnsanlar bebek bakmanın basit bir şey olduğunu düşünür. Bunu biliyorum çünkü bir zamanlar ben de öyle düşünürdüm.

Çoraplardan vazgeçtim ve sana baktım. Ne kadar adamıştın kendini bebek olmaya. Gecenin yarılarına kadar bunun için egzersiz yapıyordun. "Yapamayacağım" diye itiraf ettim. "Öyle yorgunum ki."

Gülümsedin. Yan tarafındaki halının üstüne cup diye düştüm.

Uyuyakalmış da olabilirim, kalmamış da. Elini ağzıma soktun.

Bez çantası. Emzik, yedek emzik, bezler, ıslak mendiller. Bu çeşitli nesnelerin peşinde dolanırken "Sen bu kadar sızlanmasan bütün bunlar daha çabuk olurdu, tatlım" diye seslendim, son derece mantıklı sesimle. Ben bunu bazen yapardım, ne kadar mantıklı olduğumu ve dolayısıyla da senin ne kadar mantıksız olduğunu göstermek için pasif-agresif bir tonda sanki başka bir yetişkinmişsin gibi sana hitap ederdim. Koruyucu krem, kusma bezi, yedek giysiler, Calpol. Battaniye, mama önlüğü, yedek mama önlüğü, –"gerçekten, şu berbat sesi çıkarmayıp kafamı toplamama müsaade etseydin, şimdi oraya varmıştık"– kâğıt mendiller, telefon, Zürafa Sophie, günaydın bebek için madeni bozukluk, anahtarlar. "Tamam, tamam, seni duyuyorum. Tanrım."

İçi eşya dolu bez çantasıyla geri döndüğümde, sen önüne kusmuştun. Saatin kaçı gösterdiğini gördüm ve çok kötü bir söz sarf ettim.

• • •

Kapıdan çıkmayı başardık.

Kapıdan çıkmayı başardık! Bebek arabasından avaz avaz "Hoop" diye bağırıyordun. Yok, dur, o daha başlamamıştı. İlk söyleyişin çok tatlıydı.

Sokağa kadar gitmeyi başardık.

Sokağa kadar gitmeyi başardık!

Yol boyunca kenarlara büyük çöp bidonlarından oluşan bir şeref kıtası dizilmişti ama bizim çöp bidonumuz aralarında yoktu. Çöp kamyonu yolun başındaydı ve çöpleri alarak aşağı doğru ilerliyordu. Ani dönüş.

• • •

Bebek arabası koltuğunu bana bakan yönden dünyaya bakan yöne çevirmiştim, böylece artık yüzünü değil, sadece incecik bir tutam saçını görebiliyordum. Şapkanı tekrar giydirdim. Bir el uzandı, şapkayı çekti ve arabadan aşağı attı. Arabayı durdurdum, şapkayı yerden aldım, tekrar ipek saçlarının üzerine geçirdim ve yola koyuldum. El tekrar uzandı ve bu sefer şapkayı fırlattı. Şapkayı komşunun çitinin üstünden aldım.

Bölge Halk Merkezi'nin holünde çocuk arabaları, süpermarketteki alışveriş arabaları gibi koridorda yan yana sıralanmışlardı. Ödüllü kabağımın kayışını çözdüm ve gürültüyü izleyerek belki on başka bebek ve yeni yürüyenin bulunduğu, annelerinin veya bakıcılarının da duvar boyunda dizilip oturduğu odaya doğru ilerledim. Seni oyun halısının kenarına bıraktım ve sen geriye bir kere bile bakmadan hareketin merkezine dümdüz gaza bastın. Bir fotoğraf çektim ve kocamla paylaştım. *Sosyalleşti.* Kocam cevap olarak bana bir gülen yüz yolladı.

Cebimdeki birkaç avroyu ödedim ve bana bir bisküvi eşliğinde çay ikram ettiler. Çığlıklar. Döndüm ve seni yumruğunun içinde bir arabayla gördüm. Bir başka bebek de poposunun üstüne oturmuş araba için feryat ediyordu. Sımsıkı sıkılmış kararlı yumruğunu zorla açıp aldığım arabayı diğer çocuğa geri verdim. O çığlık atmayı bıraktı ama bu sefer sen başladın. Tanrım, o ses. Hızlı düşünen bir kadın sana farklı bir araba uzattı. "Şu harika kırmızı arabaya bak!" Harika kırmızı arabayı kabul ettinse de onu almak için diğer bebek ağlamaya başladı. "Vay, amma şişmiş, küçük delikanlı!" diye fikir beyan etti kadın ve diğer bebek şişliğe bakmak için ileri atıldı.

Birden herkes bebeğime bakmaya başladı. "Yaa, bu sabah başını kötü vurdu."

Bana çay vermiş olan kadın, "Başını vurunca şişerse sorun yok,

derler," dedi. "Başını vurduysa ama şişmediyse o zaman kaygılanmak gerekir."

"A, neden?"

"Bilmem. Şişmenin beyinde değil, dışarıda oluşmasıyla ilgili olmalı herhalde? Beyin sarsıntısı belki."

Hepimiz *hımmm, ilginç* sesleri çıkardık. En azından, hasarı görebiliyorsan durumunun ne olduğunu anlıyorsun, öyle değil mi?

Başka bir kadın bebeğini kucağına aldı. "Hemşire bana benim küçük oğlanı sırtüstü yatırmamamı söyledi çünkü başın arkasının düzleşmesi sendromu olabilirmiş. Bakın." Bebeği döndürdü. Bebeğin tavaya benzeyen bir başı vardı. Biraz daha *hımmm, ilginç* sesleri.

Başına fırfırlı pembe bir bant takılmış olan küçük kızın annesi "Doğum kanalından çekilip çıkarılıncaya kadar kızımın kafatasının ne hale geldiğini görmeliydiniz" dedi. "Uzaylı gibi görünüyordu. Bebeği kucağıma verdiklerinde aman Tanrım huni kafalı diye düşündüm ama kocama bir şey söyleyemeyecek kadar korkmuştum, o da bana bir şey söyleyemeyecek kadar korkmuştu. Bu birlikte geçireceğimiz ilk anları epeyce bozdu."

"İnsana böyle şeyleri önceden söylemeliler, hazırlamak için. Neden kadınlara böyle şeyleri söylemiyorlar?"

"Böyle şeyleri size önceden söyleseler di, çocuk doğurur muydunuz?" Bu da benim katkımdı.

Havayı koklamak için biraz ara verdik.

"Galiba benimki bu" dedi kadınlardan biri. Bebeğini oyun halısından aldı, bezini kokladı, sonra da bebeği omuzuna attı. Pazarlık yok, çılgınca ağlamalar yok, güreşmek yok. Kulakları sağır eden, öfkeli, pis karşı koymalar yok. Bir iki dakika sonra kadın kucağında mis kokulu bir bebekle geri dönmüştü –bir iki dakika!– ve bebeği oyun halısına geri koydu.

Sen fırfırlı pembe bandı olan kıza meyletmiştin. Bilmem ama Denizci, kız olsaydın paçayı kurtarabildiğimiz sürece seni oğlanmışsın gibi yetiştirirdim. Başına fırfırlı pembe bir bant taksam bana neler yapmazdın. Ama bu küçük kız buna hoşgörü gösteriyordu ve bu beni hüzünlendirdi. Hüznüm kıza, ona bandı takan annesine, bütün hemcinslerime yönelikti. Ne kadar iyi yürekliydik, ne kadar yumuşak başlı.

Küçük kız plastik sarı bir yumurtayı plastik mavi bir yumurtanın içine koyuyor, sonra tekrar çıkarıyordu. İçine koyuyor. Çı-

karıyor. Senin onun üstüne tırmandığın gerçeğinden tamamen habersizdi. Tam bir vahşi yaşam belgeseliydi.

Kız suratına doğru yumruğuyla bir hamle yaptı ve sonra dondu kaldı. O zamana kadar sen onun yanına varmış ve ona uzanmıştın. Küçük kız yumurtayı göğsüne bastırdı. Sen yumurtaları es geçip banda doğru hamle ettin, bandı kızın başından çektin ve birkaç saniye kadar kaşların çatılı banda bakakaldın ve sonra fırlatıp attın. *Haydi oğlum!* diye tezahürat yapmak istedim. *Aslan oğlum!*

Derken kadınların hepsi ayaklandılar, bebek bölüğü, iskemleleri kaldırıyor, oyuncakları ayırıyor, fincanları topluyordu. Birisi köşedeki evyede bulaşıkları yıkarken diğeri kurulayıp kaldırdı. Ben, yararlı görünmeye çalışarak meşgul bebeklerin tepesinde dikildim ama beceremeyince seni kaldırıp aldım. Sen çığlık çığlığa yeri göğü inletirken seni sarıp sarmalayıp oradan uzaklaştırdım. Evet Denizci, öyle, nasıl da çığlıklar attın.

• • •

Yaklaşan yağmuru haber veren bulutlar mora dönmüştü, onun için aceleyle yürüdüm. Kerizin teki yarı yarıya kaldırıma park etmişti. İlk cüsseli yağmur damlaları düşerken bebek arabası arabayla duvar arasında sıkışıp kaldı. Bebek arabasını gerisingeri çıkardım ve trafikte bir rahatlama bekledim, sonra seni caddeye indirdim ve arabanın etrafından dolanmak için hızlandım. Birden yağmur boşandı ve sen yaygarayı bastın. Bebek arabasını tekrar kaldırıp kaldırıma koydum ve yağmur kılıfını bulmak için pusetin altındaki tablayı karıştırmaya koyuldum. Orada bir de şemsiye buldum. Şemsiyeyi açtım ve sapını telefon gibi kulağımla omzumun arasına sıkıştırarak plastik yağmur kılıfını ayak kısmındaki boruya geçirip ilmekleri kancalara geçirmeye çabaladım. Ani bir rüzgâr gözlerine biraz daha yağmur kaçırınca sen yine yaygarayı bastın.

İlmekler kancalara erişmedi. Körolası şey meğer tersmiş. Ah, her şey öyle aptalcaydı ki. Ben yağmur kılıfını döndürürken ani bir rüzgâr şemsiyeyi uçurdu. Ben şemsiyeyi yakalamak için hamle yapınca bebek arabası trafiğe doğru sürüklenmeye başladı. Gelen bir arabanın sürücüsü acı bir fren yapıp dururken ben de atlayıp senin yolun ortasına düşmene meydan vermeden pusetin tutama-

ğını yakaladım. Ön camın ardındaki bir yüz süzülen damlaların arasından bana bakakaldı.

Dehşet. Kalbim bu dehşetle güm güm attı. Sen haykırıyordun. Araba yerinde olduğu gibi duruyor, sürücüsü çocuğunu öldürmesine ramak kalmış olan aptal kadına aval aval bakıyordu. Puseti geri geri, güvenliğe çektim, freni taktım, yağmur kılıfını geçirdim.

Sonra ters dönmüş olan şemsiyeyi aldım. Şemsiyenin içinde birikmiş olan yağmurla kafa derim suya battı-çıktı, derken şemsiye rüzgâra kapılıp ters döndü.

Eve vardığımda, çamaşır makinesi son devrini tamamlamak üzereydi. Yağmur kılıfını pusetten sıyırdım. Gözlerin kapalıydı. Öğle uykusu zamanı benim çalışma fırsatımdı. Çalışma! O gün zar inceydi. Başarabilmekle başaramamak arasındaki. Seni üst kata taşıdım, yatağına yatırdım ve bir adım geriledim. Uyurken öyle güzelsin ki.

• • •

O gün öğleden sonra, süpermarketin otomatik kapıları bizi içine aldığında ben mecburi bir iyimserlik havasındaydım. Bu da sorunun bir parçası zaten. Çocuklarının kendi istekleri doğrultusunda hareket etmesini sağlamak için neşeli pozlarda dolaşıp duran bütün o kadınlar peki? Gerçekten iyi vakit geçiriyor olduklarını düşünmen bağışlanabilir bir şey. Alışveriş arabası için yanımda bozuk para bile getirmeyi unutmamıştım ama sen oraya oturmaya razı olmadığın için arabayı bir elimle idare ederken diğeriyle seni kalçamın üstünde tuttum.

Çocuğunuzun yemeğini hazırlarken onu da sürece dahil edin, demişti zor yemek beğenenlerin yemek kitabı. "Bak şuna, ne hoş bir öbek muz değil mi? Evet, evet öyle!" Dut. İki kutu koydum arabaya. İştah uyandırıcı. "Şu elmaları beğendin mi?" Paket pat, sepette. Çocuğunuzla yiyecekler hakkında konuşun, diye tavsiyede bulunuyordu kitap. "Şu maskarayı da geçirin kasadan." Bir baş brokoliyi havada salladım. "*Agugu guu*." Keyifle guruldadın. Brokoliler tabağında önüne gelince böyle keyifle guruldamayacaksın ama.

Sıra bir demet çamurlu kök sebzede. "A," dedim, "yusyuvarlak!" Onlar için söylenecek başka bir şey pek yoktu. Şalgam yazıyordu etikette. Daha önce şalgamla karşılaşmamış olmam mümkün müy-

dü? Büyük bir oğlan çocuğunun –senin fikrine göre iki yaş, büyük çocuk diye nitelendirmek için uygundu– şu büyük tekerlekli plastik alışveriş sepetlerinden birinin sapını, bir tayla küçük arabası gibi, başından geçirmiş vaziyette annesinin peşinden gitmesini izledin. Yardımsız yürümeyi pek beceremediğin halde, sana da tekerlekli bir sepet gerektiğine karar verdin ve kollarımda balık gibi debelenmeye başladın. Bir sepet yakaladım, seni yere indirdim, sapını başının üstünden geçirip dengeni sağlayasın diye eline tutuşturdum. Çocuğun arkasından badi badi seyirtmeye başladın. Fotoğrafını çektim ve kocamla paylaştım. Kocam bana cevap olarak gülümseyen bir yüz yolladı.

Elime bir şalgam aldım. Şalgamın meşin gibi kalın derisi porto şarabı lekesi gibi mor renkle lekelenmişti. Ne kadar ağır olduğuna şaşarak elimde çevirdim. *Heyhat, zavallı Yorick, onu yakından tanıyordum.*

Vay canına, bu da ne?

Anlaşılan, bu bir şalgam. Ortaçağ'dan, ha? İnanır mısın, hayatımda hiç şalgam tutmamışım elimde.

Ben de. Her gün yeni bir şey yap derler, öyle değil mi?

Öyle. Öyle derler. Yanımda bowling oynamaya götürsem, yeridir.

Çok özlediğim sevgili arkadaşlar, değerli dostlar. Beni görselerdi eğer, o benim küçük çete. Şalgam satın alırken.

Şu benim küçük çete. Aşağı doğru baktım, sonra çevreme. Gitmiş. Meyve ve sebze reyonunda değildin. Ekmek koridorunda da yoktun. Çeşitli şeylerin satıldığı reyona koştum acele. Yoksun. Ya dışarı çıktıysan diye giriş kapısına doğru geri yürüdüm ve avuç içlerimi cama dayadım. Otomatik kapılar içeriden açılmıyordu.

Adını seslenerek reyonların baş kısımları boyunca koştum. Zor nefes alıyordum. Çocuğumu benden ayırınca, hava kaynağımı da benden almış oluyorsunuz. Göbek bağı iki yönlü bir sokak.

Sonunda seni gördüğümde boğuk bir inilti. Konserve kutularının orada, tay ve küçük arabası devrilmişti. Yaşlıca bir hanım koşum takımlarından çıkmana yardım ediyordu. Trafik lambaları renklerindeki kara biberler yere saçılmıştı. Biberleri sepete ben koymamıştım. Beni görünce feryat ettin ve kucağa alınmak için kollarını kaldırdın.

"Bir an gözümü ayırdım" dedim kadına. "Gözümü sadece bir an ayırmıştım."

"Muhteşem bir çocuk" dedi kadın seni yere indirerek. "Böyle kocaman ve güçlü bir oğlan. Kötü bir dönemeçti değil mi tatlım? Bütün mesele dönemeç değil miydi? Fazlaca hızlı dönülen bir dönemeç. Ah, elbette, zavallı küçük adam, fena düştün." Seni kollarıma aldım. Kadın biberleri toplamaya başlayınca ona bırakın, dedim, bırakın, ben yaparım, bırakın.

Doğrulunca, "Sizi görünceye kadar ağlamadı" diye açıkladı kadın. "Annesine naz yapıyor. Böyle çok bilmiş şeylerdir onlar, oğlanlar. Beş tane var bende bunlardan."

Seni kucağıma alıp alışveriş arabasına geri götürdüm. Bu sefer arabanın açılır-kapanır selesine konulmaya razı oldun. Yüzünden anladığıma göre acelemiz vardı. Saatli bomba çalışmaya başlamıştı. "Ah şu nefis yeni kahvaltı gevreğine bak!" diye dil döktüm, bir yandan şeker anlamına gelen pek, pek çok sözcükten rastladığım olur mu diye kutuyu gözlerimle tarayarak. Alışveriş arabasının tutamağına dokunmama itiraz ettin, arabayı sürmek için oraya her dokunuşumda parmaklarımı tek tek tutamaktan sıyırıp ayırırken. Arabayı kalçamla iteklemeye başladım. İsteriye dönüşecek süreç başlamıştı. Koridorlar boyunca elimden geldiğince hızla ilerledimse de bu pek de hızlı ve becerikli bir şekilde olamadı. Seni gözden kaçırmadan önce elimde olan alışveriş listesini arasam da bulamadım. "Ooo pisi pisi karamela sepeti, terazi lastik cim-nas-tikk!" diye seslendim umutla. Kendimi de üstünde bulduğum o tehlikeli noktadan dil dökerek seni indirmeye çalışıyordum.

Alışveriş arabasının içindeki bir başka yeni yürüyen bebek, annesi arabayı sürerek yanımızdan geçerken seni tepeden tırnağa süzdü. Sen de soğuk soğuk onu süzerek cevap verdin. Çocuğun yüzü kirli sakal misali kahverengiye bulanmıştı. Yumruğunun içinde çikolatalı bir kurabiye vardı. Gözlerini senden ayırmadan kurabiyeyi tekrar ağzına götürdü, bir ısırık daha kopardı ve yavaş yavaş, gözüne baka baka –haince desem yeridir– çiğnedi. Bana döndün ve kurabiye uğruna feryat ettin. Ve ben de çocuğun annesini yargıladım, evet, çocuklarına sağlıklı yiyecekler veren iyi niyetli annelerin hayatını zorlaştırdıkları için onun gibiler hakkında ciddi hükümler verdim. Çocuklarını süpermarketlerde yanlış yerlere götüren anneler hakkında.

"A, şunlara bak!" dedim, asabi bir neşeyle, sana hayran olduğun araba anahtarlarımı uzatarak.

Elini kurabiyeye uzatıp bana tepeden bakarak talimat verdin. "Da! Da!"

"Vayy, bu neymiş böyle!" diye diye yutkundum, arabayı diğerlerine bağlayan zincirin ucundaki madeni eklemi havada sallayarak ama sen aldırış bile etmedin.

"DA!"

Arabayı iki yana sallayıp "Vram, vram" diyerek bir deneme yaptım ama yolun sonuna gelmiştik. Ağzını açtın ve kendini koyuverdin.

Ondan sonrası süpermarketten kap kapabildiğini faslıydı. Sen çığlıklar atar, arabanın tablasından dışarı tırmanmaya çalışırken hatırlayabildiğim şeyleri kapma faslı. Kasa kuyrukları uzundu. Yalnızca iki kasa açıktı. Üçüncü kasanın açılacağı duyurusu yapılır yapılmaz fırladım. Arkalardan bir yerden bir adam ortaya çıktı ve kasanın arkasına oturdu.

Süt ve bebek bezi, süt ve bebek bezi – her zaman evdeki stoğun bittiğini gördüğüm bu iki maddeyi alıp almadığımı defalarca kontrol ettim ama listedekilerden başka bir şey hatırlayamadım. Islak mendil! Geri dönmek için geç kalmıştım: Kasiyer aldığım sebzeleri kasadan geçirmeye ve arkamda bir kuyruk oluşmaya başlamıştı. Sen sızıldadın, vızıldadın ve yüzüme karşı avaz avaz bağırdın – gerginlik. Bunların hepsi çok aptalcaydı. Hayatım aptalcaydı.

Her şeyi taşıma bandına aktarıp bitirdiğimde, kasadan geçmiş olan mallar kısmı karmakarışık durumdaydı. Kasiyer satın aldığım şalgam demeti ve diğer malları tepeleme yığmıştı. Alışveriş torbalarının en dibine yerleştirmek amacıyla banda ilk koyduğum ağır maddeler daha hafif ve narin eşyaların –yumurta, muz ve aslında hiç ihtiyacım olmayan bütün o biberler gibi– altında gömülü kalmıştı.

Eşeleyip süt kutularını ve konserve kutularını çıkarmaya çalışınca üstteki eşyalar devrilip aşağı inmeye başladı. Kasiyer ürünleri video oyunundaymış gibi *bip bip bip* sesiyle geçirerek benden hızlı hareket ediyordu. Yüzüm, arkamda oluşan kuyruğun bilinciyle yanıyordu ve duyduğum utanç hepsinden daha utanç vericiydi. Koskoca kadın! Satın aldığım ürünleri torbalara rastgele doldurdum.

Kasiyer en büyük boy iki bebek bezi paketini bütün diğer eşyaların üstüne kondurdu ve ne kadar borcum olduğunu söyledi. Ben cebimde para aranırken en büyük boy bebek bezi paketlerinden biri kaydı. Ben tutmak için atılınca telefonumu düşürdüm.

Ama biliyor musun, Denizci, adamın en ufak bir fikri yoktu. Ona göre ben ona ayak uyduramayan sakar ev kadınlarından biriydim. Bunun böyle olduğunu biliyorum, çünkü eskiden ben de öyle düşünürdüm. Ben de kerizin tekiydim. Bir spektrum var, ben de onun üstünde bir yerdeydim Ama sen kerizin teki olmayacaksın çünkü ben seni aydınlatıyorum. Astronot ol, hemşire ol, postacı ol, ne olursan ol ama sadece kerizin teki olma.

Telefonumun ekranı kırılmamıştı. Telefonu kart okuyucuya yaklaştırdım ve *ding* sesini bekledim. Aldığım ürünler tam olarak yerleştirilmiş değildi.

Tezgâhtar bana fişimi uzattı ve ardından bir sonraki kadının aldıklarını ışın hızıyla benimkilerin üzerine geçirmeye başladı, bu yüzden artık ben diğer kadının işine engel oluyor durumdaydım. Torbaya en son tıkılma durumunda kalan da karabiber paketlerinden birini patlatan bizim yaşlı Yorick oldu. Heyhat.

• • •

Gözlerimi açtım. Oturma odası koltuğu. Uyumuş da olabilirdim uyumamış da. Sen ayaklarımın çevresinde bir araba sürüyordun. Günbatımı. Bitiş çizgisi görüş alanında.

Şalgam ancak bir annenin sevebileceği bir yüze sahipti. Onu kıpırdatmadan elimde tuttum ve bıçağı batırdım ama bıçak şalgamda pek iz bırakmadı. Sen mama iskemlesinde sızlanmaya başladın, oyun hamurundan sıkılmaya başlamıştın bile. Bıçağı elimden bıraktım ve oyun hamurunu mama iskemlesinin tepsisinden temizlemeye koyuldum, hamurlar kurumadan önce farklı renkleri ait oldukları tüplerin içine doldurmak üzere ayırıyordum. Kendime bir on dakika daha sağlayabilmek için önüne kinetik kum koydum. Kinetik kumdan nefret ediyordum. Her tarafa dağılıyordu. Saati görünce "Hey Tanrım" diyerek içimi çektim. Gecikmiştim, o kadar gecikmiştim ki. Ve o kadar yorgundum ki.

Tekrar doğrama tahtasına. Bunun için çok keskin bıçak gerekiyordu. Bıçağı kocamın çelik Japon bıçakları serisinin içinden çekip aldım ve hafif tıngırtısıyla birlikte içeri taşıdım. Leğen kemiğimde sen gelinceye kadar haberim bile olmayan bir kıkırdak parçası var, salgıyla oluşmuş lastiğimsi bir yumru. Sen rahmimden çıkarken bir fiske vurup yerinden oynatmış olmalısın çünkü oralarda dolanmaya

o sıralarda başladı. O sabah başını fayanslara vurduğunda, acısını kasıklarımda hissetmiştim. Şimdi düşünüyorum da – pekâlâ dölyatağımın genişlemesi ve kasılmasının baş sorumlusu iken çekinip gerilemiş olabilecek bu hassas nesne bıçaklara karşı da tetiktedir. Bu dişil organlardan korkma, Denizci. Onların farkında ol, korkma, kerizin teki olma.

Amma ağır bir bıçak. Erkekler ve üstün oyuncakları. Bıçağın keskin tarafını sertçe bastırdım. Hassas parça bundan hoşlanmadı ama bıçak derine indi ve şalgamın üçte birini kesip attı.

Sen sızlanmaya başladın. "On dakika olmadı, daha" dedim sana, streç film rulosunun ucunu çekerken. "Daha beş dakika bile geçmedi." Streç filmden nefret ediyordum. Kinetik kumdan nefret ettiğimden bile daha çok nefret ediyordum. Üçüncü boyutu olmayan bir şeye yenilmiştim. Ben beyinsel düzlemde denemeler yaparken akıllı yatırımcıların parası karanlık sanatlarda ustalaşmaktaymış. Teknolojiye ayak uydurmazsan o seni transit geçer, Denizci, ama öte yandan, el hünerleri alanını pas geçersen de onlar aynı şekilde kesinlikle pas geçer seni ve birdenbire evrimin gerisinde kalmış, eskimiş bir şey olarak boşuna şikâyet edip durursun. Mama iskemlesinden "Ayy!" diye şikâyet ettin. "Ayy!"

Streç filmi bir yana koydum ve geri kalan şalgamı tersinden bir tabağa yatırdım. "Tamam, geliyorum" diyerek elimden geldiğince çok miktarda hareketli kumu leğenin içine sıyırdım ve kumun yerini Duplo bloklar ve bir dinozorla doldurdum. Sonra şalgamı buzdolabına koydum ve et paketini dolaptan çıkardım.

Bıçağı elime aldım ve içimde yine o kıpırtıyı hissettim. Bazen bir tren yaklaşırken atlayıp kaçma içgüdüsü hissedersin. Herkesin başına gelir bu, sen de tecrübe edeceksin, telaşlanacak bir şey yok, bu, kendini esneten, hayatın ulaşabileceği uç noktaları keşfeden, ayrıca, durumunu radikal bir bakış açısıyla değerlendirirsek, kendini daha dolu dolu gerçekleştiren hayal gücündür yalnızca, biraz şimdi Süpermenmişsin gibi davranarak yaptığın gibi. O bıçağı elime alınca içimdeki kıpırtı senin ne kadar kırılgan olduğunu hatırlattı bana. Onu koru, diye teşvik ediyordu hayal gücüm beni: O kadar kolayca ölebilir ki. Senin hakkında gördüğüm o rüya. Omuzlarının genişliği bir çıtır gevrek kutusu kadar bile yoktu ama omurganı yarmak zorunda kalmıştım ve sen dik durabilmek için bacağımı tutarak gülümseyip, benim ne yaptığımı bildiğime

güvenip –ama Tanrım, hiç de bilmiyordum– o kadar sağlam durmuştun ki.

Yukarılara tünemiş olan gerçek sen Duplo'nu tokmak gibi vurup ciyak ciyak bağırdın. Çığlıkların bazen bir sopayla dürtmüşsün gibi fiziki olarak hissediliyordu. Senin dans eden ayın olarak sen dürttükçe zıplıyordum. Ayılar dans etmiyor, Denizci. Ona dans etme denmez. Bıçağı tezgâha koydum ve seni serbest bıraktım. Yüzer gibi bir hareketle kapağı açık olan dolaba gitmek istediğini işaret ettin. Seni konservelerin önüne oturttum.

Kasap eti doğramıştı zaten. Onayımı bekleyerek kalın bir dilimi tutup göstermiş, ben de ne istediğimi bilirmişim gibi evet demiştim. "Güveç mi yapacaksın, tatlım?" diye sordu bunun mesleki bir şakalaşma olduğu, bir dereceye kadar bir oyunculuk sergilemenin gerekli olduğu düşüncesiyle, neticede ben anneydim o ise, kocasının akşam yemeğine bir şeyler çıkarmak zorunda olan bu kadının gereksinimini anlayan arsız gençti, başımı evet anlamında salladım, çünkü bu, oynamayı öğrenmen gereken bir roldür, anne rolü. Bebek arabasını iterek dükkânlarından içeri girmeyegör, derhal sana bambaşka davranan kasaplarla, fırıncılarla ve mum imalatçılarıyla nasıl konuşulacağını insan otomatik olarak bilmiyor. Bir kamu sağlığı hemşiresi – aslında sağlık alanındaki çeşitli görevliler– senin anne diyebilmenden çok önce bana Annesi ya da Annem diye hitap ettiler. Şu bebek arabası tulumunu çıkarıverir misin, benim için Annesi? Benim için onu tartıya koyuverir misin, annem? Bu tuhaf değil mi? Vejetaryenliğinin hükmü kalmamış biri olarak, bula bula bir bebek arabası bulup onca yerin arasında bir kasap dükkânına gidip hiç istemediğim halde 250 gr et alıyordum işte. Dükkâna göz gezdirdim. Nasıl olup da kendimizi bu noktada bulduğumuza hepimiz şaşıyor muyduk?

Kasap eti kesme tahtasının üstüne şap diye attı ve etrafındaki kalın yağ tabakasını ayırmaya koyuldu ama sonra parçanın geri kalan kısmını lokma büyüklüğünde parçalara bölmeye başladı. *Dur*! diye bağırasım geldi. Bunun yerine, "Teşekkürler," dedim. Şimdi benim o ince lastik gibi şeritleri bulmak için her bir parçayı elden geçirmem gerekecekti. Bifteğe dokunulmamış olsaydı onların izini sürmek çok daha kolay olacaktı.

Et paketini kesme tahtasının üstüne boşalttım. Soğuk ve kaygandı. Bu konuda fazlaca mükemmeliyetçi davranmakta olduğumun

farkında olarak, gecikmekte olduğumun farkında olarak, kanseri kesip atan bir cerrah gibi sinirli dokuyu sıyırdım. Ama bunu senin için yaptım. Eğer sinirli et senin ağzına girmenin bir yolunu bulsaydı, yemek bitmiş sayılırdı. O zamanlar sen öyle sıska ve solgundun, zayıf ve beyaz haşmetmeap. Çocuk parkındaki annelerden biri bana o sabah "Kaç yaşında?" diye sormuştu, sonra da "A!" demişti, kendi epeyce daha iri çocuğundan daha büyük olduğun saptanınca.

Soğanların başında ağladım, havuçları doğradım. Kaç tane sebze soyduğumu merak eden ilk kadın ben değilimdir herhalde. Bu sayının mezar taşlarımızda sergilenmesi gerekir: *Bu kadın şu kadar ton patates soydu, Bayan Bilmemne'ye kulak verelim!* Peki kocası? O da sadece yedi.

Sen konserveleri üst üste dizip piramit yapmıştın. Bu yeni bir gelişmeydi. Resmini çektim ve kocamla paylaştım. Cevap olarak bana gülümseyen bir yüz gönderdi.

Sebze soyacağı şalgamın kabuğunu soymak için yeterli değildi. İçimi çekerek aleti elimden bıraktım. Ah, ne kadar aptalcaydı. O kadar el oyalayıcı, insafsızca ve aptalcaydı ki. Eti ayıklamak zaman çizelgemi altüst etmişti. En azından hava kararmıştı. En azından gün bitmeye yüz tutmuştu. Sonra yatmaya gidebilecektim. Sen küçükken bütün mesele günü öldürmekti, bitirmek, arkada bırakmak. Sen doğmadan önce ise mesele günleri yaşamaktı. Başarmak, ilerlemek, bunun gibi şeyler işte. Baharat kutusuna yer açmak için kesme tahtasını kenara iterken kocaman, keskin bıçağı yanlışlıkla senin oynadığın yerin üstündeki tezgâhın kenarından aşağı devirdim...

Atıldım ve bıçağı tuttum.

Aşağı bakamadım. Konservelerle haşır neşir olan bu işi başından aşkın küçük kişiye bakamadım. Bıçağı, bir cinayet silahıymış gibi evyenin içine attım. Ağlayamıyordum çünkü nefes bile alamıyordum. Ben sadece bir eliyle musluğun borusunu tutmuş, diğeriyle akan suyu kızıla çevirmekte olan şu iki büklüm *şey*dim. Ağzımdan en pis sözler dökülmeye başladı. Kalın ve genizden gelen bu sesler, musluğun deliğinden sulu kanla birlikte, kusmuk gibi akıp gittiler.

En sonunda yere doğru baktığımda, sen orada bile değildin. Odanın diğer ucuna gitmiş kitaplığın en alt rafındaki kitapları çekip çıkarıyordun.

Elim kurulama bezine sarılı, "Lanet olsun sana" diye hırıldadım kocama telefonda. Sesim, daha önce okuduğum lanetler nedeniyle

kısık çıkıyordu. Kendimi tanımıyordum. Bu kadını tanımıyordum. "Yanıma taşındıktan sonra benim normal bıçaklarımı kaldırdığın için lanet olsun sana. Her biri yüzer sterline mal olan ve en iyisine layık olduğun için satın aldığın ama hiçbir zaman *hiçbir kahrolası yemek yapmadığın için asla kahrolası kullanmadığın,* her şeyi dilim dilim edebilecek bu Japon bıçakları için lanet olsun sana. Hayatımı bu hale getirdiğin için lanet olsun sana."

"Neden söz ediyorsun?" diyordu kocam sakin sakin. "Neden söz ettiğini bilmiyorum. Bürodayım. Bunu şimdi tartışamam. Eve gelince tartışırız."

Küçük, korku dolu bir yüz, kitaplığın oradan bana doğru gözlerini kırpıştırıyordu. Telefonu kapadım ve yere, senin yanına oturup seni kucağıma aldım. Yüzümüzü birbirimize gömerek iki yana sallandık. Seni sevmek işin kolay kısmıydı. Seni sevmek, işin tek kolay kısmıydı. İpeksi saçın ve alnındaki şişlik ve teninin muhteşem ılıklığı, muhteşem canlı ılıklığı. *Hush little Darling, don't say a word.** Bir sonraki mısrayı hatırlayamadığım için aynı mısrayı birkaç kere daha söyledim. Senin doğduğun gün bir kapı belirmişti –ya da ortaya çıkmıştı, çünkü aslında zaten hep oradaymış– hayattan çıkış kapısı, her şey bitince kapısı, tamamlanınca, *teşekkür ederim: sıradaki*, işte o kapıdan önce benim geçmem lazım. Beni dinliyor musun? O kapıdan benden önce geçme. Doğal düzen bu, Denizci. Doğal düzeni bozma. Yoksa seni öldürürüm. Kendimi öldürürüm.

• • •

Tam pilavı ateşe koymuştum ki kokuyu aldım. Altını değiştirmek üzere bez değiştirme masasına götürmek için seni oyun halısından kapıp yukarı çıkarırken sen tekmeler savurdun. "Haydi bakalım," dedim, öfkene rağmen, "seni güzelce bir temizleyelim."

Elin kirli bezin içine dalınca, "Hayır" diye itiraz ettim. Bir ıslak bez çekip parmaklarındaki kakayı elimden geldiği kadar temizledim, sonra seni musluğa götürmeyi başarıncaya kadar bunu ikinci bir ıslak bezin içine sardım. Bu sırada poponu bezden sıyırmıştın. Kaka artık sırtına kadar bulaşmış ve bez değiştirme minderine dökülmüştü. Sen doğrulmaya karar verince, "Dur!" diye emrettim.

---

* Şşşt küçük sevgilim, tek kelime etme. (ç. n.)

Gizemli bir şekilde göbeğinin üstünde patates biçiminde bir kaka belirmişti. Elimin yan tarafına bakmak için kolumu çevirdim. Islak, kahverengi bir bulaşma. Yeterince ıslak bez yoktu. Artık seni yıkamam gerekecekti. Aşağıda, mutfakta, telefonum çalıyordu. "Kes sesini!" diye bağırdım telefona.

Bir bebeğe banyo yaptırmak nasıl bir şeydir? Hayatın sunduğu birçok tatlılık anı arasında yer alır bu da. Sen banyoda sular sıçratırken bir alarm çaldı. Islak bedenini kaptım ve aşağı koştuğumda keskin bir dumanın içine daldım. Pilav. Kaynasın diye ateşi iyice açmıştım. Sen de alarmla birlikte aynı tiz tonda haykırırken, süpürgenin sapıyla tavana monte edilmiş olan duman alarmının kulpunu dürttüm ama bağlantıyı sağlayamadım. Derken sen öksürmekten bağıramaz oldun. Bu yüzden, arka kapıyı açtım ve dumanı tüten tencereyi daha sonra biri takılsın diye merdivene koydum, soğuk gece havasına karşı pencereleri açtım ve öksüren ıslak bebeğimle tekrar yukarı koştum. Derken tekrar aşağı koştum çünkü o alarma bir saniye daha fazla tahammül etmemiz imkânsızdı, değil mi, Denizci? Seni çıplak ve feryat eder vaziyette oyun halısına aktardım, bir iskemlenin üstüne çıkıp kırmızı düğmeye bastım. Oda o kadar dumanlıydı ki alarm hemen tekrar çalmaya başladı, bu yüzden vurup pillerini yere döktüm. Ve nihayet senin titreyen bedeninden kanlı el izlerimi yıkayıp temizlemek üzere tekrar yukarı, ılık, tatlı banyoya.

• • •

Soğuk ve ekşi kokulu mutfakta akşam yemeğini hazırlarken bir mesaj. *Burada bir şey çıktı. Yemeği bensiz yiyin. Öpücükler.* Ettiği iki telefonu da kaçırmışım.

Seni mama iskemlesine sokma çabalarıma uymuşsun diye düşünmeni sağlamak üzere seni kandırmak için "Aferin sana, cici çocuk" dedim. Bir bacağı iskemleye girecek şekilde bir açı vermek için bedenini eğerken "İşte böyle, güzel oldu." İpliğin söz hakkı varmış ve iğnelerden nefret edermiş de bu durumda iğneye iplik geçiriyormuşsunuz farz edin. Dışarısı karanlık olsa da, "A, bak, köpek!" diye bağırdım, pencereye bakarak. Sen döndün ve ben o sırada sol bacağını, sonra da sağ bacağını art arda hızla deliklerden soktum. "A, köpek gitti." Yüzünde öfke. "Çok tatlıydı" diye bir fikir

attım ortaya, sen bacaklarındaki kelepçeyi fark edince. İşini terk eden bir adam gibi mama önlüğünü çekip çıkarıp yere fırlattın.

"Köpek nasıl ses çıkarır?" Mama iskemleni yemek masasıyla aynı hizaya getirdim. Aile yemeklerini hep birlikte yiyin demişti yemek seçenlerin kitabı.

"Hav" dedin, boyun eğerek.

"Ördek nasıl ses çıkarır?"

"Vak!" Konuya ısınmaya başlamıştın.

"At nasıl ses çıkarır?"

"Hihhiii"

Havlama sesleri çıkaran köpek yavrusu kitabını açtım ve sana bir kaşık pelte uzatırken ilk tekerlemeyi tekrarladım. "Kitabı aç" dedim. "Oldu!" Ama olmamıştı – köpek yavrularını ağzını büzerek inceliyordun. Seni teşvik etmek için kendi ağzımı açmış olduğumu fark ettim. Yine aptal gibi görünüyordum – ağzımı kapadım. "Yemeğini yiyen köpekçik ol. İşte köpekçik, koocaman aç." Ağzını açtın ve ben kaşığı içeri soktum. Gol. Ödül gibisinden ikinci tekerlemeyi söyledim.

Benim zamanımda olmayan bir sözcük olan santil grafiğindeki aşağı eğime bakıp kaşlarını çatan halk sağlığı hemşiresi, "Sütü kısıtlayın" diye tavsiyede bulunmuştu bana. "Bu, katı yiyecekleri kabul etmesini kolaylaştıracaktır." Bu bilgiyi kocama aktardığımda, sanki bilgiyi ben ona değil o bana veriyormuşçasına, "Evet," dedi, "aç değil. Aç değilse, yemez." Anlamamıştı, kimse anlamıyordu, ben ise hiç.

"Al bakalım tatlı köpekçik! Buraya gel oğlum!" Vahşi bir hayvanı elimden yemek yemeğe kandırmaca. Utangaç geyik yavrusu alsam mı diye düşünmekteydi. Her an ipeksi burnunu elimin içine yerleştirebilirdi. Yiyecek ve serpilecekti. Geyik yavrusu serpilmezse, ben de gelişemezdim. Ekosistemimiz böyleydi.

Kaşığı bir iki santim yaklaştırdım. Üç tatlı kaşığı daha alırsan hayatta kalırdın. Dört alırsan kazançlıydık. "En tatlı köpekçik." Bir santim daha ileri.

Başını çevirdin.

Kolun yemeğe girmiş, diye belirtti kocam. Orada değildi ama orada olmak zorunda da değildi. İşler kötüye giderken hep orada olurdu. Ama yardım için hiç orada olmazdı. O akşam eve gelemeyeceğini söyleyen bir son dakika mesajı yollamanın hazzı, katıksız hazzı. Aynı şeyi benim yapabilmem için daha bir on yıl gerekliydi –

daha da fazla. *Ne yiyor?* diye bir mesaj yazmıştı bana senin başında kaldığı o tek seferde.

Tabağımı itip önümü açtım ve tatlı kaşığını tekrar ikram ettim. *İki oyuncu köpekçik, Jess'le Jake adları. Dışarı çıkmak istiyorlar, oynamak için sevdikleri oyunları.* Havlama düğmesine bastın. *Hev hev hev.* Ağzın açıldı. Kaşık içeri girdi. Zihinde zafer dansı. "En tatlı köpekçik kim!" İki tane içerde, bir kaldı.

Tatlı kaşığı bir atak daha yaptı. Bu sefer bunu sen bir vuruşla karşılayıp portakallı pelteyi duvara yolladın. "Tanrım!" diye bağırmışım kendimi tutamadan. Sen ağlamaya başladın, ağaçlıkta firar eden toynak sesleri. Kaşığı tabağın içine bıraktım, başım ellerimin arasında. Öyle yorgundum ki. Ben öylesine yorgundum ve sen öylesine açtın. Ama taş çatlasa yemiyordun, ben ise uyuyamıyordum. Anneyle çocuğu.

• • •

"Bir sorun mu var?"

Kocam telefonlarıma *N'aber* diye cevap verirdi ve bunu öyle bir telaffuz ederdi ki gülümsediğini görebilirdim.

"Yemek yemiyor" dedim, o nefret ettiğim asabi sesle. Her akşam söylediğim şey.

"Sütü kısıtla." Hep söylediği şey.

"Öğle yemeğinden bu yana tek bir biberon bile içmedi."

"Öğle yemeğinde neden biberon verdin?"

"Çünkü taş çatlasa yemedi yemeğini."

"Yemiyor çünkü sen ona fazlaca süt veriyorsun. Acıkmıyor."

"Aç. Vücut susuz kalmış durumda. *Kahvaltısını* yemedi sayılır." Tiz bir ses, daha da fazla nefret ettiğim cinsten.

"Sakin olmalısın. Yemiyor çünkü sen onu geriyorsun." Yemiyor, çünkü sen, çünkü sen, çünkü sen. Masasının arkasından bunu söylemek çok kolaydı. O sabah yere yan yatıp sen masanın altında oynarken ağzına kızarmış ekmek lokmaları uzatan o değildi. Birinci tereyağlı askeri çiğnemiş, ikincisini itfaiye arabasının kabinine sokmuştun.

Arka planda biberon uğruna feryat ediyordun. "Hepsinin benim hatam olduğuna işaret ettiğin için teşekkürler" dedim ona. "Çok yardımcı oldun."

İnsanı çileden çıkaran bir sükûnetle "Yine bana bağırıyorsun" diye fikrini beyan etti, bağırmıyor olduğum halde. Senin kopardığın velveleye rağmen sesimi duyurmaya çalışıyordum. Küfrederek cevap verdim.

"Çocuğumuzun önünde küfretme" diye talimat verdi, bu nedenle bir küfür daha edip telefonu kapadım.

Tekrar yemek masasına. Senin yanına çöktüm ve hıçkırıkların öfkeli hıçkırıktan meyus hıçkırığa doğru geriledi. Birbirimize baktık, saçını okşadım, başparmağımı daha şimdiden morarmaya başlamış olan şişliğinin sınırlarında dolaştırdım. Senin yanında kavga etmiş olmaktan utandım, küfretmiş olmaktan utandım. Senin çocuk dünyanın renkli perdesini söküp atıp ardındaki yetişkin dünyasının çirkinliğini ortaya çıkardım. Dışarıda şiddetli bir yağmur vardı. Şu yanık tencere. Temizlemesi sonsuza kadar sürecekti. "Anne pilavı yağmurda bıraktı" diye şarkı söyledim sana. "Bunu kaldırabileceğimi sanmam. Zira çok uzun sürmüştü yapmam. Hem de o tarifi tekrar elde edemem. Yok, aman!" Tiz notada zorlandım ve gülümsedim. Sen de bana gülümsedin. "Hadi, ham yap?" diye umutla sordum ve köpekçik kitabındaki düğmeye bastım. *Hev hev hev.* "Şu aç köpekçik ol. Bir lokma daha, o zaman biberonunu içebilirsin." Ama ormandan gelen geyik yavrusu çoktan kaçıp gitmişti. Seni mama iskemlesinden azat ettim.

• • •

Bebeğim açlıktan ağlıyordu. Bebeğimi besleyemiyordum. İstediğin biberondu. Bir tek biberonunu. Bütün varlığın bu isteğe, hayatındaki bu ihtiyaca odaklanmıştı. Benim bütün varlığım seni beslemek isteği, ihtiyacı üzerine odaklanmıştı. Sana su teklif ettim. Biraz içtin ve bu suyu gözyaşına dönüştürdün. Başın omzumda, kulağıma çığlıklar atarak, ben ise kulağına şarkılar söyleyerek evin içinde dönüp durduk. *Otobüsün tekerleği dönüyor, dönüyor.* Her üçüncü ya da dördüncü turda mutfağa girip buzdolabından ya da dolaptan bir lokma alarak. Muz parçaları, krikkrak, yoğurt. Ret. Hepsini kendim yedim. *Dönüyor, dönüyor, dönüyor.* "Yemek yemek istemeyen yürüme çağındaki bebekler" ifadesini omzunun üstünden google'da aradım milyonuncu defa. Kucağımdaki ağırlığın ağırlık bile sayılmazdı.

Sonunda vazgeçip sana biberonunu, ardından bir ikincisini verdiğimde vakit geç olmuştu, yatma vaktin çoktan geçmişti. Hıçkırıklar arasında sütü yudumladın ve kollarımda uyuyakaldın.

• • •

Kocam eve geldiğinde uyuyor da olabilirdim, uyumuyor da. Anahtarının kilitte çıkardığı sesle başımı mutfak masasından kaldırdım. Tezgâhlar temizdi. Bıçak yine bıçak serisinin arasına yerleştirilmişti. Portakal peltesi artık duvara bulaşmış durumda değildi. Bulaşık makinesi *faşır fuşur* çalışıyor, tren gibi çuf çuf yol alıyor, *dönüyor, dönüyordu.* Şu bulaşık makinesini çok seviyordum. Bana yardım eden tek şey oydu.

Kocam ev hayatındaki bu düzen görüntüsünü algıladı, sonra havayı kokladı. "Bu koku nedir?"

Mantıklı bir soruydu bu.

"Pilavı yaktım."

"Pilav nasıl yakılabilir?"

Yine mantıklı, ya da annelik öncesinde mantıklı olabilecek bir soru. Sen doğru bir şey yapabilir misin? idi soru şimdi. Yoluna serpiştirilmiş bu kadar engel varken? Kargaşa yaratan bu kadar çok değişken varken? Ama ben, pilav bile pişiremeyen aptal bir ev kadınıydım. Küçük, kara böcekler gibi tencerenin dibine lehimlenmiş pirinç taneleriyle o tencereyi temizlemek yirmi dakika sürmüştü. İçine su koyup bırakmış, ovalamış, kazımıştım.

"Yaktım, tamam mı? Pilavı yaktım. Ama sen de benim hayatımı mahvettin. Dolayısıyla ödeştik."

"Tamaaam," dedi. "Bu konuda konuşmak ister misin?"

İçimi çektim. Açıklanacak çok şey vardı ve ben açıklama yapamayacak kadar yorgundum. Kocam oturdu, ben ise ayağa kalktım, buzdolabını açtım. Şalgamın koparılmış kafası. Kocamın yemeğini önce mikrodalgaya sonra da masaya koydum. *Şlup şlup, daireler çiziyor, dönüyor, dönüyor.* Çatal-bıçak, bir bardak su.

Tabağına baktı. "Yahninin yanına neden pilav yapıyordun?"

"Güveç yaptım. Patates yemiyor. Ayrıca kahverengi pirinçti. Ruşeymli pirinç."

Yukarıda sen ağladın. Kocam gidip bakmayı önerir mi diye bekledim. Tersine, "Çok güzel olmuş" dedi ama çok güzel değildi: Sağ-

lıklıydı. "Bırak, gitme, tekrardan uyur" diye seslendi ben merdiveni yarılamışken. Böylece kendisinin görevden kaçıyor olmadığını, benim aşırı gayretkeşlik yaptığımı saptamış oluyordu.

On dakika kadar sonra, senin tam olarak uyumadığını ve gece sona ermeden o merdivenlerden birkaç kere daha inip çıkacağımı bilerek tekrar aşağı indiğimde baban televizyonun önünde bir kere daha *Bıçak Sırtı*'nı izliyordu. Başını kaldırıp bana tatlı tatlı gülümsedi. "Seni seviyorum" dedi. Perdeler açıktı. Dışarıdan bakıldığında ne de sıcak bir ev atmosferi izlenimi veriyor olmalıydık, yaslanan koltukta oturmuş sevgiyle karısına gülümseyen bir koca. Seni seviyorum, çünkü bitkin olmana, gözçukurlarının çökmüş olmasına rağmen her şeyi yapıyorsun, diyordu bana. Seni seviyorum çünkü bir yılı aşkın süredir tek bir gün bile ara vermeden aynen devam edip gidiyor, hastalıkta, sağlıkta sürünerek ilerliyor, ben mecbur kalmayayım diye çocuğumuza bakıyorsun. Seni seviyorum ve eleştirini saptırmak ve suçluluğumu bastırmak için bunu söyleyeceğim.

Kanepeye oturdum. "Günün nasıl geçti?" diye sordum ve uzak bir galaksiden cesaret ve gözü peklik masallarına girişti. Söylediği şeyler, çözdüğü sorunlar, isimler, çok çok sayıda isim, hiçbir zaman karşılaşmayacağım kişiler. Bunları hayal etmeye çalışmak çok yorucuydu.

"Dinlemiyorsun."

Gözlerimi açtım. Uyumuş da olabilirdim, uyumamış da. "Kusura bakma. Günün nasıl geçti?"

"Şimdi anlattım.

"Ah. Doğru ya. Affedersin."

"*Senin* günün nasıl geçti?"

"Benim günüm mü?" diye düşündüm, zihnimde bir perde çekerek. Kaydedilmiş bir şey yok. Bitkisel hayat. "Şey," dedim, "uzun." Sonra süpermarketi hatırladım ve satın aldığım ürünleri hedef tahtasıymışım gibi suratıma suratıma banttan aşağı fırlatan genç adamı ve ona yetişemediğim için ne kadar telaşlandığımı ama bunun beni ne kadar aptal göstereceğini fark ettiğimi ve kendimle ilgili bundan başka anlatacak şeyim olmadığını söylemek istedim. "Akşam fazla bir şey yemedi."

"Peki Bebek ve Yeni Yürüyenler Grubu?"

"Ha, doğru. Bilmem ki. Başka bebeklerin oyuncaklarını alıp durdu, onlar da ağladı, onun için ben de oyuncakları elinden alıp

geri vermek zorunda kaldım, bu sefer bizimki ağlamaya başladı çünkü onların kendi oyuncağı olmadığını anlamıyordu, bu nedenle vaktinin çoğunu ağlayarak geçirdi. Onu oraya tekrar götürüp götürmeyeceğimi bilmiyorum."

"Başka çocuklara alışması onun için yararlı" diye belirtti. "Dışarı çıkmanız ikinize de iyi gelir. Yeni insanlarla tanışmanız."

"Hımmm," diye mırıldandım, pek ikna olmadan. Yeni insanlarla tanışmak istemiyordum. Eski insanlarımla tekrardan görüşmek istiyordum.

"Hiç iş yapabildin mi?" Sonra, ben yüzüne pis pis bakınca, "Ne?" diye itiraz etti.

"Bütün gün burada oturup başka kadınlarla bisküvi yediğimi mi sanıyorsun?"

"Ne zaman söyledim böyle? Öyle bir şey hiç söylemedim."

"Söylemen gerekmiyordu."

"Peki," dedi dikkatle. "O zaman, elinden ne zaman söz edeceğiz?"

Avuç içime bakıp düşündüm. Bir tomar kanlı tuvalet kâğıdı tampon yapılıp Miki flasterleriyle tutturulmuştu. "Kestim" dedim. "Senin şu aptal kocaman keskin bıçağınla."

"Birine gösterdin mi?"

"Nasıl?" Tavanın senin yönündeki yanına doğru başımı salladım. "Nasıl gidebilirim doktora?"

"Yanına alıp gidiver."

"Gidiver!" diye güldüm. "*Gidiver*!" Tekrar güldüm. "En iyi şartlarda bile onu zorla arabaya sokmanın ve sonra dışarı çıkarmanın, sonra tekrar içeri sokup tekrar çıkarmanın ne kadar güç olduğunu biliyorsun. Bunu yaralı bir elle yapamam. Aslında zor mu kolay mı bilmiyorsun değil mi? Hiç yapmak zorunda kalmadın ki."

"Neden benim şef bıçağımı kullanıyordun? Bıçaklarımdan nefret edersin. Hep şikâyet edip durursun."

"Artık senin bıçaklarını kullanmama izin yok mu?"

"Sadece endişelendim."

"Ne konuda?"

"Bütün şu bıçaklar konusunda."

"Hangi bütün bıçaklar konusunda?"

Bıçak Sırtı'nı kapattı, yaslanan koltuktan kalktı ve sargılı elimi eline aldı. Ofisinden, benim için hiçbir şey ifade etmeyen bir başka isim daha vererek – "... ile konuşuyordum da, karısının doğum

sonrası depresyonu öyle kötü hale gelmiş ki, karısı ondan evdeki bütün bıçakları kaldırmasını önermiş, çünkü kendine zarar vereceğinden korkuyormuş."

Elimi geri çektim. "Bu doğum sonrası depresyonu değildi."

Kuşkuyla kaşlarını kaldırdı.

"Hayat-boktan depresyonu bu. Bütün yaptığım ev işi ve çocuk bakımı, ayrıca uykuya ve düşünmeye ihtiyacım var çünkü kendime ayırabileceğim tek bir saniye yok, tuvalette bile. Eski bir sevgiliyi özler gibi eski hayatımı özlüyorum. Eski hayatım burnumda tütüyor, ona kavuşabilmek için seni terk etme hayalleri kuruyorum. Sen bana doğum sonrası depresyonu teşhisi koymak isterdin çünkü o zaman bu durum senin kabahatin olmaktan çıkıyor. Dur bakalım, ofiste beni mi tartışıyorsun?"

"Sen o telefonu ettikten sonra senin için kaygılandım."

"O zaman neden hemen koşa koşa eve gelmedin?"

"Toplantım vardı."

"Öyleyse pek de kaygılanmış sayılmazsın."

Telefonunu işaret etti. "Bir an çocuğumuzun çok şeker göründüğü bir Instagram gönderisi gibi bir mesaj geliyor, ardından çıldırmış gibi bıçaklardan söz edip çığlıklar atıyorsun, sonra eve gelince ne göreyim, kendine zarar vermişsin."

"Kendime *zarar vermedim*. Bir kazaydı. Eğer kendime *zarar* verecek olsaydım, avuç içimle başlamazdım. Bu kadar aptal olabilir miyim sence?"

Kocam başını eğince ısrar ettim, "Yok, gerçekten söyle, bu kadar mı aptalım?"

"Senin tanıdığım en zeki insanlardan biri olduğunu düşünüyorum."

"Hayır, öyle değil. Benim aptal olduğumu düşünüyorsun. Ama bak ne diyeceğim? Eğer o aptal süpermarkette aptal bir görüntü sergilemeseydim, şu aptal masanın üstünde sağlıklı yiyecekler olmazdı. –Senin bebek yatağının altındaki tavanı işaret ederek–, O yediğinden değil, ya. Ben aptal bir görüntü sergilememiş olsaydım o her gün saatlerce televizyon önüne oturtulur, ben de biraz iş görürdüm. O zaman aptal kim olacaktı? O. Araştırmalar gösteriyor ki, iki yaşın altında ekrana maruz kalmak çocuğun gelişimini etkiliyor. Ayrıca, sözümona zekâma hakaret edilerek üstlerine boydan boya *organik* yazılmış olan torbalardaki pisliklerle besleniyor olacaktı,

zira herhangi bir şey o derece yüksek ısıya maruz bırakılmışsa organik olmuş, olmamış ne fark eder? Demek birinin aptal görünmesi gerekiyor. Ama neden bu hep ben oluyorum?"

"Seninle kavga etmek istemiyorum."

"Ve ben de bu kişi olmak istemiyorum" dedim ve yatmaya gitmek üzere odadan çıktım.

• • •

Kocam yatak odasına gelip ışığı yaktığında uyuyordum. "Başına ne oldu çocuğun?" diye sordu ben debelenirken.

Beni uyandırmaktaki kabalığı. Şaşkınlıkla suratına bakarken ellerimle gözlerimi perdeledim. "Şimdi mi? Çocuğunla ilgilenmeye şimdi karar verdin demek? Ben sonunda uyuduğumda? Telefonda anlatmıştım. Başını mutfağın zeminine vurdu."

"Düştü mü?"

"Hayır, bilerek yaptı. Başını kaldırdı," –yatakta doğruldum ve kendi başımla gösterdim– "sonra mutfağın zeminine küt diye vurdu."

"Bilerek yaptı derken ne demek istiyorsun?"

"Kafasını mutfağın zeminine bilerek vurdu demek istiyorum. Şöyle yaptı," –başımı kaldırdım ve ikinci kez öne doğru salladım– "başını pat diye vurdu." Kocama olanları neden tekrar gösteriyordum ki? Salaklık.

"Doktor ne dedi?"

"Doktora gitmedim. Doktora gitmediğimi biliyorsun. Zaten bildiğin bir şeyi neden soruyorsun?"

"Alnındaki şişliğin *boyutlarını* gördün mü?"

"Evet, başındaki şişliğin boyutlarını *gördüm*. Bütün gün onunla birlikteydim."

"Onu neden doktora götürmediğini anlamıyorum, hepsi bu." Bunu hep yapıyordu, her zaman kusurlu bulduğu kendinden daha alt kademedeki doktoru yargılamak için baskın yapan üst düzey uzman hekim gibi davranıyordu.

"Bak, eğer oğlumuza verdiğim bakımın düzeyini yetersiz buluyorsan, hiç tereddüt etme, sen de devreye gir. Devreye girip bütün bir on dakika süresince babalık yapmaktan çekinme. Sana engel olmayayım."

O anda her ikimiz de bebek yatağında uyumakta olan bedeninin

tepesinde dikilmiş duruyorduk. Pediyatri profesörü baban yere çömelmiş başındaki kabartma şeklindeki şişliği inceliyordu. "*Öyle yaptı işte* derken ne demek istediğini hâlâ anlamıyorum."

"Öyle yaptı işte demek istiyorum. Gidip *pat* diye vurdu. Yere çarpan bir karpuz gibi ses çıkardı."

"Tanrım, neden böyle bir şey yapsın?"

"Bilmiyorum."

"Bir olay mı vardı?"

"Kahvaltıyı hazırlamak için onu oyun halısına oturtmuştum."

"Fayansa vurdu demiştin."

"Başını fayansa vurmak için emekleyerek oyun halısının dışına çıktı. Sana anlattığım hikâyede tutarsızlık mı bulmaya çalışıyorsun?"

"Peki, onu yere oturttun, sonra ne oldu?"

"Hiçbir şey. Yani, ona bağırdım."

"Ona bağırdın mı?"

"Vızıldayıp duruyordu çünkü bütün dikkatimi ona vermiyordum ve zaten de saçımdan bir tutam koparmıştı ve artık gına gelmişti, onun için bağırdım."

"Bu bıçak konusunda bana avaz avaz bağırdıktan önce mi, sonra mı oldu?"

"Bıçak öğle yemeğinde. Başını kahvaltıda vurdu."

"Sesini duyabilirlerdi, biliyorsun, değil mi? Biliyorsun, değil mi, insanlar başlarını kaldırıp baktılar, ben de ofisten koridora çıkmak zorunda kaldım, çünkü telefondan isterik çığlıklar geliyordu."

"Seni mahcup ettiğim için çok özür dilerim."

"Bak," dedi rota değiştirerek, "bir çocukla bütün gün yalnız başına kalmanın ne kadar zor olduğunu biliyorum."

"Bilmiyorsun. Nasıl bilebilirsin? Hiç yaşamadın ki."

"Eh, tahmin edebiliyorum. İnsanı çıldırtabileceğini tahmin edebiliyorum."

"Çıldırtmak mı?"

İçini çekti.

"Bana ne diyorsun sen?"

Yine içini çekti.

"Yok, gerçekten: Ne diyorsun sen?"

"Sadece zor olduğunu söylüyorum. Bütün gün bir bebekle kapalı kalmak. Kim olsa delirirdi."

"Delirmek mi?"

"Ne demek istediğimi anlıyorsun."

Bir adım geriledim. "Aman Tanrım, bunu benim yaptığım geçti aklından, değil mi?" Uyuyan bedenini işaret ettim. "*Delirdiğim* ve bebeğimizin başını yere vurduğum geçti aklından, değil mi?"

Bu sözlerden ürktü ve koluma uzandı. "Öyle söylemedim."

Bir adım daha geriledim. "Aklından geçti ama, değil mi? Aklından geçti." İnkâr etmesini bekledim. Tabii ki geçmedi demesini! Çocuğumuza olan düşkünlüğümü görebildiğini belirtmesini. Galiba övgü peşindeydim. Tanrı yardımcım olsun. Galiba, hiçbir maddi çıkarım olmadan, aslında maddi zararlara uğradığım halde, hayatımda hiç çalışmadığım kadar çok çalışmakta olduğum için övgü bekliyordum.

"Öyle demedim." Tek söyleyebildiği buydu.

"Bir anlığına ya da daha başka türlü, kontrolümü kaybedip küçük oğlumuza zarar verebileceğim aklına geldi" diye kayıtsızca özetledim durumu. Bir saptamaydı, soru değil.

Kocam, Winnie the Pooh duvar kâğıtlı arkaplanıyla, orman hayvanları resimli perdeleriyle, duvara güneş şeklinde bir lamba takılmış olan sana ait bebek odasında kımıldamadan duruyordu. Mutlu bir ev yaratma çabamız. "Seni seviyorum" dedi hüzünle.

Evliliğimizin dinamikleri ayaklar altında kalarak dönüşürken ortaya çıkan bir sarsıntı. Oyuncak kutusundan senin Jumbo jetinin havalanma sesi geldi. Kocamın göğsüne şiddetle dirsek atma dürtüsü o kadar güçlüydü ki engel olmak için dönüp sendeleyerek uzaklaşırken artık aklım tam başımda olmadığından bir taşıma kayışının üstündeymiş gibi üstüme üstüme gelen kapılar ve tırabzanlarla boğuştum. Aklım kesinkes yerinde olmadığından ve her şeyi yapabilmeye müsait olduğumdan, fırladım çıktım, önce merdivenlerden aşağı, sonra kapıdan dışarı, araba yolundan yukarı, bahçe kapısından dışarı, yol boyunca ileri, basıp gittim. Öyle bir çılgınlık hâkim olmuştu ki bana, bunu harekete dönüştürmem lazımdı, aksi takdirde saçma bir şey, yani yıkıcı bir şey yapabilirdim, çünkü sözcüklerin anlamı vardır, Denizci ve onları dikkatle kullanması gerekir insanın, çünkü insana gerçekten acı verebilirler.

Dışarıya geçiş yapmış olmak öyle harika bir hisli ki "Ah!" dedim şaşkınlıkla soğuk gece havasına. Annelerin doğum acısını unuttukları söylenir ama benim deneyimim böyle olmadı. Bir anne,

o acı dışında her şeyi unutur, çocuğu dışında her şeyi. Kısacası: Dünyanın geri kalanını. Ama "ah!" dünyanın geri kalanı işte karşımdaydı. Geminin bağırsaklarına o kadar uzun zamandır kürek kürek kömür atıyordum ki bunun bir gemi olduğunu bile unutmuşum. Bu, beslemezsem karaya oturmamıza yol açacak kocaman bir fırındı. Ta ki: Bir güverte ve bir dizi yıldız, pırıl pırıl okyanus. Kocamın yaşam alanı.

"Bunu yapabilecek bir insan mıyım, sence?" Terliklerimle yolu tökezleyerek çıkarken hâlâ kocamın söylediğini inkâr etmesini bekliyor, *–Böyle bir şey yapabileceğini nasıl düşünmüş olabilirim?–* soğuk havayı yutup gözyaşlarımı siliyordum. Senin korunmasız bedenine zarar vermek, havsalamın almayacağı kadar tiksindirici bir şeydi, hele bir de bunun failinin ben olması? "Ben ha?" diye inanamayarak bağırırken işittim kendimi. "*Ben!*" Ki senin uğruna adam öldürebilecek olan ben. Başkalarını öldürebilecek olan, kendimi öldürebilecek olan. Sokaktan aşağı doğru inip beni öpüp barışacak olan kocamı neredeyse bekleyerek arkama döndüm ama o günler geçmişti.

Güldüm. Ağladım. *Dönüyor, dönüyor*. Biliyordum zaten, anne olarak her şeyde benim kabahatli bulunacağımı. Büyür de seri katil olursan, kesilmiş kafaları yarısı yenmiş şalgamlar gibi buzdolabına gizlersen annenin kabahati diyecekler. Kabahat bulmanın bu kadar çabuk başlayacağını tahmin edemezdim ama. Bu kadar ciddi kuşkuların seninle sevdiğin kişi arasına girmesine izin veremezsin – tamam mı Denizci? Kuşkular oyma kalemleridir. Yüzeyde çatlaklar yaratır. İçlerine su dolar ve buza dönüşür ve insanları ayırır, çünkü donunca su genleşir ve – Tanrım sana hayatı anlatmak çok uzun sürecek ve anlatsam bile, sonuna gelince hiç de mantıklı bir şey çıkmayacak ortaya. Babanla benim aramda kıtalararası boyutta bir çatlak meydana geldi. Bir gün coğrafya dersinde sana levha tektoniğini öğretecekler. Kara kütlelerini birbirinden ayıran depremler, aradaki boşluğa hücum eden okyanuslar. Ben denizi korkutucu bulurum, sen de öyle bulmalısın. Derinlerde mutasyona uğrayan, karanlığa, soğuğa, ezici basınca uyum sağlayan akıl-sır ermez yaratıklar; hayata ya da bizimki türünden hayata düşman bir çevre. Denizin derinliklerini taramak değildi istediğim. Genel fikri kavramışsındır. Ne kastettiğimi, babanla benim arama girmekte olan kıtalararası çatlağı anlayacaksın, demek istemiştim.

"Diyelim ki ben, Tanrı yardımcım olsun," (zira bu acınacak bir senaryo değil miydi, evladına zarar veren bir anne?) çocuğumuza zarar verebilecek biriyim –diye devam ediyordu bu sav– "yardım almamı sağlaman gerekmez mi?"

"Hem *sen* neden yardımcı olamıyorsun?" diye dank etti kafama. Bir aydınlanmaydı bu. Tekrar arkama döndüm ama kocamdan eser yoktu. Eğer ben *aklımı kaçırıyorsam* ve *çıldırmışsam*, küçük bir çocukla bütün gün kapanıp kalmış bir *deli kadınsam* ve o da bu kadar *endişeliyse*, neden yükü paylaşıp hafifletmiyordu? Bir hafta sonunda sabah seni dışarı çıkarıp benim uyumamı sağlamıyordu? Bir hafta sonu gecesi seni yatırıp benim uyumamı sağlamıyordu? Bütün gece inip çıkan, herkesin arkasını temizleyen, herkesin önünden temizlik yapan ben –derleyip toplayamayacağım hızla dağıtan insanlardan önce ve sonra sürekli olarak temizlik yapan ben– neden hep hatalı, her zaman hatalı, hep bir şeyleri unutan, kaybeden, geç kalan olmak zorundaydım? Bütün bu yükü telefonla da boşaltabilirdim içimden ama kahrolası şeyi yanıma almayı unutmuşum. "O senin de çocuğun" derdim ona. "Bir babası var." Yaa, Neden ben bir gün izinli olamıyorum ve işe gidemiyorum? Duş yapıp bir giysi satın alıp makyaj yapıp güzel görünemiyorum? Hugo Boss'umdu, ofisimdi, mevkiiydi ve kapatabileceğim bir kapıydı neden yok? Neden ben de yalnız kalamıyorum? Yalnız! Ah o ne mutluluk. Paydos etmek, çek yazmak, akşam yemeği, *Bıçak Sırtı*, yaslanan koltuk... Kocamın iş hayatı, senin gelmenle göçmemişti. Aslında, daha da iyileşmişti. Yemekler pişiyor, çamaşır yıkanıyor, ev temizleniyor. Bütün bunlara para harcasaydı epeyce maliyetli olurdu. Tıpkı bana mal olduğu gibi. Denizci, gününün yarısını bana her şeyin *ne kadar adaletsiz* olduğunu söyleyerek geçiriyorsun ama ciddi olalım: En ufak bir fikrin bile yok.

Yanımdan bir araba gelip geçti ve onların gördüğünü ben de gördüm: Gecenin geç bir saatinde pijamalarıyla dışarı çıkmış gezinen ve kendi kendine söylenen yalnız bir kadın. Bir köşe dönemecine daldım. *Bak! Annen köşeyi dönüyor*! demek istedim sana ama ah, ah. Hepsinden daha çarpıcı bir çelişki olarak dikkatimi çeken, hayatın bu kadar uzun bir kısmının içinden geçtikten sonra –gençliğin havailiğini, aşkı ve kaybı, ıstırap ve hazzı geride bıraktıktan sonra– aklımı kaybetmeye en yaklaştığım anı durulup oturma dönemi olarak bilinen dönemde yaşamam oldu.

Belki aniden soğuk havayla temas etmekten ya da belki bebek arabasıyla ilişiğimin kesilmiş olmasından doğan özgürleşmeden olsa gerek terliklerimle *şlap şlap,* epeyce iyi yol alıyordum. Bedenim artık formda değildi. Bir eş ve bir annenin; kendini ev içi çalışmaya adamış, başında fırfırlı pembe bant taşıyan bir kapalı alan yaratığının bedeniydi. Göreve zincirlenmiş ama zapt altına alınmamıştım. Pembe bandı fırlatıp attım ve koşmaya başladım. Birine buluşma sözü vermiş, yolun sonunda kendimi, eski beni, gerçek beni bekliyor bulacakmışım gibi koştum. Ona özgür olduğunu söyleyecektim. Özgürlüğünün farkına varmamıştı. Ancak kaybedince anlamıştı ne kaybettiğini.

Yolun sonuna vardım. Orada beni bekleyen kimse yoktu.

Seni hastaneden eve getirdiğimin ertesi günü ya da bir sonraki gün –hepsi birbirinin içine geçmişti, bulanık günler ve bulanık geceler, zorlukla içinden geçilmesi gereken karanlık madde, kaybettiğim bütün o kan– mutfak masasının başında oturmuş pencerenin ardındaki kasvetli görüntüye dalmış gitmiştim. İnceden bir yağmur çiseliyordu. Ya da belki de çiselemiyordu: Gözlerimi kırpınca yağmur silindi sanki. Ameliyat sonrası iyileşme dönemindeydim. Yok, iyileşmiyordum. İyileşmek dinlenme gerektirir. Uyuyamayacak ya da yemek yiyemeyecek kadar çok iş vardı yapacak. Hatta tuvalete bile gidemeyecek kadar. Yeni anne olmuş olanlar bunu şaşkınlıkla söylerler, hiç de komik değilken komik bir şeymiş gibi gülerek; gülmüyoruz, şaşkınlık içindeyiz, dumura uğramışız. Gülmemiz bu inanmazlığımızın dışa yansıyan yüzü. Tuvalete bile gidemiyoruz, ha ha! Hormonlar sel gibi bedenimi terk ettikçe önümdeki yolun katı gerçekleri açığa çıktı; buna bebek gözü gibi mavi bir hüzün derlerse de maviden eser yoktur. Hiçbir rengi yoktur. Dünyandan akıp boşalmakta olan renklerdedir.

Sosyal sigorta hemşiresinin çıkıp geldiği gün, doğduğun günden daha azalmıştın. Hemşire tartısını katlayıp çantasına koyarken, "Mamayla destekleme zamanı gelmiş olabilir" diye bir öneride bulundu. "Ama mamaya alışsın istemiyorum" diye yumurtladım, sanki mama bir bağımlılıkmış da ilacı anne sütüymüş gibi. Yeni doğmuş bebeğim mücadele ediyordu. Gelişip serpilmeyi beceremiyordu. Bu hayatımdaki en dip noktaydı. Yakında daha da dibe, sonra daha da dibe gidecektik.

Ve ne biliyor musun, erkekler, erkekler, *erkekler Bıçak Sırtı*'ndaki şu konuşmayı –yağmurda gözyaşları, Orion'da yangınlar– vakar-

la baş sallayarak onaylar, kendilerini soylu bir çabanın parçası hisseder ve ellerinde bira, kanepede otururken oracıkta destansı bir şey deneyimlemekte olduklarını sanırlar. Benim soylu hakikatim şu, Denizci: Kadınlar, bebeklerine can vermek için hayatlarını tehlikeye atarlar. Canhıraş acılar çekerler, içleri parçalanır, sonra ne durumda olurlarsa olsunlar, ne kadar kan kaybetmiş olurlarsa olsunlar kendilerini toplayıp çocuklarına bakarlar. Yok Orion'daki yangınlarmış yok Luke, ben senin babanım'mış. Söyleyin bakalım erkekler: İçiniz ne zaman ortasından yarılmıştı?

Denizler derindir Denizci, denizler hem de karanlıktır. Sana ışıltılı yüzeyini gösterdim. Bilmen gereken sadece bu. Derinlerine dalmadan memnun mesut geçinip gidebilirsin şu yeşil Yeryüzünün üstünde. O ışıltılı yüzey, altında pusuda bekleyen şeyleri hiçbir şekilde temsil etmez. Orada, derinlerde yaratıklar vardır, tuhaf, çirkin türler ve biz onların varlığından bihaber bin yılı devirdik, sapasağlam. Bizim varlığımızla karşılaşmazlarsa onlar da hayatta kalabilirler. Eğer ararsak, onları buluruz, sonra da tanımış oluruz. Bize nasıl bir bilgi getirirler? Yalnızca yaşam formlarının nasıl çarpıldığı bilgisini. Kocamın benim hakkımda böyle kuşkular taşıyabileceğini bilmem gerekiyor muydu? Onun bilmesi gerekiyor muydu? O bilgi sular içindeki mezarında kalsaydı daha iyi olurdu.

Hormonlar beni terk edip gidiyorlardı, beraberinde renkleri de götürerek. Kollarımda bu parça-buçuk şey, uzun kol ve bacaklı, kanat kadar ince parmaklı ama beslenmeye hiç eğilim göstermeyen bu ince ince işlenmiş parça-buçuk şey kalmıştı. Bu şey televizyon saatimi anlamlı kılacak, orkestra için bestelenmiş, androidler hakkında akla hayale gelmedik bir hikâye değildi, can sıkıcıydı ve gerçekti, zira bu dünyaya bir can getirmek ve onu canlı tutmak için savaşmaktan daha anlamlı bir şey yoktur. Dışarıdan bakınca, yeni doğmuş bir bebeği kollarında tutan bir kadın huzur verici görünür. Yeni anne olmuş biri ise huzurlu değil teyakkuz halinde, gergin mi gergindir. Sükûnet içinde olduğunu ilan ederiz çünkü böylece onu kendi haline bırakabiliriz. Böylece ışıltılı yüzeyi seyredalıp güzelliğinden söz açabilir, sonra çekip gidebiliriz.

Ah, öfkeli, Denizci. Öfkeli bir kadın. Bütün gün geminin bağırsaklarına, çöküntü gemime kürekle kömür atıp durmak. Terlikli ayak parmağımı dengesiz bir kaldırım taşına çarptım ve duyduğum acıyla orantısız bir şekilde uludum. Kurt gibi uludum. Donuk

gri tüylü bir kurt gibi; dişleri keskin, derisi diken diken. İçim ferahladı.

• • •

Onu sevmiştim. O da beni sevmişti. Pencereden içeri bakarken televizyon ekranının mavi ışığında kocamın yüzünü görünce aklımdan bu geçti. Aşkımız bir şarkıydı, diye düşündüm. Şarkı nasıl bir şeydi tam hatırlayamadım ama büsbütün unutmuş da sayılmazdım. Ezgi parçaları zihnimden gelip geçiyordu. Onları aklımda tutayım diye çabaladım ama çabalarken kaybettim.

Dışarıdan bakınca evimiz ne kadar küçük göründü ama içinde ne çok şey vardı. Bir dünya, senin dünyan. Bir başka yalan daha. Dünya bu dışarısıydı: Uçsuz bucaksız, huzursuz, tehlikeli – benim öfkem gibi, Denizci, yükselen, artık evimizin içine sığmayacak olan öfkem gibi. Artık ben, dışarıda, oflayıp puflayıp evimizi başımıza yıkacak olan kurt sürüleriyle birlikte geziniyordum. Ey koca, diye uludum evin ulu penceresinin önünde, sen misin kurt neslinin artık bu diyarda tükenmiş olduğunu sanan? Ben de öyle sanırdım. Deniz ışıldamıyor, ne de anneler sükûnet içinde, kurtlarsa hiç bu gece olduğu kadar canlı olmamışlardı. Kurtlar saldırmaya hazır, kurtlar hınçlı ve sen onları kapına çağırmışsın.

Bir kuş çığlık attı ve ses soğuk havayı deldi geçti. Bir hafta önce bahçede bir gaga görmüştüm, ucuna hâlâ bir parça mor kas takılı durumda. Küçük sarı bir mafsal çığlık atarcasına sonuna kadar açıktı. Onu bir sopanın ucuna takmış, sen bulmadan önce bir çöp kutusuna atmıştım ama belki de seni hayatın acımasızlığına maruz bırakmalıyım. Belki seni hazırlamalıyım. Ben, kendim hazırlıksızdım. Bak, bu nasıl sonuç verdi. Yılın bu vaktinde kuşlar yuvada uyumazlar. İşte bu olgu beni şaşırtmıştır. Kuşlar geceleyin, küçük, tüylü yuvalarda birbirlerine sokulmuş değillerdir. Neresini uygun bulurlarsa, çalıların, saçakların, fundaların dibine tünerler. Çoğu soğuktan ölür. Sana bu tür şeyleri okulda öğretmezler. Sabahları kuşlar cıvıldaşır. *Cıvıldaşır*. Bu gerçekten cıvıltı olabilir mi? Yoksa kendimize söylediğimiz bir başka yalan mı bu da? Kuşlar mutlu mizaçlı anne tavrı içinde midirler? Sadece o günü kazasız belasız atlatma derdinde olan? O neşeli tavırları annelerin mutlu oldukları anlamına gelmez. Hatta hayatla başa çıkabildikleri anlamına bile

gelmez. Denedikleri anlamına gelir. Ellerinden geleni yapıyorlar. O fırfırlı pembe bantları başlarına geçirip işe koyulurlar çünkü birinin bunu yapması gerekir. Budur bunun bütün anlamı. Bu ve tabii sevgileri.

Kuş yine çığlık attı. Tenimdeki ter soğumuştu, ürperdim. Kuş yuvası hakkında söylenecek çok şey vardı.

Sen ağladın. Bunu dışarıdan duydum. Çok net bir şekilde.

Tekrar uykuya dalmanla sessizlik. Rüyalarını görüyordun.

Sonra usturuplu bir ağlama. Uyanık ağlama. Yataktan-kalk-ve-seni-kucağa-al ağlaması. Babanın seni teskin etmesini bekledim. Beklerken saydım. *On dokuz, yirmi.* Ağlaman tizleşti, artık tekrar uykuya dalman noktasını çoktan geçmiştin. *Kırk altı, kırk yedi.*

Kapının önünde birikmiş ölü yaprakları ve örümcek ağlarını acımayan ayağımla tekmeler savurdum. Kenarda dürülüp bükülmüş ama artık biraz pejmürde, biraz lekeli, lastiği gevşemiş ve hiç de güzel görünmeyen pembe bandın yerini gözümle saptadım. Ön kapıdan içeri sızdım, uslu bir kız gibi pembe bandı tekrar başıma taktım, merdivenlerden yukarı sürüklendim ve seni kollarıma alıp ihtiyaç duyduğun şefkati gösterdim. Bildiğimi sandığım her şey yanlışmış. Çocukken annemin sözü tartışmasızdı, kesinliği mutlaktı. Şimdi ben o zaman annemin olduğundan daha yaşlıyım ama çelişkilerle kafası karışmış, tutarsız bir bileşkeyim. Bu dünyanın senin kadar acemisiyim, Denizci.

ÜÇ

Sonra bir arkadaş edindim. Sen tanırsın onu. Onun çocuklarını tanırsın. Ya da bir zamanlar tanırdın. Benim arkadaşımdı. Bir arkadaşa ihtiyacım vardı.

İnsanlar sana bir şeye *ihtiyaçları* olduğunu söylediklerinde onlara karşı ihtiyatlı ol. Bu sözcüğü duyunca uyarı çanları çalsın.

Şimdi arkadaşların olduğunu sanıyorsun ama daha dört yaşındasın. Onlar yalnızca tanıdığın başka küçük çocuklar. Zamanla, umarım bazıları arkadaşın olacak, yani ruhunu şimdi varlığından bile haberdar olmadığın bir düzeyde tutmayı sağlayacaklar, karmaşık destek yapısının dirençli koruma ağının bir parçası olacaklar; ben ki kendimi iyi hissettiğim anlarda etrafına, özellikle altına, seni o dipsiz boşluktan ayıracak bir trambolin gibi, yaşama tutunman için belki gerçek diyaframın kadar önemli bir diyafram olarak ördüm o koruma ağını. Ah bak, yine kendimden söz ediyorum.

Onlu yaşlarına eriştiğinde arkadaşların senin için ne ifade edecekse benim arkadaşımın anlamı da benim için oydu. Şu anda aile birimiyle iç içe geçmiş durumdasın ve zaten olması gereken de bu ama bir gün arkadaşların senin için bizden daha önemli olacak, en azından zihninde ve bana şöyle diyeceksin: Kai şöyle dedi, Zane böyle dedi – çünkü arkadaşın en aptalca on isimden birini taşıyor olacak ve bu da daha çocuk bize damlamadan önce bile çocuğa ve en aptal on ana babadan biri olan ailesine karşı soğumama neden olacak. Çocuğun adı Brian ya da Dave olsaydı onu devrimcilerin oğlu olarak selamlardım. İlk bağımsızlık heyecanını bu Nya adlı çocukla arkadaş olarak tadacaksın ve artık bana ihtiyaç duymayacaksın. Anne boyunduruğunu kaldırıp atacak, ileri atılma cesareti gösterecek ve her şeyin içine edeceksin ki bu da oyunun, bu mübarek Yeryüzüne oynamaya geldiğimiz ihtişamlı oyunun bir parçasıdır, dolayısıyla ben sana o benim arkadaşımdı dediğimde, o tür arkadaşımdı demek istiyorum. O yeni bir dönemdi, ya da benim durumumda eski bir döneme dönüştü. Onlu yaşlarına

gelince, Denizci, o özgürlüğü bulman önemlidir. Ve bir eş ve anne olunca ise, bulmaman önemlidir.

Bak sana ne diyeceğim: Arkadaşımı başka bir güne bırakalım. Ebeveyn olmayı paylaşmanın verdiği rahatlamaydı bu sadece. Eh, dahası da vardı. Beni senden öncesinde tanıyordu, yani demek istiyorum ki beni şimdi olduğum kişiden daha fazla özde ben olduğuna inanır olduğum kişiyi tanıyordu. Ayrıca hayatına görevin girmesine içerlemiş görünmüyordu. Belki de bu yüzden onu görmekten bu kadar mutlu oldum. Sırrına beni ortak edecek diye. Aslında sırrı, sanıyorum, yalnızca benden daha iyi bir insan olmasıydı.

Benim arkadaşımdı o. Arkadaşa ihtiyacım vardı.

Bu sözcükten sakın.

• • •

Bütün kışı hasta geçirmiştim. Bir üşütme, bir öksürük, bir virüs, başka bir virüs. Yeni yürüyen bir çocuğun annesi hastalık izni alamaz. Merdivenlere oturup burnumu sümkürdüm. Yağmur sonunda durmuştu. Kötü hava diye bir şey yoktur, yalnızca uygun olmayan giyim diye bir şey vardır ama sen uygun giyimi taş çatlasa giymiyordun. Pazarlığa giriştim, dil döktüm, yapar edersen/ o zaman formülünü (lastik çizmelerini giyer*sen/ o zaman* dışarı çıkıp su birikintileri sıçratabiliriz) kullandım, ta ki daha fazla sürdüremeyinceye kadar. Çizmeleri elimden bırakarak topuklarındaki ışıkların yanmasını sağladım.

"Bunları neden aldım ki? Giymeyeceksen bunları almanın anlamı neydi?"

"Hayır!" diye yapıştırdın.

"Onları seçen bile sendin. Çünkü ışık yakıyorlar. Su birikintisine girip ışıkları yakmak istemiyor musun?"

"Hayır!"

"Ne dersem *hayır* diye ağzıma tıkayacaksın, değil mi?"

"Hayır!"

Fincanımı aldım. Çay soğumuştu. Radyatörün üstüne koydum tekrar.

"Hayır!" diye bağırdın ama ben bir şey dememiştim.

"Bana bağırmayı bırak" dedim, son derece mantıklı bir sesle. Tavrımın bulaşıcı olacağını umuyordum.

"Hayır, hayır *hayır*!"

"Bağırmayı bırakmazsan gülen surat alamayacaksın" diye belirttim üzgün üzgün. "Altı tane daha gülen suratın olursa Dizel 10 alabileceksin." Şimdi sahip olduğun dört tane gülen suratı edinmek iki haftamızı almıştı – yeni yürüyenlerin takviminde bir yıl eder. "Dizel 10 istemiyor musun?"

Durup Dizel 10'u ne kadar çok istediğini bir düşündün.

"Aferin sana! Bir gülen surat hakkı kazandın! Şimdi, şu yağmurluğu giyelim ki dışarı çıkıp oynayabilelim."

Yağmurluğu indirip tuttum. "Zavallı Dizel 10."

Öğle yemeğine daha üç saat var. Belki banyonu akşam yerine sabah yapabilirim? Ama o zaman da akşamı nasıl geçireceğim?

"*Hayır!*" Kaçıp gittin.

"Neye hayır diyorsun?" Kendi sesimdeki alayı duyabiliyordum. Yağmurluğun dizimden aşağı sarkıyordu. Çok tatlı bir küçük yağmurluktu, plastik, ördek sarısı, çocukluğun nasıl görünmesi gerektiğini gösteren resimli bir kitaptaki bir çizim gibiydi, yalnız artık kaldıramayacağım kadar ağırlaşmıştı. Öğle sonrası yorgunluğu çökmüştü bile. Çayımı elime aldım. Hâlâ soğuktu.

Etraf sessizleşmişti. Çayımı elimden bıraktım. Sessizlik yeni yürüyenler için tehlike çanıdır. Evi boydan boya geçtim ve kanepenin arkasındaki yerini tespit ettim. Bir koku.

"Pekâlâ" dedim neşeli bir sesle. Kendimi savaş için katılaştırıyordum. "Haydi sana temiz bir bez takalım!"

"Hayır!"

"Üstünde kokuşuk bir kaka olmayan hoş, kuru bir bez!"

"Hayır!"

"Sonra da su birikintilerini sıçratabiliriz. Sonra da eğlenebiliriz! Ama önce o kokuşuk, pis bezden kurtulmalıyız!" Elimi uzattım ama sen daha ileri kaçtın. "Hey, haydi şu işi yapalım!" Artık ağzımdan ünlemlerin çıkmasına daha fazla devam edemiyordum, en azından neşeli ünlemlerin. Kötü ünlemler yedekte duruyordu. Patlamak üzereydiler. Kanepeyi çekip duvardan uzaklaştırdım ve seni belindeki kuşaktan yakaladım, toparlayıp aldım ve kalçamın üstüne attım. "Hayır!" diye karşı çıktın ve tırnaklarını ellerimin üstüne geçirdin.

"Kes şunu! Canım acıyor. Bileklerini yakaladım ve seni, kıvranır, çığlıklar atarken yukarı taşıdım.

Alt değiştirme masasına yatırdığımda elin yine dışarı fırladı ama bu sefer yanağımı çizdin. "Ne *halt ediyorsun*!" diye bağırdım yüzüne.

Sesimin şiddeti her ikimizi de sarstı. Seni bebek yatağına attım ve odadan çıktım, arka bahçede önüm kesilip kendimi yağmurdan sırılsıklam olmuş, içi boş bloklardan oluşan bahçe duvarlarının kesiştiği yere bakarken bulana kadar yürümeye devam ettim. Sana bir tokat atmaya çok yaklaşmıştım, Denizci. Tokat atmama *şu kadar* kalmıştı.

Arkadaşım seninle karşılaştığı gün, bu çocuk çok iyi durumda, dedi. Bu çocuktan güzel bir titreşim alıyorum.

O benim arkadaşımdı.

Bir arkadaşa ihtiyacım vardı.

• • •

Öğle yemeğinden sonra çocuk parkına gitmeyi başardığımızda arabadaki emniyet kemerini çözdüm. Zincirlerinden Kurtulmuş Prometeus gibi bebek arabasından fırladın ve kauçukla kaplı ıslak zeminde koşmaya başladın. Güneş çıktı ve yağmuru tamamen kuruttu. Çocuk parkındaki ilk yirmi dakika, özellikle de hava güneşliyse, kusursuz geçer. Bir resim çektim, kocama gönderdim. Gülen surat geldi.

Sen kasabanın sarhoşu gibi yalpalaya yalpalaya etrafta dolaştın, ben de kasabanın sarhoşunun can yoldaşı misali yalpalaya yalpalaya arkandan geldim. Kafatasları birbirlerine çarpmaktan kıl payı kurtulan küçük çocuklar fırlıyordu her yönden. Orası bir Hadron Çarpıştırıcısıydı.

Kaldırılıp salıncağa oturtulma arzunu belli ettin. İki zincirli kafes türünden bir salıncaktı. Seni kaldırıp içine oturttum ve havaya yükseltebilmek için seni mancınık gibi önce geri çekmem gerekiyordu. Yüzünü değil, yalnız rüzgârla uçuşan ipeksi saçlarınla başının arkasını görebiliyordum.

Heyecanlı haykırışların bir süre sonra söndü ve sessizlik içinde devam ettik. Salıncak, zamanı işaret eden bir sarkaç gibiydi. Sonunda bir başka çocuk arkamda sıraya girdi ve görevime son verdi. Seni kaldırıp aldım ve bir merdivenin alt basamağına kondurdum. Pat pat yukarı tırmandın. Mutlaka hareket etmek zorundaydın. Nere-

de hareket ettiğin önemli değildi. Sarı kaydıraktan aşağı kayarken resmini çektim ve kocama yolladım. Gülen surat.

İki sümük öbeği burnundan dışarı fırladı. "Hooop," dedim bir kâğıt mendil çıkararak. "Gel buraya."

"Hayır!"

Seni kapüşonundan tuttum ve mendili kloroformlu bez parçası gibi yüzüne yapıştırdım. Mücadele edip kurtuldun. Mendilde kalan içeriğe baktım –sarımsı yeşil: Enfeksiyon mu?– sonra başımı kaldırınca seni büyük çocukların salıncağıyla çarpışma sahası içinde gördüm: Büyük salıncak gerideki en yüksek noktasına ulaşmış ve artık senin kafatasına doğru ivme kazanmış geliyordu. Salıncağın başında duran kadın ileri atıldı ve neredeyse kendi çocuğunu salıncaktan düşürürcesine, salıncak senin yüzünle bitişmeden zincirlerinden yakaladı. Sen, hiçbir şeyden habersiz geçip giderken yutkunarak birbirimize baktık, kadınla ben. Elimi kalbimin üstüne koyup kadına teşekkür ettim.

Senin arkandan koşarken, arkandan koşarken ve arkandan koşarken, kadının seslendiğini duydum: "Hepimiz geçtik bu yollardan."

Minyatür tahterevallinin bir ucuna tırmandın. Ben de diğer uca geçtim. Seni bir aşağı, bir yukarı indirip kaldırdım, baldırların canına okundu. Bütün ağırlığımı verseydim, seni uzaya fırlatabilirdim.

Kendimizi atlıkarıncanın önünde, durmasını beklerken bulduk. Küçük bir kız atlıkarıncaya binmişti bile. Toplu binişlerde geçerli olan görgü kuralları en iyimser görüşle sıkıntılıydı. Senin binmeni sağlamak için çarkın durdurulması gerekiyordu ve sonra da diğer anneye ve çocuğa bütün o "affedersiniz"ler, "teşekkür ederim de"ler. Küçük kız annesine "Küçük oğlanı istemiyorum" dedi ve annesi de ona düzgün davranmasını söyledi.

Ben geriye çekilip küçük kızı inceleyerek çarkı ittim. Bu kadar küçük bir çocuk için etkileyici bir konuşmaydı onun yaptığı. Yaşını sordum. Senden üç ay daha küçükmüş. "Vaay," dedim bir ürperti hissederek, "çok ileri, öyle değil mi?" Annesi kederle gülümsedi. "Ah, hiç susmuyor!" Küçük kızlar, ifade yeteneği bakımından erkek yaşıtlarına göre çok daha iyiler. Ama kaygılanma, Denizci: Senin maaşın yine de onlardan daha fazla olacaktır.

Çocuk parkında neredeyse çocuk sayısı kadar yetişkin vardı. Küçük kızın annesine, "Ben çocukken çocuk parklarında saatlerce

dikilip duran yetişkinler olduğunu hatırlamıyorum" dedim. Bir yandan da yüzün hızla yanımdan geçerken sana bütün gücümle gülümsüyordum. Bütün bu harekât başımı döndürüyordu. "O zamanlar çocuklara gözlerini dikip bakanlar yalnızca ucube tiplerdi." Kadın ve ben, bir süredir eşit bir sorumluluk içinde sessizce duruyorduk, ya da benim sessizliğimizin eşit olarak paylaştığımız sorumluluktan olduğunu hükmetmeme yetecek kadar uzamıştı, zira çocuklarımızın G-kuvveti yüzünden yerlerine mıhlanmış oldukları atlıkarıncayı itmeyi sırayla yapıyorduk. Yanımdaki anneye döndüm ve çoğu zaman olduğu gibi kendimden en az on yaş daha genç bir yüze baktığımı fark ettim. "Dinamikler bizim ana babamızı memnun etmeye çalışmamızdan yine bizim çocuklarımızı memnun etmemize döndü. Acaba kendimizi aşırı düzeltmeci bir dönemde bulmuş olabilir miyiz, ne dersiniz?"

"Mmmm" diye mırıldandı kadın.

"Üstelik de burada hiç yetişkin erkek yok. Bunu fark ettiniz mi? Dedeler bile yok (ancak çok sayıda yaşı daha ileri kadın vardı). Ücretsiz emeğe gelince, hani erkekler? Burada cinsiyet ayrımcılığı yapılıyor."

"Vaaay!" dedi kadın.

Bir iki dakika sonra da çocuğunu ve kendini oradan çekti çıkardı. Kadın haklıydı. Ayrımcılık sözcüğünü kullanmak abartıydı. "Daha hızlı!" diye yalvardın bana onlar gittikten sonra ve sen kahkahalar atan bulanık bir görüntü haline gelinceye kadar daha hızlı, daha sert döndürdüm. Çocuğunun sevincine kendi sevinç düzeyinde paralel olarak yükselmeden tanıklık etmek imkânsızdır. Gününü hafifletecek o şeye ihtiyacın var, inan bana. Sevinç, sözcüğün kendisi kadar kısa bir şeydir. *Çocuğumun cesaretine bakın!* diye duyuru yapmak istiyordum. *Nasıl dönüyor bakın!* Ama duyuruyu yapacak kimse yoktu etrafta. Babana göndermek için bir fotoğrafını çektim ama fotoğraf net çıkmadı.

"Hop!" diye isteğini belirttin ve atlıkarıncayı durdurdum. İndin ve yalpalayarak yine boşalmış olan salıncağın yolunu tuttun. Genç bir kadın, parkın çevresini saran parlak renklerle boyanmış parmaklığın yanından uzun adımlarla geçiyordu, bağımsız bir dişi birim. Bele oturmuş palto, ipekli elbise, zor ayakkabılar. Böyle zor ayakkabılarla bir çocuğun arkasından depara kalkamazsın. Salıncak sırası şimdi o kızda, diye fark ettim, seni oturma yerine indirirken.

Bunu fark etmem çarpıcı oldu. Bu güçlü bir farkındalıktı. Aslında afallatıcıydı. Onun sırası olduğunu fark etmem değil, benim sıramın geçmiş olduğunu fark etmem. Sıranın sonuna geçip bir kere daha sıranın bana gelmesini beklemek de değildi sorun. Bana sıra hiçbir zaman gelmeyecekti.

Vay canına, vay vay vay, diye düşündüm kadının gidişini izlerken. Birçok şeyin gidişini izlerken. Yeni yürüyenler geçişleri sevmezler, ben de sevmiyordum. Beni nefessiz bırakmıştı, o kız. Ne beni ne de onun rüzgârıyla infilak eden bombayı fark etmiş olan o kız. Tıpkı zamanında muhtemelen benim başka anneleri nefessiz bırakmış olmam gibi. Sırf yanlarından geçerek. Yanlarından geçecek kadar özgür olmakla.

Seni salladım, salladım, ta ki kapalı bir sistemin dişlileri ve çarkı mekanikleşinceye kadar, ellerim sanki benim değil. Yapmadım. Sana vurmadım. Daha önce yüzümü tırnakladığın zaman. Vurmak istemiştim. Yüzüne iğrenç bir sözcükle bağırmıştım. Ama yapmamıştım. Vurmamıştım. Yapmamıştım. Salıncağı bu sözcüklerin ritmiyle salladım. "Hop!" diye bağırdın sonunda.

Saatime baktım. Bir buçuk saat geçirmiştik. Bunun uyuman için yeterli olması lazımdı. "Pekâlâ, eve gitme zamanı." Ayaklarım buz gibiydi.

"Hayır" diye bağırdın seni indirirken.

Hapşırdım, sen ise elimden kaçtın. Temiz bir kâğıt mendil bulmak için orayı burayı didik didik ederken "Haydi," dedim ama yalnızca senin kirli mendilini bulup onu kullandım, "kuşlar yatmaya gitti bile."

"Hayır."

"Arılar da yattı."

"Hayır!"

Bir hapşırık daha. Sen ve senin iltihaplı sümüklerin. "Yarın yine geliriz." Ve ertesi gün ve yine ertesi gün.

"Hayır!"

Ah hepsi ne kadar aptalcaydı. Yemeği geç kalınca kocam şikâyet ederdi. Gerçekten de şikâyet ederdi. Ben de gerçekten kapıyı vurup çıkmak isterdim. Havuçlarla patatesler soyulmuştu zaten. Sen öğle uykusundayken onları doğramış, su dolu tencerelere koymuştum. "*Eğer* arabana binersen, *o zaman* evde arabalarınla oynayabilirsin."

"Hayır!"

"Kendini ispat dersleri mi veriyorsun?"

"Hayır!"

"Bizim zamanımızda dayak yasaldı. Bunu biliyor muydun? Bize söyleneni yapmazsak bize vururlardı."

"Hayır!"

Sen tokat atmanın ne olduğunu bile bilir miydin acaba? Bir sigara bile görmemiş olan sen? Benim çocukluğum sana eski günler gibi görünecekti. Tıpkı anne babamın çocukluğunun benim için mürekkepli baskı demek olduğu gibi. Bir yaz günü babam, senin deden, bizi bembeyaz bir kumsala götürdü. Biz çocukken deden bizi birçok kumsala götürmüştü ama bu özel gezide işin içinde bir de tekne vardı, yılın çoğunu garajda ters çevrilerek duvara yaslanmış durumda yosun bağlamakla geçiren, cam elyafından yapılma, küçük bir nehir botu. Tanrı bilir nerededir şimdi. Babam tekneyi kızaktan aşağı kaydırdı, biz de babamın üzerlerine siyah markör kalemle adlarımızı yazdığı turuncu ceketlerimizi giymiş durumda içine atladık. Markörün mürekkebi kaba kumaşta dağılmıştı.

Kumsala vardığımızda, babam kumdan oluşma minyatür bir yamacın korunmalı tarafında kamp sobasını tutuşturdu. En üstte bir tutam marram otu görünüyordu. Babamın pişirebildiği tek şey sosisti. Sosisleri kızarttı, sonra boyuna boyuna dilimleyerek tereyağladığı ekmeklerin üzerine yerleştirdi. Sosisler tereyağını erittiler ve şahane oldular. Yıllardır kendime o kumsala gitmem gerektiğini söylüyorum. O kumsal arada sırada hafızamda alevleniyor ama orası neresiydi bilmiyorum. Gidip aramadığım sürece varlığını koruyor. Bulursam, bulduğuma pişman olacağım çünkü o zamanki haliyle babam orada olmayacak. Bulmayı umduğum kumsal değil.

Çocuk parkında son kalan bizdik. Işık gökyüzünden silinip gidiyordu. Bir saat kadar sonra yeniyetme çocuklar belirecek, zombiler gibi atlıkarıncaya doğru yöneleceklerdi. Yok, onlar hayat doluydu; yarı ölü kemiklerimi arkandan sürükleyen bendim zombi. "Tamam," diye kararlı bir şekilde ilan ettim, "bu kadar, bitti artık."

Tırmıklayan vahşi kedi bedenini bebek arabasına sokuşturdum. Tek elimle seni aşağı doğru itip diğer elimle kayışlarla uğraşırken Haka yerlileri gibi ifadeler takındın yüzüne. Ancak, arabanın kayışları için iki el gerekiyordu. Göğsünü serbest bırakır bırakmaz kayıp arabadan çıktın. *Yapamıyorum*, diye laf yetiştirdim içselleştirdiğim kocama. Şu lanet olası çocuk bağlanmak istemiyorsa şu lanet olası

çocuğu şu lanet olası arabaya s*okamıyorum* çünkü bu kayışları bir *erkek* tasarlamış. Bir anne ya da babanın ya da bakıcının iki elinin de serbest olabileceğini ancak bir erkek düşünebilir.

"Gel buraya!" diye bağırıyordum. Korkunç bir durumdasın, demişti kocam bir akşam önce. Sen her zaman korkunç durumdasın zaten. "Çabuk *hemen* buraya gel!"

"Hayır!" Sen de bağırıyordun. Etrafta bizi duyacak kimse yoktu.

"Üşüteceksin."

"Hayır!"

"Ya benim soğuk algınlığım? Ben zaten üşütmüşüm. Hastayım ve eve gitmek istiyorum."

"*Hayır!*"

Yine hapşırdım. Kâğıt mendil yok. Kendime çok acıyarak, "Sadece eve gitmek istiyorum" diye yalvardım. Normal bir insan gibi, tıpkı o zor yürünen ayakkabıları giymiş olan kız gibi yürüyüp gittiğimi düşün. Özgür irade kavramı öyle abesti ki yüksek sesle güldüm. "Hava kararıyor!"

"Hayır!"

Ayak bileklerinden çekerek seni tırmanma kafesinin altından çıkardım, ensenden yakaladım. Nasıl yaptıysan, ceketinin içinden sıyrıldın ve kaçıp giderek beni elimde bir kapüşonla bıraktın. Ceketi arabaya attım. Güzel. Mecbur kalırsam, soğuktan donunca çıkaracaktım seni çocuk parkından.

Mora çalmış alacakaranlıkta, bir orman perisi gibi zaferle oradan oraya koştun ve ben durup sana baktım öylece, ta ki seni hayalimde görüyormuşum gibi gelene kadar, zira bu solgun, geceyi çıkaramayacak kadar narin ufacık şey o kadar gerçek olması imkânsız, iklime o kadar uygunsuz görünüyordu ki.

Durup seni bekledim. Her zaman durup seni beklediğim gibi. Muhafızın, bekçin. Hayatım beni ıska geçiyordu. Bu benim hayatımdı. Bir ağaç. O çocuk parkında bir ağaç gibi dikilmiş duruyordum. Manzaranın, kendi adına değil de can verdiği çiçekler adına dikkat çekici olan bir parçası. Bütün o hoş görünüşlü çocukları taşıyan bütün o hoş görünüşlü ağaçlar. O ağaçlar dayanıklı görünür. Biri yıkılırsa beraberinde her şey yıkılır. Bütün yapı gümbür gümbür aşağı iner. Onun için, dallarını göklere salmış, üstüne kuşlar gibi çocuklar tünemiş olan ağaç, doğa güçleri ona doğru ne fırlatırsa fırlatsın nöbettedir, çünkü ağaç buna mecburdur.

Sonunda, bir açıklığa adım atmaya cesaret eden bir karaca olan sen, utangaç, yaklaştın ve kollarını bacaklarıma doladın. "Afet, Anni" dedin, küçük bir oğlan çocuğu için büyük bir söz. Morarmış yanağına değmek için eğildim. Ben de üzgündüm.

"Donmuşsun." Seni kucağıma aldım ve sen kollarını boynuma dolamış durumdayken arabaya kadar kucağımda taşıdım.

"Seni sevyom" dedin, yüzümü öperek ve derken yine hep yaptığımızı yapmaya başladık, elektronlar alıp vermeye, iyon akışı yaratmaya; insanı bu kadar iyi hissettiren neyse ona, oh, oh. Bütün kaybettiklerim ve bütün kazandıklarım. Zavallı babacığım, diye düşündüm seni arabanın kayışlarıyla bağlayıp eve doğru yürürken. Sosisleri ve tereyağlı ekmekleriyle zavallı babacığım. Onlu yaşlarımıza gelip de artık ona babacığım demek istemeyince hissettiği keder. Ve ona bir daha babacığım demedim. Sana siper olan bu ağaç güçlü sanıyorsun, Denizci, ama bir daha bak. En sakin havada bile en uç yaprak titriyordur.

• • •

Ve sonra bir gün, sonra bir gün.

Yapacak başka şey yokmuş gibi kaydıraktan ters yönde tırmanıyordun, ben de, başka bir çocuk şimşek hızıyla aşağı inerken seni kaldırıyor, sonra seni bulunduğun noktaya tekrar konduruyordum. Bir adamın yolu çocuk parkına düşmüştü. Hafta içi bir günde çocuk parkında bir adam yeterince olağan dışı bir olaydır ve genellikle burnunu internetine sokmuş, telefonunda başka bir dünyaya kaymış olur çünkü orada bulunmak istemez – çocuklarıyla birlikte olmaktan hoşlanmadığı için değil, öldürücü olan, bir çocuk parkında olmanın yol açtığı biçimsiz durumdur, yanlışlıkla kadınlar tuvaletine girmiş olmak gibi aynı. Aslında bir anlamda öyledir de. Ama hiçbirimiz sevmeyiz çocuk parklarını. Parkların kadınlarla dolu olması kadınların çocuk parklarını sevdikleri anlamına gelmez. Kadınlar parklara tahammül eder, aradaki fark budur.

Çığlık attın. Ben adama bakarken kaydıraktan aşağı bir çocuk kaymış. Yüzünde iki küçük ayak. Diğer küçük aşağı doğru yoluna devam edebilsin diye seni çekip aldım.

O sabah o kadar güzeldi ki onu boşa harcamaktan korkmuştum. Bakarsın, bir gün ne demek istediğimi anlarsın. Nisan, uzun, çetin,

sert kıştan sonra narin taze sürgünler. Yaz daha başlamamış bile olsa, sona ermeden yaza doyma zorunluluğu. Hayatımda fena halde ihtiyaç duyduğumu düşündüğüm neyse ondan yeterli miktarda almak, o şey, eksik olan o çıldırtıcı *şey*. Geriye, kendi çocukluğuma baktığımda, yaz günlerini görüyorum ama seninkine baktığımda üşüyorum.

Yine feryat ediyordun, öfke gözyaşları seninle çarpışan küçük kıza yönelikti. Küçük kız kaydırağın dibinde durmuş korku içinde ağzı açık bize bakıyordu. Senin çığlıkların arasında "Tamam, tatlım," diye teselli ettim kızı, "senin hatan değildi." Kızın küçük yüzü buruştu ve bir vaveyla tutturdu. Bu ses üzerine, atlıkarıncanın önüne yerleşmiş olan adam arkasına döndü ve bize doğru yürüdü. Kolunun altında, boyuyla komik orantılı pembe bir oyuncak bebek arabası vardı; küçük yıldızı tutan King Kong, zira uzun boylu bir adamdı, geniş omuzlu, uzun mesafeli uçuşları eziyet kabul edenlerden. Boştaki koluyla hıçkıran çocuğunu kapıp kaldırdı ve sonra benim olduğum yana baktı.

Senin yarattığın velveleyi aşıp, "Kaydırakta çarpıştılar" diye açıkladım.

Adam güneş gözlüklerini aşağı indirdi. "Asker?"

Dikkatimin başka yöne dağıldığını hissedince çığlıklarının tonunu yükselttin. "Vaay! Hey!"

Bunu söyleyen arkadaşımdı.

"Şuna bak!" Bağırarak konuşuyordu, çünkü artık kızı da çığlık atmaya başlamıştı. "Çocuğun falan var."

"Şu halimize bak!" Seslerini duyurmak için feryat eden yeni yürüyen iki çocuğun seslerini bastırmak için feryat eden iki yetişkin. Saçlarımı düzeltmeye, hoş bir şekilde dökülmesini sağlamaya çalıştığımı fark ettim ama başaramayacaktım çünkü saçlarımın yıkanmaya ihtiyacı vardı. Sen tam kulağımın dibinde çığlıklar atıyordun. Tam kulağımın dibinde, Denizci, tam kulağımın dibinde. Seni yere koymaya çalıştım ama boynuma yapıştın, dolayısıyla seni tekrar yukarı kaldırdım ve keşke makyaj yapmış olsaydım diye düşündüm. Son karşılaşmamızda, o zamanlar, o günlerde, doya doya yaşayamadığımız, ya da benim yaşayamadığım günlerde, salıncakta bizim sıramız geldiğinde ben böyle değildim.

"Çok şükür" dedi çocuğu çığlık atmayı bırakınca. Çocuğu yere bıraktı ve eline oyuncak bebek arabasını verdi. Küçük kızın sana

verilmeyen ne aldığını incelemek üzere sen de sustun. Arkadaşım doğruldu. "Tek çocuk mu?"

"Bir tane yetmez mi?"

"Bir taneyken mükemmeldi" dedi özleme yaklaşan bir sevecenlikle.

"Mükemmel-di mi?"

"Evet, şimdi üç çocuğum var."

"Yuh!"

Hangi çocukların onun olduğunu işaret etmesini bekledim ama yapmadı, dolayısıyla sormak zorunda kaldım. Gözlerini şaşılaştırıp iki tane daha harika çocuğu işaret etti.

"Beş yaşın altında üç tane mi? İyyy!"

Başını iki yana salladı. "Tahmin dahi edemezsin. Peki, bu hoş genç adam kim?" diye sordu, sallanan topuğunu çekerek. "Şu kocaman, uzun bacaklara bakın." Gururdan neredeyse patlayacaktım. Bir çocuğun boyutları bir anne veya baba için neden bu kadar önemlidir? Gözlerinin içi gülerek ona gülümsedin, o da gözlerinin içi gülerek sana gülümsedi. "Amma sıcakkanlı adamsın." Bunu hep yapardı, arkadaşım: Sana iltifatlar ederdi. Hem de sana yapılan iltifat banaydı, ya da böyle hissettiriyordu.

Arkadaşım dikkatini bana çevirdi. "Eee?"

"Eee."

Ellerini kalçasına koydu. "Değişmemişsin" dedi ardından. Bana söylenecek daha iyi bir söz olamazdı. Daha hoş başka bir şey gerçekten de yoktu.

"Yaa, öyle," diye cevap verdim, "beni tanıman bile bir başarı."

"Ne münasebet. *Tam olarak* eskisi gibi görünüyorsun."

"Yalan söylüyorsun ama kabul edeceğim. Sen de öyle."

"Ah," dedi acı acı, "ah."

Küçük kızı, babasının dizinden aldığı güvenle beni seyrediyordu. Bal rengi bukleleri ve karamela gibi gözleri vardı. Tam da babanın eriyip gideceği bir kız çocuğu olduğunu düşündüm. Arkadaşım kızının omzunu şöyle bir sıktı. "Gözlerine bak, merhaba de, işlem tamam."

Kız "Merhaba" deyip gözünü kırptı.

"Merhaba" diye cevap verdim ama ne ekleyeceğimi ya da nasıl süsleyeceğimi bilemedim çünkü kız üç yaşındaydı ve ben çocuk yetiştirmede henüz o sayfaya gelmemiştim. "Küçük kızların güzel-

liklerini övmememiz gerekiyor artık," dedim babasına, "yalnızca akıllarını övmeliymişiz dolayısıyla senin kız ne kadar akıllı. Böyle akıllı saçlar, böyle akıllı gözler." Gerçekten çok güzeldi, bu çocuk.

"Annesine benzemiş, besbelli ki."

Seni kalçamda hoplattım. "Bu benim arkadaşım. Merhaba de."

Önce bir an onu inceledin, sonra ona doğu atıldın. Ben senin bacaklarını tutarken, arkadaşım içgüdüsel olarak senin kucaklama alanına doğru adım attı. "Oy, teşekkürler, küçük adam, günümü şenlendirdin." Yere inmek istediğini belli ettin ve tıpış tıpış küçük kıza doğru gittin.

"Vaay, amma sıcakkanlı."

"Hımm, şey ... birçok özelliği var."

Boş laf, boş laf. Denizci, hayatının büyük bir kısmı boş lafla harcanacak, konuya gelmek için bir yol bulmaya çalışarak, ne olursa olsun, söyleyecek bir şey bulmaya çalışacaksın. Umarım bu konuda benden daha başarılı olursun.

"İyi misin?" diye sordu.

Ona bakabilmek için başımı kaldırmam gerekti. Hatırladığımdan bile daha uzun boyluymuş. Benim düşündüğümün tersini mi düşünüyordu, acaba? Tanrım, amma ufalmış. Hayır, *tam eskisi gibi* olduğumu düşünüyordu.

"Çok iyiyim, ya sen?" Uzun topuk. Uzun topuklular giyerdim. Zor ayakkabılar. Şehir sokaklarında *tık tık tık*, mutfakta *şlap şlap şlap* değil. Uzun topuklar ve elbiseler, genel anlamda şıklık. Farklı bir dönem, ölü bir uygarlık. Tahttan indirilmiş hükümdarlar.

"Ah" dedi yine ve çocukları gösterdi. "Yoğun."

Saçımı kulağımın arkasına attım ve utanç duydum. Özensiz giysilerimden, uçları sallanan cepleriyle özünde giyilebilir bir torba şeklindeki paltomdan, çukura kaçmış gözlerimden, yıkanmamış saçlarımdan. Omuz silkip başımı kaldırarak ona baktım. Gördün mü? Beni yakaladın. Artık parlak tüyler yok.

"Ama seni görmek çok güzel" dedi neşeyle. Sanki daha neşeli bir konuya dönermişçesine. "Gerçekten güzel."

"Yaa" diye başımı salladım ben de. "Gerçekten güzel."

"Ne kadar oldu?"

"Ah, Tanrım, hiç sorma."

Çığlıklar. İkimiz de döndük. Bağıran benim çocuğumdu ve sana doğru gittim, sonra o da ipli tırmanma kafesinin tepesinde sıkışıp

kalmış olan oğullarından birine doğru gitti. Böylece arkadaşım yukarı tırmanmak zorunda kalınca ben de aşağıda kahkahalarla güldüm ama sonra sıra bana geldi çünkü sen ayakkabının birini kaybetmiştin. Ve olan-biten yüksek dozlu heyecandan kaba komedi, okul öncesi çocukları sağ salim tutma amacı güden her türde hokkabazlık ve pohpohlamadan farklı değil idiyse de bu seferki neredeyse eğlenceli bile oldu.

"Asla bağcıklı ayakkabı alma" diye iç çekti, Brown hareketiyle dolaşan moleküllerimizin yolu kesiştiğinde. En büyük oğlunun ayağına eğilmişti yine.

"Ben kendime de bağcıklı ayakkabı almıyorum, artık" dedim ona. *Şlap, şlap.* "Bağcıkları bağlamak için vakit mi var?"

"Vakit mi var" diye fikrime katıldı ve yok oldu.

Derken, bir baktım, çocuklarını tornetlerine bindiriyordu. Saatime baktım. Beşe geliyordu. Günü atlatmıştık. Tornetlerden birinin üstüne binmek isteği gösterdin, arkadaşımın kızı kendi tornetini ikram etti. Ben boş arabayı aldım ve çocuk parkından grup olarak çıktık, kandırmacalar yok, sinirlenmek yok, gözyaşı yok.

Arkadaşımın arabasına ulaşınca, "Kapüşon işini yapmana gerek kalmıyor demek" diye fikir beyan ettim. Çocukları, arabaya doluşturulmak ve kemerlerinin bağlanması için bekliyorlardı.

"Ne kapüşon işi?"

Senin, köpek tasması gibi tutmakta olduğum kapüşonunu işaret ettim. "Sıvışmalarını engellemek için."

"Benim kapüşon işini yapmama gerek olmuyor."

"Ben elimi üzerinden çekemem, yoksa kaçar gider."

"İyiye işaret."

"Çocuğumun benden kurtulmaya çalışması mı? Nasıl iyi oluyor?"

"Bilmem! Sensiz de kendini güvende hissediyor olabilir mi? Ana baba olmakla ilgili her şeyi biliyor gibi mi duruyorum yoksa?"

"Aslında, evet" dedim, mutlu, sağlıklı çocuklarını işaret ederek. O güzel çocukları.

Ayrılışımız beceriksiz hareketler ve birbirimizi onaylama çeşitlemesiydi – *seni görmek harikaydı, harika oldu, senin şu çocuk çok harika, seninkiler de harika* türünden... Sen kollarını arkadaşımın kızının boynuna attın. Fotoğrafını çektim. Kocama yollamadım. Gülen yüz. Sonra sen veda niyetine arkadaşımın bacağına sarıldın.

Seni kaldırdı ve havaya attı. Bir keyif ciyaklaması. "Bu çocuktan güzel titreşimler alıyorum" dedi arkadaşım. "Bu çocuk esaslı."

Ayrılmadan önce penceresini indirdi. "Burası harika bir çocuk parkı."

"Öyle olsa iyi olur," dedim, "fiilen orada yaşadığıma göre."

"Ha, öyle mi? Bu parka yine geliriz sanıyorum."

"İyi olur. Çocuklar bir oyun buluşması daha yapmış olurlar."

Araba hareket ederken el salladık, sonra ben seni arabaya aktardım. Ne acıklı sahneler ne patırtı, ne bir şey. Salıncağa tekrar binmiştim. *Sosyalleşmiştim.*

• • •

"Bugün daha iyi görünüyorsun" diye yorum yaptı kocam.

"Öyle mi?"

"Daha neşeli, daha kendin gibisin."

"Çocuk parkında bir arkadaşa rastladım." Söylediğim, dört yaşındaki bir çocuğun söyleyeceği sözler gibi geliyordu kulağa.

"Harika!" diye bağırdı, gerçekten dört yaşındaymışım gibi neşesiyle beni kandırmaya çalışarak. Bana, benim sana davrandığım gibi davranıyordu: Sinir krizine doksan saniye kalmış gibi. Kocamla yetişkin düzeyinde bir sohbeti paylaşmayalı epeyce olmuştu.

• • •

Ertesi gün çocuk parkı banklarından birine yerleşmiş durumda rastladığımda ona "A," diye bağırdı arkadaşım neşeyle. İki kolunu birden, *bak, kim geliyor* tarzında açıp iki kişilik çocuk arabasını dirseğiyle mandallarken bana doğru yolladı. "Bu sensin."

Çocuk arabasını ayağımla durdururken, "Benim" diye onu onayladım.

Ayağa kalktı ve o sırada bir oyuncak bebek kucağından yere düştü. Bebeği almak için eğildiğinde başını çocuk arabasının tutamağına çarptı. Ben gülünce de "Teşekkürler" dedi.

Oyuncak bebeği yerden alıp ona verdim. "Yok: Ben sana teşekkür ederim. Bana kendimi iyi hissettiriyorsun burada. *Yetkin.* Bu yüzden teşekkürler."

Arkadaşımın el hareketleri, etrafındaki fazlaca küçük nesnelere

göre fazlaca büyüktü. Eskiden bu, büyük bir sorun değildi ama burada ikimiz de bir bebek evi dünyası içinde kapana kısılmıştık. Onun sakarlığı, dikkati benim sakarlığımdan uzaklaştırıyordu.

Seni araba kayışından kurtarıp yere bıraktım. Arkadaşımın kızı yan yan sokuldu. İkiniz, çocuklara özgü şekilde birbirinize ifadesizce baktınız. Küçük kız dalga dalga dökülen akıllı saçlarıyla gerçekten akıllı bir çocuktu. Küçük kızın, çocukların yaşça en küçüğü olmadığı ortaya çıktı, yalnızca cüssesi en küçük olandı. "Annesine benziyor" diye açıkladı arkadaşım. "Karım miniciktir."

Sen arkadaşımın kızıyla birlikte arkana bakmadan pıt pıt yürüyüp gittin. Doğruldum ve gidişini izledim. "Vaay" dedim ve arkadaşımın yanına oturdum. "Sorumluluğumdan çıktı. Bütün bu özgürlüğü nasıl kullanacağım? Yine de o başka şeyle meşgul değilken tuvalete gidemem."

Arkadaşım toprağı işaret etti. "Fırsat bu fırsat. Yap çişini gitsin."

Yetişkin gibi giyinirdi. Arkadaşımın bu yanını severdim. Gençliğimizde, genç bir adam gibi giyinirdi, şimdi yetişkin olduğumuzda yetişkin giysileri giyiyordu. Kocamın arkadaşlarından biri göbeğini saran Mr Man yazılı bir tişörtle çıkagelmişti de benim tepkim amma komik adam şeklinde olmamıştı. Mr Olgunlaşmamış. Tişörtte böyle yazmıyordu ama benim gördüğüm buydu. Sen böyle olma, Denizci.

"Eyvah," dedi arkadaşım ayağa kalkarak, "bizimki yerde."

Yine Brown devinimi, arkadaşım bir burun siliyor, bir kavga önlüyor, bir hırka giydiriyor, ben bir burun siliyorum, bir kavga önlüyorum, bir kapüşon çıkarıyorum. Hey Tanrım, diyordu güzelim çocuklarına, ne var? *Şimdi* ne var? Kadınlar gibi sahte davranışlara girmedi: Cici-bici bir ses, bebek sözcükleri. Çocuklarıyla bir annenin ilgilenebileceği tarzda – cesaretlendirerek, tavlayıcı sözler söyleyerek ve sürekli överek– olmasa da aynı ölçüde bütünüyle meşgul oluyordu. Hey, bana numara yapma, vb ve bence çocuklarını yetişkinler dünyasına hazırlamak için bizlerden, yani biz kadınlardan demek istiyorum –özellikle de onlar adına uydurmaktan vazgeçtiğimiz anda yok olacak olan bütünüyle sahte bir dünya yaratmakta olan annelerden– daha iyi bir iş çıkarıyordu. Çünkü herkes yardımına koşmak için hep yanında olamaz, Denizci ve kimse aslında bebişçe konuşmaz ve kalıbımı basarım ki kazanan her zaman sen olmayacaksın. Aslında, büyük ihtimalle kazanan hiçbir zaman sen olmayacaksın, çünkü biz seni muhallebi çocuğu olarak yetiştirdik.

Bu da arkadaşımın sözcüğü, bu arada. *Muhallebi çocuğu*. Arkadaşım bu ifadeyi her kullandığında çocukları gülmüştü, anlaşılan bu bir tür aile içi şaka haline gelmiş. O aileye dahil olmak istedim. İkimiz birlikte çok daha iyiydik, arkadaşımla ben. En azından ben daha iyi bir ebeveyn oluyordum. Arkadaşımın yanındayken sana daha iyi bir anne oluyordum. Ama daha kötü bir eş.

Yere düşüp ciyak ciyak bağırdığında "İşte," dedi. Bir flaster. Yanında çalışan stajyerinin unuttuğunda emin olan kocamın anında "Flasterler nerede?" diye bağırması yerine, arkadaşımın yaptığı bir flaster vermek oldu. Küçük ama muazzam bir fark. Anne olduğumdan beri yetersiz olduğumu kabul edegelmiştim. Bu, evimizde, kabul görmüş bir gerçek haline gelmişti, tıpkı ateş çıkınca hastayı aç bırakmak gibi ama aç bırakmak hiçbir zaman çare olmamış. Anlaşılan, arkadaşım bana yapışmış olan yeteneksizlik ve beceriksizlik tabakalarını, saçımdaki lapa artıklarını görmedi. Kötü bir şey yaparak sigara içtiğimiz günlerden kalma, yokuş tepesindeki arkadaşına rastlamıştı o; sıcacık yatağında yatmak yerine arabayla sürat yapmak ya da dansa gitmek gibi şimdi anlaşılmaz gelen bir etkinlikti sigara içmek de. Pasta yemek gibi. Orta yaşta hamuru kesmeli. Ye bunları, sigaranı da iç, bunlar uğruna uykusuz kalacaksan da kal, ne de olsa gençken bedeninde yol açtığın hasarın anıları, yaşlanınca ruhunu ayakta tutacaktır.

Bir noktaya geliyorsun ki, Denizci eğlence duruyor.

Öylece.

Duruyor.

Her gün, sabahtan akşama kadar, yamacın yukarısına doğru, sonra da tekrar geri ittiğin bu bebek arabasına koşulmuşsun. Sisifos.

Ama birden.

Arkadaşım!

Üstelik o da arabaya koşulu. Ve bebek arabalarını birlikte yamaçtan yukarı itip duruyorduk, sorun yoktu, işler yolundaydı.

Yara bile almamış olan, sadece birazcık ilgilenme gerektiren dizine, daha ben istemeden bir flaster gelince "Tanrım, yiğidi öldür, hakkını ver" dedim. "Paw Patrol flasterleri hem de, nasıl da imdadımıza yetişti? Ciddi hazırlıklı geliyorsun."

"Hah!" dedi arkadaşım, gülünç bir olasılıktan bahsetmişim gibi. "Bende bu kapasite var mı sanıyorsun? Bende böyle bir kapasite yok. Karım çantadaki stoğu her akşam yeniliyor. Akşam da bu flaster

kutusunu kontrol eder ve içine her cinsten flaster koyar, öyledir o. Sabah işe gitmeden önce de meyve dilimleyip koyuyor. Ben yalnızca çantayı alıp çıkıyorum."

"Vaay. Kıskandım." Flasteri bacağına yapıştırdım. Sen ikiye bükülüp kontrol ettikten sonra pıt pıt flasteri gösterecek birini bulmaya gittin.

"Öyle. Sağlıklı beslenmelerini sağlama almak istediğinden aslında. Yoksa, onlara sırf cips vereceğimi biliyor."

"Sen hâlâ şeyle mi berabersin?" Kızın adını hatırlayamıyorum. Üniversitedeki şu aptal şey.

"Yok. Aman, yok. O iş yıllar önce bitti."

"Üzüldüm. Aslında üzülmedim. O kız biraz ..."

"Evet, gerçekten öyleydi."

"Karın müthiş görünüyor. Minnacık karın."

"Karım harikadır. Minnacık ve harika. Çocuklarla beraber olamadığı için kendini suçlu hissediyor. Kendisi doktor."

"Vay canına."

"Uzman hekim."

Kaşlarımı kaldırdım. "Çok etkileyici."

"Kendimden üst düzeyde biriyle evlendim."

"Onu demek istemedim."

"Yeme beni."

"Rica ederim."

Arkadaşım beni dürttü. "Şuna bir bakar mısın?" Kızı elini tutmuş seni dolaştırıyordu. İkimiz de telefonumuzu çıkarıp resim çektik.

"Kızın inanılmaz tatlı. Başka birinin çocuğunu çalmak istemek yanlış mıdır?"

"Al, götür. O zaman hırsızlık sayılmaz. Ah, Tanrım, ötekine bir bak. Sana kaç kere söyledim," diye seslendi, yaşça en küçük ama cüssece en küçük olmayan çocuğuna, "eğer burnunu karıştıracaksan, kimse görmeden yap."

Çocuk parmağını burun deliğinden çıkarıp bana sırıttı. Ben de ona sırıttım. "Babanı dinle, bu işte uzmandır." Kaçıp gitti kerata.

Park bankında arkama yaslandım ve çocukların oynamasını dinledim, bütün güzel çocukların. Mutluluklarını dinledim ve bir baktım, ben de mutluyum. "Mutluyum" dedim arkadaşıma. Arkadaşım belki de sesimdeki şaşkınlığı fark etti. Bir şey duyuyormuş-

çasına ya da duymaya çalışıyormuşçasına kaşlarını çattı. "Güzel," diyerek bir sonuca vardı, "güzel. Bu çok, çok güzel" ve arka planı bilmemesine rağmen, benim bu mutluluğumun önemini anladığını hissettim. Hayatımda bir hazne, su çekeceğim bir kuyu arzu ettiğim için ona sahip olmadığı nitelikler atfediyor olabilirdim. Ama böyle olmayabilirdi de.

"Yine kendim gibi hissediyorum" dedim. "Kendi esas kişiliğim gibi hissediyorum. Uzun süredir yoktum ama işte geldim."

"Hoş geldin, Asker."

"O bebek çantasında sigara-migara var mı?"

"Benimle dalga mı geçiyorsun? Karım otolaringolojist."

"Bunun ne demek olduğunu anlamış gibi yapacağım."

"Ben de yıllardır öyle yapıyorum."

Ayağa fırladım. Sen yine kaydırağa ters yönden tırmanıyordun. "Hayır böyle yapmıyoruz, yoksa canımız acır" dedim şeker gibi bir sesle, sonra da bunun beş para etmez bir yalan olduğunu fark ettim. Senin bütün o kısa hayatın boyunca seninle bana ait olmayan bir sesle konuşmuştum. Babalık testleri hakkında bir dolu yaygara kopartılır ama esas soru, gerçek anne kimdir, sorusu. Kandırmacadan bıktım, Denizci. Ben buyum. Benim gerçek sesim bu işte. Ben bu kişiyim.

"Prince'in ölümünü hazmedemiyorum" diye bir söz etti arkadaşım bir gün, ya salıncağı, ya atlıkarıncayı veya arabayı iterken. Galiba o gündü. Günlerden bir gün. "Ölüp gitmiş olmasını hazmedemiyorum."

"Ben de Bowie'nin ölümünü hazmedemiyorum."

"Tövbe de. Daha Bowie'yi aklıma bile getiremiyorum. Belki de başa çıkamadığım ölümün kendisidir. Ölüp gideceğimiz. Bunların yok olacağı. Bir gün onların" diyerek eliyle çocukları işaret etti, "ölüp gideceği. Bu sabah kiraz çiçeklerinin taç yapraklarının yerlerde sürüklenmesine, bu taşan güzellik hissi neredeyse acı veriyordu çünkü uzun sürmeyeceğini biliyordum ve *ölmemiş olmak ne kadar harika* diye düşündüm! Aklıma geliveren cümle bu oldu. Baba olmadan önceki gibi *Yaşıyor olmak ne harika*! diye düşünmedim (gençken, yaşıyor olmanın özellikle harika olduğunu düşünüyor da değildim zaten), *ölmemiş olmak ne kadar harika* diye düşündüm."

Bunları aynen böyle söze dökmüş değildi –sürüklenen taç yaprakları, taşan güzelliğin acı verdiği– ama ne demek istediğini

anladım. Salıncakta sıranın bizde olduğunu, yakında sıramızın geçeceğini.

"Onlardan önce böyle düşünmezdim" diye sonuçlandırdı, çocuklarını göstererek. "Ama şimdi ölemeyiz, anlıyor musun? Mümkünü yok ölemeyiz. Önümüzdeki birkaç on yıl boyunca bu böyle." Saatine baktı. "Tanrım, gidip akşam yemeğini hazırlasam iyi olacak."

Evet. Bu sözleri doğru duyduğumdan eminim. *Gidip akşam yemeğini hazırlasam iyi olacak.*

"Ne pişiriyorsun?"

"Önemli bir şey değil, fırında tavuk."

Arkadaşımın sıcak yemek hazırlamak üzere eve doğru yollanması onun ardından eve gitme isteği uyandırdı içimde. Arkadaşım işin üstesinden gelmişti. Bir aile kurmuştu. Bir çocuğu yetiştirmek için onlarca insanın desteği gerekir ama senin yanında bir tek ben varım. Arkadaşım ortaya çıkmadan önce bu çocuk parklarında kol gezen Fransız varoluşçuluğuydu. Hatta belki de nihilizm mi kastediyorumdur? Aman o yolu yürüme, Denizci. Yürüyeceksen de on beşine kadar yürü ve sonrasında kendine bir güzel gül. Ben de bir güzel güleceğim.

"Fırında tavuk," dedim, "iyi fikir. Belki ben de bir tavuk atarım fırına." Başımı eğip sana baktım. "Fırında tavuk sever misin?"

"Evet!" Yalancı.

Seni beslemek konusunda çektiğim zorlukları bilen arkadaşım, "Fırında tavuğu herkes sever" dedi. Onun boyca en küçük ama yaşça en küçük olmayan çocuğunun da böyle zorlukları vardı.

"Ne diyorduk," dedi arabasıyla uzaklaşmadan, "ölmüş olmamak harika!" Hepsi çılgınca el sallamakta olan küçük insanlarla dolu kocaman minivanının kornasını öttürdü. Avuç içimi gösterecek şekilde elimi kaldırdım. Sanki yemin ediyormuşuz gibi o da elini kaldırarak karşılık verdi. O da benim düşündüğümü mü düşünüyordu? İkimiz de şartlı tahliyesiz beş yıl hapse mahkûm olmuşsak neden birlikte hapis yatmayalım? "Rahat, Asker!" diye seslendi penceresinden. Ellerimi arkamda birleştirip duruşumu gevşettim. Artık rahatla, Asker.

DÖRT

Yatak beyaz, ahşap ve eski moda, sağlıklı cinstendi. Bu bir bebek odası yatağıydı, yalnızca daha büyüktü. Bu da kuşku yaratıyordu. Çocuk yetiştirmek oyun değildi. Oyunlar eğlenceliydi.

Kocama döndüm. "Ne dersin? Yatak, geç dönem kapitalizmin anneliği ticarileştirmesiyle mi uzlaşmaya çalışıyor?"

"Hımmm?" diye mırıldandı kocam, telefonundan başını kaldırmadan.

"Sinsi bir ideolojiyi mi yayıyor?"

Kaşlarını çattı. "Yayan ne?"

"Yatak." Başka ne olacaktı? Sana bir yatak almak üzere IKEA'ya gelmiştik. "Ne dersin?"

"Hoş duruyor." Daha ayrıntılı bir cevap beklendiğini sezince omuz silkti. "Yatak işte. Ne dememi bekliyorsun?" Her zamanki cevabı.

"Seni savuşturmak için bana gerekli olan sözleri söyle çünkü onları düşünme zahmetine girmek istemiyorum."

"Eh, ne dememi istiyorsun?"

"*Ne dememi istiyorsun* demeni istemiyorum, sanki insanları yalnızca kendi duymak istediğini söylemeye zorlayan bir diktatörmüşüm gibi. Ben Vladimir Putin değilim."

"Vladimir Putin olduğunu söylemedim. Yalnızca bu bir yatak diyorum."

"Ama belki de yürümeye yeni başlayanlar için yapılmış bir yatak almaktan vazgeçip doğrudan tek kişilik yatağa geçmemiz daha doğrudur? Yani demek istiyorum ki, bunu ne kadar kullanacak? İki yıl mı? Gezegenimize zarar vermekten başka bir iş yapmıyor muyuz acaba?"

"Sen ne dersen."

"Senin ne düşündüğünü soruyorum."

"Sana güveniyorum. Sen karar ver."

"Tepkisizliğini güveninin belirtisiymiş gibi süsleyip püsleme."

"Ne? Bu tür şeylerde sen daha iyisin."

"Nasıl daha iyiyim? Benim de başka bir çocuk yetiştirmişliğim yok. Burada inşa ettiğimiz, onun çocukluğu."

Kocam telefonunu indirdi. "Hayır: Bu bir yatak."

Sen tırmanıp arabadan çıktın. Senin ağırlığın olmayınca araba arkaya doğru devrildi–bebek çantası arabanın sapından sarkmakta olduğundan arabanın dengesi bozuldu– ve bir sarhoş gibi ayaklarımızın dibine yığıldı. Arabayı düzelttim, bebek çantasının çengelini çözdüm ve sapını omzuma attım.

"Burası kız bölümü değil mi?" dedi kocam. Telefonunu indirdiğinden, etrafını fark eder olmuştu.

"Yorgan pembe ama yatak beyaz."

Kocam başıyla seni işaret etti. "Üstüne çıktı."

"Ah" dedim ve seni indirdim. Ama aşağı inmemekte direndin. Aksine, çığlık attın.

"İndir onu" diye talimat verdi kocam.

"Senin çalışanın mıyım ben?" Yatağın üstünde durmakta olan sana döndüm. "Şu saniye aşağı ineceksin yoksa Adam gelir." Bu seni duraklattı. Kanepeler bölümündeki bir annenin de çocuklarını Adam'la uyardığını duydum. Sen de duydun. Etrafına baktın. Ortada herhangi bir Adam görünmüyor. Tavanı işaret ettim. "Kameradan bize bakıyor, tamam mı? Yataktan in, yoksa gelir. Adam'ın gelmesini istiyor musun?"

Yataktan indin. Vaay. Bir şeyler işe yaramıştı.

"Gördün mü? Bu işlerde sen daha iyisin" dedi kocam. "Çok hoş görünüyorsun" diye de ekledi.

"Saçımı yıkadım." Ve biraz da makyaj yapınca ne kadar daha sağlıklı göründüğüme şaştım.

Kocam yatağın baş kısmını yakaladı, şöyle bir salladı, lastiklere bir tekme attı. "Yatağı beğendim" diye ilan etti. "İyi bir yatak."

"Ama dişimizi sıkıp bu noktada sıradan bir tek kişilik yatağı mı tercih etsek. Sadece yanlarına şu güvenlik parmaklıklarından takarak, yani." O güvenlik parmaklığı denen şeylerden bulmak için etrafıma bakındım.

Kocam gözlerini belertti. "Buna evden çıkmadan karar veremez miydin?"

"Şu anda karar veriyoruz. Bu bir süreç. Dur, şunlar uzayabiliyor mu, yoksa?"

"Hay güzel Tanrım. Al bu yatağı işte. Bu yatak güzel."

"*Güzel* mi?"

"Evet, *güzel*."

"İlk gördüğünü alacaksın sen."

"Evet, alacağım. Buradan çıkıp gitmek için ne gerekirse yapacağım." Bir başka çift de yatağa bakmak için durdu. Kadın fena halde hamileydi. Yanlarında da senin yaşlarında, yeni yürüyen bir çocukları vardı. Kadın, tanımadığım bir dilde bir şeyler söyledi ve adama baktı. Adam omuz silkti.

"En ufak bir ilgi duymuyorsun, değil mi?"

"En ufak bir ilgi duymuyorum. Bugün Cumartesi. Burada olmak istemiyorum."

"Benim burada olmak istediğimi mi sanıyorsun?"

"Bizi buraya sürükleyen sensin."

"Çünkü bebek yatağı çocuğa küçük geliyor."

"Bugün benim tatil günüm."

"Senin en azından bir tatil günün var."

Bu sözüme, ona mahsus son derece çileden çıkarıcı beylik laflarından biriyle cevap verdi. Şu anda aklıma gelmiyor. *Sakin ol* değil. Diğeri.

Başımı eğip başının ipeksi tepesine baktım. Annenle baban yine atışıyorlardı. Büyük bir abi yatağı demiştim sana bu sabah, işbirliğini sağlayabilmek için. Sana büyük bir abi yatağı alacağız! Bugün unutulmaz bir gündü. "Yatağı beğendin mi?"

İpeksi baş sallandı.

"Kocaman bir abi yatağına hazır mısın?"

Başını bana doğru kaldırdın "Evet!"

"Bu yatağı alalım mı?"

"Evet!"

"Hadi alalım" dedi kocam. "Bu kocaman abiye kocaman abi yatağını alalım!"

Sevinçle bir aşağı bir yukarı sıçradın. Ah, annelik hormonlarının ılık ılık aniden yükselmesi. Başını öpmek için eğildim. "Aferin sana." Yatağın kodunu yazdım ve ilerledik.

Ama sen hariç. Arkama döndüm. Küçük yüzünde hayal kırıklığı, yatağın yanında duruyordun. Hamile çiftin yerini yine görünürde karnında kocaman bir şişliği olan başka bir çift almıştı. Yığın halinde etraflarında dolanan üç çocuk daha vardı, belki de dört.

"Hadi gel" diye sana talimat verdim.

Başını salladın. "Benim yatağım."

Gülümsedim. "A, yok tatlım, bu yatak mağazanın. Senin yatağın bunun aynı ama yepyeni ve bir kutunun içinde. Aşağı inip yatağını almamız gerekiyor."

Çocuk yığınının içinden bir çocuk yatağa tırmandı. "*Banim* yatağım" dedin ona.

"Buradan kurtulmama yardım et" dedim kocama. Bu sözüm sessizlikle karşılanınca arkamı döndüm. Kocam gitmişti. "Haydi," diye kandırmaya çalıştım, "*senin* yatağın depoda seni bekliyor. Hadi gidip alalım!" Seni kucağıma almak için eğildim.

Yatağın başucunu yakaladın. "Hayır!"

"Hey Tanrım." Bununla uğraşmaya dermanım yoktu.

"Bu gecikme neden?" Kocam geri gelmişti. "Neden hâlâ buradayız?"

"Benim yatağım!"

"Bunun onun yatağı olduğunu sanıyor."

"Bu teşhir yatağı" dedi sana, sanki yeni yürüyen bir çocuk için bu bir şey ifade edermişçesine. "Senin yatağın depoda. Hadi, gidelim."

"BENİM YATAĞIM" diye feryat ettin. "BENİM."

"Kes şunu," diye uyardı seni, "yoksa Adam gelip seni alır götürür."

Yüzünde bir dehşet ifadesi dolaştı.

"Baba saçmalıyor." Kocama hain hain baktım. "Baba adilik yaptı" diye ona doğru mırıldandım. "Yine."

Kocam tavana hitap ederek, "Ah Tanrım, şu kahrolası mağazadan, kahrolası normal bir aile olarak kahrolası bir şekilde çıkamaz mıyız?"

"Karnını doyurmadan çıktın, değil mi?"

"Bütün gün süreceğini tahmin etmedim."

"IKEA'ya boş mideyle gidilir mi? Bebek çantasından bir kap çekip çıkardım. "Al."

"Bu ne?"

"Dilimlenmiş elma."

"Elma dilimi istemiyorum. Bir paket jambon istiyorum." Kabı geri verdi.

"Çocuğunun önünde sağlıklı yiyecekleri reddetmeyelim lütfen. Mısır galetasına ne dersin? Ya da biraz kuru üzüme?" Farklı farklı kaplar çıkardım.

Kocam hayır anlamında başını salladı ve yürüyüp gitti. Başımı eğip sana baktım. "Mısır galetası ister misin? Ya da biraz kuru üzüm?"

Sen de başını sallayıp kocamı izledin.

Sonuç. Başarıyla yatak bölümünden çıkmıştık. Kapları kaldırdım.

Orta koridorda sallana sallana yürüyen insan akışına katıldığımda "Ne kadar efendi bir küçük oğlan" dedim. "Şu efendi küçük oğlana bak" dedim kocama. "Bu kadar efendi bir küçük oğlan görmüş müydün, hiç?"

Kocam senin elini tutmuştu. "Çok efendi bir küçük oğlan, gerçekten" diye onayladı kocam. "İrlanda'daki en efendi küçük oğlanlardan biri, bence."

Bile bile yaptığın kasıla kasıla yürüyüş gösteriyordu ki senin hakkında yapılan bu yorumu kabullenmiştin. "Ben kocaman abi" diye bizi düzelttin ve biz de senin başının üstünden pişmiş kelle gibi sırıttık.

"Gerçekten" dedi kocam bana, ben kaşlarımı çatarken. "Çok güzel görünüyorsun." Yanağımdan öpmek için senin üstünden doğru eğildi. Bir an için, uyumlu bir aile birimi gibi göründük.

Sen babanın elini bırakıp bir klozete ulaşmaya çalışırken, "Ona dokunma!" diye yapıştırdım hemen. "Kaka."

"Gerçek tuvalet değil" dedi kocam.

"Prensip gereği."

"Hadi" dedi kocam, seni çekiştirerek. "Burası çok sıcak."

"Paltonu çıkar."

Hepimizin üstünde palto vardı. Hepimiz bunalmıştık. Senin paltonun fermuarını açtım ve arabaya attım, kendi paltomun da düğmelerini çözdüm. Tenim diken diken batıyordu. Dirseğimin içine doğru hapşırdım.

"Kendimi berbat hissediyorum" dedi kocam, hapşıran kendisiymiş gibi.

Derken sen hapşırdın. Elimi alnına koydum. "Çok az ateşi var."

Kocam elini kendi alnına koydu. "Benim de var. Baksana?" Ateşini bana göstermek için saçını geriye sıyırdı.

"Ben senin karınım, annen değil" diye hatırlattım. Bu sözleri duyacak olursan, Denizci, bir adım geri at. Erkeklerin bu ayırımı neden bu kadar kafa karıştırıcı bulduklarını bilmiyorum. "Ben de kendimi berbat hissediyorum, tamam mı?" Ama kimseden elini

alnıma koymasını istemedim. Bunu, doğum yaptıktan sonra zor yoldan öğrenmiştim. Bebek çantasından bir kâğıt mendil alarak burnunu sildim.

"Bildiğin gibi yalnızca iki günlük tatilim var" diye şikâyet ediyordu kocam. "Haftada yalnızca iki gün tatilim var ve bunlardan birini IKEA'da harcamak zorunda kalıyorum, nedense?"

"İki koca günün var demek? Oğlan doğduğundan beri tek bir gün bile tatil yapmadım. Zatürreeden hastanede yattığım günleri saymazsak. O zaman da anneni çağırmıştın."

O zaman öyle bir hızla hapşırdı ki –*ben hapşırıyorum* bildirisinde bulunan bir hapşırık– ikimiz de zıpladık, sonra kocam kederle gözlerini belerterek bana baktı. Bakışı sanki ben ah zavallı kocacığım diye düşünüyormuşum gibiydi, oysaki aslında, hapşırmak kolay, sıkıysa doğum yap, diye düşünüyordum. Ortamı kokla, Denizci, ortamı koklamayı öğren.

Sonra ben tekrar hapşırdım. Sen o gece üç kere uyanmıştın, belki de dört. Karanlıkta sendeleyerek seni almak için yürürken, *Otobüsün tekerlekleri dönüyor*, diye şakıdım, ağlaman kesilene kadar. "Yanına gidip durma şunun" diye yapıştırdı kocam, ben ne kadar yorgun olduğumu söyleyince. "Ona fazla dikkat harcıyorsun."

"Bir çocuğa fazlaca dikkat sarf edilemez. Bu mümkün değildir. Bu konuda yapılan çalışmaları okudum." Okumamıştım. Ya da belki okumuştum – ifade hayal meyal tanıdık geliyordu kulağıma. Okumuş olsam da olmasam da babanın karşısında çocuk araştırmalarından alıntı yaptığımda güvenli sınırlar içindeydim. Reddedemeyeceği bir şey varsa, o da bir çocuk araştırmasıydı, asla tek bir tane bile okumamış olduğu için.

Aşağıda, bodrumda, bir alışveriş arabası yakaladım. "İşte burada engel olurum sana" dedi kocam. "Bir girip bir çıkacağız, oraya buraya bakmak yok." Geri dönüp arabayı bıraktım.

"Bir zamanlar eve bir iskemleyle taşımak zorunda kalmışlardı beni" dedim ona. "Yani hatırlamıyorum, çünkü hatırlayamayacak kadar küçüktüm ama evde bir hasır sandalyemiz vardı ve annemle babam bana tatilde bunu bir dükkânda görüp çarpıldığımı ve dükkândan çıkmayı reddettiğim için sandalyeyi aldıklarını söylemişlerdi. Beni arabaya sandalyeyle taşımışlar."

Kocam bana hızlı bir gülücük yolladı. "Küçük ham'fendi."

Dört fotoğraflık yeri olan bir resim çerçevesini işaret ettim. "İnsanlar fotoğraf bastırmak için nasıl vakit buluyorlar? Ciddi soruyorum."

Kocam üstünde EVİM yazan bir paspası işaret etti. "Evlerini bankadan ayıramayanlar için mi acaba?" Sonra telefonunu kontrol etti. "Burada telefon çekmiyor."

"Burada Wi-Fi var."

"Şifresi ne?"

"Ha, tabii, şifre ezberimde."

"Tezgâhtarlardan birine sor."

Etrafa bakındık. Tezgâhtar yok. "Bir başka seçenek de şu kahrolası şeyi on saniye kadar bırakmak olabilir mi?"

İçini çekti. "*Çalışıyorum.*"

Kocamın Hapishaneden Çıkma Kartı. Ben de iç çekerek karşılık verdim.

Bir tezgâh dolusu şapkalı mantar biçiminde lamba. Birini elime aldım. "Bu oğlanın odasında güzel durur. Lambayı koyacak araba yok.

Sen lambaya uzanıp "Benim" dedin.

"Bu oyuncak değil."

"Benim!"

Fena halde hamile bir hanım, aynı lambayı eline aldı. Bütün o çocukların annesi olan.

"*Benim!*" diye çığlık attın.

"Ah, güzel Tanrım" dedi kocam. "Haydi şuradan bir çıkalım."

Senin feryatlarının arasında "Kan şekerini kontrol ettirmen gerekmez mi?" diye sordum ona. "Buradaki sorun bu mu? Kan şekeri ölçülerini google'lamam mı gerekiyor?"

"Yapamazsın" diye bilgi verdi bana. "İnternet yok."

"Benim işte! *Benim!*"

Eğilip mantara dokunmanı sağladım. "Gördün mü? Kıpırdamıyor. Bu oyuncak değil."

Kocam eline bir ampul aldı.

"Ondan alma. Duylu değil o."

Şapkalı mantara işaret etti. "Onun için. Tepesi vidalı."

Bir alışveriş arabasının içinde bir çocuk yanımızdan kayarak geçti. Dokuz on yaşlarındaydı ama daha şimdiden şişmandı. Üstelik bir de telefonu vardı. Ana babasına baktım. Beni duyamayacak

kadar uzaklaştıklarında, "Bir çocuk nasıl olur da şişman olabilir?" diye fikrimi söyledim.

Kocam beni ampulle dürttü. "İptal."

Cenaze alayına tekrardan katıldık ve mağazanın içinde görkemli bir şekilde adım adım ilerledik. "Eğer çocuğum şişman olsaydı," diye homurdandım, "kendimi başarısız bir anne sayardım. Çünkü bu çocuğun kabahati değildir. O yaşta çocuğun yediğini içtiğini ve hayat tarzını annesi babası kontrol eder."

Çocuk bir futbolcu gibi giyinmişti. Bu çeşitli sorular akla getiriyordu.

Kocama sordum, çünkü o spordan anlardı: "Neden acaba, formda olmayan insanlar, formda olanlardan daha fazla sporcu gibi giyinir?"

"Ve şu işe yaramaz İngiliz futbol takımı öteberisi için bir servet ödenmiyor mu? Yani neden hem dünya para harcayıp hem kötü görünesin?

"Üstelik neden İngiliz takımı üniforması giyiyor? İngiltere'de değiliz ki.

"İrlanda takımlarının nesi var ki?

"Neden çocuğu alışveriş arabasından indirip yürütmüyorlar?

"Alışveriş arabasının içine nasıl sokmuşlar ki onu?

"Hem, onu oradan nasıl çıkaracaklar?" Bir kasa dolusu uzun, plastik nesneler takıldı gözüme. Bunlar streç film koparıcıları mıydı yoksa? Hayatımın en büyük dertlerinden birine çare mi bulunmak üzereydi?

"Bak," dedi kocam, "çocuğumuz o kadar sıska ki başka çocukların şişman görünmesine neden oluyor."

"O zaman diyorsun ki, yanlış olan bizim çocuğumuz?"

"Onu söylemediğimi pekâlâ biliyorsun. Sözlerimi çarpıtmaktan vazgeç."

"Kilosunu eleştiriyorsun dolayısıyla da onu besleyemediğime dair beni eleştiriyorsun. Çünkü, evet, bıraksak eminim bizim çocuğumuz da soslu çıtır tavukla sosis yer."

"Eh, belki de sen sağlıklı beslenme konusunda arada bir biraz daha esnek davranabilirsin. Kötü yiyecek hiç yememekten daha iyi değil mi?"

Durdum. "Bu işi sen devralmak ister misin? Madem böylesine toptan başarısızım?" Baban ne yediğini ya da ne zaman yediğini

asla bilmezdi. Birçok baba gibi, bez değiştirmenin onu ilgili baba sınıfına soktuğuna inanırdı.

Elimi tuttu. "Şişmanlığı utanç verici buluyor olabilirsin ve evliliğimizin demonte mobilyalara dayanacağına inanma çılgınlığına nasıl kapıldın bilmem ama oğlumuz, senin gibi bir annesi olduğu için çok şanslı."

Yan yan kocama bakıp alaycılık düzeyini ölçmeye çalıştım ama bana eskisi gibi, yumuşak, her şeyi yoluna koyan bakışlarla bakıyordu. Elimi sıktı, ben de onun elini sıkarak karşılık verdim. Sonra hasır iskemlemi görmek için içimde bir sızı. Çocukluğumdan kalma bir eser, kırık bir çömlek parçası, tekrar yerli yerine yapıştırıp tutunacağım kırık bir çömlek parçası. Kolumu kocamın beline doladım, o da beni kendine çekti. Eski günlerde hapşırdığını duyunca ona ballı limonlu bir içecek yapardım. Onu zorlamam gerekmezdi, ona uzatırdım, o da sıcak fincanı elleriyle sarar, bana gülümserdi. Sonra ikimiz de kendimizi iyi, seviliyor hissederdik ve konuyu bir çocuk sahibi olmaya getirirdik.

Kocam başını eğip aşağıya baktı. Sonra çocuk arabasına baktı.

"Çocuğumuz nerede?"

"Arabasında değil mi?" Arabanın içine baktım.

"Hayır, sana sen ona bak da ben de gidip ampul alayım demiştim."

"Hayır, demedin."

"Evet, dedim."

"Hayır, kesinlikle demedin."

"Evet, kesinlikle dedim."

"Eğer talimattan haberim yoksa, duymamışım demektir. Tamam mı? Eğer herhangi bir biçimde ya da şekilde bir cevap vermemişsem, bu talimatı duymamış olduğumdandır."

"Ciddiyim," dedi, "çocuk nerede?" Döndü ve bir yönde ilerledi, ben de diğer yönde.

İnsan bedenleri akıntısına karşı savaş vererek senin son olarak görüldüğün yer olan şapkalı mantar lamba tezgâhına doğru ilerledim.

Şapkalı mantar tezgâhında küçük çocuk falan yoktu. Lambayı arkamda bırakıp birçok teşhir tezgâhının arasından kıvrılarak yürüdüm. O kadar küçüktün ki bunların herhangi birinin arkasında saklı kalabilirdin.

İsmini seslendim, seslenince geldiğin görülmüş değildi ya, neyse. Sesimdeki panik giderek artarak defalarca adını çağırdım. Diğer insanlar da kimi aradıklarını bilmeseler de yardımcı olmak için çevrelerine baktılar. *Kestirme yol* levhası asılmış olan bir kapıyı ittim ve kendimi bir yanılsama odasında buldum. Duvarda sahte pencereler, panjurlardan sızan sahte güneş ışığı, tesisatı döşenmemiş tuvaletler. Sen daha dünyaya yeni yeni açılıyordun ve ben seni buraya getirmiştim! Bu kahrolası yere!

Kestirme yoldan aynen geri çıktım. Dağılmış çömlek parçalarını toplamak yerine onları daha da ufak parçalar halinde kırıyordum. Rastgele bir araya gelmiş bir çocuk topluluğunu ince ince taradım. Derken yine kendimi teşhir salonlarına giden merdivenin başında buldum. Merdivenleri koşarak çıkıp kendi yatağın sandığın yatağı bulmak için salonlardan geçtim. Bir yandan da senin gibi yeni yürümeye başlamış bir çocuğun, o merdivenlerden yardımsız çıkamayacağını biliyordum. Her şeyden önce biri seni durdururdu. Bir başka anne seni durdururdu.

Tekrar giriş katına döndüm. Personelden birine, beni anlaması mümkün olmayacak kadar genç bir kıza, "Çocuğumu kaybettim" dedim. "Neredeyse iki yaşında. Ama yaşına göre ufak tefek. İştahsızdır." Bunu ona neden söylüyordum?

Eşyaların arasındaki koridorlardan geçtikçe, zihnimden senaryolar geçiyordu. Ölü çocuk senaryosundan da beter bir senaryo var, o da kayıp çocuk senaryosu. Çünkü kayıp çocuğun başına neler geldiğini bilmezsin. Tek bildiğin, çocuğunun tahayyül edebileceğin en kötü kaderi yaşıyor olmasıdır. Bu kaderin ayrıntılarına girmeyeceğim. Karanlık ağ ya da derin ağ, adına ne diyorlarsa. Karaağ.

Ya sen? Bay Macerasever. Kiminle olsa gidersin.

Ben bir çocuk kaçıracak olsam, bir çocuğu zorla alıkoyacak olsam, en canlı, en fırtına gibi çocuğu, en dayanıklısını kaçırırdım. Seni kaçırırdım.

Bir başka kestirmeden geçtim. Depolama çözümleri, raflar. Adını haykırdım, bir de *lütfen* ekledim. Geri döndüm ama kestirme, düşündüğüm yerde değildi, sanki bir duvar mühürlemişti orasını.

Tekrar insan trafiği batağına döndüm, ellerine bir şeyler alıp bırakan çıldırtıcı derecede yavaş sürü. Biz, hepimiz burada ne yapıyorduk?

Yaşamaya çalışıyorduk. Yapmaya çalıştığımız yalnızca buydu. Yaşayabilmek için ev kurmaya çalışıyorduk. Cezalandırılmamız mı gerekiyordu?

Senin elini bu insanlık selinde bırakmıştım. Akıntı seni alıp götürmüştü.

Zindanlar, hücreler. Anneni istiyor, yalvarıyorsun. Annen seni istiyor, yalvarıyor.

Sonunda duyduğumda, çığlıkların, doğumdaki çığlıkların kadar anlamlıydı, yaşadığının kanıtıydı.

"Ah kahrolası kancık," diye söylendim, dehşet içinde –neredeyse korkuyla– bu sözlerin ağzımdan çıktığını duyunca. Delilik. Rahatlama. Rahatlama. Delilik.

Bir insan kalabalığının içinde yollarımız kesişti, babanla benim. "Tam şurada" diye bağırdı ve ben çeşitli şeylerin olduğu bir alana doğru insanları dirsekleyerek kendime yol açtım. Burası beklenti yüklü bir yerdi, insanlar bir şeyin olmasını –ya da başka bir şeyin daha olmasını– bekliyorlardı çünkü bir şey zaten olmuştu: Küçük bir çocuk kaybolmuştu ve bir suçlu bulunmalıydı. Koşup seni kaptım, çocuk, çocuk, çocuk, yüce, sevgili çocuk. Sen kıvranıp benim arkama doğru baktın ve daha büyük bir şiddetle haykırdın.

Bir güvenlik görevlisi, senin feryatların arasından "Siz annesi misiniz?" diye sordu.

"Evet!" diye ben de ona bağırdım. Biri sana bir oyuncak hayvan vermiş, boynundan sıkıca yakaladığın doldurulmuş bir Dalmaçyalı. "Tamam," diye seni yatıştırmaya çalıştım, "tamam, buradayım" ama sen bana cevap vermiyordun. Sanki kör olmuştun. Korkunç bir an için gerçekten kör olduğunu sandım. Kocamı bulmak için döndüm ama onun yüzüyle değil yabancıların yüzüyle karşılaştım. Seni onların bakışlarından korumak istedim.

"Annem!" diye çığlık attın.

"Buradayım. Buracıktayım." Saçlarını gözlerinden çekerek düzelttim ama beni hâlâ göremiyordun. Yine kocamı arayarak etrafa bakındım. Yine, suratlar. Bir daire içinde durduğumuzda insanlara ne oluyor? Gladyatörlerimizle, kanlı kurbanlarımızla ve sosyal medya yoluyla icra ettiğimiz ölümlerle neden bu kadar kahrolasıca kötülükler vaat ediyoruz? Üstüne üstüne geldikleri benim çocuğumdu. Sanki ben orada değilmişim gibi, ya da daha kötüsü ben annen değilmişim gibi "Annem!" diye çığlık atmaya devam ediyordun.

Kalabalık dağılmıyordu. Küçük bir çocuğun tam anlamıyla korkudan nöbet geçirmesini ve uzadıkça uzayan bir son sahneyi seyretmek her zaman denk gelmez. Seni o göz kamaştırıcı ışıklardan ve sahte odalardan uzaklaştırmam lazımdı. Ne tarafa dönersem döneyim, sen bedenini, bir pergel ucu gibi benim ardımdaki bir noktaya ayarlıyordun. Bu, güvenlik görevlisiydi. *Annem* diye geri adım atmayan güvenlik görevlisine bağırıyordun çığlık çığlığa. Hem neden geri adım atsın ki? Bu, hiç de kalabalığın talep ettiği anneyle çocuğunun neşeli kavuşma sahnesi değildi.

Adam, diye aniden anladım. Adam güvenlik görevlisiydi. Gelip seni götürecek olan, ya da salak, ciddiyetsiz babanın seni tehdit ettiği salak, ciddiyetsiz şey.

"Bu Adam değil, tatlım" ve ben ancak üç ya da dört kere bunu söyledikten sonra çılgınca bakan gözlerini bana çevirdin. "Ah, zavallı sevgilim, Adam diye birisi yok, şakaydı o, sen benim kucağımdasın artık." Boynuma büzüldün ve hüngürdedin; sesinin tonu dehşetten serzenişe doğru gevşiyordu. Kalabalığın arka planındaki duygu geriliyordu. Teşhirdeki bir iskemleye çöktüm ve seni kollarımda iki yana salladım.

Kocam şimşek gibi daldı ve parmağını yüzüne doğrulttu. "Sakın bir daha kaçma bizden, beni işitiyor musun?"

"Bırak çocuğu."

"Tanrım. Halime bak, az daha öldürecekti beni." Elini uzattı. Titriyordu.

Ve işte yine o arabaya binmiş şişman çocuk, artık benim hizamda, boş gözlerle bakıp bir şey çiğniyor. Aval aval bize bakmak için yavaşlamış olan babasına bir baktım. Boş boş bakıp bir şey çiğniyordu.

Geçip gitmelerini seyrettim. "Sorun bende mi?" diye sordum, gergin. "Beden faşisti miyim ben?"

"Bay Yağ tulumu en azından, her an çocuğunun nerede olduğunu biliyordu" diye fikir beyan etti baban, alçak perdeden.

"Doğru, gözden kaybetmek imkânsız."

Ayağa kalktım. Sonunda çocuk arabasını bulduğumuzda, sen boynumu bırakmadın, bu yüzden seni mağaza boyunca kucağımda taşıdım, dış mekân lambalarını, piknik eşyalarını, mangalları, hamakları, dinlenip eğlenmek için insanların ne zaman vakit bulacakları belli olmadığından pırlantadan ya da lüks arabalardan

daha fazla istek uyandıran nesneleri geçtik. Günü arkada bırakıyor olmak o anda olan ve daha olacak olan en iyi şeydi.

Çift kanatlı kapılardan geçip metal raf ünitelerinin olduğu bir havaalanı hangarına girdik. Başka aşina yüzlerin yanında iki hamile kadın da bizden önce oraya varmışlardı. Sanki aynı uçaktan inmiş gibiydik. Artık herkes acıkmış, herkes yorgun ve kızgındı. Mağazanın parlak ucundan birlikte yolculuğa başlamış olan göçebe bir kavim, zihnimizde, yuvamız için parlak yeni bir tüy – bizim durumumuzda, bebeğimizin uyuyup düşler göreceği, mutlu ve güçlü olacağı küçük, beyaz bir yatak. Şimdi ise, diğer uçta, yorgunluktan bitmiş yolcular olarak eşyalarımıza sahip çıkmak için itişeceğimiz bagaj alım sahasına boşaltılmış durumdaydık. Tek istediğimiz eve gitmekti. Ama önce evimizi kurmamız gerekiyordu. Eşya montajı çilesi henüz başlamamıştı bile.

Hapşırdığımda, kocam "Çok yaşa" dedi. Ama sonra tekrar hapşırdım, bir daha, bir daha, artık o kadar çok hapşırıyordum ki çok yaşamamı dilemenin bir anlamı yoktu. Hasta ve yorgun olmaktan bıkmıştım. "Çocuğumuza ilk yatağını satın almak birlikte yapacağımız hoş bir aile etkinliği olur diye düşünmüştüm" dedim, sonra da kendi saflığıma güldüm. O acı gülüşlerden işte. İyi bilirsin. Ondan senin kadar ben de hoşlanmıyorum. Sen doğmadan önce senin için çocuk odası hazırlamak çok hoş, ne kadar da hoştu. Bir hazine avındaymışçasına parçaları toplayıp bir araya getirmek –şu bebek telsizini al, şu bebek dönencesini al– kocamla ben senin bebek yatağının başında durmuş, içinde senin olduğunu hayal ediyor, boşluğa gülücükler yolluyoruz. Bunları görebilseydin, keşke. Bunun yerine, herkesin herkese bağırdığı bir savaş odasına çıkageldin. O zamanlar, dünyandaki herkes bendim. Başka herkes ise babandı.

"Baksana, yatağı boş ver," diye karar verdim. "Hadi çıkalım buradan."

"Benim yatağım!" diye feryat ettin. "*Benim yatağım*!"

"Şifresi ne?" diye sordu kocam, ben de anlamayarak suratına baktım. "Raf numarası, yatağın." Sesinde derman yoktu. Sitem de yoktu. Sırf teslimiyet vardı. Elinde ampul vardı ama artık benim elimde lamba yoktu.

Kâğıt parçasını almak için arka cebime uzandım. Cep boştu. Seni diğer kalçama kaydırıp öteki cebimi kontrol ettim. Sonra ön ceplerin ikisini de. "Kaybetmişim" diye itiraf ettim. "Gitmiş."

"Neden fotoğrafını çekmedin?"

Çenemi kaldırarak kocama doğru başımı uzattım. "Sen neden çekmedin? Neden hep ben sorumlu oluyorum? Çocuğunu teslim almak için orada neden öne çıkmadın? Neden çocuğunu kaybeden kötü anne ben olmak zorundayım? Çocuğun babası da kötü." Kocam, suçlayan kalabalıkla birlikte geri durmuş, onların sayısını artırmıştı.

Kocamın misilleme yapmasını beklerken, şu aptal yatak uğruna feryat etmeni durdurmak için seni kucağımda hoplattım. *Yine başladık*. Bu, şikâyetlerim karşısında kocamın verdiği diğer kalıp cevaptı, fitilimi ateşleyecek çakmak. Fitil gibi, ateşlemeye hazır durumdaydım. *Yine başladık*: BOOM!

Bunu yapmak yerine dönüp uzaklaştı. Çünkü uzaklaşabilme olanağına sahipti.

Senin feryatların beni öylesine bunalttı ki, sendelemeye başladım. Senin ses frekansın, bir ses çatalı gibi beni sarsıyor, Denizci, istesem de istemesem de. Sürü halindeki kuşlar, uçarken aynı anda yön değiştirirler. Rastgele bir gözlemciye bu uyum çok güzel görünür. Ama uyum güzel değildir, deniz ışıldamaz ve bu ayı oynamıyor. Şu halimize bak, bebeklerimizi, ciyak ciyak bağıran, aç ve öfkeli bebeklerimizi, keçilerimizi ve çadırlarımızı ve taşınabilir eşyalarımızı önümüze katmış güdüyoruz. Acınacak halde, acımasızca, kaçınılmaz bir şekilde insanız. Sonsuzdan beri böyleyiz ve sonsuza kadar böyle olacağız. Bu kadar zor olmak zorunda mıydı?

BEŞ

"Tamam, bu yalnızca bir yatak, biliyorum" dedim. "Ama bu onun ilk yatağı. Düzgün bir şekilde hallolsun istedim. Anlıyor musun? Şu anlamda: Senin çocuklar ne büyüklükte yataklarda yatıyorlar?"

"Yapma" diye kelimenin tam anlamıyla ciyakladı arkadaşım. "Pandora'nın kutusunu açma şimdi." Kafasını kaşıdı, bacak bacak üstüne attı, dizindeki görünmeyen şeyi silkeledikten sonra kollarını kavuşturdu ve sonunda kollarını kendine doladı. "Kendi yataklarında kesinlikle yatmıyorlar, o yüzden iki oğlan sabık evlilik yatağımızda benimle birlikte yatıyor ve senin kız da karımın yatağında yatıyor, daha doğrusu karım onun yatağında yatıyor."

"A!" dedim.

"Haklısın: A! İkisi birden fırfırlı bir prenses yatağında. Yatak da normal bir tek kişilik, parmaklığı falan yok, madem soruyorsun."

"Tevekkeli değil, yorgunsun."

"En azından senin çocuğun kendi yatağında yatıyor. *Bualadh bos** sana!"

Kulağımıza tıngırtılı bir ses geldi ve arkadaşım gözlerini devirdi. "Yemin ederim bu herifler nereye gitsem beni izliyorlar." Çocukları, çocuk parkının farklı noktalarından koşarak çıkageldiler. "Bunlar değil." Köşede bir dondurma kamyoneti belirdi. "Bu zımbırtı."

"Dondurma, dondurma!" diye çığlık attı çocukları.

"Dondurma, dondurma" diye çın çın öttün sen.

Arkadaşım ayağa kalktı ve cebinden bir avuç bozukluk çıkardı.

"Biliyor musun, şu arkadaş," diye belirttim, "dondurma kamyonetinin Müzik Kamyoneti olduğunu sanıyordu. Öyle değil mi, sevgilim? Öyle sanmıyor muydun? Çocuklara müzik çalmaya gelmiş olan bir kamyonet?"

"Dondurma" diye teyit ettin.

"Masumiyetin ölümü" diye ilan etti arkadaşım, bozuklukları avuç içinde sayarken. "Dondurma almaya gelmek ister mi diye sor seninkine."

---

* İrlanda dilinde alkış. "Alkışlar sana!" veya "Aferin sana!" diye çevrilebilir. (ç. n.)

"Dondurma" diye teyit ettin yine. Ne komik, işine geldiğinde nasıl da konuşuyordun.

Çocuk parkının kapısından dışarı arkadaşımı izledim. Dondurma kamyoneti yolun karşısına park etmişti. Sen ona doğru bir atak yaptın ve tasman vasıtasıyla boyunduruk altına alındın zira kapüşonundan yakalamıştım. Bu arada, arkadaşımın çocukları, kendilerine söylenmediği halde, birbirlerinin elini tutarak bir zincir oluşturmuşlardı. Sen de bunu görünce, bir elinle arkadaşımın en büyük oğlunun, diğer elinle de benim elimi tuttun ve altımız birlikte, bir kocaman, mutlu aile olarak karşıya geçtik.

• • •

Tekrar çocuk parkına döndüğümüzde, arkadaşım, bize vakit kazandırmak için, ayaklarımızın dibine çeşitli oyuncaklar serpiştirdi. Dördünüz birden, güvercinler gibi, üstüne üşüştünüz. "Bir sigara için adam bile öldürürdüm" diye iç çekti arkadaşım, banka oturmak için eğilirken.

Sen, arkadaşımın en küçük çocuğunun oynamakta olduğu kepçe aracına doğru ilerlemekteydin. Hoş olmayan durumlar çıkacaktı. Arkadaşımın oğlu ağlayacaktı. Ve sonra arkadaşımın oğlu gerçekten de ağladı. Ben ayağa kalktım.

"Bırak, kendileri halletsin" dedi arkadaşım.

Oyuncağı sıkı sıkı tutan elini açıp kepçe aracını almaya çalıştım. "Otur" dedi arkadaşım. "Otur. Hele bir otur. Hâlâ oturmuyorsun."

Oturdum.

"Kendileri halledeceklerdir. Biz burada yetişkin insanlar yetiştirmeye çalışıyoruz." Çocuk, kalkıp hırsızlığı şikâyet etmeye geldi. "Kendin hallet" dedi ona arkadaşım. "Ben senin avukatın değilim."

Bir itiş kakış meydana geldi. Kepçe kayarak çocuk parkı zemininde gitti ve parmaklığa çarptı. "S...tir!" dedi en büyük çocuk.

Kavga durdu. Bütün çocuklar durup oğlana aval aval bakmaya başladılar. Babası oturduğu yerde doğruldu. "Ne dedin sen?"

Çocuk telaşlandı. "S...tir demedim."

"Dememiş olsan iyi olur. Hadi devam. Oynayın."

Oyun tekrar başlayınca "Bak, ne diyeceğim" dedim. "Ben sandığım kadar kötü bir ebeveyn değilim."

"Varsayılana kıyasla daha iyi görünmene sebep olduğum için

mutluyum." Gözlerini ovuşturdu. "Bitkinlik neden gözyuvarlarında kendini gösterir?" Artık bakmaya dayanamayacağım kadar uzun süre gözlerini ovuşturdu.

Çığlıklar. Arkadaşımın en küçük çocuğu yine yüzüstü düşmüştü. Birlikte oraya doğru giderken "Bu lanet çocuk neden düşüp duruyor?" diye meraklandı. "Bu kaçıncı, üçtür gidip kaldırmam gerekti." Küçük adamı tekrar ayakları üzerine dikti ve ona muhteşem olduğunu söyledi.

Dikkatini çektim. "Ayakkabılarını ters giymiş." Sen gelip ayakkabıları inceledin.

"Ah" dedi arkadaşım. "Salak Baban." Oğlunu kucağına alıp tekrar banka kadar taşıdı ve ayakkabıları değiştirdi. "Aslında, bunların onun ayakkabıları olduğunu sanmıyorum. Biraz büyük mü geliyorlar, sence?"

Ayakkabının ön kısmını bastırdım: İki buçuk santim kadar boşluk var. Soytarı pabuçları. "Küçük geleceğine, büyük gelsin?" diye bir fikir ileri sürdüm. Çocuk fırlayıp gitti ve bir kere daha takılıp düştü. Gülmemeliydik.

Ayak sürüyerek oraya tekrar giderken, arkadaşım yine parmak eklemlerini gözüne sokmuş, gözünü ovuşturuyordu. "Göz yuvarlağı kuruması gibi bir şey mi? Gözdeki şu 'kuu'lu şeyin adı neydi? Koroid mi ne? Kornea?"

"Göz çukurunu yaptığımız derste yoktum, hastaydım."

Oğlunu yine ayağa dikti. "Kuu yenilenmek için uykuya ihtiyaç duyuyor belki de? Öyle yorgunum ki kafam dumanlı gibiyim."

"Muhallebi çocuğu. İnternette arayabiliriz belki ama o zaman da telefonlarımızla meşgul olduğumuz için kötü ebeveynler oluruz. Ama öyle ya da böyle, zaten kötü ebeveynleriz."

"Hayır, değiliz" dedi, hararetle. O yorgun, kırmızı gözlerle bana bakmak için parmak eklemlerini gözlerinden çekti. "*Burada* olan bizleriz."

"Peki" dedim.

Gözlerini biraz daha ovuşturmak için banka çekildi. "Bir keresinde, bu kadar kötü bir akşamdan kalmalık yaşamıştım."

"Buna inanmakta zorlanıyorum."

İki büklüm olmuş, dirsekleri dizlerinin üstünde, ovuşturmaya devam ediyordu ve bir an için ağlıyor sandım. Elimi omzuna koydum. "İyi misin?"

Başını kaldırıp bana baktı ve kırmızı, açık yara gibi bir suratla gülümsedi. "Harika bir arkadaşsın, biliyor musun? Benim için harika bir arkadaşsın. Teşekkürler."

Hıh. Bir babanın arkadaşa ihtiyacı olacağı hiç aklıma gelmemişti. Bütün kozlar babalardaydı. Her şey onların yararına bir araya getirilmişti. Böyle sanıyordum.

"Lanet olsun" dedi oğlu bir kere daha düşünce. Önümüzden geçen bir kadın ona dik dik baktı ve bol bol suçlayıp geçti. "*Konuşamıyorum*" dedi, kadını süzerek. "Artık *konuşamıyorum* bile. Telefonun dinlenir ya, öyle bir şey. Üstelik gün boyu bu minyatür diktatörlerin üstüne eğilmekten sırtım ağrıyor."

"Bir de doğum yapmayı dene."

"Sen kazandın."

"Kazandım mı bilmem? Sana bir soru sorabilir miyim?"

"Sor."

"Burada olmayı istiyor musun? Tam gün çocuklarına bakmayı?.."

"Hımmm," dedi. "Onlar hayatımdaki en önemli şeyler, bu açık."

"Apaçık. Her şeyden önemliler."

"Çocuklar her şeyden önemli. Bu kadarı tamam: Çocuklarımla birlikte parkta olmak harika bir şey."

"Park harika" diye sözüne katıldım.

"Park harika. Beni öldüren geri kalan kısım, yani hangi lanet ayakkabı hangi lanet ayağa ait, filan. Her şey o kadar lanet olası el alıcı ki, hiçbir iş yapamıyorum. Dışarı çıkıp oynadıkları zaman işime bakarım sanıyordum ama artık çocuklar dışarı çıkıp oynamıyorlar, bir güvenlik unsuru olmadan olmuyor. Bu yüzden, buradayım çünkü karım kendisi burada olmak istiyor ve olamayınca ikinci tercih ben oluyorum. Karım eve gelince ilgisini çekmek için feryat ediyorlar. Küçük kuşlar gibi didikliyorlar onu. Bu kocanın başına da geliyor mu?"

"Kocam eve geldiğinde oğlum çoktan uyumuş oluyor. Oğlumun babasının yokluğunu gerçek anlamda fark ettiğini sanmıyorum. Yani aslında yok değil. Sadece geç saatlere kadar çalışıyor. Benim oğlan seni, babasını gördüğünden daha fazla görüyor."

"Zor iş" dedi arkadaşım.

Kepçeyi arkadaşımın yüzüne doğru sallamak üzere uzandın. "Vaay!" dedi arkadaşım, "Kepçeyi kapmışsın! Aferin sana." Seni kaldırdı ve havaya zıplattı ve sen ciyakladın. "Şempanzeler zamanında ben bir maymundum. Öyle değil mi ahbap?"

"Şapşal Babacık" dedin ona ve kimse tam olarak ne diyeceğini bilemedi.

• • •

Çocuklarla birlikte yürürken "Onu baltaladığımı söylüyor" diye şikâyet ettiğimi fark ettim. Arkadaşımın iki oğlu, ışıldayan tornetlerinin üstünde, Ortaçağ habercileri gibi önden gidiyorlardı. Kızı, seni oyuncak bebek arabasına bindirmiş, itiyordu ya da itmeye çalışıyordu. Arada bir durup senin bacağını tekrar arabaya sokuşturmak zorunda kalıyorduk. "Çocuk bakımı hakkında. Ama kocama ne zaman belli bir görev versem –çocuğu yatırmak, altını değiştirmek ya da öyle bir şey– işi bile bile berbat ediyor. Bu yüzden bağırış çağırış oluyor ama ben araya girince 'onu baltalamış' oluyorum. İşi en başında ben yapsam daha iyi. Böylece, kocama kızmakla kalmıyorum, onun kolaylaştırıcısı olduğum için kendime de kızıyorum. Bir keresinde, kocamın golf kankası olan biri, bir pazar günü, erkek erkeğe geçirdikleri bir hafta sonundan döndüklerinde kendisi söyledi bunu bana. 'Bunu yapıyoruz çünkü sen izin veriyorsun.' Pis pis sırıtıyordu. Yani, *farkındalar!* Yaptıklarının farkındalar! Ama her nasılsa, onlara pislik yapma imkânı verdiğim için pislik benim. Bir şekilde, hata bende. Anne bekçiliği falan gibi bir şey. Altmış bin yıllık erkek baskısını sona erdirmem nasıl beklenebilir ki?" O sayıyı kafadan atmıştım.

Arkadaşım saygın bir sessizliğe büründü, benim asla beceremediğim bir sanat. Evde oynadığım role bürünmüş olduğumu iş işten geçtikten sonra fark ettim: Mızmız. Bazıları doğuştan mızmızdır, Denizci, ama bazılarına mızmızlanma dayatılır. Yine senin bacağını oyuncak arabaya sokuşturmak için durduk.

Sonunda, "Golf" dedi.

"Golf" diye onayladım.

"*Golf*" dedi arkadaşım yine.

"Golf" diye yine onayladım. Sözcük kendi kendini alaya alıyordu. "İş icabı yapılan bir şeydir." Havada tırnak işaretleri yaparak "Networking."

"Vaay, sen gerçek bir yetişkinle evlenmişsin meğer."

"Ne oldu, senin karın da mı golf oynuyor?"

"Yok canım. Vakti yok. Çoğu hafta sonunda hasta ziyaretlerindedir."

"En azından o iş gereği. Aslında görünüşe göre, golf da öyle. Anlaşılan, 'öne geçmek için' yol bu." Yine havada tırnak işaretleri.

"Bir meslek sahibinde ilk baktığım şey budur. İyi bir engel."

"Bir engel nasıl iyi olabilir?"

Yüzünde bir gülümseme ışıldadı. "İşte bu yüzden arkadaşız biz."

Oyuncak bebek arabasına bacağını bir kere daha tıkıştırmak için durduk, durduk, yine durduk.

"Yani öyleyse," diye devam ettim, "küçük çocuk sahibi bir baba golfta ya da bisiklette ya da bir başka vakit alıcı hobide başarılıysa, şöyle mi diyeceğim: Aileni ihmal ettiğin için aferin sana."

"Bu noktada bir yere varmakta olduğumuzu hissediyorum" diye bir sonuca vardı. Ve o noktanın neresi olduğundan pek emin olmamakla birlikte ben de oraya vardığımızı hissediyordum.

Arkadaşımın oğulları acıktıklarından şikâyetçi olarak tornetleriyle geri döndüler. Tezgâhı bir sonraki bankta kurduk. Arkadaşım birinde mandalina dilimleri diğerinde ahududular olan kapları açtı. İki oğlu daldılar. Arkadaşım kapları sana da ikram etti ve sen de her iki kaptan da meyve aldın ama her iki elinde de birer meyve parçasıyla öylece durdun. İçimden seni yemeğe teşvik ettiğimi hissedebiliyordum. Arkadaşımın küçük kızı bir dilim mandalinayı ağzına attı. "Mmm" dedi. Sen de "mmm" diye tekrarladın ve elindeki mandalinayı yedin. Aynı şey ahududuyla da tekrarlandı. Gözlerim parlayarak arkadaşıma baktım ama o günkü öğle yemeğinin nasıl bir çetin cendere olduğunu bilemezdi. Üç tatlı kaşığı yemek. Kahvaltıda da yine üç tatlı kaşığı. Başka ne yapabileceğimi bilmiyordum. Arkadaşımın çocuklarının yanında sen ne kadar solgun görünüyordun. Karışık saçlarının arasından kafatasını görebiliyordum.

Arkadaşım sırt çantasından üç tane şişe çıkardı ve dağıttı. Ben de seninkini bulup çıkardım. Kızı ağladı çünkü Miki şişesini istiyordu, halbuki babası ona *Toy Story* şişesini vermişti. "İçinde aynı şey var" dedi arkadaşım. "Herkesinki aynı içecek. Herkeste su var." Ama küçük kız hâlâ ağlıyordu, onun için arkadaşım Miki şişesini erkek kardeşten aldı, kızına verdi ve bunun yerine oğluna *Toy Story* şişesini verdi. Bunun üzerine oğlan ağlamaya başladı. "Tanrım" diye içini çekti arkadaşım. "Bu kuşak bizim kar tanelerinden aldığımız intikamdır." Bir hokkabaz atikliğiyle bir değiş-tokuş daha yaptı. Bu

seferki üçüncü çocuğu ve onun Lego Batman şişesini kapsıyordu, derken senin Tigger şişeni de oyuna dahil eden bir değiş-tokuş daha. Değiş-tokuşlar tamamlanınca da "Hoppalaa!" dedi. Ortalık yatışırken bir huzur anı oldu, ya da belki bu kafa karışıklığıydı. Arkadaşım bana doğru bakıp kaşını kaldırdı.

Ben büyük keyif duygusu içindeydim: Sen su içiyordun çünkü arkadaşımın çocukları da içiyordu. Meyve yiyordun çünkü onun çocukları da yiyordu. Kontrol edilebilir durumdaydın, çünkü onun çocukları öyleydi. Derken arkadaşımın kızı şişesini yere attı, çünkü şişesi hâlâ Miki şişesi değildi.

"Emekli maaşımızı ödeyecek olan bunlar, işte" dedi arkadaşım, dört bozulmuş suratı göstererek. Sen de bozulmuştun çünkü onun çocukları bozuklardı.

"Sonumuz düşkünlerevi olacak" dedim.

"Bahse girerim bizi ziyaret bile etmezler."

Bunu beğendim. Bir bütün olarak onlara karşı biz durumunu.

"Ben seni ziyaret ederim, Babacığım" dedi arkadaşımın büyük oğlu.

"Ben seni ziyaret ederim, Babacığım" dedi arkadaşımın kızı.

"Ben seni ziyaret ederim, Babacığım" dedi arkadaşımın küçük oğlu.

"Ben seni ziyaret ederim, Babacığım" dedin sen de.

Arkadaşımın küçük oğlu şimşek gibi etrafta dolandı. "O senin baban değil ki" dedi sana öfkeyle. "O benim babam." Seni itip popo üstü yere düşürdü. Feryatlar.

Seni yerden kaldırdım. "Senin baban ofisinde çalışıyor" diye açıklama yaptım, sanki bu senin için bir şey ifade edermiş gibi. Sanki bana bir şey ifade edermiş gibi. Hiçbir zaman etmedi.

Arkadaşım oğlunu azarladığı sırada, sen de benden kopup arkadaşımın küçük oğluna saldırdın. Çocuk tornetlerden birinin üstüne düştü ve arkadaşım oğlunu yerden kaldırdığında çocuğun burnundan kan damlıyordu. Bunu görünce arkadaşımın kızı korktu.

Arkadaşım yaralı oğlunu kucağına alıp uzaklaştırdı. Kızı çığlık çığlığa peşlerinden koştu. Büyük oğlan bize doğru şöyle bir bakıp onları izledi. Ve sonra yine biz seninle baş başa kalmış olduk. "Affetin, affetin, affetin" diye melodik bir şekilde haykırırken gözlerinden yaşlar fışkırıyordu. Ben sana esaslı bir zılgıt çekerken göğsümde yükselen farklı farklı duygular arasında duygudaşlık da

vardı. Ah, Denizci, diye düşündüm, şu minikliğine bir bak. İşler ters gidince, hele de kendi yüzünden ise, böyle hissediyorsun, işte. Yakalandığında, köşeye sıkıştığında, suçlanan sen olduğunda, tabiatında, orada olduğunu bilmediğin ve beğenmediğin bir şeyi keşfettiğinde böyle oluyor. Ama bak, ne biliyor musun? Kafa karışıklığı, utanç, kızgınlık, pişmanlık: Bu benim alanım. Panikleme. Dik dur. Bu konuda sana yardımcı olabilirim.

• • •

Arkadaşımın kucağında oturuyordun. Sıcak bir öğleden sonraydı. Aynı bank, başka bir gün. Çocuk parkında çok hareketli birkaç saat geçirmiştik ama artık bir sükûnet vardı. O günden esas olarak aklımda kalan şu: Sükûnet. Kuş cıvıltıları, alacalı ışık, bir adam, bir kadın ve bir çocuk üstlerine çöken sükûnet içinde birlikte oturuyorlar. Kimse konuşmuyordu. Sen doğduktan sonra çevremdeki insanlar konuşmaktan vazgeçtiler. Fikir ve düşünce alışverişini bıraktılar; yalnızca gürültü çıkardılar. Sürekli, boyun eğmeyen, hırçın gürültüler. Biz değil. Biz üçümüz tek bir ses çıkarmadık.

Yaprakların arasında dolaşan esinti en sevdiğim seslerdendir. Esinti üstümüzdeki dalların arasında hafifçe geziniyordu ama yer düzeyinde her şey uyuşuk ve durgundu. Güneş uzattığım bacaklarıma vurdu. Arkadaşımın kucağına tünemiştin, arabanı onun üstünde yürüterek. Bu bir süredir devam ediyordu.

Arkadaşımla ben birbirimize bakıyorduk, sonra da sana bakıyorduk. Sonra tekrar birbirimize. O kadar çok onunla öylece orada oturmama izin versinler istedim ki bunu neredeyse söyledim. "Yalnızca burada seninle güneşin altında oturmak istiyorum. Tek istediğim bu."

Onun çocukları çocuk parkındaydılar. Tüm o doğal çocuklar. O mutlu, güzel çocuklar. Tekrar başlayacaktı. Bütün o curcuna yeniden kopacaktı. Ama o zamana kadar, bu sükûnet bizimleydi.

Sen o gün, çocuk parkından ve arkadaşımın çocuklarından çok arkadaşımla ilgileniyordun. Bu ilk kez oluyordu. Keşfetmek istediğin birçok şey arasında en çok keşfetmek istediğin oydu. Geniş omuzlarını, çenesinin dış hatlarını. Arkadaşım *terra incognita*ydı. *Terra incognita* henüz haritası çıkarılmamış olan yer demektir, Denizci. Bilinmeyen ve keşfedilmemiş bir bölge. Arabanı arkadaşımın

göğsünde yukarı doğru sürdün, sonra da boynunun etrafında dolaştın. Bu manevranın içinde, kollarını onun boynuna dolamak da vardı.

Bir karahindiba tohumunun başı da arabayla birlikte geliyordu, eskiden peri olduğuna inandıklarımızdan.

Arkadaşımın çocukları bir kelebeğin ardından fırladılar.

Yanımızdan geçen bir arabadan başını çıkarmış keyifli bir köpek, dili mendil gibi sallanıyor.

Arkadaşım kollarını sıvadığı mavi pamuklu bir gömlek giymişti. Çamaşır yumuşatıcısının kokusunu alıyordum. Küçük araban, arkadaşımın boynunun etrafında dolandı, dolandı. Ona dokunuşunu seyretmek, büyüleyiciydi, ellerin alışılmadık ölçüde yumuşak. Sen köpekleri aşırı bir şevkle sevdiğinde sana "Yumuşak yumuşak" diye talimat verirdim. Yıllar sonra anladım ki sen *yumuşak*, *okşamak* anlamına geliyor sanıyormuşsun. "Köpeği yumuşaklayabilir miyim anne?" Evet, ama her zaman önce sahibine sor.

Kollarını arkadaşımın boynuna doladın sonra da ufaklıkların yaptığı şekilde yüzünü öptün, kuş gagası gibi pek değil de daha çok bir vantuz gibi. "Affedersin" dedim ve seni çekmek için yerimden kalktım.

"Sorun yok. Çocuğun adına özür dileme. O bir kâşif. Özlemişim."

"Neyi?"

"Bebekleri, ufaklıkları."

"Gerçekten mi?

"Özlüyorum. Elimde olsa daha çok isterdim."

"Hah." Senin adına, küçük bir kız kardeşin olsun isterdim. Bahse girerim bunu bilmiyordun, Denizci. Adı bile vardı. Dün gece onu düşünerek neredeyse ağlıyordum.

Ama ağlamadım. Uyuyakaldım.

Ve geceleyin kimse feryat figan uyandırmadı beni. Bu yüzden de bu sabah insan gibi duygularla uyanıp sahip olduğum çocuğu sevme gücünü daha fazla bulabildim.

Arkadaşımın gömleğinin yakasını çekip içine bakmak istedin. Arkadaşımın göğsü bir an gözüme çarptı. Babalarla ilgili sinir bozucu şeylerden biri de bedenlerinin aynen eskisi gibi kalmasıdır. Çocuğun doğumu onları mahvetmez.

Arabayı arkadaşımın gömleğinin içine düşürdün. Arkadaşım

arabanın soğuk temasıyla irkildi, derken sen elini arabanın arkasından gömleğinin içine soktun. Seni ondan ayırmak istedim ama sen çığlık attın ve arkadaşım, bırak dedi, sorun yok. Arkadaşım arabayı kot pantolonun belinde yakaladı, arabayı alabilmek için gömleğini pantolonunun dışına çıkardı ve arabayı sana geri verdi. Ben güneşin altında, arkama yaslandım.

"Nasılsın?" diye sordu arkadaşım o zaman ve öyle rastgele bir şekilde değil, merhaba dermiş gibi değil de iyi olup olmadığıma dair düşünerek sorduğu soruya düşünerek vereceğim cevabı davet edercesine. *Söyle* diyordu sanki, Nasılsın? Öyle tatlı bir tarzı vardı ki, ona özgü, sesine şefkat sıkıştırma yeteneği. Bazı insanlarda bu özellikler vardır. Böyle bir insan ol, Denizci. Bunu sana daha önce söylemiş miydim? Tekrarlamaya değer.

"Nasılsın?" Gözlerinin üzerimde olduğunu hissediyordum.

Yorgunum. Yalnızım. Bu yeni hayatın içinde kendimi küskünlüğe batmış, olmak istemediğim bir insan, çocuğum olan o nimet için sürekli şükran duymadığım için sürekli suçlu hisseden bir insan olarak bulmuştum. Sürekli olarak şükran duyuyorum, gerçekten de: Çocuğuma tapıyorum. Ama yorgunum. Yalnızım. Kaybolmuşum.

"Eh, işte" diye omuz silktim. "Senden ne haber?"

O da omuz silkti. "Aynı."

Arkadaşım, sesimde sevgi fark edebildi mi diye merak ettim, aslında sen de fark ettin mi diye, çünkü anne babanın durmaksızın didişmesindense etrafında sıcaklık ve iyi niyet olması senin için daha iyiydi. O bankın üzerinde merak ettiğim şeyler bunlardı. Doğduğunda sen benim dünyama girmedin: Ben seninkine girdim. Duvarda beliren küçük kapıdan içeri sürünerek girdim ve işte sen oradaydın, aman Tanrım, mükemmel. Babanın artık bizimle beraber, tam olarak bizimle beraber olmadığını fark etmem biraz zaman aldı. Başlangıçta oradaydı ama bir noktada ayrılıp gitti, bir telefon edecekti ama o telefonu hiçbir zaman tam olarak kapatmadı, zaman zaman, nasıl baş ediyoruz, bir fincan çay ister miyiz diye başını içeri uzatarak. Orada bir süre yalnız senle ben vardık, sonra sen ve ben ve diğer çocuklarla bakıcıları oldu. Derken bir gün kendinden çok küçük şeylerle, ayağına dolaşan ya da beceriksiz erkek kuvvetiyle ikiye kırıverdiği şeylerle çevrilmiş bir adam, gözyaşlarını yatıştıran, uf olan yerleri öperek iyileştiren –hani neredeyse– kadın gibi bir adam gözüme çarptı.

"Eski günleri hatırlıyor musun?" diye sordum.

Ani bir gülümseme. "Eski günleri hatırlıyorum."

"Heyecan vericiydi. Heyecan verici insanları hatırlıyor musun?"

"Hatırlıyorum! Heyecan verici insanları hatırlıyorum. Heyecan verici şeyler yapan insanları."

"Alaycı giysiler giyenleri."

"Evet, giydikleri o giysiler alaycıydı."

"Hepsi birden nereye gitti? Alaycı giysiler giyen, heyecan verici şeyler yapan, heyecan verici insanlar? Sanki onları rüyamda görmüşüm gibi."

"Dur, biz heyecan verici şeyleri yapmıyor muyduk?"

"Yapıyorduk! Yaptığımız şeyler heyecan vericiydi!"

"Senin giydiğin o gömlek de alaycıydı."

"Alaycı hırkanı hatırlıyor musun?"

"Hatırlıyorum! Alaycı hırkamı hatırlıyorum."

"O zaman heyecan verici insanlar biz değil miydik?"

"Evet! Heyecan verici insanlar bizdik!"

"Peki, o zaman."

"Maalesef."

"Şimdi şu halimize bak."

Sen yine arabayı yalpalaya yalpalaya arkadaşımın gömleğinin içine yolladın ve o da diğer uçta yakaladı. "Bak," dedi sana, saçıma uzanarak, "şimdi annenin saçında." Parmakları kulağıma değip geçerken o deniz kabuğu sesini çıkardı ve ürperdim, böylesine hassas bir dokunuşu hissedince.

"Kusura bakma, üşüdün mü? Ceketimi al." Ceketi omuzlarıma sarmak için uzanınca rüzgâra siper olan göğsüyle beni sararken senin küçük bedenin ikimizin arasındaki boşlukla sarmalandı. Neşeyle şakıdın. Sözcüğün tam anlamıyla şakıdın.

Başımı kaldırdım. Arkadaşımın bal rengi saçlı kızı orada duruyordu. "Merhaba, tatlım!" dedim neşeyle doğrularak.

"Annem diyor ki, mmm, şey annem ... annem diyor ki, şey..."

"Gel buraya bebeğim" dedi arkadaşım, boştaki dizine vurarak ama küçük kız kıpırdamadı, hırkasının bir düğmesini bükerek orada öylece durdu. Seni arkadaşımın dizinden aldım ve benim dizime oturttum.

Küçük kız yan yan bana baktı ve babasının ceketini omuzlarımdan aldı. "Annem diyor ki, şey ... annem... mmm... diyor ki..."

Annesinin ne dediğini duymak için kalbim çarparak bekledim.

"Gel buraya, bebeğim" diye talimat verdi yine arkadaşım ve küçük kız yine yerinden kıpırdamadı.

Küçük kız, hâlâ hırkasındaki düğmeyi tutarak yanıma yaklaştı. "Annem" diye tekrarladı, düğmeyi göstererek. Aşağı eğildim ve suluboyayla yapılmış öyle minicik bir tavşan gördüm ki göstermese asla fark edemezdim. "Ah, bakın!" diye bağırdım, çocuklarlayken kullanmamaya karar vermiş olduğum aptalca sahte bir sesle. "Tavşanlar!"

"Tavşan yavyulayı" dedi peltekçe. Düğmeyi parmak uçlarında çevirirken yoğunlaştırdığı dikkati yüzünden kaşları çatılmıştı.

"Şuna bak" dedim, ona olduğu kadar kendime de. Sevgili bir küçük kız için sevgili küçük şeyler. Her yerdeydi, arkadaşımın minik karısı, büyük ayrıntılarda da küçüklerinde de. Dünyaya getirdiği güçlü kuvvetli oğlanlar ve bu narin kız. Küçük kızın porselen dünyası için porselen düğmeler.

Sen kucağımdan inme isteği gösterdin (*Hop*!) İkiniz birden, başınız birbirinize değerek, birkaç saniye ciddiyetle onları incelediniz, içine kayıverilecek bir tavşan deliği, gizli bir kapı – desenli bir duvar kâğıdında görülen yüzler ya da bulutlardaki şekiller gibi, hayali olsalar da bir çocuk için gerçekliklerinden hiçbir şey kaybetmemiş olan dünyalar.

Bizim çözemediğimiz bir işaretle –yine kuşlar, uçuşlarının tam ortasında, aynı anda yön değiştiren sürü halindeki kuşlar– ikiniz birden dönüp kaçıp gittiniz. Bildiğim bir şey varsa, o da tavşan yavrusu tılsımından düğmeleri olan hırkayı arkadaşımın seçmiş olmadığıydı. Zira o tılsımları, eskinin o mucizevi tasvirlerini bir zamanlar çocuklarını kötülüklerden korumak için anneler çocuklarının giysilerine işlerdi.

"Bu çocuk için adam bile öldürürdüm" dedi arkadaşım, gözlerini kısarak kızının uzaklaşan sırtına bakarken. "Yani, hepsi uğruna katil olurdum ama onun için gerçekten adam öldürürdüm."

Mırıldanarak onayladım. Küçük kızın kırılganlığı benim de içime dert oluyordu. Porselenin sakıncası buydu. Orada, arkadaşımın ceketinin altında kamburum çıkmış, oturdum. Ceketi geri verme vakti gelmişti.

• • •

Şimdi sana bir not, Denizci. Bir bağlam ya da arka plan bilgisi burada yardımcı olabilir. Bu söyleyeceklerimin hiçbirinin, uyku saati hikâyelerinde ifade edilmeye çalışıldığı gibi, Bir varmış, bir yokmuş diye başlamadığı için üzgünüm. Sen daha ancak birkaç aylıkken, daha hâlâ bebek arabasının eklenti kısmına sığan kundağa sarılı bir küçük paketken, tepenin etrafını dolaşan o uzun yürüyüşlere başladım. Dışarıdan bakıldığında, yine eski formuma dönmeye çalıştığım sanılabilirdi ama aklımı geri kazanmaya çalışıyordum.

O yolculuklar sırasında iki fincan tabağı gibi gözlerini bana dikerdin. Ben gülümseyince sen de bana gülümserdin. Ya da gökyüzüne bakardın hayretle. Bu yürüyüşler sırasında kendimi sana çok yakın hissederdim. Birbirimize âşıktık denebilir. Aramızda bir partikül akışı olurdu ve beni daha güçlü, daha sakin ve kendi içimde daha iyi yapardı.

Yol, kaldırımı olamayacak kadar dardı. Duvar kenarı boyunca topraktan bir kabartı uzanıyordu. Yazın orada yabani çiçekler biterdi: Kediotu, kızılyonca, zakkum, yakıotu. Bütün bu isimleri tekrar öğrenip babamın bana öğrettiği gibi sana öğreteceğim. İstersen sonra sen de unutabilirsin.

Bir adam köşeyi döndü ve yolun aynı tarafından bize doğru ilerlemeye başladı. Orta yaşın sonlarında, zengin görünümlü, dinç.

Belki yirmi adım kadar ilerimizde açıkça belli oldu ki bu adam, bu kadın ve çocuğuna yol vermeye niyetli değil ve rotamız birbiriyle çarpışacak. İkimizden birinin yola inmek üzere dümen kırması gerekecekti. Bebek arabasının tutamağını iki elimle sıkıca tuttum. Çünkü inen ben olmayacaktım. "Yok, bebeğim," dedim bebek arabasına, "inen ben olmayacağım."

Çarpışmadan hemen önceki anda, araba falan geçmediği halde, adam yola değil, duvar kenarındaki çamurlu kısma attı adımını. Bir yandan bana söyleniyordu.

Ben çevreme baktım. "Pardon?"

Adam döndü ve geriye doğru birkaç uzun adım attı. "Sizin yolun diğer tarafından yürümeniz gerekirdi, dedim."

Ben de "Nereden istersem oradan yürürüm" gibi bir şey söyledim, hatırladığım kadarıyla.

İşte o zaman bana aptal kadın dedi.

Bu adam tüvit bir ceket, hardal rengi fitilli kadife pantolon

giymişti, Toad Malikânesinin sahibi Toad.* Önümüzdeki günler bu kitabı birlikte okuruz. Babam bana okumuştu. Bu hakareti yüzüme inen bir tokat gibi hissettim.

Köşeyi dönüp gözden kaybolmayı başarınca kocama telefon ettim ve yolun hangi tarafından yürünmesi gerektiğini sordum. Bu soru yanlış olmuştu, şimdi anlıyorum. Kocam adamın alçağın teki olduğunu söyledi ve tarif etmemi istedi. Arabaya atlayıp o alçağın yerini saptamaya ve alçaklık seviyesini tırmandırmaya niyetlendiğini fark ettim. Tamam, dedim, birazdan eve varırım.

Bu kadar yıl sonra sana bu tüvitli alçağı neden anlatıyorum? Aslında, sanıyorum ceketi yağmur geçirmez olanlardandı – onu üniversite hocası olmadığı halde, mal mülk sahibi bir şey olarak kareli gömleğin üstüne dirseklerinde deri yama olan tüvit ceket giymiş diğer alçakla karıştırıyorum. Adamı tarif etmeyi bırakayım çünkü şu noktada artık yanlış alçağı tarif ediyorum. Hepsi bulanıklaşıp tek bir alçağa dönüşüyor.

Buna karşılık, alçaklar bulanıklaştığı halde, alçaklıkları daha keskin bir şekilde belirginleşiyor. O adam beni azarlayabileceği biri olarak gördü, çünkü hayatında hiç bebek arabası sürmemişti. Bir çocuğu yetiştirmek için gerekli muazzam çabaya hiçbir katkı yapmamıştı ve bebeğimle beni yolunda bir engel olarak, işine, benim önemsiz işimin aksine, önemli olan kendi işine bir engel olarak görmüştü. Böylece, ataerkillik, İmparatorluk ideolojisi gibi fikirleri elinden geldiği kadar iyi bir şekilde pekiştirerek bir toprak soylusu gibi etrafa çalım satıyordu. Bu fikirler, onun ve benim doğduğumuz yüzyıllar da dahil, yüzyıllardır egemenliğini sürdürmüştü, o kadar ki, beni aptal kadın olarak ilan ettiğinde yalnızca kendimi hakarete uğramış hissetmekle kalmadım, daha da kötüsü, gözü açılmış hissettim – demem o ki, eşit olduğumu sandığım zaman boyunca eşit değilmişim, çünkü bütün o süre boyunca, annelik denen bu derin yarığa doğru yol almaktaymışım ve şimdi artık o yarığın dibinde, zihnimin sisleri arasından yukarı, dünyaya bakarken, İmparatorluğun ve ataerkilliğin öldüğünü varsaymakla en iyi olasılıkla saflık içindeymişim. Bunlar pek sağlıklı ve gürbüz olmakla kalmıyorlardı:

---

* Toad of Toad Hall, Kenneth Grahame'ın 1908'de yazdığı *The Wind in the Willows* adlı çocuk romanına göndermedir. Romanın karakteri Mr. Toad, Toad Malikânesinin sahibi, zengin bir toprak sahibidir ve övünmesi, otomobil merakıyla tanınan komik bir karakterdir. (ç. n.)

Kazanmışlardı. Trump ile Putin görevdeydiler ve ben hassas bir durumdayken, bakımından sorumlu olduğum bir bebeğim varken etrafımdakilerin sertliğinden korkar hale geldim. Bütün bunların o korkunç güne, o kötü Kutsal Cuma gününe ve beni zapt eden, daha önce hiç zayıf ya da yetersiz ya da örselenmiş olmadığım için daha önce hiç hissetmediğim korkuya katkısı oldu. Artık eski hayatıma dönecek yolu bulamayacak kadar şaşkındım. O kız gitmişti ve yapabileceğim –ve gerçekten de yaptığım– tek şey sen bakmadığın zamanlarda ağlamaktı.

Şu alçakla karşılaşmam orman içindeki açık alandaki olaydan kısa süre önce mi yoksa sonra mı olmuştu kesin olarak söyleyemem. Çalkantılı bir zamanda olayları zaman sırasına sokmak zor oluyor.

Şimdi o alçak hakkında ve yörüngesindekilerin özellikle de kadınların üzerindeki etkisi hakkında daha çok şey öğrenmek istediğimi fark ediyorum. Daha incelikli davransaydı, alçaklığının tam niteliğini kaçırmış olacaktım. Bir alçağı saptamak zor olabiliyor, Denizci, çünkü karşısına dikildiğinizde büzülüp gidiyorlar –ne de olsa alçaklar– ama bazen, şu üstünden buram buram alçaklık akan herif gibilerin gözden kaçması imkânsız oluyor. Aptal kadının tekiydim, evet, orada haklıydı, ama bir sonraki kuşağın bakımının gerektirdiği gereksinimleri özenle yerine getirmekten, düşünmeye zaman ve yer ayırmayı ortadan kaldıran ve insafsızca yaylım ateşine tutan acil görevlerden dolayı şaşkına dönmüştüm. Artık aptal değilim. Ama o her zaman alçağın teki olmaya devam edecek.

Kırlangıçotu, karanfil, çayırmelikesi, burçak. Babam çocuğuna yabani çiçek adlarını sayıyor.

Bu çocuk için katil olurum. Hepsi için katil olurum ama onun için gerçekten adam öldürürüm.

Bütün o doğal çocuklar. O mutlu, güzel çocuklar. Ne kadar güzel çocuklar yapmış, arkadaşım.

Kocam gibi.

Gözotu, kurtpençesi, yabani menekşe, beşparmakotu. Bebek arabasını bile doğru dürüst itemiyordum. Bütün hayatımca gidip geldiğim bir yol, doğduğum evden beş dakika bile uzaklıkta olmayan bir yol ve ben bütün bu süre içinde doğru taraftan mı yürüdüm diye endişeleniyorum. Ayaklarının altındaki topraktan bile emin olmayan yetişkin bir kadın. Kendimi bir ormanın derinliklerinde bulmuştum, Denizci. Kaybolmuştum.

Hanımeli, adi litrum, yüksükotu, eğreltiotu.

Eğreltiotunun bir funda çeşidi olduğunu sanırdım ama meğer aşk merdiveni demekmiş. Eğreltiotu ormanlık alan boyunca her yerde yetişiyordu, yumurtadan yeni çıkmış yavrunun olduğu açıklığın çevresini de sarıyordu.

Bu yüzden, arkadaşım hakkında bu kadar güçlü duygular beslememin, onun sırf varlığının bile beni rahatlatıyor olmasının yanlış olduğunu düşünüyorsan eğer, sana ebeveynliğin cinsel ayırımcılık olduğunu, karşı cinse giderek daha fazla yabancılaşmakta olduğumu, erkekliğe inancımın tehlikede olduğunu ve bunu arkadaşımın düzelttiğini söyleyerek cevap veririm. Bunu yaparak evliliğime de yardım ettiğini söylerim.

Toplumun o belirli ana direklerinden biri beni aptal bir kadın olarak ilan ettiğinde, karşılığında ne dediğimi hatırlayamıyorum. Aklım artık sen doğmadan önceki gibi keskin değildi. Şimdi olsa ne diyebileceğimi biliyorum: Adi bir alçak olduğun için teşekkür ederim, alçak herif. Bu kadar adi bir alçak olmasaydı, alçaklık radarımdan kaçmış olabilirdi. Doğum yaptıktan sonra o kadar çok kez mat edildim ve nasıl olduğunu çıkaramadım ki her seferinde kabak kocamın başına patlıyor. Bu yüzden, durumu berraklaştırdığın için teşekkür ederim, alçak herif. Bir dahaki sefere beni karşında hazır bulacaksın. Oğlum da hazır olacak.

ALTI

"Yavaş ol, lütfen, boynum ağrıyor." Parmak uçlarımı bezelerimin üstüne koydum. İki golf topu. Normalden büyük müydüler? Hasta değilken kontrol etmeyi hiç akıl etmemiş olduğumdan bir dayanağım yoktu. "Galiba anjin oluyorum."

"Hep hastasın."

Kocama kaşlarımı çattım. Ne demek oluyordu bu? "Hep hastaysam, demek ki hiç dinlenme fırsatım olmuyor. Bu yüzden hiç iyileşme fırsatım olmuyor. Çünkü sen hiç yardımcı olmuyorsun."

"Yardım etmeme hiç izin vermiyorsun."

"Çünkü nasıl yardım edeceğini bilmiyorsun."

Kocam arabayı motosikletmiş gibi kullanırdı. Bir köşeyi dönerken dik durabilmek için kapının üstündeki kulpu yakalamaya çalıştım. Telefonum fırlayıp ön panel üzerinde sürüklendi. "Biraz yavaşlar mısın, lütfen?"

"Bir şey yok. Bu araba ..." ve kocam ileri düzeyde bir fren özelliğini, bir noktada senin ilgini çekebilecek olan ama, Denizci, beni hiç ilgilendirmeyen bir bilgiyi vermeye başladı.

"Bu bir rehine alma durumu mu? Senden yavaşlamanı rica ediyorum. Böyle ani dönüşler yapınca boynum ağrıyor." Tekrar bezelerimi kontrol etmek için kulpu bıraktım. *Dan*. Öyle derin bir çukura dalmıştık ki bir torpidoya çarpmış gibi olduk.

"Lanet olsun!" diye haykırdı, yönünü değiştirirken, halbuki zaten çukura dalıp çıkmıştık. Yakalamaya fırsat bulamadan telefonum önümden geçerek fırlamış, benim tarafımdaki kapının yanına girmişti. "Yolların rezaletine bak!"

"Lastiğimiz patlamış olabilir mi?" diye sordum endişeyle. "Yani, kenara çekip lastikleri bir kontrol falan mı etsek?" Kenara çekmedi.

Araba kullanmak babanın kişiliğini değiştirdi. Eline bir direksiyon verilince eline evrenin direksiyonu verilmiş gibi oldu, ya da her halükârda arabadan fazla bir şeyin. Evrenin sorunu ise geri zekâlılarla dolu olmasıydı ve kocamın direksiyonu onların arabalarını kontrol etmiyordu.

"Hayvan! Yangına mı yetişiyorsun?"

"Çöp torbası!"

"Ölümüne mi susadın!"

"Seni duyamıyorlar" diye hatırlattım. "Bunu biliyorsun, değil mi? Sesini duyamadıklarını?"

Cevap vermeyince, "Tam olarak öyle, sanki seni duyabiliyorlarmış gibi onlarla kavgaya tutuşmaya çalışıyorsun."

Omuz silktim. "Tam yanında oturuyorum ve bir seçenek de benimle konuşman? Karınla?"

"Geç kaldık" dedi gergin gergin.

Isı düğmesini kırmızıya çevirdim.

Düğmeyi tekrar maviye çevirdi. "Çok sıcak."

"Paltonu çıkar."

"Çıkaramam. Araba kullanıyorum."

Arka koltukta oturan sana bakmak için gövdemi yarım döndürdüm. Süpermen kazağının kocaman S'iyle oturuyordun. Sıcaklıktan memnun görünüyordun.

Önde bir Micra vardı, boğanın kırmızı bezi. Boğa hızını Micra'nın hızına düşürdü ve kırmızı bezin tamponuna kilitlendi. Arabayı sessiz bir gerilim sardı. Baban sollama yaptığında her zaman hepimizin ölmesi ihtimali vardır.

Yaklaşmakta olduğumuz trafikle aramızda bir boşluk. Kocam karşı şeride doğru hızlanınca yana doğru savruldum. Kocam, hızla yanından geçerken Micra'nın sürücüsüne göz atmak için öne eğildi, zira ona kral tacı giydiren direksiyon başkalarının zavallılığını gösteriyordu. Hakikatin direksiyonu. Arabalardan pek anlamam, Denizci, ama arabaların o adamın üzerinde fiziki olarak etki yaptığını biliyorum. Elektromanyetik dalgalar ya da başka neyse, direksiyon kolonundan yukarı akıp kocamın hücrelerine nüfuz ediyor, onun üstünlüğünü artırırken başkalarının başarısızlıklarını ilan ediyordu.

Yolun doğru tarafına geçti ve ben duyduğum rahatlamanın dilimi çözdüğünü fark ettim. "Yolun yanlış tarafında hızlanırken başkasının arazisine girmişsin gibi oluyor hep, öyle değil mi? Sanki soyguncuymuşsun da yakalanabilirmişsin gibi. Şimdi ise, vaaay, başardık, yakalanmadık oldu! Ne demek istediğimi anladın mı?"

"Hayır."

Hah, anladım: Geç kalmıştık. Ve bu benim hatamdı. Ama benim hatam mıydı? Öyle düşündüğü kesindi. Ben seni hazırlarken

o bütün sabah hazır vaziyette, edimli olarak bekliyordu. Sabırla televizyon izliyordu. Daha da kötüsü futbol seyrediyordu. Senin hazırlanman bittiğinde benim hazırlanmama vakit kalmamıştı. Makyaj çantamı torpido gözüne atıvermiştim.

"Saat on biri yirmi geçiyor" diye beni uyarmıştı.

Sen kahvaltını yemediğin için duştan geç çıktığımdan etrafta koşuşurken başımdaki havluyu dengede tutmaya çalışarak "Farkındayım" diye ben de onu bilgilendirmiştim. "Yardım edebilirsin?" diye bir öneride bulunmuştum. "Kanepeden kalkıp bez çantasını hazırlayabilirsin?"

"İçine ne konacak?"

"İhtiyacı olan şeyler."

"Neye ihtiyacı var?"

"Ona ait *şeylere*" Açıklama anlamında, sözlerimi tekrarlamıştım. "*Şeyleri*. Yani, bütün şeyleri." Ama kocam bütün şeylerini bilmiyordu. Nasıl bilebilirdi ki. O şeyler küçük insanların işiydi. Emzik, yedek emzik, bezler, ıslak mendiller, koruyucu krem, yedek giysiler, Calpol, yiyecek bir şeyler, ilk önerilen yiyeceği reddederse diye yedek yiyecek bir şeyler. Bazı sözcükler söylemeye çalıştım ama o kadar çok sözcük söylemek lazımdı ki çantayı benim hazırlamam daha hızlı olacaktı. "Tamam." Yukarı, senin yatak odana doğru yollanırken iç çekmiştim, benden önce annemin iç çektiği gibi ve ondan önce de onun annesinin çektiği gibi.

"*Daha da* gecikiyoruz" diye seslenmişti kanepeden.

"*Biliyorum*" diye seslenmiştim senin odandan aşağı. Bir peluş oyuncak hayvan. Bir avuç küçük araba. Kuşkusuz yanlış küçük arabalar, kuşkusuz yanlış peluş hayvan ama neyse ne, neyse ne.

Kuru saçla ve içi çocuk şeyleri dolu çantayla oturma odasında tekrar ortaya çıktığımda, ekrandan başını çevirmeden, "Şarabı unutma" demişti. Stadyumdaki kalabalığın tezahüratı, aynı anda hem budalaca hem de korkutucu olmayı başaran bir ses. Belki bir gün erkek zihnini açıklarsın bana, Denizci. Kadınlar, sürüler halinde toplanıp kendilerinin şimdiye kadar başaramadıkları kadar iyi bir iş çıkarmış olan bireylere hakaret yağdırmazlar.

Raftan bir şişe yakalayıp eline tutuşturmuştum.

Kaşlarını çatıp şişenin etiketine bakmıştı. "Bunu götürmüyorsun, değil mi?"

Onu raftaki başka bir şişeyle değiştirmiştim. Benim gözüme bü-

tün şarap şişeleri aynı görünür, Denizci, özellikle de geç kaldıysam. Kırmızı şişeler var, bir de beyaz şişeler var. Bazı insanların –genellikle erkeklerin– bu ikisi arasındaki farkı incelemeye vakitleri vardır.

Ona yeni şişeyi uzatmıştım. "Kabul edilebilir gibi mi?"

Önce etikete, sonra bana bakmıştı. "Çok güzel görünüyorsun. Bunun için bir torba falan var mı?" Televizyonu kapatmış ve arabada beklemek üzere önden çıkmıştı.

Ben de sana dönmüş ve sahte neşeli sesimle, "Haydi bakalım," demiştim, "gidelim." Süpermen pelerini arkanda uçuşarak fırlamıştın. Ben de arkandan fırlamıştım. Keystone Polisleri.*

Birkaç dakika sonra ön kapı açılmıştı. "Neden geciktiniz?"

"Oğlanı yakalayamıyorum."

Baban "Annenin dediğini yap!" diye öyle yüksek sesle böğürmüştü ki sen gözyaşlarına gömülmüştün.

"Dur," dedim, "çocuk iyi değil."

"Görüyor musun? Beni hep baltalıyorsun."

"Ona ilacını verdin, değil mi?" Yine anjin geçiriyordun. Ya da geçirmiştin. Atlatmıştın ama bir terkip antibiyotiğin bitirilmesi gerekiyordu.

"Hayır."

"Neden vermedin?"

"Unuttum."

"Ama bu işi senin üstleneceğinde anlaşmıştık. Yani senin tek ve biricik işin bu olacaktı."

"Unuttum işte, affedersin."

İlacını almak için buzdolabını açtım ve dün gecenin dozunun hâlâ ölçü kabında olduğunu gördüm. Kaldırıp gösterdim. "Dün gecenin dozu hâlâ burada."

"Tüh," dedi, "kusura bakma."

"Sana hem de ölçüp bırakmıştım."

"Biliyorum. Kahretsin. Özür dilerim."

"Benden özür dilemenin bir anlamı yok. Zarar verdiğin kişi ben değilim."

"Hah, şimdi de çocuğuma zarar mı veriyorum, öyle mi?"

"Bir tertip antibiyotiğin ortasında bırakamazsın."

---

* *Keystone Cops*. 1910'larda, sessiz sinema döneminde İngiliz televizyonunda yayımlanan son derece beceriksiz polisleri konu alan komedi. (ç. n.)

"Bak şu çocuğa. Gayet iyi." Ve sen ne kadar sağlıklı olduğunu göstermek için, senin için bile etkileyici sayılabilecek bir hızla fırlayarak yanımızdan geçtin. İlacı görmüştün.

"Iıy, iğrenç!" diye bağırdın, mutfak masasının altından. "Hayır!"

"Arabada bekliyorum" dedi kocam bana ve kapıya yöneldi.

"Yardımın için teşekkürler" dedim arkasından.

"Hayır!" diye çığlık attın sen.

Başımı ellerimin arasına aldım. Sen doğmadan önce başımı ellerimin arasına aldığımı –dünyayı görmeyeyim diye, başımı, açık olan ellerimin içine kadar indirdiğimi– sanmıyorum. Derken; ilacını vermek, ayağına bir şey geçirmek, kapıdan çıkarmak ve arabadaki bebek koltuğuna sokmak için yapılan uzun süreli pazarlıklar ve meşakkatli pohpohlamaların bizi kırk dakika geciktirmesinden sonra, insanı hüzne boğan pis bir koku ulaştı burnuma.

Popon üstte kalacak şekilde kaldırdım seni. "Bezinin değişmesi lazım."

Ki bu sözüme baban hiçbir şey demedi. Yine de bu, onun söz söyleme biçimiydi.

• • •

Bebek koltuğu tokası yetenek sınavından başarısız olduğum her zaman yaptığım gibi, "Bunları bu kadar karmaşık yapmak zorundalar mı?" diye homurdandım. "Gerçekten de bu kadar zor yapmak zorundalar mı?"

"Doğru" dedi kocam ön koltuktan. "Araba için bebek koltuğu yapan sanayi kadınları aptal göstermek için büyük bir tezgâh peşinde." Ah, evet, çok, çok geç kalmıştık.

Tokanın iki metal ucunu bir araya getirmeyi başardım, sonra sen sırtını bombeleştirdin ve daha ben tokanın ucunu geçireceğim yuvanın yerini bulamadan kemeri patlatıp uçları birbirinden ayırdın. Kemer ayak boşluğunda sallanmaya başladı. Kolumun ön kısmıyla senin kıvrılıp duran bedenini aşağı bastırdım, tokanın iki ucunu bir kere daha yan yana getirdim ve bir ucu diğerindeki yuvaya olabildiğince sertçe ittim. Girmiyor. Belki de yuvayı yağlamak lazımdı. Plastik yağlanır mıydı? Tokanın ucu sonunda tık sesiyle yuvaya otururken parmağımın ucunu da yakaladı. "Ay!" diye bağırdım.

Parmağımın durumuna bakarak ön koltuğa geçtim. Kan oturmuş. Kocamın ilgi göstermesini istediğim için kendime kızarak iyi olup olmadığımı sormasını bekledim. Bunu istediğimi biliyordu. Ama esirgedi. Çünkü geç kalmıştık, geç!

Anahtarı kontağa soktu ve radyo en yüksek seviyeden haykırmaya başladı. "Hay ...." Anahtarı çekti.

"A" dedim. "Oğlan dün radyoyla oynuyordu."

"Arabayla oynamasına izin mi verdin?"

"Mecbur kaldım."

"Mecbur mu kaldın?"

"Bütün gün yağmur yağdı. Yapacak şey kalmamıştı."

"Araba oyuncak değildir."

"Sahi mi? Ben oyuncaktır sanıyordum. Bunu açıklığa kavuşturduğun için teşekkürler. Tanrım, sana rastlamadan önce ne dingilmişim ama."

"Çocuğun yanında küfretmemeye çalış."

"Bak şu işe, uzmandan bir başka çocuk yetiştirme tüyosu daha." Vesaire, vesaire. Sana anlatmama gerek yok. Sen oradaydın. Rehine durumu.

Kocam kontak anahtarını yerine takmadan önce stereo düğmesini tık diye kapanma sesi gelinceye kadar çevirdi. Motor, çalışmak için gayret ederken rrrrrr, rrrrrrr, rrrrrrr diye sesler çıkardı. Kocam far koluna doğru bir göz attı. "Farlar gece boyunca açık bırakılmış" diye belirtti ve farları kapattı. Rrrrrr, rrrrrrrr, rrrrrrrr, bozulan morallerimizin sesi. Kocam gaz pedalını bir kere daha pompaladıktan sonra alnını direksiyona dayadı. Üçümüz de bahçedeki araba yolunda birkaç dakika boyunca sessizce oturduk. Sonra kocam arabadan indi, kapıyı çarptı ve yürüyüp gitti.

Kocamın yürümeye devam edeceğini, yani her şeyin bittiğini, sonuna geldiğimizi düşündüm. Araba oyuncak değildir. Evlilik de değildir. Tamam, diye düşündüm, bununla başa çıkabilirim. Başımı çevirip sana baktım. "Aferin oğlum" dedim. "Sorun yok." Ama sorun vardı. Panik, gerçek bir korku boğazımdan yukarı yükseliyordu. Bir gece önce kocam, "Bu işin keyfi kalmadı artık" demişti, birlikteki hayatımızı kastederek. Derken kapı yine açıldı ve koltuğunun altında birkaç akü takviye kablosuyla kocam, arabanın içine bir levye atıvermek için içeri uzandı. Ön camda tekrar göründü ve kaputu açıp aramıza bir metal levha dikti.

Parmağımdaki kan oturmuş olan yeri yokladım. Evlilikler böyle dağılıyor, Denizci. Sadakatsizlik hatta sevgi eksikliğinden bile değil, aküler, antibiyotikler, araba koltukları yüzünden.

• • •

Kocam, üç kapılı spor arabasının arka koltuğuna bir bebek yerleştirmenin zorluklarına sonsuz kere dikkatini çekmemi ona uyguladığım bir ceza, Prius'umuza bir kimyasal hadım işlemi olarak gördü. Öndeki arabaya çok yakın sürüyordu arabayı. "Öndeki arabaya fazlaca yakın sürüyorsun" dedim.

"Ondan daha çabuk durabilirim."

"Öndeki arabanın tekerleklerini görmek isterdim, o kadar. O kadar yakınındayız ki arabanın arka tekerleklerini göremiyorum."

"Bir şey olmaz." Yine bu söz.

"Nereden *biliyorsun?*" diye sordum. "Öndeki sürücüden daha çabuk durabileceğini nereden biliyorsun? Daha önce denedin mi? Siz ikiniz bir yerde, mesela terk edilmiş bir yolda buluşup tamam ahbap, üçe kadar sayalım ve hangimiz daha çabuk duruyoruz görelim mi dediniz?"

Kocam cevap vermedi.

"Çünkü eğer yanılıyorsan –gerçi besbelli ki asla yanılmazsın ya– ama eğer yanılıyorsan, tehlikede olan karının ve çocuğunun hayatı."

Kocam hâlâ aramızda güvenli bir durma mesafesi bırakmadı.

Başına yandan bakmak için ona doğru döndüm. "Seni bu kadar kendinden emin yapan nedir?" diye sordum, gerçek bir merakla. "Nasıl oluyor da ben hiçbir şey bilmediğimi bilerek ortalarda dolaşıyorum da sen kesin olmayan şeylerden, örneğin sana bütünüyle yabancı olan birinden daha çabuk frene basabileceğinden kesin olarak emin olabiliyorsun?"

"Bu arabanın frenleri, öbür arabanınkinden daha hızlı. Mühendislik bu."

"Demek mühendislik? Peki tamam, *oldu*."

"Ben kusursuz bir sürücüyüm."

"Yetkin bir sürücüsün ama güvenli bir sürücü değilsin."

Güvenli bir durma mesafesi yaratmak için biraz yavaşladı. "Telefon et de haber ver. Onlara epeyce geç kalacağımızı söyle."

Çantamı karıştırdım. "Telefonum burada değil. Evde unutmuş olmalıyım."

"Ön panelden aşağı düşmüştü."

"A, tamam." Koltuğumun yan kısmına sıkışmış olduğunu saptadım ama elim o aralığa sığmadı. Duygusuz bir tonda, "Ulaşamıyorum" dedim.

"Benimkini kullan." Telefonunu ön panel tabanından çıkardı.

Ama onunki iPhone idi ve ben Android'lere alışkındım. Aptal aptal ekranı dürtüp durdum. Bir zamanlar bu tür şeyleri çözebilirdim, zihnimin berrak, odaklanmış ve sorun çözme yetisine sahip olduğu bir zaman vardı. Örneğin, bir telefondan nasıl arama yapılacağı gibi bir konuda.

Kahrolası şeye lanet okumaya başlayınca "Boş ver" dedi kocam. Telefonu elimden aldı.

Bir kaza durumunda sigorta poliçesini oku, sorumluluk kabul etme. "Sen arabayı manyak gibi sürmeseydin, o zaman telefonum koltuğun yanına sıkışmış olmazdı."

"Sen vaktinde hazır olsaydın, ben de manyak gibi sürmezdim."

"Çocuğumuza yardımcı olsaydın, o zaman vaktinde hazır olurdum."

"Çocuğumuz için yardımcı olmama *izin verseydin*, o zaman çocuğumuza yardımcı olurdum."

"Çocuğumuza yardım edebileceğin güvenini verseydin, o zaman çocuğumuza yardım etmene *izin verirdim*. Çocuğa ilacını bile içirmedin."

Ve bu kilometrelerce sürdü. Sen böyle yapsaydın, ben de şöyle yapardım. Sokak levhası yol ver diyordu ama kesinlikle vermedim. Bir sonraki dur dedi ama duramadım. Baban da duramadı. İkimiz birden, sen yokmuşçasına, orada atışıp durduk. Bir arabanın içinde kapalı olduğunda kocamın kişiliği en yoğunlaşmış halini alır. Ve ben de onun yanında kemerle bağlanmış vaziyetteyken, kişiliğimin en yoğunlaşmış haline bürünürüm. Yazık ki ikimizin de en yoğunlaşmış halleri en berbat kişiliğimizmiş.

Yol iki şeride bölünmüştü. Kocam dış taraftaki şeride geçti ve öndeki sürücüye ön farlarını yakıp söndürdü. Sürücü kenara çekilmeyince bir hamlede iç taraftaki şeride geçerek bu yolla arabanın önüne geçmiş ya da onu arkada bırakmış oldu. Öne geçer geçmez

de bir hamlede tekrar dış taraftaki şeride geçti. "Zaman kazanıyoruz" diye görüş belirtti.

Yepyeni bir Range Rover belirdi yolda. Belki de Land Rover'dı. Aradaki fark hayati önemdeydi ya bir türlü aklımda tutamam. Bunlardan biri tam bir alçaklık timsalidir Hakikat Direksiyonunun hükmünce.

İlerideki trafik ışıkları kırmızıya dönmüştü. Makyaj aynasını indirdim ve rimelimin kapağını açtım.

Kocam SUV'nin yanında durdu. Araba bizden yüksekti, o kadar yüksekti ki, yan camdan baktığımda tek görebildiğim arabanın kapısıydı. "Işıklar değişince haber ver" dedim, rimeli kirpiklerimin arasından geçirirken.

İki erkek trafik ışıklarında durunca tek bir kazanan olabilir. "Değişti" dedi kocam ve aniden tam gaz fırlayarak beni geriye fırlattı. SUV bize yetişti ve şehir içi yolda, otoyol hızıyla yan yana gitmeye başladık.

Bu beyaz tank birkaç santim solumda dururken, ayağımı fren olması gereken yere bastırıp "Senin karınım ben! Senin karınım ben!" diye bağırırken buldum kendimi. İki araba senkronize yüzücüler gibi –yahut senkronize alçaklar gibi– birbirine kilitlenmiş durumda bir dönel kavşağa girdik. Şarap şişesi önce koltuğumun altında, kavşağın çıkışında da diğer tarafta tangırdadı. "*Senin karınım ben!*" İleride sağa dönen bir araba yolumuzu tıkayana kadar yan yana yarıştık. Kocam bizi SUV'nin sıkı sıkıya arkasına yerleştirecek şekilde direksiyonu iç taraftaki şeride doğru kırmadan önce sıkı bir fren yaptı. SUV'nin bagaj kapağı ön camımızda şaha kalkmış durumdaydı. Kendimi korumak için kollarımı kaldırırken "Ihh!" diye bağırdım korkuyla.

Kocam SUV'nin hızlanıp uzaklaşmasına izin verdi ve elini elimin üstüne koydu. "Özür dilerim."

"Ellerini direksiyondan kaldırma."

Elini tekrar direksiyona koydu. "Özür dilerim" dedi yine.

Arkaya dönüp sana baktım. Kaygılı gözlerle bana baktın. Emzik emen bir Süpermen. Seninle ilgili her şey içimde ağlama isteği uyandırıyor.

• • •

Otoyol. Endüstriyel binalar, park alanları, enerji nakil hatları. Hiçbir şey tanıdık değildi, ne dışarıdaki manzara ne de yanımdaki adam. Ve çok açıktı ki ben de onun için yabancıydım. Önceden anladığımın da ötesinde. Ben senin karınım diye çığlık çığlığa bağırırken bulmuştum kendimi. Bununla kastettiğim de şuydu: Şu SUV'deki adam var ya? O adamı tanımıyorsun. O adamla birlikte yaşamıyorsun. Yemeklerini pişiren ya da giysilerini yıkayan ya da çocuğunu büyüten o adam değil. Yatağını o adam paylaşmıyor. O adamı yolda görsen tanımazsın. Bilemezsin, o adam bir adam bile değildir belki. O adam bir kadın bile olabilir. Ya da torpido gözünde silahı olan bir uyuşturucu kaçakçısı. O adamla, yalnızca özel olarak nitelendirilebilecek bir ilişkiye neden girdin? Ailene zarar vermek pahasına?.. Dikkatim araba sakinleri üzerinde odaklanmıştı, özellikle de arkada oturan üzerinde, tıpkı küçücük bir odayı başka yerlere dönüştüren metafizik sevgililer gibi. Kocamın dünyasında buna eş bir ayarlama gerçekleşmemişti. Aslında onun dünyası büyük ölçüde bizi dışlıyordu. Bir gece önce söylediği şeylerden biri de değiştin sen, idi. Sorun, onun değişmemesiydi.

Elimi cama koydum. Kaderci bildirimler üstüme üstüme geliyordu.

Kaybedecek bir şeyimiz kalmamıştı. Zaten kaybetmiştik.

Bizim burada olduğumuzu fark etmiyor bile. Gittiğimizi de fark etmeyecektir.

Temel bir düzeyde, biz zaten gitmiş bulunuyoruz.

Yüreğimde barındırdığım özel düşünceler bunlardı.

Kutsal Cuma günü, bir adam, karısıyla pis bir kavga ettikten sonra işten eve geç gelir. Pis, pis, pis, şimdiye kadar yaptıkları en kötü kavgadır bu. Birbirlerini tanımazlar bile. Derinliğine inilmemiş nefret birikimleri. Kadın bütün gün adamın telefonlarına cevap vermemiş. Kadın adama vurduktan sonra adamın söyledikleri. Vay vay vay. Adamın, söylediklerini kastetmediğini kadın biliyor, değil mi ama? Paskalya tatili gelmiş. Seyahate çıkacaklardı ama adam işe gitti. Onun yerine yarın otele gitseler nasıl olur? Ev karanlık. Araba ortalarda görünmüyor. Adam ilgilenecek olsa, başka şeyler de yok ortada. Adam holün ışığını yakıyor, koridoru yürüyor. Anakucağı eğri büğrü olmuş. Birisi üstünde zıplamış gibi görünüyor. İçindeki korku yükselirken oturma odası kapısını itip açıyor. Kadın ateşin önünde, bebeğiyle birlikte yerde oturuyor. Rahatlama ama aynı

zamanda telaş. Niçin karanlıkta büzülmüş oturuyor? Adam ışığı yakıyor ve parlak ışık kadının gözünü kamaştırıyor, o yüzden adam ışığı tekrar söndürüyor ama adam görmüş, kadının yüzünü görmüş. Göz kalemi, rimeli, ne diyorlarsa işte, yanaklarına siyah çizgiler şeklinde akmış. *Batman*'deki Joker gibi, diye düşünüyor adam ama bunu yüksek sesle söylememeyi başarıyor. Kadına yaklaşıyor ve ateşin ışığında kadının yüzüne dikkatle bakıyor. Bu kan mı? Tanrım, yüzüne ne oldu? Oradaki bugünkü acılar ve ıstırap. Çocuklarında çizik yok. Şuna bak, ah Tanrım, kusursuz. Anneyle bebeği aynı güzergâhı izlemedi, o gün. Adam kadına iyi olup olmadığını soruyor. Kadın iyi olduğunu söylüyor. Her şeyin *iyi* olduğunu söylüyor, onun acil durum sözcüğü. Ve adam diyor ki, Ah, harika, bu muazzam işte, hırkan tersyüz olmuş, şapşal, akşam yemeğinde ne var?

Sanki: Hadi, anlıyorsun ya? *Hadisene.*

"Neydi o?" diye sordu kocam.

Dönüp ona baktım. "Bir şey değil."

Sonunda otoyoldan çıktık ve bir yanında yüksek taş duvar olan yola girdik. Duvarın arkasında ne vardı? Hastane mi? Okul mu? Çocukları sevgiden uzağa kilitleyen o kurumlardan biri mi? Ya da perişan annelerini. Şu gelen virajı görüyor musun?" dedi kocam. Bir keresinde o virajı saatte 160 kilometreden fazla hızla aldım. Pedalı dibine kadar bastım." Anısına gülümsedi. Hayatının parlak zamanlarında. DNA'sını iletebilecek kadar yaşaması mucizeydi.

Ben sesimi çıkarmayınca, "Pek sessizleştin" dedi.

Arka koltuğa göz attım. Uyuyup kalmıştın. "Sana ne diyeceğimi bilmiyorum, artık."

"Bu kulağa pek hoş gelmiyor."

"Pek hoş değil zaten."

Bir zamanlar evde onun peşinden dolaşırdım. Sen kollarımda minicik bir bebektin ve ben bir yangın çıksa ve sadece birimizi kurtarabilecek olsa hangimizi kurtaracağını bilmek isterdim. Cevabı, ikinizi de kurtarırım olurdu. "Hayır," diye düzeltirdim onu, çünkü baştaki önermeyi anlamıyordu, "sadece birimizi kurtarabileceksin ve bu bebeğimiz olmalı. Eğer ben tek birimizi kurtarabilecek olsam," dedim ona, "bu bebeğimiz olmak zorunda ve senin de onu kurtarman gerekir."

"Ben ikinizi de kurtarırdım" diye tekrar etti. "Bu soruyu beğenmedim."

Soruyu ben de beğenmemiştim, çünkü kocamı geride, yangında bırakacaktım, ah onu yanmaya bırakacaktım, zavallı aşkımı yanmaya bırakacaktım ve gerekiyorsa kendimi de onunla birlikte yanmaya bırakacaktım.

Şimdi görüyorum ki, benim sorum soru değildi; senin gelmenle birlikte mecburi ama acımasız yer değişikliğini kabul etmekti. Bunlar madde işaretleri, Denizci. Bu akşam yorgunum ve sen küçükken her şey maddelerden, noktalardan ibaretti, iddialar ve haklı olmak, bunun buralara varacağını kim bilebilirdi ki? Ben de baban da, bir aile kurarken ikimiz de fevkalade iyi niyetliydik. Sevgimiz vardı, ah ne çok sevgi. Bu sevgiyi paylaşmak istedik. Onu ifade etmek istedik, görünsün istedik, bu bolluğumuz. Sevgimiz aşıyor, taşıyordu. Ve sonra onu döktük gitti. Annenin babanın ne kadar mutlu olduğunu hiç bilemeyeceksin. Şu savaşkan çiftlerden birini oluşturduk işte. Yukarı bakıp mavi göğü aşarak geçen uçağı gördüm ve ona binmiş olmak istedim. Nereye gittiğine aldırmıyordum. Uçak buralardan uzağa gidiyordu. Ben de oralara gitmek istedim.

Kocam taş duvarlı yolu bıraktı ve bir kilisenin, küçük bir mezarlığın yanından sürdü gitti, yanında için için kaynamakta olan düşmanlıktan haberi yoktu. Senin arabaların gibi ama daha büyükleri ve tehlikelileriyle o da araba yarışı oynuyordu. Gerçek tehdidin nerede olduğunu anlamıyordu. Diğer sürücülerde değil, kendi arabasındaki yolcuda. O sırada ona karşı bir acımayla doldum, taştım. "Araba sürerken senden hoşlanmıyorum" diyerek onu uyarmanın bir yolunu bulmaya çalıştım.

"Ama geç kalmıştık. En azından şimdi daha az geç kalmış durumdayız." Sanki bir sorunu çözmüş gibi, pek neşeliydi. Daha büyük bir sorunun varlığından habersizdi anlaşılan.

"Yok, senden *gerçekten* hoşlanmıyorum demek istiyorum. Araba kullanırken senden ne kadar hoşlanmadığımı anlamıyorsun, bence."

Ağaçlar, bir sıra dükkân. Bir topa tekme savuran çocuklar.

"Anlasan, bu şekilde sürmezdin arabayı" diye de ekledim ama söylediklerim ona ulaşmıyordu. Senin hâlâ uyuklamakta olup olmadığını kontrol ettim. "Oğlanın birkaç haftalık olduğu ve senin üşütmüş olduğun zamanı hatırlıyor musun? Bana çorba isteyen bir mesaj göndermiştin ve ben senden nefret etmiştim. Ben alt katta ağlıyordum, kanamam devam ediyordu, bir yandan da süt veriyordum ve senden o mesajı aldığımda senden nefret ettim."

"Neden nefret ettin benden? Grip olmuştum."

"Sen üşütmüştün. Ben ameliyat geçirmiştim."

"Bunu neden tartışma konusu yapıyorsun şimdi?"

"Açıklıyorum."

"Neyi açıklıyorsun?"

"Senden nefret etmenin ne kadar kolay olduğunu. Belki sadece kızgınlıktı ama nefret gibi gelmişti bana."

"Nefret çok ağır bir sözcük. Senin benden nefret etmenden nefret ederdim. Daha önce seni korkuttuğum için özür dilerim."

"Sorun yalnız araba kullanman değil, her şey. Beni nasıl terk ettiğin."

"Seni terk etmedim. Seni asla terk etmem."

"Sana burada bir şey anlatmaya çalışıyorum. Sana karşı eskiden duyduğum sevgi adına seni uyarıyorum."

"Eskiden mi?"

"Seni hâlâ seviyorum."

"Hâlâ mı?"

"Beni hâlâ seviyor musun?"

"Tabii. Seni sevmekten hiç vazgeçmedim ki. Asla vazgeçemezdim. Nasıl böyle bir soru sorarsın?"

Yine sağa saptı. Vaktimiz kalmamıştı. "Bu nereye varacak?"

"Dundrum'a."

"Evliliğimiz diyorum. Nereye varacak?"

"Ne demek istiyorsun? Daha yeni terfi aldım."

"Terfi etmemen mümkün müydü?

"Tebrik ederim mi demek istedin?"

"Hayır, diyorum ki, daima ofiste olduğuna göre nasıl olur da terfi almayabilirdin? Bütün yemekleri pişiren, temizliği yapan ve çocuğunu büyüten bir karın var. Çoraplarını eşleştiriyor, dişçi randevularını alıyor. Bütün bu boktan şeyleri düzene koyuyor" dedim ön cama yapıştırılarak sergilenen bütün sigorta ve vergi künyelerine elimle vurarak. "Benimse kendi mesleğimi yapmama vaktim yok ama sen, eskiden eşitken, daha baba olmadan önce sahip olduğundan daha fazla vakte sahipsin mesleğini yapmak için."

"Eşitiz. Biz bir takımız."

"Takım makım değiliz. Orada su soğutucusunun etrafında durup kendinizi karılarıyla ilgilenen kocalar gibi hissetmek için karı-

larınızın doğum sonrası depresyonunu tartışan sizler. Tek yapmanız gereken yardım etmek. Ama bunu yapacağınıza, geç saatlere kadar çalışıyorsunuz. Tüm bebeklerin uykuya yatmış olduğundan emin olana kadar ofiste kalıyorsunuz. Sonra da ne kadar çok çalıştığınız konusunda birbirinizi tebrik ediyorsunuz. Patronlarınız, aile sorumluluklarından kaçındığınız için sizi terfi ettirirken karılarınızın meslek hayatları yok olup gidiyor çünkü birisi kucağında bebekle bırakılıyor. Dahası çocuğumuz büyüyüp benim dırdırcı olduğumu düşünecek, tıpkı benim annemin dırdırcı olduğunu düşündüğüm gibi, çünkü anneler seslerini kesse ve durmadan karşı çıkmadan her şeyi yapsa işler ne kadar da kolay olurdu."

"Haksızlık ediyorsun."

"Ne anlamı var?" diye ona aldırmadan devam ettim. "Bu kadar mutsuzsam, ne anlamı var?"

"Mutsuz musun?"

"Evet! Sen değil misin?"

"Hayır. Ben çok mutluyum."

"Eh, tabii mutlusun. Kazandın."

"Senin de mutlu olmanı istiyorum. Annemden yardım etmesini isteyebilirim."

"Sen neden yardım edemiyorsun? Neden çocuk bakımı görevi tamamen benim üstümde? Her şey ne zaman bu kadar berbat hale geldi?"

"Bu sorular da ne? Nereden geliyor bu sorular? Neler olduğunu anlamıyorum." Telaşla bana bir göz attı. "Bir şey mi oluyor? Başımız belada mı? Söyle bana."

"Yeşil kamyonet" diye ilan ettin, birdenbire.

"Aferin sana" diye ikimiz birlikte atıldık.

• • •

Arabayı araba yoluna çekti, motoru kapattı, başparmağını yalayıp kaşımı ovaladı. "Rimel," dedi, "pardon." Sonra elimi ellerine aldı. "Seni seviyorum."

Karşılık vermemi bekledi ama ona bakarak öylece oturdum. O ve sen ne kadar birbirinize benziyorsunuz, bazen korkuyorum. O zaman arkadaşımı düşündüm. Arkadaşımın kocam olmasını istemiyordum. Kocamın arkadaşım olmasını istiyordum.

Ön kapı açıldı. Annesi dışarı çıktı. Şu kocamın direksiyonunun ucunda evreni idare eden adamdan küçümsenen bir yavrucağa dönmesi bir saniye sürmüyor. Özellikle de şu kadının küçümsenen çocuğu ama. Kadın araba yolundan aşağı ilerledi, gözleri parlayarak çocuğuna baktı ve kollarını ardına kadar açtı. "Hayatım!" diye bağırdı.

YEDİ

Monitördeki elektronik çığlığın beni yataktan dışarı fırlattı. Gece lambasını devirince kocamın tarafından *Tanrım* sesi geldi. Koşma kararı vermiş değildim – bu kendiliğinden olan bir şeydi. "Tamam" diye bağırdım, sendeleyerek karanlığın içinden geçerken. "Tamam, canım, geliyorum."

Omzuma bir darbe. Kapının kasası, darbe karşılığı benden bir küfür yerken beni yolumdan çıkarıyor.

Son birkaç aydır gece boyu uyuyordun ama işte, şimdi yatağın parmaklıklarına sarılmış feryat ediyordun. Sese duyarlı bütün cihazlar çalışır durumdaydı – yıldız projektör, ninni makinesi, şu şarkı söyleyen yeşil köpek. Afacan hortlak girmiş gibi oda fırıl fırıl dönüyordu. Beni görünce daha üst perdeden feryat ettin.

"Şunun sesini kes!" diye bağırdı kocam yatak odasından.

"O bir *çocuk!*" diye ben de ona bağırdım.

"Monitörü! Kapat!"

Fırıl fırıl dönen odaya çepeçevre göz attım. Sen, beyin dalgalarını karmakarışık eden bir tizlikte çığlık atıyordun. Monitör neredeydi? Yıldız makinenin ışıldakları peluş oyuncakların boş bakan yüzlerinin üstünden sıyırdı geçti. "Bulamıyorum!"

"Fişi çek!"

"Sen çek!" Kendimi tebrik ettim. Monitör zaten onun yanındaki fişe de takılıydı.

Dikkatimi sana verdim. "Şimdi." Keskin bir pis koku. Hiç böyle kokmamıştın daha önce. Kolların boynuma doğru uzanırken benim kollarım da senin kaburgalarının üstünde birleşti. Derken küçük bedenin benim bedenime tırmanmaya başladı ve yine o şeyimizi yapmaya başladık, fotonlarımızı ya da protonlarımızı alıp veriyor, kafamızı buluyorduk.

Tenin tenimin üstünde fırın gibiydi. Ninni makinesini kapattım ve şarkı söyleyen köpeğin melodisiyle sallandık. "Aman, aman" diye kederle mırıldandım, elimi alnına koyup. "Ah, aman aman."

Tulumunun boyun kısmı ıslaktı. Kokladım. Kokunun kaynağı oydu. Asitli salya kokuşmuştu. Aslında bütün önün nemliydi. Yine diş çıkarıyordun.

"Aman aman. Hadi üstünü değiştirelim."

Seni banyoya taşıdım ve ışığı yaktım. İrkildin ve yine ağlamaya başladın. Yanakların kıpkırmızı kabarık döküntülerle alacalanmıştı. Yatak odasından, "Kapıyı kapat! Sabah erkenciyim!"

Banyo kapısını vurup gürültüyle kapattım çünkü o zamanlar meramımı böyle güzel anlatıyordum. Meramını anlatmak için alçağın teki olmak gerekmez. Gerçi işine yarayabilir. Kapının vurması daha fazla ağlamana sebep oldu. "Ah, zavallı sevgilim, gel ateşine bakalım." Seni alt değiştirme masasına koymaya çalıştığımda kaynayan bir kazana indiriyormuşum gibi, kolların ve bacakların bana daha sıkı dolandı.

Termometreyi çıkardım ve seni kalçamın üstünde tutarken yapabileceğim kadar iyi bir şekilde başlığını kulağına soktum. *Bip bip bip*: ateş uyarısı. 39.1. Ne kadar kötü sayılırdı bu? İnternette bakmam lazımdı. Telefonum kızgın ayının inindeydi. Dereceyi diğer kulağına sokmaya çalışırken beni ittin. *Bip bip bip*. 38.9. Boştaki elimle Calpol kutusunun kapağına bir fiske vurup açtım. Ölçü kabı içinde değildi. Bulaşık makinesindeydi.

Cesaretimizi toplayıp üst katın sahanlığına çıktığımızda "Şşşt!" dedim, "Babişi uyandırmak istemeyiz, değil mi?" Ama anlaşılan istiyormuşuz ki bizimki layıkıyla arka ayakları üzerinde dikildiği gibi yatak odası kapısını kapadı. Merdivenlerden aşağı yolumuzu bulduk. Karanlık seni yatıştırdı, ya da belki ürküttü çünkü sessizleştin. Evi hiç bu şekilde görmemiştin: Şöminedeki ateş sönmüş, masa lambaları söndürülmüş. Tavan lambalarını açtığımda etraf yavan göründü. Hiçbir gece kulübünü ışıkları yanarken gördün mü? Çünkü bizim ev de öyle görünüyordu: Hiç görmediğin bir yer gibi. Bu büyük bir dümendir, Denizci. Sıcaklık ve rahatlık, göz alıcılık, genel olarak atmosfer... hepsi yalnızca ışık hilesidir. Ustalaşman gereken bir hile.

Bulaşık makinesi programını daha bitirmemişti. Yani saat sandığım kadar geç değildi. Mutfaktaki saate baktım ama saatin kendisinden başka pek bir şey idrak edemedim.

Seni kucağımdan bırakmak istedim ama yeniden sızlanmaya başlayıp sıcak bir top mermisi gibi alnını boyun boşluğuma sokarak

bana daha sıkı tutundun. Bir elimle seni kendime bastırırken diğer elimle bulaşık makinesinin kapağını aşağı çektim. Makine sustu ve onunla birlikte gözyaşların da. Bulaşık makinesinin önde bir penceresi vardı ve içinde ne olup bittiğini görebiliyordun ama ya bulaşık makinesinin iç işleyişi? Fırsat çıktı mı, değerlendirmesini iyi bilirdin. *Puff* diye etkileyici bir buhar salınımı dağıldıktan sonra, deniz yatağından vinçle çekilen bir gemi parçası gibi üstünden sular sızan madeni bir ağız ortaya çıktı. Daha iyi görmek için boynumu bıraktın.

Makinenin alt gözünü çekip çatal-bıçak kutusunu çıkardım, elimle ilaç ölçeğini arandım. "Emmik!" diye bağırarak emziğine doğru atladın. Sen emziği ağzına atamadan ben araya girdim.

"Pis. Kaka."

Fırından yükselen bir patlama gibi bir feryat.

"Tanrım, tamam." Sararmış emzik memesinde oluşmuş bir boşlukta bulaşık makinesi sıvısı toplanmıştı. Bunu, şarap servisi yapan bir garson gibi bana sundun.

Tekrar yukarı, alt değiştirme masasına. Tanrım tenindeki o döküntüler. Calpol'a uzandım.

Ölçü? Aşağıda bırakmıştım. "Kahretsin!"

"Kahretsin" dedin.

"Öyle denmez."

"Kahretsin" dedin. Aşağı, mutfağa indiğimde başımı neden yine bulaşık makinesine soktuğuma dair en ufak bir fikrim yoktu. Çatal-bıçak kutusuyla ilgili bir şey miydi? Birkaç çatal bıçak sadece. Gözlerimi kapadım ve zihnimi bir olta gibi ortaya atarak karanlığı taradım. "Neden burada duruyorum?" diye sordum kendime yüksek sesle. "Buraya neden geldim?"

Mor. "Calpol ölçüsü!" Bulaşık damlalığının üstündeydi. Çekip aldım ve seni tekrar merdivenlerden yukarı taşıdım. Ah, emziği dişlerinin arasında puro gibi sıkıca zapt ederek hıçkıran, zavallı, inleyen bir varlıktın.

Şurubu ölçü damlalığa çekmek için iki elime birden ihtiyacım vardı ama sen kucağımdan inmeyi reddediyordun. Bu yüzden poponu alt değiştirme masasına koydum ve kolların hâlâ boynuma dolanmış durumdayken, kollarımı arkandan dolaştırıp damlalığa şurubu çektim. Emziği ağzından çekip oluşan boşluğa damlalığı sokuşturdum ve içindekini boşalttım. Beni itmek için boynumu

bıraktın. "Aferin, oğlum" diye cesaretlendirdim seni, şurubun geçişini kolaylaştırmak için sırtını sıvazlarken. Yapışkan sıvı, taşan süt gibi dudaklarına yayıldı. Havluyu yakaladım.

Damlalığı tekrar doldurdum ve bir kez daha denedim, sonuç aynı; tek farkla ki, bu sefer sıvıyı şiddetli bir şekilde fışkırttın. Bu sefer senin yüzünü değil, kendi yüzümü silmem gerekti. Derken saçların ateşten nemli, yanakların kıpkırmızı lekelerle dolu, orada umutsuz ve yapayalnız oturarak ağlamaya başladın. Yanaklarından aşağı sıcak, yapışkan gözyaşları ve soğuk yapışkan şurup süzülüyordu. Kıpkırmızı ve şiş dudakların her zamankinden de güzeldi.

"Galiba yeni bir diş görüyorum!" diye bağırdım, çocuk televizyonu spikeri sesimle. "Bir bakabilir miyim? İşaretparmağımı arkadaki azı dişlerinin üzerinde gezdirdim. Parmağımı kuvvetle ısırdın ve ben acıyla bağırdım. Bunun üstüne korkuyla gözlerini kırpıştırıp avazın çıktığı kadar çığlık attın. Artık mümkün değildi. Sana ilaç verip tedavi etmek için yapılacak her türlü yeni girişim en büyük dirençle karşılanacaktı. Tekrar ateşine bakmaya çalıştım ama beni tokatla uzaklaştırdın.

Kocamın, içselleştirdiğim sesi bana talimat veriyordu: Bir yolunu bulup içir şu ilacı artık. Çocuk olan o. Sen ise yetişkinsin. İçir şunu, yeter. Tanrım.

"İlacı içmelisin" diye açıkladım, sana olduğu kadar kendime de. "Başka çare yok. Bunun yapılması lazım. O zaman, hadi benim için tatlı bir çocuk ol, tamam mı? Lütfen tatlı bir çocuk ol?"

Kocamın, teröristlerle pazarlık etmeyiz dediğini duydum. Kumanda merkezindeki general olmak siperdeki asker olmaktan ne kadar da daha kolay. Bu noktayı kuvvetlice belirtemiyor olmam önemli bir nokta olmadığı anlamına gelmez, Denizci.

Bu sefer farklı bir kutu aldım elime, bu sefer, Nurofen. "Bak, bu nefis portakallı olan!" Damlalığı doldurdum ve şurubu ağzına boşalttım. Şurubu önünden aşağı çıkarttın.

Bebeğinin ateşi var, diye belirtti kocam. Bebeğine ilaç ver. Bu ne kadar zor olabilir?

Tekrar ilaç dolabına. Bir torbacık içinde homeopatik diş çıkarma kristalleri vardı. Kocam bunlar zırva demişti. Sen akıllı bir kadınsın. Senin de bu aşırı pahalı zırvalara kandığına inanamıyorum. Ben de inanamamıştım. Zırva olduklarını biliyordum. Ama aslında başka bir şey satın alıyordum: Son bir çare, başvurulmadık

çare kalmasın, bu aşamada her şeyi denerim, ne pahasına olursa olsun, tek istediğim gözyaşlarının dinmesi. Kristalleri ağzına serpiştirdim, sen de tatlarını almak için ağlamayı kestin. Sırf şeker, pahalı şeker, diye içini çekmişti baban, başını sallayarak. Çünkü cephenin ön sırasında olan o değildi. İnsanlar seanslara katılıyor, Denizci, o raddede umutsuzsa. İnsanın davranışlarını belirleyen mantık değil, ihtiyaçtır.

Kristaller eriyince sen yine hıçkırmaya başladın. Kızarıklık yayılıyordu ve sen yardım isteyen bakışlarla bana bakıp ağlıyordun.

İlaç dolabını karıştırdım ve tamamen unutmuş olduğum bir kutu bebekler için parasetamol fitili buldum. Bezini çıkartırken nefesim kesildi. Zavallı poponun derisi soyuluyordu. Ki bu iç organlarının yandığını, yanaklarının yandığını, başının yandığını ve diş köklerinin yandığını gösteriyordu. Her yerin yanıyordu ama ilacı içmiyordun.

Her şeyi daha iyi hale getirecek olan basit bir önlemi almayı reddediyor, bunun yerine işleri kendin için daha zor bir hale getiriyordun. Gerçekten de benim oğlumsun.

İnce, beyaz mermiyi içine sokarken özür diledim ve sen ciyak ciyak itiraz ettin. Salyaların tulumunu ıpıslak yapmış, ıslaklık atletine de geçmişti. Islak pamuklu kumaşı bedeninden ayırdım ve göğsünün benek benek kabarcıklı döküntülerle dolu olduğunu gördüm. Bunlar bu sabah orada değildi. Yatmadan önce de orada değildi. Temiz bir bez bağladım, sonra saçımı, başından ayak parmaklarına kadar yavaş yavaş dolaştırarak çıplak teninde gezdirdim. Ellerini saçlarımı tutmak için kaldırırken hıçkırıklar kesildi. Saçlarıma yapışmadın, yalnızca parmaklarını hafifçe arasından geçirdin. Saçlarımı ileri geri gezdirmeye devam ettim, ta ki ikimiz de yatışana kadar. Sonra sana temiz bir atlet giydirdim ve kucağıma aldım. Yanakların hâlâ sıcaktı ama en sonunda gözyaşların son bulmuştu.

Sonra gözyaşları tekrar boşaldı ve gözyaşlarıyla birlikte bir de koku. Saçımı topladım ve çıtçıtlarını açtım. İshal. Sana en son fitil uyguladığım zaman olanların tam olarak aynı. Zaten tam da bu yüzden sana fitil uygulamaktan vazgeçmiştim. Bowie'nin bir şarkısı vardı, *Always Crashing in the Same Car*. Aynı hatayı yapıp duran bir adam hakkında. Fitil uygulayarak ishali tetiklemek gibi ama şarkı destansı bir şey hakkındaydı, muazzam bir duygu hakkında. Anneliğin sana David Bowie'yi anlatmakla, dünyayı açan bir anahtar

gibi bilgimi aktarmakla ilgili olacağını düşünmüştüm. Fitil sana faydası olacak kadar uzun süre kalmamıştı içinde. Özür dilerim, özür dilerim, özür dilerim diye mırıldandım seni temizlerken. Islak mendil tenini acıtıyordu.

Çok sıcaktın, bu nedenle seni giydirmedim. Sırf bezinle çok tatlı görünüyordun ama çektiğin acı seni şaşkına çevirmiş ve yormuştu. Yine ateşine baktım. 40.2. Kritik an. Ölçü damlalığa Nurofen şurup çektim ve başının arka tarafını avucumun içine aldım. "Özür dilerim, çaresiz bunu yutmak zorundasın. O kadar." Damlalığı ağzının kenarına sokuşturdum ve içeri fışkırttım.

Hava yolun kapanmış gibi nefesin tıkanarak sessizce kıvrandın. Panik içinde birbirimize baktık. "Ah, tatlım" dedim ve omuzlarını kavradım. Bedenini dolaşan bir dalgalanma oldu, sonra şurubu, keskin bir safrayla birlikte kustun. Bu senin her zamanki sütlü kusmuklarından değildi. Tel tel uzayan, yumurta beyazı gibi pıhtıları olan bir şeydi ve arkası kesilmiyor, devam ediyordu, ta ki burnundan bile fışkırana kadar. Başını yukarı kaldırıp yalvarır gibi bana bakarak sızlandın. Cinayet silahı hâlâ elimdeydi. Hastalık belirtilerini internette aramam lazımdı. Ama telefonum hâlâ yatak odasındaydı.

Güvende olman için seni boş küvete bıraktım ve elimden geldiğince hızlı yatak odasına koştum. Kocam itiraz ederse, *kes sesini* diye böğürmeye hazırdım ama kocamın tek yaptığı başını yastıktan kaldırıp tekrar yastığa koymak oldu. Telefonumu şarjdan çıkardım ve geri dönünce seni feryatlar içinde ve daha fazla kusmuğa bulanmış durumda buldum.

Sen, küvetten çıkarmam için bana yalvarırken, *Yeni yürüme çağında kusan 40 derece ateşli bebek* yazdım Google'a. "Bir dakika bekleyiniz." Kusan bebeciklerinin ateşi 40'ı geçince ne yapmaları gerektiğini soran birçok annenin açtığı konuşma odaları göründü ama kesin bir teşhis yoktu. Yalnızca başka annelerin duygularını paylaşan anneler, yararlı önerilerde bulunan anneler. Anneler, anneler, anneler, ellerinden gelenin en iyisini yapmaya çalışan pembe bantlar. Tek temiz kalmış yerin olan başının tepesini öpmek için küvete eğildim. "Ah, zavallı sevgilim, gel seni bir toparlayalım." Üstündeki kusmuğu süngerle aldım, döşemedeki kusmuk birikintisini bezle sildim ve sana temiz pamuklular giydirdim. Ve sonra sen tertemiz oldun ve biz tekrar birbirimizin kolların-

daydık ve biraz zaman aldı ama sonunda hıçkırıkların yatıştı ve beni bağışladın.

"El fenerini yakalım mı?" diye sordum ve yüzün güldü. Telefonla ilgili her şey senin için olumlu bir gelişmeydi. Bir yandan sanki bütün bunlar büyük bir saçmalıkmış gibi ağzımı yüzümü buruştururken bir yandan da seni tekrar arkası üstü bez değiştirme masasına yatırdım ve senden ağzını açmanı istedim.

Ağzının arka tarafında, diş etlerinin kenarında bir tür su toplamış kabarcık vardı. Küçüktü, balık yumurtası gibi elastiki ve yarı saydamdı.

"Ah, zavallı sevgilim. Sorun nedir anladım." *Yeni yürüme yaşında diş eti apsisi* yazıp Google'da aradım. Telefon *Apse mi dediniz*? diye sordu.

İşte çığlığı o zaman attın. Fayans kaplı duvarlara çarpıp sekerek her açıdan bana ulaşan bir tondu seninki. Ne yapacağımı bilemeyerek bir yandan diğer yana döndüm. Apse patlamış mıydı? Bu kanı zehirler miydi? Ateşin sebebi bu muydu? Kan zehirlenmesi? "Uyumaya çalışıyorum" diye haykırdı baban yatak odasından.

Bu kadar korkunç olan, güçsüzlüktü. Gecenin yarısıydı ve çocuğum bir kriz yaşıyordu. Anlatıp da fikrini alacağım, merak etme, normaldir, endişelenecek bir şey yok diyecek kimse yoktu.

Sağlık sigortası doktor hattı.

Google'a telefon numarasını arattım. Sen de bu süre içinde bir yandan sızlanıyordun çünkü seninle ilgilenemiyordum.

Adımı söyleyince, hattın ucundaki kişi, "Mükemmel" dedi, sanki bir ad mükemmel olabilirmiş gibi. "Ve üyelik numaranız?"

Senin çığlıkların arasında, "Bilmiyorum" dedim.

Hastalığının belirtilerini saydım: Kusma, diyare, döküntüler, ateş, bir de azı dişi çıkıyor olabilecek bir yerde sert bombeli apsemsi bir *şey*. Evet, döküntü biraz kabarık, dedim telefondaki kadının sorusuna cevap olarak. Beyaza dönüyor mu diye görmek için döküntüyü parmaklarımla gerdim. Evet, beyaza dönüyor, diye doğruladım. Hayır, nefesi normal görünüyor. Evet, canlı görünüyor. Hayır, nöbet geçirmedi. Yani, kusmadan önce biraz kasıldı gibi. Kasıldı, diye tekrar etti kadın. Birinin bana çocuğumun durumunun korkutucu olmadığını söylemesine ihtiyacım vardı. Ya kötü bir şeyse. Neler duyuyoruz, Denizci, çok acıklı hikâyeler duyuyoruz.

Kadın bana seni serin tutmamı ve su içirmemi önerdi. Eh, parasetamol vermemi de önerdi ama ben acı acı güldüm. Bir an gelir de bedenin gevşer, tepki vermezsen, derhal acile gitmem gerekiyordu. Bir saat sonra bir doktorun bana telefon edeceğini belirtti. Halbuki ben onu doktor sanmıştım.

Termometreyi elime aldım ama o zamana kadar sen artık bıkmış usanmıştın. Alev alev yandığını anlamak için termometreye ihtiyacım yoktu zaten. Seni kucağıma alıp sahanlığa çıkardım. Merdivenlerin yarısına kadar inmiştim ki yatak odası kapısı açıldı. Sen sızlanıp dururken "Lütfen," dedi kocam. "Yarın önemli bir gün benim için. Çocuk iyi mi?"

"*Çok* iyi."

Kocam başını salladı ve kapıyı kapadı ve o an ona hayatımda kimseye kızmadığım kadar kızdım. Ve ona kızdığım için kızdım çünkü bütün özgürlük ona, bütün kızgınlık bana düşünceye kadar hiç kızgın bir insan olmamıştım. Onun önünde büyük bir gün vardı ama benim günlerim hep küçük küçüktü. Bu sadece bir *diş çıkarma olayıydı* – erkeklerin uğraşmaya gerek duymadıkları durumları önemsiz göstermek için bilhassa kullandıkları bir küçümseme ifadesi.

"Hadi," dedim, "gidip sana soğuk bir içecek alalım."

Ama ah, sen soğuk bir içecek falan istemiyordun ki. Emziğini de istemiyordun. Alnında ıslak bir bez de istemiyordun bulaşık makinesinin içine göz atmayı da. Kucağımdan bırakılmayı istemiyordun ama kucağımda olmayı da istemiyordun. Nasıl da ağlıyordun. Nasıl da yanıyordun. Ah Tanrım, nasıl yanıyordun ve ah Tanrım nasıl da panik içindeydim, sanki yanıp tutuşman bir nihai miktara erişecekti de tamamen yanıp bitecektin ve elimde küçük bir öbek kül kalacaktı. Sen kucağımda ağlarken mutfağın içinde fırdolandım. Doktor telefon edinceye kadar tam bir saat.

Seni arabana koydum ve pijamamın üstüne bir palto geçirdim, ayağıma da spor ayakkabıları.

Karanlığa adımımızı atma cüretini gösterdiğimizde, adeta sorun ışıkmış gibi, seni yakan oymuş gibi, başına güneş geçmiş gibi –şu güneş başa nasıl geçiyorsa artık– ağlaman durdu. Senin bedeninden sorumlu oluncaya kadar insan bedeninde ne ölçüde sorunlar çıkabileceğinin farkında değildim.

Yolun başına doğru ilerlerken, sen ağırbaşlı ama iyice uyanıktın. Etrafta tek bir Tanrı'nın kulu yoktu. Ateş düşürücüleri yutturabil-

mek için televizyonu açmalıydım diye düşündüm, arabayı limana doğru iterken. Ya da eline telefonu vermeliydim. Ekran seni zombiye çeviriyordu. Eline bir ekran verdiğim takdirde bedenine iğneler bile saplayabilirdim. Yapabileceğim ne çok şey vardı. Bütün o şeylerle bir bebek el kitabını bile doldurabilirdim. Hiçbir erkeğin asla okuyamayacağı, yalnız annelerin, *hah, bu işe yarar* diye düşünecek olan yorgun, şaşkın annelerin okuyacağı ama biri yüzünüze karşı bağırırken sağlıklı düşünmek zor olduğundan, anında unutacağı bir el kitabı daha.

"Evet, öyle" dedim arabaya doğru. "Sağlıklı düşünmek çok zor." David Bowie'yi sana anlatan ben olmak istiyorum ama ben olamayacağım çünkü sağlıklı düşünmeyi başaramıyorum. Çok ileri bir tarihte değil, bir gün baban gazetesini bırakacak ve seni bir kenara çekecek, tıpkı babasının gazetesini bırakıp onu kenara çektiği gibi, yani bunu yapabildiği, gazetesinden başını kaldırabilmeye vakit bulduğu –hatta bir gazeteye sahip olabildiği– için, sonra da sana dünya görüşünü aktaracak. Ve ben o sırada ... bilmiyorum, yeni bir koli tuvalet kâğıdını depoluyor ya da internette *fırında tavuk artıklarıyla yapılacak yemek tariflerini* araştırıyor ya da küçük oğlan çocuklarına ait çorap teklerini yan yana getiriyor olacağım. Büyük erkek çorabı teklerini yan yana getiriyor da olacağım. Elimin içiyle alnını yokladım. Ateş biraz düşmüş gibiydi gerçekten. Yanaklarına dokundum. Kesin olarak daha az sıcaktı. Rahatlama.

Ve sessiz, öyle sessizdin ki düşünebiliyordum. Çığlıklarının bana neler ettiğini bilemezsin, Denizci. Onların bana neler ettiğini ben de bilemiyorum. Beynimi sarsıyor, kar küresindeki uçuşan parçacıklar gibi savuruyordu. Ama biz yürüdükçe, dönüp duran parçacıklar tekrar yeryüzüne inip bir tabaka oluşturdular ve yeni baştan bir anlam bütünlüğü elde ettiler, bir uyum, bir tersine patlama. Zihnim, adım adım, sokak sokak yumuşacık kendine döndü. Etrafımızdaki yüzeylere kondu, yerleşerek kargaşayı gizledi, kaosu yatıştırdı ve aslında dört bir yana dağılmasından önceki zihnimin manzarası olduğunu sandığım ve o kadar uzak kalmış olduğum için hemen hemen tanıyamadığım eski manzaranın aynı olan yeni bir manzaranın içinden geçerek arabanı ite ite yürüdüm. Kesilmiş bir kol ya da bacağın yeniden büyümesi gibi. Gittiğini düşündüğün –aslında uzun süredir onsuz zar zor, aksaya aksaya dolandığın için sahip olduğunu bile unutmuş olduğun– ama şimdi sana yeniden arma-

ğan edilince bütün bu süre boyunca eksikliğini hissettiğin şeyin; o değer, o cevher, o şey, o çıldırtıcı *şey* olduğunu fark ediyorsun.

Beni tanıdığını sanıyorsun. Beni nasıl tanıyabilirsin? Ben bu değilim ki.

Trafik olmamasına rağmen, yaya geçidinde düğmeye yetişmek için aniden öne atıldın. "Aferin sana!" diye bağırdım, bu iyileşme kanıtı üzerine. Arabayı iki tekerleğinin üstüne kaldırıp bir açı verdim ki kocaman düğmeye yetişebilesin. Ama yeterince kuvvetli basmadın, dolayısıyla ben basmaya giriştim. "Hayır, ben!" diye itiraz ettin, yine kendin basmak için benim elimi çekerken ama yine kuvvetli basamadın, onun için parmak izini alırmış gibi elini elime aldım, parmaklarını düğmeye bastırdım zira beraberinde küçük bir çocukla A'dan B'ye ulaşmak böyle zaman alıyor. Lambur lumbur yürürken annelerin bu kadar yavaş ve zahmetle hareket etmelerinin bir sebebi var. Arabayı tekrar dört tekerleğinin üzerine bıraktım ve bekledik. Işıklar önce sarıya sonra kırmızıya döndü ve görünmeyen trafik durdu. Yeşil adam ortaya çıktı ve yola koyulduk.

Karşıya geçip denizin önündeki duvara doğru ilerledik. Açık bir geceydi, çok güzel, çok durgun – hatırlamayacaksın. Sana mutlu bir çocukluk verip vermediğim kararını verecek olan denetmene göstermek üzere arşive atacağım bir fotoğraf çektim ama kapkara çıktı. O görüntünün senin zihninin bir kenarında depolandığını düşünmek istiyorum ama bir gün dönüşeceğin o erkeğe bu bilgiyi aktarasın diye. Şöyle düşünmek istiyorum: Hepsi orada duruyor, ya da hepsi değil de yalnızca iyi olanlar – pırıl pırıl yaz ortası yıldızları, dalgalara gümüş şavk veren ay, karanlık bir sonsuzluk halindeki ufuk, insanın önünde uzanan dünya. Yer ve yön duygusunun olmayışı benim ateşimi de düşürdü, Denizci, bambaşka tarzda bir ateşti benimkisi, bir düzeyde kalıtımla sana geçmeyeceğini umut ettiğim, bir başka düzeyde ise sana da geçmesi için dua ettiğim bir ateş, çünkü hayatı ilginç kılan bu ateş. Kendimi iyi hissettim, küçük Denizci. Kendim gibi hissettim. Sana şarkı söylemeye başladım, şarkı söylemeyi becerebildiğimden değil, beceremediğim halde.

O sırada aşağıdaki patikaya gelmiştik zaten, çünkü anlık bir hevesle arabayı çevirmiş, elektrik ışığı dünyasından kaçmıştım. Burası gece gelmeye asla cüret etmeyeceğim bir yerdi çünkü ana yoldan görünmüyordu, onun için de tek başına kadınlar için güvenli değildi, çünkü ... bilmene gerek yok. Ama saat gecenin ikisi

ya da üçüydü ve o saatte sokakta başka kim olabilirdi? Yalnızca başka ateşli çocukların anneleri. Kar kürelerine hapsolmuş, uyuyan şehirlerin içinden minicik bebek arabalarını iterek geçen mini minnacık kadınlar, etrafımızda şarapnel gibi çınlayarak dolaşan zihin parçaları.

Sen senin düşüncelerini düşünüyorsun, ben benimkileri. Düşündüm de anneni nesnel bir şekilde değerlendireceğin gün geldiğinde, onda kaderinin sınırlarını algılayacaksın. Eğer, her Tanrı'nın günü tek gördüğün, cümlelerini bitiremeyen ya da ıslak mendilleri yanına almayı unutmuş olan, yazdığı halde alışveriş listesindeki maddeleri almayı unutan çünkü alışveriş listesini yanına almayı unutan, yorgun, çok yorgun olan, bu yorgunluktan bıkmadan şikâyet ettiği için şikâyeti trafik gürültüsü gibi, arka planda, artık kimsenin duymadığı bir vızıltı haline gelen bir kadın ise, bu, kendinle ve ne olabileceğinle ilgili kavrayışını da aşağı çeker. Bu, her genç adamın yükselme azmini kısıtlardı, öyle değil mi? Görevim, gözünün önündeki yükünün altında ezilmiş şu kişinin aslında annen olmadığını göstermekle; benim gerçekte kim olduğumu sana göstererek gerçekte senin de kim olduğunu göstermekle yükümlü olduğumu açıklamaya mecbur etti beni. Bu dediğim akla yakın geliyor mu? O zaman mantıklı gelmişti bana. O gece yıldızların altında, deniz ve gökyüzünün baş döndürücü sınırsızlığıyla sarılmışken, zamanın içinde veya dışında bir cebe düşmüş durumdayken, ben ve çocuğum hariç herkes uyurken bu akla yakındı. İçine havuçlar ve bezelyeler tıkıştırmak için çok uğraşıyorum Denizci ama boğazından aşağı tıkmak istediğim daha pek çok şey var. İleride, cankurtaran kulübesinin korunaklı tarafında pusuya yatmış şekli fark ettiğimde düşünmekte olduğum düşünceler bunlardı.

Bir kadın karanlıkta yalnız başına kalınca başına gelen bir şey vardır – şimdi sana ayrıntısıyla anlatayım mı bunu? Sokağa çıkma yasağını açıklayayım mı? Kadınların karanlıkta nasıl av olduklarını? Kar kürelerinde esir alındıklarını. Üst düzey bir tetikte oluş varlığımızı harekete hazır hale getirir, çünkü bizim için vampirler gerçektir. Onlar gece av peşine düşerler ama yalnız kadın eti peşine. Dışarıda alçaktan da beter erkekler vardır. Ah, Denizci çok daha beter.

İşte onu, o *adamı* gördüğümde, orada, güvenli sokağımdan uzaktaydım, uzaktaydık ve derhal şeklinden tanıdım onu. Telefo-

numu çıkardım ve parmağımla dürtmeye başladım ama titreyen parmaklarım ekran koruyucunun kilidini açamadı. Karanlık çöktükten sonra dışarılarda gezecek kadar salak nasıl olabildim? Kim olduğumu sanıyordum? Erkek mi?

Telefondan başımı kaldırdım. Şekil, şekil bile değildi. Denizin ay ışığında ışıldamayan bir kısmıydı, bir boşluk, yansıma yapan yüzeyde bir delik ve Tanrım: Yaklaşıyordu.

Ekranı açtım ama telefon ikonu neredeydi telefon ikonu neredeydi telefon ikonu neredeydi? Mavi ışık yerimi belli etmişti. Şekil bir şeyi iterek ilerliyordu – bir el arabası mı? Alışveriş arabası mı? Telefon olmayı reddeden şu telefondaki ikonlar arasında gidip gelerek bastırıp durdum.

Şekille aramızda üç metre bile kalmayınca yolumun üstünde durdu.

Asker? Bu saatte dışarıda ne yapıyorsun, canına yandığımın?

Arkadaşım. Karanlığın içinden fışkıran sesi beni en berbat kâbusumdan kopardı aldı. Aslında sanki beni ondan kurtardı. Gözyaşları anında döküldü.

Oh, Tanrım. Bu sözler fısıltı gibi çıktı. Oh Tanrım beni öyle korkuttun ki. Nefes nefese bebek arabasının üstüne eğildim. Seni baltalı katil falan sandım.

Bebek arabalı bir baltalı katil mi?

Bebek arabasını ... şey sandım. Ne sandığımı bilmiyorum. Güldüm. Rahatlama. Delilik. İçimde kabaran korku şekil değiştirip şamataya dönüştü ve kendini yüksek perdeden gösterdi. Onu görmekten o kadar memnundum ki, Denizci. O kadar, o kadar memnundum ki. Arkadaşım, burada, ona en çok ihtiyacım olduğu zaman. Bu rahatlamanın da ötesinde, minnetin de ötesindeydi. Mutlaka yüzümden belli oluyordu.

Ama o yüzümü göremiyordu.

Tanrım, niyetim ... o gibi bir niyetim yoktu tabii. Çok üzgünüm, yani, asla korkutmak istememiştim, ah ah.

Yok, iyiyim. Korkuyu dağıtan bir çılgınca kahkaha daha. Telefonu bebek çantasına attım. Demek sen de gecenin yarısında buraya düştün?

Ha. Bir saattir yürüyorum. Benim kız bir türlü uyumuyor. Seninkine ne oldu?

Diş çıkarıyor. Yani, sorunun diş olduğunu sanıyorum. Ateşi

var. Karanlığa uzanıp elimi alnına koydum. Serindi. Arkadaşım da buradaydı. İşler yolundaydı.

Arkadaşım senin arabana dikkatle baktı. Merhaba, seni küçük fırlama. Görüyorum gözlerin faltaşı gibi.

Faltaşı gibi, diye onayladım.

Biz bebekken bizi alkolle uyuşturmazlar mıydı? diye merakla sordu. Biz neden bizim çocukları alkolle uyuşturmuyoruz?

Yanında var mı?

Yok.

İşte bu yüzden.

O sırada yürümeye başlamıştık zaten, arkadaşımla ben, zira o da dönmüş, benimle birlikte çekek yerine doğru yürüyordu. Deniz, gelgitle çekilmişti.

Yine de, dedim, böyle serin bir yaz gecesi kumsalda bir yudum içki iyi giderdi.

Arkadaşım içini çekti. Olmaz mıydı! Bir kerecik daha, anlıyor musun? Bir kerecik daha genç olmak.

Öyle bir özlemle konuşuyordu ki. Hımmm, diye hak verdim ona, zihin gözümde yemyeşil bir parıltıyla, kovulduğumuz güneşli Cennet.

Bizi öldürmeye çalıştıklarını hiç düşündün mü? diye sordu.

Düşündüm! Yavaş yavaş. Enerjimizi emerek.

Arkadaşım yine içini çekti. Ha, enerji, ne olduğunu hatırlıyorum.

Ben hatırlamıyorum. Bizim ufaklıkta ondan pek çok var, bende ise o kadar az ki. Gece saat on, ben ceset gibiyken o duvarlara tırmanıyor.

Okulda öğrendiğimiz şu formül neydi – enerji yaratılamaz ve yok edilemez miydi?

Yalnızca bir formdan diğerine aktarılır.

Bunu hatırladığına inanamıyorum.

Bak, ufaklık doğmadan önce olan şeyleri mükemmelen hatırlıyorum, dedim ona. Puslu olan, o doğduktan sonrakiler.

Çünkü anı oluşturmak için beynin enerjiye ihtiyacı vardır.

Ama onlar, gecenin ortasında bitkin kemiklerimizi oradan oraya taşımamıza yol açıyorlar. Halbuki hiç farkında olmadan, birdenbire bir sürü enerjimin olduğunu fark ettim. Aslında arkadaşım ortaya çıkalı başımın döndüğünü hissediyordum. Baksana, belki de bunu birlikte planladılar, diye tahminde bulundum. Çocuk parkında.

Belki de küçük saatlerini birlikte ayarladılar ve ikimizi de gecenin yarısında uyutmamaya karar verdiler. Bunun bir tezgâh olduğunu düşünüyor musun?

Neyin, bizi bir araya getirmelerinin mi?

Yani, aslında bizi öldürmelerini kastetmiştim.

Bizi bir araya getirmeleri. Sahiden bunu söylemiş miydi? Bundan sonra arkadaşım sessizleşti. İkimiz de sessizleştik. Elim, saç lastiğimi çekip çıkarmak için başıma gitti ve saçlarım sırtıma döküldü. Ağzı sıkı bir parçam özgürlüğüne kavuştu. Yeni olan eski günleri düşünüyordum – yaşlı, yorgun hissi taşıyanlar, bu içinde olduğumuz günler ama o zamanlar her şey yeniydi, her şey yumuşak, hassas, vaatkârdı, yıllar geçtikçe sızıp giden nitelikler. Zamanı gelince yeni günlerini en iyi nasıl yaşayacağın hakkında anlatacağım çok şey olacak, dinleyeceğini varsayıyorum. Dinlersen hayal kırıklığına uğrayacağım.

Arkadaşıma bakmayı göze almadım, sadece yanında yürüyüp onun boyunu posunu yanımda hissetmenin, bunun verdiği güvencenin keyfine vardım. O benim arkadaşımdı. Bir arkadaşa ihtiyacım vardı. Tanrı'nın her günü seninle ben olduğumuzda, Denizci, ayaklarımızı sürüyerek bir aşağı, bir yukarı devriye gezerken, bazen Yeryüzündeki son iki insanmışız gibi hissederdim. Çalışma ofisleriyle, ofis entrikalarıyla, kahvesi ve bana hiçbir şey ifade etmeyen isimleri olan iş arkadaşlarıyla uzak galaksisindeki dünyasından babanı çağırır konuşurdum. Sesi pek dikkati dağılmış, pek uzak gelirdi, yanlış yerlerde *hmmm* veya *tamam* diye mırıldanırdı, çünkü ya e-postalara cevap yazıyor, belgeleri gözden geçiriyor veya az önce içeri giren birine *şimdi geliyorum* diye işaret ediyor olurdu. En kötüsü soğuk günlerdi. Sana bir kez daha hatırlatayım mı, Denizci, ne kadar yalnız olduğumu, nasıl korkunç şekilde yalnız olduğumu? Kendi zihnimi okuyamadım. Hele o gece kesinlikle okuyamadım.

Mutlu musun? diye sorayım diye düşündüm arkadaşıma, çünkü niceliğini saptaması zor olan karanlık, niceliğini saptaması zor olan düzlemlerde özgürleştiriciydi. Karanlığın yeterince derinine dalarsan, içinde ne istersen görürsün. Arkadaşım karanlıkta ne paltomun altına pijama giymiş olduğumu fark edebiliyordu ne de gözlerimin altındaki kara halkaları görebiliyordu. Yanında yürüyen bir sestim ve sesim, senin doğumundan beri değişmeyen tek parçamdı. Aynen

yirmi yaşımdaki sesti ve aniden aynı şeyleri söylüyordu. Örneğin: Sevgili arkadaşım, bana karşı hep iyi davranan, her zaman düşünceli olan sevgili, iyi kalpli arkadaşım – mutlu musun?

Omuz silkti, ya da belki silkmedi. Karanlıkta ne görebilirdim ki?

Çekek yerinin tepesinde yol bitti. Altımızda incelikli bir düzlük, kumsal yayılıyordu. Oraya adım atmak, aramızdaki enerjiyi artıracaktı. Yaratılamaz ve yok edilemez. Yalnızca bir formdan başka bir forma dönüştürülebilir. Senin arabanı bir ittim ve ikimiz birden takır tukur büklüm büklüm çimento zeminden aşağı indik.

Sarsılan tekerlekler arabadan dışarı bir kahkaha taşmasına yol açtı. Bu, muhteşem bir sesti. Kahkaha atan bir çocuk hasta bir çocuk değildir! Kahkaha atan çocukta kan zehirlenmesi olmaz. Bu neşe beni de kahkaha atan bir çocuğa dönüştürdü. Rahatlama delilik. Delilik rahatlama.

Karanlıkta güzergâhımız kayboldu. Yol kendini yeniden şekillendirerek yeni bir patikaya dönüştü ve işte, Cennetten kovulmuştuk, ya da kovulmuş muyduk? Arkadaşım yatak odası penceresinden aşağı atlamış, ben de kendi yatak odası penceremden dışarı atlamıştım. Doğru yoldan ayrıldığımı, üstelik giderek daha fazla ayrılmakta olduğumu bilmek daha hızlı koşmama neden oldu, sanki sınırları aşmış olmamı koşarak telafi edebilirmişim, soyup kumsala fırlatıp atabilirmişim gibi. O benim arkadaşımdı. Onun hakkında güzel şeyler söylemek istiyorum. Arkadaşlık hakkında güzel şeyler söylemek istiyorum. Arkadaş orada değilse bile besleyiciliği kaybolmaz, tam tersine etrafa ışık saçmaya devam eder, tıpkı şuradaki yıldızın yıllar önce sönmüş olabileceği gibi. Görüyorsun ama o yıldız artık yok belki de. Pek anlamadığım alanlara, gerçeğin farklı, hayali olduğu için daha az gerçek olmayan türevlerine giriyorum, tıpkı bütün bunlar sırasında senin tam orada, arabanın içinde olduğun, gelişen her şeyi izlediğin ama bunların hiçbirinin izinin zihninde kalmayacağı gibi. Öyleyse hep orada olduğun söylenebilir mi, gerçekten? *Annem, gecenin yarısında dışarılarda çılgın gibi koşuyordu.* Bu bilgiyi ne yaptın? Nereye gitti? Fame! diye bağırdı arkadaşım, boş kumsalda, sonsuza kadar yaşamak istiyorum. Bu bizim salakça şakalarımızdan biriydi.

Birlikte, yan yana yürürken anlaşıldığımı hissedebiliyordum, arkadaşımın dikkatli parmaklarının derinliklerimi yokladığını hissedebiliyordum, açık kalp ameliyatı. Gösterdiği ihtimamı içtenlikle

karşıladım. Belki, dedim, öfkeyle arabanı iterek, yalnızca belki bu sefer kendime öncelik tanımalıyım.

Hatırlıyor musun, diye sordum arkadaşıma, çünkü kaybettiklerimizi çağrıştırmaya, ellerimde evirip çevirmeye ve onu, altın çağımızı anmaya dair büyük bir ihtiyaç beni zapt etmişti. Hatırlıyor musun, hani gençken bütün geceyi bir kumsalda içerek geçirmiştik?

Şu mavi şey dolu şişeyi, onu nasıl gururla sağa sola savurduğumuzu hatırlıyor musun? Tılsımımız, Tanrım, nasıl kötüydü.

Başka kim vardı orada, hatırlıyor musun? Bizden birkaç kişi vardı. Altı ya da yedi. İsimleri zihnimden silinmiş. Birisi dalgaların sürüklediği dal parçalarıyla ateş yakmaya çalışmamış mıydı? Hey, o sen miydin?

Kum tepecikleri arasına sıkışmış bir vadide sırtüstü yatıp yıldızlara baktığımızı hatırlıyor musun? Senin bedenin benim bedenim boyunca uzanmıştı. Nerede olduğunu sana bakmadan söyleyebilirdim. Senin için radarım vardı.

O sıralarda görüştüğün kızı hatırlıyor musun? Adını hatırlıyor musun? Ben de hatırlamıyorum.

Kayan yıldızları hatırlıyor musun? Üç ya da dört tanesinin hızla birbirinin peşi sıra gökyüzünde yol yol izler bıraktığını ve bizim de bu görüntü karşısında tam anlamıyla nutkumuzun tutulduğunu. Daha önce hiç kayan yıldız görmemiştim, o zamandan bu yana da görmedim. Hayatımın böyle harika şeylerle dolu olacağını sanmıştım. Ya sen? Sen de mi öyle sanmıştın? O kadar gençtik ki.

O gece dışarıda olmak ne kadar iyi hissettirmişti bize, hatırlıyor musun? Özgür olmak.

Özgürlüğü hatırlıyor musun?

Hatırladı. Tabii hatırladı. O benim arkadaşımdı.

Arabayı ittim, ittim. O bebek arabasını eski özgürlüğün, eski neşeli sarhoşluğun izlerine doğru büyük bir güçle ittim. O kadından, o ağır işçi kadından kaçıp yine eski kişiliğime, izleri akıntılar gibi, ölü bedenleri denize taşıyan o hain akıntılar gibi etrafımızı örmüş olan gerçek kişiliğime koştum.

Ben buyum, diye ilan ettim sana, buyum ben işte. Annesi becerebilirse o da özgür bir ruh olacak olan küçük çocuğuyla geceleyin bir kumsalda gezinen bir kadın. Ne kadar da güvenilmez bir tanıktın, Denizci, orada öyle faltaşı gibi açık gözlerle arkana dayanmış. Sana o gece hakkında istediğimi anlatabilirdim ve sen aksini iddia

edemezdin. Sana o sırada durduğumu, koşmayı bırakma zamanının geldiğini, bu yüzden durduğumu söyleyebilirdim. Arkadaşımın da durduğunu, her şeyin durduğunu ve yalnız kumsalda birbirimize bakan o ve benim kaldığımızı. Yukarı, onun yüzüne doğru uzandığımı, onun da aşağı, benim yüzüme doğru uzandığını. Ellerimizi, kaybettiğimiz ve bulduğumuz bir şeyin üstüne koyduğumuzu, o sevgili cana can havliyle tutunduğumu, onun da bana tutunduğunu. İkimizin kumların üstünde fısıldaşan bir ileri karakol olduğumuzu. Sana hatta arkadaşımın o gece orada olmadığını bile söyleyebilirdim, Denizci, arabanı benim tek başıma ittiğimi, galebe çalmasına izin verdiğim kendi ihtiyaçlarım dışında hiç kimseyle, hiçbir şeyle konuşmadığımı. Kafa karıştırıcı bir olgu, senin oradaki varlığın, fazlaca düşünürsem eğer. Her şeyi görüp de hiçbir şeyi kaydetmeyen. Bir bakıma sen orada değildin o gece, bir bakıma, arkadaşım oradaydı.

Kum neden böyle dalgalanıyor, diye sordum ona, halbuki cevabı onun kadar ben de biliyordum. Kumun içinde, sinsi sinsi açılmış yılan balığı gibi kıvrım kıvrım fitiller arasındaki oluklara su dolmuştu da ondan.

Güçlü akıntılar dedi bana arkadaşım. Sesi ikircikli çıkıyordu. Benim inancım gibi.

Güçlü akıntılar, diye kendi kendime tekrarladım. Güçlü akıntılar ve zayıf kararlılık.

Ben doğmadan önce o kumsalda iki kız boğulmuş. Ben çocukken annem beni onlarla ilgili olarak uyarırdı ve şimdi de ben seni uyarıyorum. Boylarını geçen sulara kadar gitmişler. Aşağıdaki bir akıntı onları aşağı çekmiş. Çekici olduğu kadar tehlikeli olan ışıltılı deniz yüzeyinin altındaki güçlerin yarattığı yükseltilere takılan arabanın tekerlekleri zorlandı.

Burada boğulan iki kıza olanları biliyor muydun? diye sordum arkadaşıma ama beni duyan olmadı, orada olmayan arkadaşım, yani gerçek anlamda orada olmayan; beynimin içini ya da yüreğimi, özlemlerimi oluşturduğum yer olan ve benim en gerekli parçam olduğundan, bence aslında saymak gereken yüreğimi saymazsan. Seni yapmama yol açan o parça işte. Arkadaşımla küçük kızının neredeyseler oraya yavaş yavaş çekilip kaybolmasıyla kumsal aniden ıssızlaştı; o ikisinin de derin derin uyumasını, güzel rüyalar görmesini diledim içimden.

Arabanın içine baktım. Uzun kirpikli iki hilal: Gözlerin nihayet kapanmıştı. Bir bitkinlik dalgası beni de vurdu. Gelgit karaya vurursa, diye aklıma geldi ürpererek, her ikimiz de suya gömülürdük. Adlarımız denizin dibinde yatan bir taş çapaya kazınırdı. Araba hızla öne doğru yalpalayınca, "Ah" dedim şaşkınlıkla.

Ön tekerlekler bir su birikintisine batmıştı ve arabayı döndürüp birikintiden çıkarmaya çalışırken fark ettim ki ayaklarım da batıyordu. Gelgit tersine dönmüştü. Ah, evet, Denizci, gelgit tersine dönmüştü ve artık kuru toprak üzerinde değildik, hiç değildik. Saniyeler önce baştan çıkarıcı şarkılarını söyleyen deniz yalnız yaklaşmakla kalmıyor, etrafıma bakınca nefesim kesilerek anladığıma göre, boydan boya *katettiğim* –yani birlikte *katettiğimiz* demek istedim– çıkıntının tüm genişliği boyunca sürünerek ilerliyordu. Seni buraya, bu çıkıntıya, bu kıyı diline –buraya ne desem bilemedim– getirmiştim ve denizin, gelirken üstünden geçmediysem, nasıl olup da peşimde olduğunu anlamıyordum. Üstünde durmakta olduğumuz şey her ne ise, yakında adaya dönüşecekti ve kısa süre sonra da suyun altında kalacaktı.

Limanın ışıkları varılamayacak kadar uzakta görünüyordu. Nasıl bu kadar uzaklaşmıştık? Kumsalı gözlerimle taradım ama kıyı dilinden, gerçek dünyaya açılan kapımızdan eser yoktu. Sanki bizi hapsederek, aslında dışarıda bırakarak kapanmıştı. Arabayı çevirdim, yalnız araba bir türlü çevrilmiyordu, çünkü kumun dokusu değişmişti. Gecenin dokusu değişmişti. Güneşli bir günde bazen bir bakarsın bir dolu fırtına bulutu ufukta toplanıyor. Yaşadığımız dünya bu işte. Bana bu dünyadan söz etme. Arabanın gömüldüğü oluk, duyduğum panikle birlikte yükselen suyla dolmaktaydı. Arabayı geri geri çıkarayım dedim ama tekerlekler daha da derine gömüldü ve ayak altındaki kum ufalanıp yok oldu. Arabayı çektim, kaldırdım ve sonunda sırtlayıp çıkardım. İki taraftan da denizin kuşatmakta olduğu dar bir kum şeridi geriye, kumsala doğru uzanıyordu.

Ters yönde çekiştirilince, kum, sanki meyil derecesi yükseltilmiş gibi direncini artırıyordu. Bedenimin bütün ağırlığını arabanın tutamak yerine verdim. Arabayı bütün kuvvetimle iterken, işte böyle oluyor, diye düşündüğümü hatırlıyorum. İnsanlar böyle boğuluyor işte. Bizi istiyordu, Denizci. Deniz bizi istiyordu, bu yüzden bizi çağırdı. Beni çağırdı. Ben de seni getirdim.

Kumdan çıkıntı sona erdi. Bu, dünya sona eriyormuş gibi bir şeydi. Deniz suyu bizi sahilden ayırdı. Giderek küçülen dikdörtgen şeklindeki küçük bir adada tek başımıza kalmıştık.

Yapacak bir şey kalmamıştı. Arabanın içine uzanıp seni çıkardım, ah Tanrım, güzel çocuğumu kollarıma aldım ve suya daldık.

Uyandın ve soğuk su çıplak bacaklarına sıçrayınca ağladın. Korktuğum gibi, balçık içinde yürümek zorunda kalmadım – baktım ki su derin değilmiş. O sırada –sanki paralel bir boyuttan gelen bir şey gibi– elektronik bir sinyal sesi geldi. Telefonum, babanın uzak galaksisinden mesaj almış. Telefon, ev anahtarlarıyla birlikte arabadaydı. Ne kadar uğursuz bir görünüşü vardı siluet olarak, suyun kenarında terk edilmiş bir çocuk arabası.

Telefon çalıp durdu. Bocaladım ve sonra geriye doğru sıçradım.

Bir elimle çektiğimde, senin ağırlığın olmayınca hafiflemiş olan araba arkamızdan tıngır mıngır gelmeye başladı. Diğer elimle de seni kalçamın üstünde sıkıca kavramıştım. Telefon çalıp duruyordu. Tekrar suya girdiğimde sanki ölmeye dalıyormuşuz gibi, seni sevdiğimi söyledim sana. Soğuk su tenine sıçrarken, *seni seviyorum, seni seviyorum, sen çok tatlı bir küçük çocuksun ve seni seviyorum* dedim çünkü annenin insafına kalmış, âciz bir küçük şeydin. *Seni seviyorum, seni seviyorum, kahretsin, kahretsine* dönüştü ve sonra geçtik bitti. Telefonun çalması durdu. Yorgun yüzümü saklıyor diye beni mest etmiş olan karanlık daha pek çok şeyi, özellikle de hakikati saklamıştı. O anda artık ikimiz de feryat figan ağlıyorduk.

Seni battaniyene sardım ve sıkı sıkı kavrayıp göğsüme bastırdım, yanağını yanağıma dayadım, sevgimi senin kan dolaşımına aktarmak ya da buna benzer bir şey için. Sevgi sahip olduğumuz şeyler arasında bildiğim en tuhaf şey. Onu tehlikeye atmak yalnızca güçlendiriyor. Üstümüzde bir kargaşa. Başımı kaldırıp baktım, köşeli bir düzenek, mekanik kanatlar –bir insansız hava aracı mı?–, hemen başının tepesini elimle korudum. Rahatsız edici bir çığlık atarak bana kendi doğal koşullarımın dışında olduğum, burada davetsiz bir yabancı olduğum uyarısını bir de o yapmış oldu.

Şafağın ilk izi ufka bir çizik attı. Baban erkencidir. Kalktığında boş bir yatak görecek, odan boş, evimiz boş. Telefonuma uzandım ve telefon elimde çalmaya başladı. Olaylar yanlış sırayla oluyordu.

"Oğlunuz için arıyorum" diye bilgi verdi bir adam.

Hızla döndüm. Kumsal boştu. "Kimsiniz?" diye sordum dikkatle. Yetkililer, diye düşünüyordum. Tepeme binmişlerdi.

"Oğlunuz hakkında aramıştınız. Apsesi ve döküntüleri var demiştiniz ya?"

"Ah, doktor!" diye bağırdım, senin çığlıklarının arasında. "Evet, şimdi daha iyi. Teşekkürler." Ama konuşma böylece bitmedi. Doktorun soruları vardı. Kasılmalar? Oğlum hâlâ kasılmalar yaşıyor muydu? Bombeli döküntüler: Daha kötüleşmiş miydi? Ya ışığa duyarlılığı? "Şimdi iyi" diye ısrar etmeye devam ettimse de hıçkırıkların tersini akla getiriyordu. "Oğlum iyi, her şey iyi." Bu sözcük nefretliktir.

"Apsesi?" diye sordu doktor.

"Geçti."

"Geçti mi?"

"Yani, oğlum yalnızca diş çıkarıyor. Kötü bir diş çıkarma, tamam mı?"

"Teşekkür ederim" dedim bir sonraki sorusu sırasında. "Çok teşekkür ederim. İyi geceler."

Telefonu kapattım, gücünü kestim, bebek çantasının açık ağzının derinliklerine attım ve içindeki tüm utanç verici dağınıklığı yok edebilirmişim gibi üstündeki fermuarı çektim. Seni tekrar sarıp sarmalayıp arabaya koydum ve suç mahallinden hızla uzaklaştım. Çocuk bakmanın bu kısmı paçayı kurtarmakla ilgili.

Kumların üstündeki iki değil, tek bir çift tekerleğin izini, iki değil tek bir ayak izini takip ederek yaptığımız zorlu yolculuğumuz sırasında sende çıt yok. Çekek yerinin bulunduğu noktayı saptadım, cankurtaran kulübesinin yanından süzülüp geçerek tekrar kar küresinin içine, uyuyan canların sokaklarına döndüm. Eve giden uzun yolculuğumuza, tahminimden de uzun yıllar sürecek olan yolculuğumuza başladığımda, "Bir adam vardı" diye anlattım sana. "Bir adam vardı, harikulade bir adam. Adı David Bowie idi. Adı bu da değildi zaten. Yalnızca David Bowie olduğunu ilan etti ve derken David Bowie oldu. Veya Ziggy Stardust. Ya da İnce Beyaz Dük.

O Captain! My Captain! His lips are pale and still. Bowie öldü. Ölümü hakkında bir şarkı söyledi ve öldü. Ölüm uzun hikâye, Denizci. Hayat da öyle. Bize verilmiş yıllar boyunca sana anlatacağım ya da anlatmaya çalışacağım uzun, uzun bir hikâye. İşte, Denizci. İşte tatlı bir çocuğa, dünyanın en tatlı çocuğuna bir öpücük, senin

için adam öldürebilecek, başkalarını öldürebilecek, kendini öldürebilecek ve öldürmüş olan birinden bir öpücük. O gece ciddi bir muhakeme hatası daha yaptım. Birkaç yıl önce boğulan, saçlarına yosun dolanmış bir kızı kurtarmaya çalıştım. Sen doğmadan önce boğuldu, sen doğmadan saniyeler önce boğuldu, zira seni dünyaya getiren oydu. Kuşlar cıvıldamayı bıraktılar, onun için. Ama yine cıvıldaşacaklar. Onlar kuş ve bütün bu sevgi bir yere yönelmeli. Yaratılamaz ve yok edilemez, yalnızca bir biçimden başka bir biçime dönüştü. O kız, sen onu severdin ama onu öldü diye bıraktım. Mecburdum. Bu kadın işiydi.

SEKİZ

Sonra babandan evi terk etmesini istedim. Hatırlayamayacak kadar küçük olduğunu umarak onun kısa ama acı yokluğu hakkında başka hiçbir şey söylemeyeceğiz. O hiç evde durmazdı ama yine de ev onsuz eskisi gibi asla değildi.

DOKUZ

Baban kapının yakınındaki teşhir masasının yanından geçerken yavaşladı, sonra da durdu. Elimi bıraktı çünkü, evet, el ele tutuşmuştuk. Sen büyüyüp artık bebek arabasına binmez olunca el ele tutuşmak artık yine mümkün hale gelmişti. Bu aslında o kadar basit değildi. Bu aslında hiç de o kadar basit değildi. Anne babana ait bilmek istemeyeceğin şeyler.

Ben de durdum ama sen diğer elimi çekiştirdin. Katlanmış, geleneksel renklerdeki kazak yığınlarının üstünde UCUZLUK yazıyordu ve ben kocamın bir şeyler satın almasını istiyordum, şenlik devam etsin.

"Hoş görünüyorlar" diye fikrimi belirttim.

"Hımmm," diye fikrime katıldı kocam.

"Yün mü acaba? Yüne benziyorlar."

Etikete işaret etti. "Yün olduğunu yazmışlar."

"Makinede yıkanabiliyor mu, emin olmalıyız."

"Hımın" diye tekrar fikrime katıldı ama yıkama talimatlarını okumadı. Sen elimi daha şiddetle çekiştirdin.

"Ya da en azından elde yıkanabilsin." Elinden geldiği kadar şiddetle çekiştirdin. "Bak şimdi, oğlanı Yardımseverler Mağazası'na götürürüm, sen de kazaklara bir göz atarsın. Önce bizim işimiz biterse, buraya geri geliriz. Aksi takdirde, sokağın sonundaki, yanından geçtiğimiz dükkânda bulursun bizi. Vitrininde oyuncak gitar olan." Dükkânın yönünü işaret ettim.

Başını kaldırıp bakmadan "Tamam canım" diye mırıldandı. Toprak kızılı yığınını deşmekle meşguldü.

"O renk sana yakışıyor. Şunu giyip denemelisin." Beni bir kere daha çekiştirdin. "Hangi dükkânı kastettiğimi anladın mı?"

Anlamadığından hemen hemen emindim ama "Hıhı," dedi kocam.

"Hayvanlara Yardım mağazası, karşı kaldırımda, yukarı doğru." Biraz daha anlamsızca işaret ettim: Hâlâ bakmıyordu.

"Bulurum ben."

"Eh, telefonum yanımda. Beni çekiştirip durma tatlım, geliyorum."

"Ben tatlım değil. Ben Süpermen."

Kocam bana bakmak için kazakları karıştırmayı bıraktı. Bana bakışında bir şeyler var. Sanki bir fotoğraf makinesi tutuyormuş gibi. Birbirimizden 4-5 metre uzakta olmamıza rağmen kadının biri başını eğip özür dileyerek aramızdan geçti. O da hissetmişti. İlk tanıştığımızda baban yine o uzun bakışla bakmıştı bana ve ben daha önce onu hiç görmediğim halde onu tanıdım. Bu hissi bir tek bu sözcükle tanımlayabiliyorum: Tanıma. Bana yaklaşınca yüzündeki ifade şöyle söylüyordu: A, *sensin.* Çünkü o da beni tanımıştı.

Gülümsedim ve derken ikimiz de eski günlerdeki gibi birbirimize sırıtıyorduk. Yeni günler. "Seni seviyorum" dedi dükkânın ucundan.

Böylece tabii ben de gözlerimi kırpıştırarak gözyaşlarımı yenmeye çalıştım, gözyaşları benim tek ifade tarzım ya. Çok uzun süredir birbirimize bakmamıştık. Çok uzun süredir birbirimizi tanımamıştık. Aşkta her zaman kayıp vardır, Denizci. Bunun hiçbir zaman önüne geçemedim. Son bir bakış olacaktır mutlaka. O son bakış tahmininden de önce gelebilir. Birimiz geride kalacağız. Aşkı hayatına kabul ettiğinde, kabul ettiğin şeyler bunlar. Senin elini bırakıp güneş gözlüklerimi bulmak için çantamı karıştırıyordum ki gözlüklerin başımda olduğunu hatırladım. Gözlerimi saklamak için gözlüğü, kaynak maskesi gibi aşağı indirdim. Ellerin yine ellerimi buldu ve çekiştirdin.

Geri geri dükkândan dışarı çekiştirilirken, "Ben de seni seviyorum" dedim kocama. Ben de seni seviyorum, Ah, Tanrım, sakın ölme. Gerçekten de bu duygu düzeyinde yaşayamayacak kadar yaşlıydım. Bir sigara içmem gerekiyordu. Onlu yaşlarımda içtiğim sigaralardan sonra sigara içmemiştim. Ama yine onlu yaşlarımdaydım, nereden bakarsanız bakın, yaşlı ve pestili çıkmış bir ergendim. İnsan yaşlandıkça bilgeleşir derler, Denizci, eh, umudunu pek buna bağlama.

Ha, aklıma gelmişken, sakın sigara içme, bak seni uyarıyorum.

Dükkândan çıktık ve gökyüzüyle karşı karşıya kaldım. Kulağa pek öyle gelmiyor ama muhteşemdi. Yukarı bakarken ağzım açık kaldı ve vay dedim içimden. Resimli kitaplara özgü bir gökyüzüydü, yastığımsı bulutların olduğu mavi bir gökyüzü. Bundan sonra

söyleyeceğim şeyi umarım pek anlayamazsın, Denizci, ama o kadar uzun zamandır aşağı doğru –bebek arabalarına, Velcro ayakkabı bağcıklarına, meşgul kafacığının tepesine– bakıp duruyordum ki o durumda, o şekilde gökyüzüyle karşılaşınca, kocamın bakışı gibi bu da bende ani bir sarsıntı yarattı. Zamanla insan nelere uyum sağlıyor, şaşılacak şey. Gökyüzü hep oradaydı –yani bu besbelliydi, besbelli tabii, ben burada bilgece inciler saçıyor değilim elbette– ama o kadar uzun bir süredir senin başında kamp kurmuşum ki, gökyüzünün olmadığı bir hayata uyum sağlamışım.

Böylece, daha önce vitrinde göz koyduğun oyuncak gitara bir bakmak için fırlayıp çıktık. Aşırı heyecan yerini hızlı bir yürüyüşe bırakmış, Süpermen pelerini arkanda uçarak, kaldırım boyunca pıtır pıtır yürüyordun. Bu, bir ödül tayına refakat etmek gibi bir şeydi. Ürkek, şahane. Doğa insanın yoluna bazen nasıl güzellikler çıkarıyor. Sen koşuştururken insanlar –yani kadın cinsinden olanlar– gülümsüyordu. Başarmıştık, o mertebeye ulaşmıştık, mutlu aile.

Vitrindeki gitar gitmişti.

"Aldırma" dedim. "İçeride başka oyuncaklar vardır."

Dükkân rutubetliydi ve köpek kokuyordu. Sıra sıra sıkışık yerleştirilmiş giysiler vardı. Boncuktan yapılma bir perdenin ardından kollarında daha da fazla giysi taşıyan kır saçlı bir kadın göründü.

"Merhaba, bir dakika önce vitrinde duran gitar ne oldu?"

"Gitti, şekerim."

"Ah." Aşağı doğru, sana baktım ve kadının hoşuna gidecek sözler söyleyerek seni teselli etmesini bekledim – ah Süpermene bakın, falan. Yapmadı.

"Başka oyuncağınız var mı?"

"Yok, pek oyuncak gelmiyor. Çoğunlukla elbiseler." Kadın İngiliz'di. Bir kucak elbiseyi tezgâhın üstüne attı. "Şurada birkaç çocuk kitabı var."

Elini avucumun içinde sıktım. "Bir bakalım mı?"

Başını salladın.

Bazı resimli kitaplar seçtik ve kadına getirdik. Kadın bağışlanmış elbiseleri ayırmaya devam etti. Bu birkaç dakika aldı – minik bir çocuğa göre saatler. Kadının yüzü pisti ve tırnaklarının içine ve tırnak çevresine hilal şeklinde kir yerleşmişti.

"Anne?"

"Efendim, tatlım?"

"Bu kadın cadı mı?"

Başını bacağıma bastırdım ve kadına bir göz attım. Duyduysa bile belli etmedi.

Kadın sonunda hazır olunca gözünü kısıp elindeki kitaplara baktı. "Üç avro, şekerim."

Cüzdanımın madeni para kısmının fermuarını açtım. Üç avro yoktu. Kâğıt para kısmına baktım. "Elli avro versem alır mısınız?" Soruyu daha sorarken ne kadar gülünç olduğunu fark ettim. Dükkândaki her şeyin fiyatı bir ya da iki avro idi.

Kadın içini çekti. "Hayır, şekerim, alamam."

"Kusura bakmayın, kocamdan para isteyeyim." Hey Tanrım, neler söylüyorsun, bir bak. Kitapları elinden alıp tezgâha koydum. Şaşılacak şey, karşı çıkmadın.

Tekrar dışarı çıktığımızda, aşağı bakıp sordum, "İyi misin?"

Evet anlamında başını salladın ama yerinde duramaz halin gitmişti. Saçını okşadım. Bunları hiç hatırlar mısın acaba? Olayların üzerinde etki bırakmaya başladığı bir yaştaydın.

"Hadi gel, babanı bulup bozuk parası var mı bakalım."

Sokağın güneşli tarafında yürüyüp parıldayan arabaların arasından karşıya geçerek erkek giyim eşyası satan dükkâna doğru yürüdük. Gözlerim daha loş bir ışığa alışırken, gülümseyerek durup teşhir masası yönüne baktım. Kimseye gülümsemiyordum. Kocamın karıştırdığı kazaklar tekrar katlanmış ve yerleştirilmişti. Seni prova odalarına doğru götürdüm ama kocam orada da yoktu.

Tezgâhtar tezgâhın arkasından baktı. Yüzümde ne yazılıydı bilmiyorum ama kocamın henüz yeni çıktığına ve hemen yakalayabileceğime dair güvence vermek için çok uğraştı.

"Babam nerede?"

"Bilmiyorum, tatlım. Gel, bir telefon edelim."

Telefon açılmayıp sesli mesaj bırakın anonsuna geçti. Kocam sesli mesajlardan nefret ederdi. Telefonu kapadım. "Hey, ne yapalım biliyor musun? Haydi şu dükkâna girip güzel bir şeyleri var mıymış, bakalım." Girişinde kovalar, kürekler asılı olan sokağın karşısındaki gazete bayiini işaret ettim.

Elli avroyu bir Kinder yumurta alarak bozdurdum. Biraz daha plastik. Müşteri pişmanlığı.

Dışarıda, kaldırımda, topuklarımın üstüne çömelip nasıl alış-

veriş yaptığımızı açıkladım. "O hanım sana kitapları verince, sen de parayı ver, olur mu?"

"Cadı kadın mı?"

"O cadı değil, Süpermen. Banyo yapmaktan nasıl nefret ediyorsun hatırlıyor musun? İşte banyo yapmayınca böyle oluyor. Al bakalım." Avuç içine üç tane gümüş rengi madeni para koydum ve bunun senin paran olduğunu açıkladım. "Paralar" diye düzelttin beni. Sana hayali kitaplar verdim, sen de bana madeni paraları. Sen paraları, ben hayali kitapları geri aldık ve alışverişi tekrar ettik. Sen bu oyuna bayıldın. Büyü, babanla birlikte yok olmuştu ama onu geri alacaktık.

Bu sefer hayır dükkânında bir köpek vardı. "Ah, baksana: bir köpek!" diye bağırdım, seni heyecana getirmek için.

"Ayy!" dedin. "Ne tatlı."

Hiç de tatlı değildi, Tanrı korusun. Kulakları yırtık, arka tarafında ur gibi bir şey olan, kirli beyaz bir Staffordshire bulterrier. Üç kişi başında durmuş ona bakıyorlardı. Köpek dudaklarını yaladı ve yutkundu.

"Eh, elbet, haylazın teki" diye açıklama yapıyordu pis suratlı kadın. "Daşşaklarını kesmemişler, ahbap." Köpeğin bacakları, kasap kesme tahtası gibi, küt bedeninin dört bir köşesine yerleştirilmişti ve gerçekten de köpeğin taşaklarını kesmemişlerdi.

Kadın, köpeğin yüzüne bakmak için ellerini dizlerine dayadı. "Daşşaklarını kesmediler, de mi, güççük adam?" Köpek, dışarı uzanan güdük kuyruğunu salladı ve her patisini sırayla tek tek kaldırıp yere koydu. Sonra dişleriyle sırtındaki bir kaşıntıyla başa çıkmak için kasılıp tepindi. Kadın doğruldu ve dilini damağına vurarak acıma sesleri çıkardı. "Pireler. Zavallı it."

"Zavallı it" diye tekrarladın.

Çocuğumun biraz önce söylediği hayranlık verici şeyi kimse fark etmedi. Seçtiğimiz kitaplar hâlâ tezgâhın üstündeydi. Kitapları aldım ve sana doğru başımı salladım.

Sen madeni paraları kadına uzattın. Kadın sana baktı, sonra tekrar köpeğe baktı. "Senin gibi yaşlı bir askere bir yuva bulmak kolay olmayacak, ne dersin?"

Sen yine "Ayy" diyerek uzandın ve leş gibi köpeğin sırtını okşadın.

"Dikkat et" dedim, elini yakalayıp hızla çekerek. "Her zaman önce sahibine sormak lazım."

Köpek güdük kuyruğunu sana doğru salladı.

"En azından çocuhlarla eyi geçiniyo görünüyo. Bu, onu bi yere yerleştirmede kolaylık demehtir, emme pek şanslı diyemem. Götündeki o şey varken hele."

Diğer iki kişi ciddi ciddi baş sallayarak "Hımmm," diye onayladılar. Bu kişilerden biri köpeğin tasmasını tutuyordu.

Köpek elini yaladı. Sen sevinçle çığlık attın.

"Biz alırız" dedim.

Üç tane surat bana döndü, benim ise yüzüm neşeyle parlıyordu. Bu köpeğe mutlu bir yuva verebilirdik! Verebileceğimiz mutlu bir yuvamız vardı. Kocam yüzüme yine o şekilde bakmıştı. Ve ben de ona bakmıştım. Bir köpek tabloyu tamamlayacaktı. Bir köpekle çocuğum, bahçede oynaşıyor. Bunu daha önce neden düşünmemiştim?

İngiliz kadın gözlerini kıstı. "Nerede oturuyonuz?"

"Tatil için gelmiştik."

"Tatildeyseniz, oturduunuz yeri kontrol edemem di mi?"

"Resmini görmek ister misiniz? Bahçemiz var." Telefonumu almak için çantama uzandım."

"Daha evvel köpeeniz oldu mu?"

"Hayır, bir kedim vardı." Zavallı Ming.

"Kedi, köpek deeldir."

"Evet, bunu anlıyorum. Ama benimki kurtarma kedisiydi. Kurtarma hayvanlarıyla tecrübem var. Üstelik, kocamın bir köpeği vardı."

"Gocan nerde?"

"Ben de bunu merak ediyordum!"

Ben güldüm, o gülmedi.

Kudret sahibi olanın o kadın olduğunu saptamış olan köpek yerini değiştirip kadının ayaklarının önüne yattı. Başka ne söyledim hatırlamıyorum ama söylediklerim bana bile ezik gelmeye başladı. Kadın aşağıdakileri de içeren ama yalnız bunlardan ibaret olmayan beyanlarda bulunmaya başladı:

"Göpeh kediden farklı ihtiyaçlara sahiptir, anladın di mi?

Göpeh ööle çok iş çıkarır ki?

Ahlına esince göpeh almaya garar veremen şekerim, annıyon mu?

Senin gibiler zaten ..."

Ah, tamam, bölgesel Britanya aksanlarını taklit edemiyorum. Orada azarlanmış çocuk gibi öylece durdum. "Bu benim annem!" dedin kadına öfkeyle. "O tatlı anne."

"Pardon, unutalım bu konuyu" diye geri çekildim. Böylece kadının karşılaştığı tam o acayip tiplerden olduğumu kanıtlamış oldum. Kadın kollarını kavuşturdu ve tezini savunmayı sonlandırdı. Aşağıdan bir neşe haykırışı.

"Bah, çocuh çokolata mı veriyo? Kahrolası, veriyo gerçekten!"

Elinde Kinder çikolatanın sarılı olduğu yaldızlı kâğıt vardı. Köpek senin parmaklarını yalıyordu.

"Çikolata göpehler için zehirdir zehir!" diye bağırıyordu kadın senin suratına. "Çikolata göpehleri öldürür!" Gözlerinde sersemlemiş bir kırpıştırma, sonra yüz hatların kırıştı.

"Daha üç yaşında bile değil!" diye itiraz ettim, seni kaptığım gibi dışarı çıkarırken. Haklıydın, kadın bir cadıydı.

Sokağa çıkınca iki büklüm olup güneşte ekranı görmeye çalıştım. Kocam hâlâ cevap vermiyordu. Bu sefer bir sesli mesaj bıraktım. Sesli mesaj, çığlıklar atan çocuğumuzdu.

Seni tekrar kazak dükkânına taşıdım. Baban hâlâ yoktu.

Bir ticaret şehrinin yabancı sokaklarında seni sürüklerken anneni istediğini söyleyerek sızlanıp durdun. Ne dediğini bilmiyordum. Tek düşündüğüm arabamızdı. En azından arabayı bize bıraktığını ümit ediyordum. Başa çıkma ruh haline girmiştim ve arabaya odaklanmıştım. Kocam olmadan işlerin altından kalkacaksam başa çıkmayı öğrenmeliydim. Başa çıkmak için arabaya ihtiyacım vardı.

Ama arabanın anahtarları yanımda mıydı? Seni kaldırıma bırakıp çantamda arabanın anahtarlarını aramaya koyuldum. Anahtarlar yanımda değildi. Tatil evinde kalmıştı. Araba olmadan tatil evine nasıl gidecektim? Tabii, eğer kocam arabayı bize bıraktıysa. Düşünmem gerekiyordu. Oturup günlerce, haftalarca, hayatımın geri kalanında oturup düşünmem gerekiyordu ama günlere, haftalara hatta dakikalara bile sahip değildim. Sana sahiptim ve sen de sızlanıp duruyordun. Durmadan aynı şey. "Annesini istiyor!"

"Ben buradayım ya," dedim sabırsızca. "İşte buradayım ya."

"Hayır, *köpekçik*! Annesini istiyor! Ölecek, annesini istiyor!"

"Ah, bebeğim" diyerek merhamete geldim ve yüzündeki gözyaşlarını sildim. "Kinder'in çoğu beyaz çikolata ve sen ona azıcık verdin. Kocaman ve güçlü bir köpek o. Ölmeyecek."

Bu seni düşündürdü. "Köpekcik ölmeyecek mi?"

"Tabii ki ölmeyecek. O hanımın sana bağırması yanlıştı."

"Kadın yanlış mıydı?"

"Evet."

"Ben yanlış değil miydim?"

"Hayır. O hanım yanlış yaptı, sen değil."

Hakkı yenen taraf olmanın derin mutluluğu. Bu duyguyu bilirim. "Köpekcik beni sevdi mi?"

"Seni çok sevdi, tatlım. Kuyruğunu salladı ve elini yaladı."

"Çok tatlı köpek."

"Çok tatlıydı. Hadi şimdi arabamızı bulalım, olur mu?"

Hıçkırıklar dindi ve başını olur anlamında salladın. Elini tuttum ama elini çekip kurtuldun ve önden koşmaya başladın sonra yeni sandaletlerinle takıldın ve kaldırıma düştün, küçük, yorgun Süpermen. Pelerinin başını örttü. Yerden kalkmana yardım ettim ve pelerinini bir gelin duvağı açar gibi kaldırıp güzel yüzünü ortaya çıkardım ve yaşlarla lekeli yanaklarını öptüm.

Her iki dizinin de derisi soyulmuştu, iğne ucu gibi kan sızıntıları vardı, boyun bölgemde ürperti. Dizine gömülmüş minik bir taş parçasını tırnağımla aldıktan sonra seni göğsüme bastırdım. "Ah, zavallı küçüğüm." Biz ileri geri sallanırken yayalar etrafımızdan dolanarak geçtiler. Gözyaşları dindikten sonra topuklarımın üstüne çömeldim ve dedim ki, "Hey, bak ne var bende!" Yine elimi çantamın içine soktum ve resimli kitapları çıkardım.

Kitapları tek elinle aldın ve diğerini uzatarak yumruğunun içindeki üç gümüşi madeni parayı gösterdin.

"Ah," parayı aldım. "Aferin sana tatlım! Sen dünyanın en tatlı çocuğusun!"

"Ben Süpermen."

"Evet, evet, Süpermen'sin. Süpermen arabamızı bulmakta bana yardım edebilir mi?" Araba parkına doğru giden dar yolda ilerledik.

"İşte, orada!" diye bağırdın.

Arabayı bize bırakmıştı.

Arabanın içi ısınmasın diye arabayı altına koyduğu ağacın gölgesi yer değiştirmişti ve artık araba tam güneşin altında parıl parıl yanıyordu. Ön cam muhteşem gökyüzünü, mavi yüceliğin önündeki beyaz yığınları yansıtıyordu. Kocamın arabanın içinde olup olmadığını göremedim.

El ele arabaya yaklaşırken kendime hâkim olmaya çalıştım. Durup dururken neden kocam bana yine o şekilde bakmıştı ki? O bakış kuş cıvıltısı gibiydi. Kuşlar yeniden cıvıldaşmaya başlamadan susmuş olduklarını fark etmezsin. Ya da fark edersin. Bazı şeylerin yolunda gitmediğini, bir şeyin, öze ilişkin bir şeyin eksik olduğunu fark edersin, lohusalık hüznü, dünyandaki renklerin solması. Ama uyum sağlarsın. Buna mecbursun. Yapacak çok şey vardır, neyi nasıl yapacağını düşünmeye vakit yoktur. Aşkımızı hayatımızda vakit bulacağımız bir vakte ertelemiştik ve artık hiç vakit bulamıyorduk. Bu yüzden, kuşlar yine cıvıldaşmaya başlayınca, susmalarına dayanamayacaktım. Ama kuşlar kolayca ürker. Uçup giderler. Onlar kuştur.

Ve kırmızı pelerinin ve küçük göğsündeki kocaman S'inle sen. Birden çok hızlı büyür olmuştun. Birden gelişim çok hızlanmıştı. Bir ameliyathanenin dışında bekleyen akrabalar gibi, aile arabamızın önünde el ele durduk. Orda bir şey hayat mücadelesi veriyordu ve sevdiğimin kurtulması için dua edip beklemek, bekleyip dua etmek dışında benim yapacağım hiçbir şey yoktu. Kötü haber alırsam ne yapacaktım? "Ayy!" diye çığlık attın çünkü tatlı elini sıkıp ezmiştim.

IKEA'dan yatağını almaya gittiğimiz o zaman bodrumdaki araba park yerinde mahsur kalmış kilitli arabayla karşı karşıya kalmıştık. Yatak-sız, babasız, aile-siz aile arabası, kimyasal iğdiş. Arabanın bomboşluğu insanı hasta ediyordu, bir ferdi silinmiş bir aile portresi. Ben babanı aramaya çalışırken sen bebek arabasında feryat ediyordun ama bütün o çimento yığınının altında telefon çekmiyordu. Babanla ben buraya senin dünyanı kurmaya mı gelmiştik? Burada, zehirli egzoz dumanlarıyla dolu bu yeraltı araba parkında sona erdi. Gitti, diye düşündüm, çünkü benim de hemen hemen varmış olduğum sonuca varmıştı: Bu iş yürümüyor, asla da yürümeyecek.

Boş park yeri için dolaşan bir araba durdu ve işaret etti. Hayır anlamında başımı salladım: Hayır, boşaltmıyorduk. Sen hâlâ çıkış noktalarından geçerken ödememiz gereken içi doldurulmuş peluş Dalmaçyalıya sarılmıştın ama o noktayı çoktan arkada bırakmıştık. Kocam gitmişti, her şey gider, gelgit durdurulamaz. Benim küçük hasır sandalyem, tatildeyken annemin ve babamın aldığı sandalye kırılmış, bir çöplükte yatıyor. Çocukluk denen o düş döneminden kalma elişleri. Uyanarak geride bıraktığın ve bir daha asla döneme-

diğin bir dünya. *Anahtarlar sende* diye mesaj attım kocama, ne yararı olacaksa. Anahtar yok, koca yok, telefon bağlantısı yok. Bir araba daha beklentiyle yanımızda durdu ve tekrar hayır anlamında başımı salladım. İskemlenin değeri kendisinden değil, beni ilişkilendirdiği olaydan; şal desenli gömlekleri ve bol paçalı pantolonlarıyla yeni yürüyen küçük çocuklarını havada uçurarak bir dükkândan çıkaran anne babamdan; zihnimde, hangi renkli şehre gitmişlerse, onun anacaddesindeki bir geçit törenine dönüşen olaydan geliyordu ve o şehrin insanları gülümseyeceklerdi çünkü öğrendim ki küçük bir çocuğun hoşuna gidecek bir hareket yapıldığını gördüğünüzde, annesine babasına gülümsersiniz, küçük çocuğa gülümsersiniz, kötü günlere –didişmelere, kavgalara, susturulmuş kuşlara– karşı payanda olarak neşeyi sürdürürsünüz, genç çift küçükhanımı dükkândan o iskemlenin üzerinde taşıyarak çıkarmak zorunda kaldığımız zamanı hatırlıyor musunuz? diyebilsin diye mutlu anıyı taklit eder, desteklersiniz, mırlarsınız. İşte buradaydı, ancak burada değildi işte. Diğer her şey gibi, iskemle de gitmişti. "Babacım" diye hıçkırdın, babamı istiyorum demek istiyordun. Haa, evet, hem sen hem de ben.

Boyalı zemin üstünde lastiklerin çıkardığı cayırtıyla bir sürücü daha durdu. Bu seferki, sanki ben orada değilmişim, yanımda canı sıkkın iki yaşında bir çocuk yokmuş gibi korna çaldı. Sen korkudan çığlık attın ve dolayısıyla seni arabandan çıkararak domino etkisini tetikledim: Araba bebek çantasının ağırlığıyla geriye doğru devrildi, fermuarını kapatmamış olduğum için içindekiler yere döküldü, biberonun arabanın altına yuvarlandı. "*Bibeyonum*!" diye çığlık attın. Bu yüzden seni göğsüme bastırdım ve dizlerimin üstüne çökerek biberonu çıkarmaya çalıştım ama hasır iskemlem gibi, biberon da yetişemeyeceğim uzaklıktaydı. Tam alnımı beton zemine sürtmeye hazırlanıyordum ki "*Yihuuuu!*" – silueti IKEA'nın girişinde yansıyan bir şekil ortaya çıktı. Alışveriş arabasını bize doğru itiyordu.

"Babacım!" Benim kollarımdan kurtulmak için debelendin ve koşarak onun kollarına atıldın.

Seni yakaladı ve çıngır çıngır bağıran seni havalara attı. "Hey kocaman bir çocuk yatağı istiyor musun?"

"Evet!"

"Lego gibi kendinin inşa edeceği türden bir şey?"

"Evet!"

"Eve gidip kocaman çocuk yatağını inşa etmeme yardım etmek istiyor musun?"

"Evet!"

"O zaman, haydi yatağı yükleyelim." Bana hızlı bir öpücük. "Güvenlik parmaklığını da aldım. Bir de mantar." Şapkalı mantar lambayı gösterdi. "Benim!" diye bağırdın.

Evet, Denizci, senin.

Kocam yatağı ve parmaklığı arabanın üstündeki rafa bağlarken ben de bebek arabasını katlayıp bagaja yerleştirdim. Kocam sonra sana döndü. "Alışveriş arabasını geri götürmek ister misin?"

Yihuuu! diye bağırarak gittiniz ikiniz birlikte alışveriş arabaları depolama noktasına. Hatırlıyor musun Denizci, diye prova yapar buldum kendimi, arkanızdan gelerek çocukluk denetmeni için fotoğraflar çekerken, IKEA araba parkının içinde seni alışveriş arabasında dolaştırdığımızı hatırlıyor musun? Ben seni mağazadan zar zor çıkarana kadar "Benim yatağım!" diye feryat etmiştin ama zeki baban, biz bakmazken sıvışıp çıkmış, bir yatak satın almış ve sana bunun üst kattaki yatak olduğunu söylemişti çünkü bütün yalanlar kötü değildir ve biz de seni alışveriş arabasına koyup *yihuuu!* diyerek yer altındaki IKEA araba parkında çepeçevre dolaştırmıştık. Rahatlama. Çılgınlık. Çılgınlık. Rahatlama. Durumları son dakikada yoluna koymak da yine yoluna koymaktır. Biz *yihuu!* diye gelirken insanlar bize yol açtı, adamın biri de bize katıldı ve bir kadın *yihuu*! diye bağırdı. Bu insanlar bu neşeyi mıhladılar çünkü böyle yapılır ve kurt üfler püfler ama senin evde montajlı dünyan bir pandemiye karşı koyar.

Arabamıza yaklaşırken arabanın ön camından yansıyan güneş söndü. Ben senin tatlı elceğizini sıkıştırınca "Ayy!" diye inledin. Bacağından aşağı kan süzülüyordu.

Sürücü kapısı açıldı. "Babacım!" diye bağırdın ve yaralı dizin ve coşkulu kalbinle hiç sakınmadan ona doğru koştun. Bir başka altüst oluş için kendimi hazırladım. Yavaş ol, Tanrı aşkına! Sana seslenmek istedim. Büyümek için bu kadar delicesine acele etme. Dayanılmaz acı veriyor.

Sen düşmedin, kırmızı pelerinin uçarak, devamlı uçarak fırladın, öyle ki şimdi bile seni düşündüğümde uçan kırmızı pelerininle düşünüyorum çünkü biliyorum.

Kocam seni o muhteşem, mavi üzerine kırmızı gökyüzüne fırlattı, sonra yakaladı sonra beni de sarılmanın içine çekti. Sen evrenimizin merkezinde, güneşimiz, oğlumuz. Birbirimizin saçlarının kokusu. Bütün bu sevgi. Bir yere gitmeli. Hakkında karanlık düşünceler barındırdığım bu adam benim hakkımda karanlık düşünceler barındırmamıştı.

Bu adam, kanayan dizlerin hakkında konuşmak için eğildiğinde –çünkü her incinme bir soruşturma başlatırdı– bana dönüp "Flasterler nerede" demedi çünkü yanımda flaster olmadığını biliyordu. Tam tersine "Tüh, hadi eczaneye gidelim" dedi. Bu yüzden, gittiğimiz o renkli West Cork şehrinin anacaddesine ikimiz de senin tatlı ellerinden birini tutarak ve seni ta yükseklere kadar savurarak tekrar döndük, kırmızı pelerin, mavi gökyüzü. "Kuş mu yoksa uçak mı?" diye sordu düz bir kasket giymiş büyükçe bir oğlan ve biz de hep birlikte *Hayır! Süpermen!* dedik. İnsanlar neşeyi mıhlıyorlardı, şöyle söyleyebilelim diye: Tatile gittiğimizi ve senin ha bire bu kadın cadı mı diye sorduğunu hatırlıyor musun? Hani poposunda o şey olan köpeği? Alt çenesi nasıl da üst çenesinden acayip biçimde öndeydi? Yoksa o başka köpek miydi? Ne çok köpek vardı. Sen onlara doğru koşarken, ben "Yavaş ol!" diye çığlık atardım. Ha, evet, kadın cadıydı ama alçak değildi en azından çünkü hayvanlar dünyasını bizim dünyamızdan koruyordu. Hayvanlar bize göre fazla iyiler. Biz de onlara göre fazlasıyla kötüyüz. Yani hatırlamıyorsun, hatırlamayacaksın da. Ama ben sana anlatacağım. Sana durmadan anlatacağım, aile töresi haline gelinceye kadar. Tüm anacadde boyunca seni uçurduk, eczanedeki kız da dizlerinle çok ilgilendi, tatlı yumuşak aksanıyla seni cesur bir küçük çocuk ilan etti ve sana bir sıra çıkartma armağan etti: Gece mavisi üstüne gülümseyen altın bir güneş, altına da GÖZ KAMAŞTIRICI! sözcüğü yazılıp süslenmiş. Derken baban bana bakıp yanlış duyup duymadığını anlamaya çalıştı, çünkü, evet, biraz önce, sahiden de acıktığını söylemiştin.

• • •

Bu akşam, daha önce, "Bu ne diyor?" diye sormuştun. Patates soyuyordum.

"Fırının yanından uzaklaş. Sıcak."

Geriledin. "Bu ne diyor?"

Başımı eğip baktım. Bir kâğıt şerit tutuyordun elinde ama sözcükler baş aşağıydı. "Ters çevir."

Ters çevirdin, böylece kâğıdın arkasına bakıyordum.

"Hayır, diğer taraf."

Bu sefer şeridi ters çevirip doğru taraf üste gelecek şekilde tuttun. Tatilden kalma çıkartmalardı, bu demekti ki bir dolabın ya da çekmecenin içini dışına çıkarmıştın. Tek bir çıkartma kalmıştı.

"Göz kamaştırıcı diyor." Kesme tahtasına son patatesi koydum. Daha küçük doğrarsam, daha çabuk pişerlerdi. Bir bıçağı yerinden çıkardım. Boyun bölgemde ürperti.

"Ne diyor" Tekrar başımı eğip baktım. Aynı çıkartma.

"Göz kamaştırıcı."

"Bu ne diyor?"

"Hâlâ göz kamaştırıcı diyor."

"Bu ne?" demeği denedin bu sefer ve anladım ki ne *anlama geldiğini* bilmek istiyordun. Patatesleri tencereye, tencereyi ocağa koydum ve bir çaydanlık kaynar suyu üstüne döktükten sonra topuklarımın üstüne çömeldim. "Göz kamaştırıcı demek harika, muhteşem, her şeyden daha güzel demek."

Beni neredeyse yere düşürecek şekilde kucağıma tırmandın. Yere oturdum ve fırının camında ikimizin yansımasını gördüm. Hâlâ parçası olduğum en güzel şeydik. Hâlâ yumuşak olan tırnaklarınla çıkartmanın kenarını tırtıklamanı, şeritten söküp almaya çalışmanı izledim. Bu iş çok uzun sürdüğü ve Legoları toplamam, havuçları doğramam, çiy düşmeden çamaşırları toplamam gerektiği için sabretmeye çalıştım. Çamaşır ipinde bluzumun kolları ve babanın gömleğinin kolları oynaşıyorlardı.

Çıkartmayı sonunda şeritten ayırdığında "Aferin!" diye bağırdım ama çıkartma bu sefer parmaklarına yapışınca bela okumayı gerisingeri yuttum. Yapışan çıkartmayı diğer elinle çektin böylece bu sefer o eline yapıştı, sonra tekrar ilk yapıştığı parmaklara yapıştı. Yapışkanlı şeritle iyi şanslar. Araya girmekten kaçındım çünkü her şeyi kendin yapmayı öğrenmelisin, Denizci, her zaman yanında ben olmayacağıma göre. Her zaman yanında olmak isteyeceğim ama bir gün gelecek ki

O zamana kadar beynim nasıl bir karışık duruma girmiş olursa olsun, bileceğim

Yıllar boyu paylaştığımız elektronlar ya da neyse işte onlar,

neydi adları? Bunlar hemen durmaz. Enerji ne yaratılabilir ne de yok edilebilir.

Sen çıkartmaya hâkim oluncaya kadar epeyce ileri geri müzakereler. Bundan dolayı zafer duygusunu senden çok ben hissettim. Senin başarıların benim için kendi başarılarımdan daha değerli. Hani şu boyama yarışmasını kazandığın zaman? Neredeyse şişip çatlıyordum. Çıkartmayı göğsüme yapıştırırken, "Anne," dedin resmi bir edayla, "göz kamaştırıyorsun!" Kollarını boynuma doladın. "Seni köpekciğimden daha çok seviyorum." Köpekciğin yoktu ama olsun.

"Senin karnındayken, çok mu tatlıydım?"

"Ah, çok tatlıydın."

"Gerçekten minicik miydim?"

"Evet. En başta şu kadarcıktın." Başparmağımla işaret parmağım arasında bir iki milim bırakarak ona gösterdim.

"Bir el miydim sadece?"

Ben güldüm ve yine aynı şeyi yapmaya başladık, bizim şeyimizi: Birbirimizin gözlerinin içine gülmeyi. Seni neşelendirdiğimi sandığım bütün o süre boyunca meğer sen beni neşelendiriyormuşsun.

Başının tepesini öptüm. Artık büyüyordun. Bütün başın saçla kaplıydı. Titrek titrek yürüyen bebecik artık yoktu, yerine daha da çok sevdiğim bu küçük oğlan gelmişti. Bu oğlan da bir sonraki bedene yer açmak için daha şimdiden süzülüp gitmeye başlamıştı, birbirinden farklı her bir sen bir adım daha kapıya yaklaşıyordu, ta ki bir gün çıkıp gidene kadar. Bu, benim de kendimi bu kadar kolayca yenisiyle değiştirebileceğim anlamına mı geliyor? Benim yerime, daha gelişkin birini koy. Ya da sen çıkıp gelince benim gerilediğim zamandan önceki kimliğime dön. Durumumu ifade etmekten âciz olmak bakımından, kendimi duyurmak için çığlıklara başvursam da gelişim açısından senden bir milyon kilometre uzakta değildim. Birlikte büyüdük, sen ve ben, bir bakıma. Ve işte şimdi buradayız. Birbirimizin kollarında. Ve biliyorum.

Nobel'i ya da her neyse onu almak için yukarı, podyuma çıktığında, bileceğim.

"Anneme teşekkür etmek isterim" desen iyi olur.

Ha, bu arada, çıkartma hâlâ duruyor. GÖZ KAMAŞTIRICI! Ki ben böyle değilim ve büyük olasılıkla, sen de değilsin.

David Bowie olabilirdin ama o bir kere dünyaya gelir.

Kanserin tedavisini bulabilirsin ama o da zor iş.

Belki iklim değişikliğini durdurabilirsin. Bunu birisi yapsa iyi olur, hem de acele.

Büyük olasılıkla sen de emekçiler okyanusunda bir başka emekçi olacaksın.

Dünyanın emekçilere ihtiyacı var.

Böyle bir emekçi olursan eğer, bileceğim.

Bildiğimi bilmiyor olamam.

Doksanlarındaki demans hastası büyükannem bebek diye çığlıklar atıyordu, ah Tanrım, bebek nerede? Şimdi anlıyorum. Ne muazzam. O da bildiğini bilmiyor olamazdı.

Yakında, Denizci, muhtemelen düşündüğümden de yakında, Süpermen gibi giyinmenin küçük çocuklara özgü bir şey olduğunu fark edeceksin. Kırmızılı mavili giysini askıya asacaksın. Ve kısa bir süre sonra –muhtemelen yine düşündüğümden de kısa bir süre sonra– çalışan adam giysileri, emekçiler okyanusu, otobüsle eve, yağmur.

Kediotu, karanfil, yavşanotu, burçak. Bu dünyada yumuşak ve nazik şeyler de vardır. Yumuşak, nazik ama dirençli. Sen de öyle ol, Denizci.

Dur sana şu annenin içinden geçtiği en son aşamayı anlatayım: Gözüme çocukluğumdan yüzler ilişiyor gibi geliyor, hep. İlkokula birlikte gittiğim çocuklar, artık büyümüşler ve sokakta yanımdan geçiyorlar. Durup yüz seksen derece geri dönüyorum. Beni hatırlıyorlarsa bile, renk vermiyorlar. Çoğunu on bir yaşımdan beri bir kere bile görmedim. Kiliseye kabul töreni fotoğrafında ne kadar komik görünüyorduk, avuç içlerimizi birleştirmiş dua ederken. Bazılarımız aynı kıyafeti giymişti – o zamanlar o kadar az seçenek vardı ki. Bu bir mesaj gibi geliyor bana, sanki her şeyin içyüzünü anlamaya başladım. Film şeridi geçiyor ve aynı ekstraları, aynı arka plan manzarasını gösteriyor. Bu kulağa rahatsız edici bir şeymiş gibi geliyor ama aslında insanı rahatlatıyor. Kayıp zaman tamamen kaybedilmiş değildir. Çocukluk, geçmiş – işte tam burada.

Kocama çocukluğumdan söz ediyorum, o da bana kendi çocukluğunu anlatıyor ama aynı şey değil. Birbirimizi o zamanki halimizle asla tanıyamayız. Ama ben seni tanıyorum. İleride dönüşeceğin erkeğin içindeki çocuğu göreceğim. Bu yüzden, gel bana. Bana ihtiyacın olduğunda, gel. Kaybolduğunda, keyifsiz olduğunda, gel.

Kuşlar cıvıldamayı kestiğinde ya da onları artık duymadığında, çünkü onlar cıvıldamayı hiç kesmezler. Onlar kuş.

Sen saçsız kaldığında, ben de dişsiz.

Sen göbeklendiğinde, benim de yanaklarımda tüyler belirdiğinde.

Sen kamburlaştığında, ben de çarpık çurpuk olduğumda. Bir Beckett oyununa dönüştüğünde hayat.

Sen bej rengi anoraklar giydiğinde, ben de lizözler. Yani hep lizöz giydiğimde. Ben hiç kalkmadan yatakta yattığımdan hep lizöz giydiğim ve sen de ziyaretçi sandalyesinde benim gevezeliklerimi dinlediğinde, dır, dır, dır.

Bileceğim.

Sen kolesterol düşürücü ilaçlar alır, ben ise bu orta yaşlı adamın benim bebeğim olduğunu anlayamayacak kadar şaşkınlaştığımda.

–Ah Zamanımız dolmak üzere, Denizci. Zaman işimizi bitirecek–

Saatin kaç olduğunu bilemiyorsun.

Ama yakında öğreneceksin.

Tanıyıp tanıyamayacağım belli olmayan bu hoş orta yaşlı adam. Çünkü o zamana kadar beynim pelteye dönmüş olabilir. Ağzıma tıkıştırdıklarına benzeyen bir pelte.

Yine de sana bakacağım ve bileceğim.

Şöyle ya da böyle.

Belki de birlikte yaptığımız o şeyden ötürü? Elektron alışverişi, feremonlar, iyon akışı?

Neden söz ettiğim hakkında hiçbir fikrim yok. Asla anlayamayacağım özellikler.

Hayalî oldukları için gerçekliklerinden bir şey kaybetmemiş dünyalar.

Sen sıradan biri olduğunda ve ben şu benim çocuğuma ne oldu diye kaygılanırken

Benim yavru geyik çocuğuma

Yok, aslında benim değil

Ama hayatımda benim olan her şeyden daha çok benim olan. Uğruna adam öldürecek kadar benim olan.

Ne kadar sevgi dolu bir çocuktun. Çok afacan ama çok da sevecen. Boynuma kollarını dolarken, ben senin eşarbın, anne.

Neden senden geçmiş zamanda söz ediyorum?

Geçen gün, senin için keşfe çıktığım okulun kapısında çocuk-

larını almaya gelmiş bir dolu anneyle karşılaştım. Farklı yönlerden –köşelerden, sokak başlarından, arabalardan– birdenbire ortaya çıktılar. Okulun bahçe kapısının çekimine kapılmış gibi ilerlerken onlara baktığımda, ilk düşüncem, zombi gibiler oldu. Bazıları bir bebek arabası ittiriyor, diğerleri yanlarındaki tornetleri tutmuş sürüyordu. Bir kadın kucağında bir peluş ayı taşıyordu. Oyuncak yumuşak diye kadının kendisinin de yumuşak olduğunu varsaymak hata olurdu. Kucaklarında peluş ayı taşıyan kadınlar en tehlikeli olanlardır. O ayıların sahiplerini korumak için katil bile olurlar. Denizci, ben hep o asker oldum işte.

Geçsinler diye geri çekildim. Bu kadınlar zombi değildi, onlar savaşçıydı. Onları hiçbir şey durduramazdı. Hiçbir engel tanımazlardı. Çalan okul zilinin çağırısına doğru kararlılıkla yürüyor, kollarına atılan çocuklarını yakalıyorlar. Yavruları kendi başlarına ayakta durmaya hazır oluncaya kadar çocuklarının başındalar. Savaşçılar ancak o zaman yerlerini bırakacak. Bunun zorlu bir iş olarak görülmeyişi esas olarak kadınların yapıyor olmasından.

Daha fazlasını da anlatayım: Ben seninle doğdum. Bu hiç beklemediğim bir şeydi. Kız bebekler yumurtalıklarında bütün yumurtalarıyla beraber doğarlar. Buna ne dersin? Senin bir parçan her zaman benim de bir parçamdı. Bu şaşırtıcı olgunun anlamını abartmak istemiyorum ama yine de...

Ah Tanrım, bebek nerede?

İşte burada. Bebek hep tam buradaydı. Bebeği içinde taşıyarak doğuluyor.

"Bir el miydim sadece?"

Neden ağlıyorsun, anne?

Çünkü seninle ilgili her şey beni ağlatıyor.

Kim olduğunu unutursan –unuttuğun zamanlar olacaktır– sana hatırlatacağım, çünkü biliyorum.

Burçak. Bugün yol kenarında gördüm. Gülümsedim.

Yenilmiş hissedebilirsin.

Umarım hissetmezsin.

Ama hissedeceksin. Bir noktada yenilmiş hissedeceksin çünkü bir noktada yenileceksin.

İşlerin yolunda gitmeyebilir.

Umarım gider.

Ama ortalama yasasına göre.

Ortalama olacaksın. Bu gezegende yedi milyar kişiyiz, yoksa sekiz miydi? On mu? Hepimiz özel olamayız.

Ama ben bileceğim.

Ben yürüteçle yürürken, senin de dizlerinde sorun varken

Ben adımı unutmuşken, sen bana yine anne derken, daha ziyade beni konuşmaya teşvik için: *Anne?*

Bileceğim

Bütün bunlar epeyce ileri bir yaşa ulaşacağım varsayımıyla

İleri derken sağlıksız demek istedim, beynim sulanmış

Ama bileceğim

Ki bu orta yaşlı adam

Kır saçlı

Saçsız

Saçın doğduğun günkü gibi, kel

Hep bileceğim

Denizci

Başka kimse bilmezken

Ya da aldırmazken

Ah, birisi hep seni gözetecek!

Birisinin hep seni gözeteceğine söz ver bana!

Denizci

Benim Denizcim

Birkaç yıl daha

Zamanın geçmesini izlerken ben cümlemin sonunu hatırlayamadığım için sen gözünü bana diktiğinde

Tıpkı zamanın geçmesini izlerken henüz sen soracağın sorunun sözcüklerini bilmediğinden gözlerimi sana diktiğim gibi

Her şey bittiğinde

Rüzgâr dalların arasında mekik dokurken

Ama ağaç artık çocukların başında nöbet beklemiyor

Bütün o doğal çocukların

O mutlu güzel çocukların

Ağaç hâlâ titriyor ama ağaç kesildi

Ağaç ormanın zemininde yatıp taze yapraklara bakıyor

Zorlu bir kıştan sonra, ah ne zorlu bir kış, ah ah, arkadan gelen güneşle aydınlanmış o yarı saydam taze yapraklar

Düşünüyor: Bütün bunlar

Bütün bunları ardımda bırakıyorum

Ancak bu sefer gerçekten.

Yavşanotu, gözotu, bembeyaz yanan kumsal ve biz ona bir daha hiç Babacım demedik.

Kuşlar yeniden cıvıldarken

Gerçekten cıvıldarken

Coşkulu final şeyleri

Sen olmadan önce ölümü hiç düşünmemiştim. Sen hayatıma girince bir kapı açıldı ve o kapı iki yöne açılıyor. Kolumun kıvrımına bir bebek, avuç içime de bir kafatası yerleştirildi ve anne olarak taçlandırıldım. İşte senin bebeğin. Bir gün onu kaybedeceksin. O da seni kaybedecek. Hepiniz birbirinizi kaybedeceksiniz ve o artık bir daha o kadına anne demedi.

O orman açıklığında o zaman seni düşünüyordum ki birden senin de beni düşündüğün aklıma geldi. Orada beni düşünen minik bir insan vardı, ben görününce gülümseyen minik bir insan. Herhangi bir minik insan değil. Benim minik insanım. O zaman ben anneyim diye düşündüm ve yelkenleri suya indirdim. Çalıların arasından fırlayıp çıktım: *Ölmemiş olmak muhteşem!* Senin başında nöbet tutan o sarışın kadın da muhtemelen bir anneydi. Ve o asabi köpek. Ben artık oyum. O kadının olduğu yerdeyim. Besbelli ki hayatımın denetimi bende, besbelli ki hayatımdan memnunum.

Ben orada yatmış bunları düşünürken

Bir bebeğin ağladığını duyacağım

Çok net ve temiz bir şekilde.

Ah, bebek, diye bağıracağım, panik içinde, *Ah Tanrım, bebek nerede* ve dikenli çalılar arasından sıyrılmaya çalışacağım, göğüs hizasındaki dikenli çalı öbekleri arasından

yataktan

el arabasından

hastane koridorundan

O ormanın içinde zorlukla ilerledim, Denizci. Kalbim duracakmış sanıncaya kadar koştum ve sonra yine koştum. "Geliyorum!" diye haykırdım o bebeğe, Vikingler gibi yalpalayarak tepeden aşağı inerken, çünkü bilen benim.

Bebek nerede!

Elimi sıkacak ve burada, yanındayım anne, diyeceksin.

Bebeğin burada, yanında.

Seni köpekçiğimden çok seviyorum, anne.

Ve ben çocuğumu yine göreceğim, şimdi olduğun çocuğu, bu çocuğu.

Orada yatmış bu dünyayı değiştiremeyeceğimi düşünürken

Bir yandan da düşüneceğim ki

Sen değiştirebilirsin.

Bir mayıs sabahı babanla ben birbirimizin ellerini tuttuk ve evet dedik. Güneş ışığı üstümüzden aşağı boşalıyordu, sevgi gibi, sevgi üstümüzden aşağı boşalıyordu güneş ışığı gibi, geceleyin sevinçle haykırarak kumsalda koşan ateşi yeni keşfetmiş iki varlık. Bir bebek yapmaya çalışacaktık, nasıl bir inanç eylemi. Başka bir insanoğluna daha fazla bağlı hissettiğim olmamıştı ömrümde. Evet dedik ve yaptık.

Senin doğduğun gün bir kapı göründü. Hayatımda yeni bir oda.

Yepyeni bir kanat.

Şimdiye kadar, parçası olduğum en güzel şey.

Sanki şöyle dedim sana, Sen kimsin, canım?

Sen sanki şöyle dedin, Ben senin Denizcinim.

Gözlüklerimi bulmak için aranacağım ("Gözlüklerin başında, anne") şu yaratılamaz ve yok edilemez enerji tekrar sel gibi hücum ederken seni görebileyim diye. "Tatlım, şu haline bak, kocaman adam olmuşsun!" diyeceğim, beni her daim dehşete sürükleyen pençeye benzer ellerimi uzatarak. Beni görmeye mi geldin, Denizci? Ya da veda etmeye. Beni eskimiş, pejmürde peluş ayıcıklarını sevdiğin kadar sevdiğine göre. Ayıcıkların ne durumda olduğuna aldırmadığına göre. Onların geceleyin nasıl canlandıklarını anlatırdın. O dünyalar daha az gerçek değildi. Kurtpençesi, çayırmelikesi, elim babamın elinde, senin tatlı elin benimkinde, belki de bir gün senin elinde de bir küçük el. Bütün bu sevgi, bir yere boşalmalı. Yeryüzü ayaklarımızın altında dönüyor ve şimdilik işler yolunda. İkimiz de paylaştıklarımızın geçici olduğunu anlıyoruz. Vaktimizin neredeyse dolduğunu anlıyoruz.

Ama paylaştık. Her felaket, her atılım, her çığlık, her sarılma, duvardaki senin büyüme işaretlerin gibi onları bir üst düzeye taşıdı, ta ki yeni büyüme atakları olmayana kadar, yeni işaretler konmayana kadar, biz sona varana kadar.

Sonra keşfettik ki son diye bir şey yokmuş. Kuşlar biter ama kuş cıvıltısı bitmez. Yeni yeni kuşlar sürdürür cıvıltıyı. *Haydi bir bebek yapalım*! Sevgi güneş ışığı gibi üstünden aşağı boşalacaktır.

Kediotu, bodurot, bembeyaz yanan bir kumsal. Bu enerji yok edilemez.

Sen olduğun kişi değilken

Tıpkı ben olduğum kişi değilken olduğu gibi,

Sen, sen değilken

Tıpkı ben, ben değilken olduğu gibi,

O zaman sana hatırlatacağım. Sana bir zamanlar, büyük bir macera duygusuna sahip küçük bir oğlan çocuğu olduğunu anlatacağım. Karşılaştığın her yüze gülümserdin.

Babanın kollarına atılan çocuktun diyeceğim. Havada uçan bir çocuk. Kırmızı pelerin, mavi gökyüzü. Çünkü bileceğim.

Ki gömleğinin altında

Yakası aşınmış, bir düğmesi eksik, seni gidi pejmürde eski peluş ayıcık seni

Seni gidi sevgili pejmürde ayıcık

Yağlanmış iş tulumunun, fast food üniformasının altında –umarım hapishane tulumu içinde olmazsın– her ikimizi de hayal kırıklığına uğratmış da olsa her ne iş yapıyor olsan yine de bilirim.

Belki de David Bowie gibi olursun

Sonsuza kadar havalı

O Mick Jagger videosunda bile

O Captain! My Captain! Yetmişi bile bulmadı.

Ama havalı ya da havalı olmayan üniformanın altında, bilirim ki

Küçük mavi bir giysi var

Uzun kırmızı bir pelerini ve

Kocaman sarı bir S harfi olan

Denizcilere uygun.

Yine bilirim ki bu adam içinde o çocuğu taşıyor

Hani uçabilen o çocuğu

Bunu bilirim çünkü

Onu ben de içimde taşıyorum

Hep taşıdım

Hep taşıyacağım.

Eh, Denizci. İşte yine birlikteyiz, ikimiz, birbirimizin kollarında. Dünya altımızda dönüyor ve şimdilik işler yolunda. Paylaştığımız şeyin geçici olduğunu henüz anlamıyorsun. Ama ben anlıyorum. Gözlerimi kapatıyorum ve anlıyorum.

Claire Kilroy sıra dışı romanı *Asker ile Denizci*'de yeni doğan bebeğine duyduğu şiddetli sevginin kimlik duygusundaki sarsıcı değişimle çatıştığı unutulmaz bir kadın karakter yaratıyor.

Evliliğinde de sorunlar yaşayan, yalnızlaşıp bebekli hayata hapsolduğunu hisseden kadın aşk, otonomi, birliktelik ve sorumluluk gibi meseleleri uzun uzun irdelemeye başlar. Karşısına çıkan eski bir arkadaşı ise, ikilemlerinin daha da derinleşmesine sebep olur. Sağlıklı düşünemediğini hisseden genç annenin emin olduğu tek şey, oğluna duyduğu ölçüsüz sevginin kendisini bildiği dünyadan koparıp bilinmez, riskli bir geleceğe hızla sürüklediğidir.

"Yeryüzünde yaşayan her kadın bu kitapla özdeşlik kuracaktır. Her erkek de bu ıslahtan öğrenmesi gerekeni öğrenecektir. Anneliğin o kahırlı kapana kısılmışlık hissini ve moleküler hazlarını muazzam bir ustalıkla hikâyeleştiriyor." Sebastian Barry

"Muazzam bir eser, küçücük bir domestik alanın harikulade tablosu. Anneler ve bebekler hakkında daha önce çok şey okuduğumu düşünürdüm ama bu romandan sonra okumamış olduğumu anladım. Otonomi, yaratıcılık, aileye ilk bebeğin gelmesiyle değişen güç dengeleri, kimlik kaybı ve sevgiyi dışlamayan öfke çevresindeki dinamikleri çok güçlü bir şekilde ortaya seriyor." Monica Ali

ISBN 978-975-08-6477-3